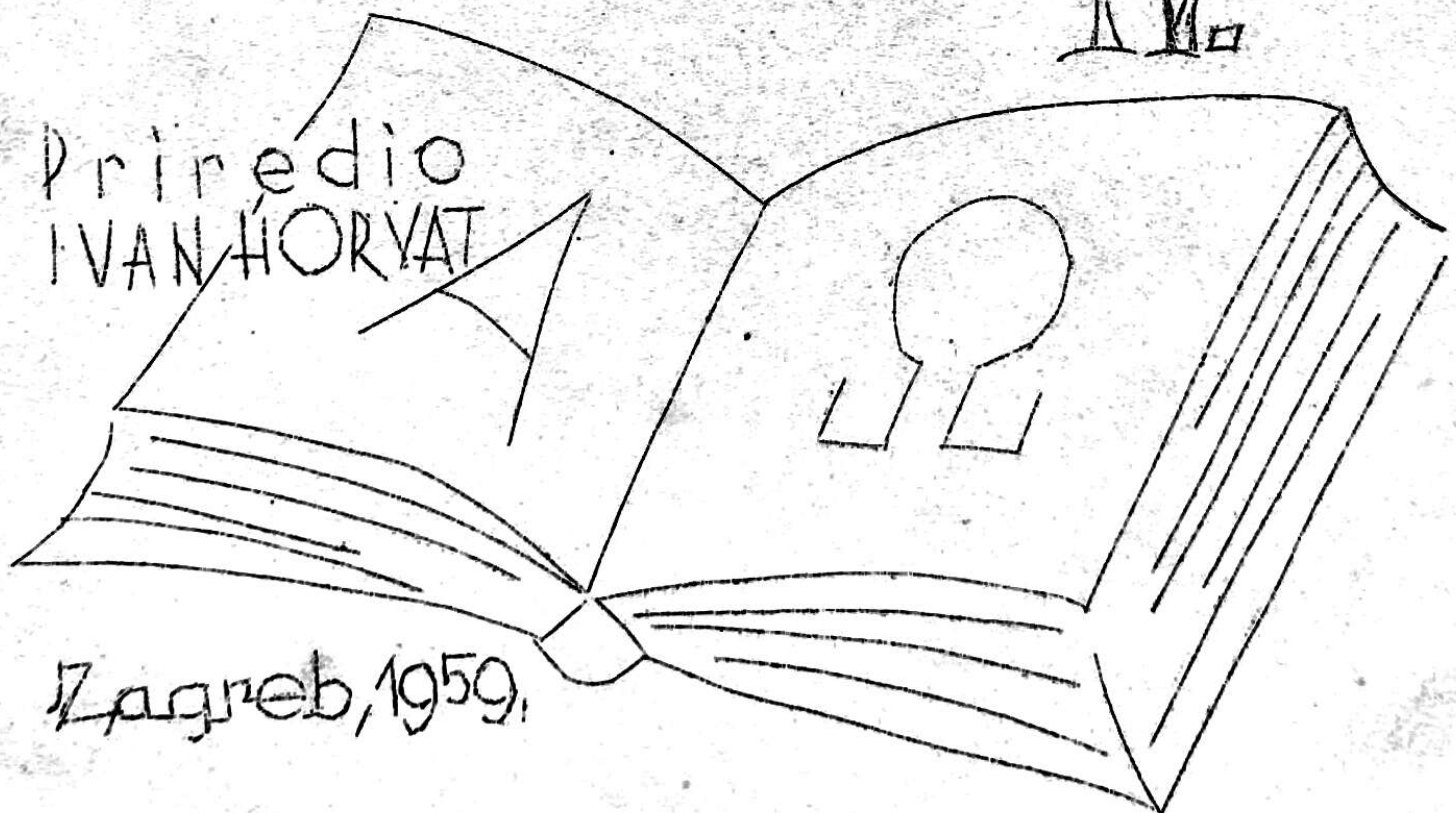
Zakonski život velikog broja današnjih djevojaka u [illegible] [illegible] [illegible] ne vodi k oltarima, nego [illegible]
(Glas konc. 11. od 17/X. 65
Pater Mariano!

HAEC LOQUERE

PROPOVIJEDI ZA NEDJELJE I BLAGDANE

IV.

Priredio
IVAN HORVAT

Zagreb, 1959.

P r e d g o v o r .

Ovaj četvrti svezak propovijedi za nedjelje i blagdane sadrži propovijedi od 13. nedjelje po Duhovima do kraja crkvene godine. Uslijed promjene Papina dana u ovaj su svezak ušle propovijedi za tu prigodu.

I ovaj je svezak radjen kao i prijašnji, pa je i u njemu materijal različit po sadržaju. Cilj je ovog IV. svezka, kao i prijašnjih taj, da svaki svećenik najprije sam usvoji dati materijal svake propovijedi, pa ga tek onda dadne svojim vjernicima u obliku, koji njima najviše odgovara. Učenje teksta napamet i onda njegovo recitiranje na propovijedaonici nije nikad oduševljavalo vjernike.

Pregled izbora tema, sadržajem i stilsku stranu materijala stručno i savjesno je i ovog puta - kao i u prijašnjim svescima - s puno ljubavi obavio kanonik Dr Nikola Kolarek, kojemu se ovdje srdačno zahvaljujemo.

Neka njegov i naš rad blagoslovi Gospodin na slavu Božju i duhovnu korist vjernika.

Na blagdan Velike Gospe 1959.

XIII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Svećenik u svijetu

"Idite i pokažite se svećenicima!"

Ima u današnjem svetom evanđelju jedno mjesto, koje nas u prvi mah ostavlja u čudu.

Isusa na putu zaustavi deset gubavaca: "Isuse, Učitelju, smiluj nam se!" - Idite i pokažite se svećenicima!"

Zašto Gospodin šalje gubavce svećenicima? - Da ih oni ozdrave? Ne, jer je znao, da će na putu ozdraviti. Zašto dakle? Poslao ih je k njima, da im oni po propisu zakona izdaju svjedodžbu o ozdravljenju, kako bi se smjeli vratiti među ljude. Ali, ako do dna procijenimo gest Isusov, onda nas njegove riječi upućuju, da promotrimo danas, što Krist misli o svećeništvu? Koja je uloga svećenikova u otkupiteljskim planovima Božjim? Koje je mjesto svećenika u svijetu?

1. Tko je svećenik? - Prvi je čovjek, kad je primio od Boga dah života, sam od sebe, zadivljen darom Božjim, kleknuo i poklonio se svome Bogu. To je bio prvi vjerski čin na zemlji. Ali taj čin čovjekov, još nije bio svećenički čin. To je bilo samo osobno i pojedinačno čašćenje Boga, koje se odvija između Boga i svakog pojedinog čovjeka.

Kad se ljudski rod umnožio i prve se porodice razgranale, tada bi se kod zajedničkih potreba i svečanosti svi članovi jednog kraja sastajali na zajedničko bogočašćenje. Otac bi obitelji, patrijarha, dizao ruke na molitvu, žrtvovao žrtve i blagoslivao svoje sinove i sinove svojih sinova, kao što to čitamo u Knjizi Jobovoj: "I ustajao bi Job rano ujutro i prinosio žrtve paljenice prema broju svojih sinova za grijehe njihove." (Job.)

Čin patrijarhe nosi već oznake svećeničkog čina: jedan u ime zajednice posreduje kod Boga. Ipak ni to još nije svećenički čin u svoj punini.

Kada se u sveopćoj izopačenosti svijeta Bog sam neposredno umiješao u povijest svijeta i odabrao jedan narod, da u njemu sačuva čisti pojam o sebi i pravo čašćenja svoga Imena, istom tada je On sam ustanovio svećenički stalež. On ga je izlučio od naroda na službu sebi. I kada je veliki svećenik ulazio u svetinju nad svetinjama kao odabranik Božji i zastupnik naroda, on je u pravom smislu vršio svećenički čin. Jer u to vrijeme, da netko bude svećenik, tražilo se: da je od Boga pozvan i od naroda izabran.

A jer je ljudsko društvo od početka bilo religiozno, možemo reći: svećenstvo je staro kao i samo ljudsko društvo. Ono tako od svog početka navješta veliku istinu, da je između neba i zemlje potreban jedan posrednik, preko čijih će se ruku uzdizati k nebu naše prošnje i silaziti s neba nad nas Božje milosrđe.

I kad je došao taj veliki Posrednik, Isus Krist, tada je doveo svećeništvo do punine časti i vlasti. On je posvetio svećenike nutarnjom posvetom, milosnim pomazanjem i obilježio ih sakramentalnim i nerazorivim pečatom sv.Reda za službu Božju.

Tu je svećeništvo došlo do svoje punine i do svoga konačnog usavršenja. I zato, kada danas svećenik pristupa u svetište, da žrtvuje Janje Božje, on doista nastupa kao izabranik Božji i izaslanik naroda. Ali je - i u tom svećeništvo Novoga Zavjeta neizmjerno nadvisuje svako drugo svećeništvo - obučen u Isusa Krista. Njegov je svećenički čin, koji vrši u ime zajednice vjernih, neizrecivo vrijedan pred Bogom. Bog u taj čas ne gleda u njemu bijednog i grešnog čovjeka, nego svoga Jedinorođenoga Sina, jedinog posrednika među Bogom i ljudima.

Jest, predraga braćo! Želimo li konačno znati, što je svećenik, onda nam svečano učiteljski izjavljuje papa Pio XI.: "Svećenik je drugi Krist!"

Gospodinovo nabujalo srce od ljubavi prema čovječanstvu uoči smrti jer je znao, da je njegov zemaljski život pri kraju, i jer je htio, da uvijek ostane s nama, iznašla je ne jedan, nego dva načina i ovjekovječila svoj boravak među nama.

Uze kruh u svoje časne i svete ruke, zahvali, blagoslovi ga, prelomi i reče: "Ovo je tijelo moje!", - ovo sam Ja, koji ću ostati s vama do kraja svijeta. I u isti čas ostvari i drugi način svoje prisutnosti u svijetu. Razda kruh apostolima i reče: "To činite meni na spomen!" To, što sam ja činio. Ja u vas stavljam sebe; svoju moć i svoju vlast. Da ovce moje nađu u vama mene. A prije odlaska na nebo reče im: "Tko vas sluša, mene sluša. Tko vas prezire, mene prezire". I zato: "Štogod svežete na zemlji, bit će svezano i na nebu. I što razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebu!"

Eto, to je svećenik u svetim planovima Božjim. Svećenik je produženje Isusa Krista kroz sva vremena do sudnjeg dana. I kao što je jednom Krist hodao Palestinom skriven božanstvom u svom čovještvu, tako i danas hoda svijetom skriven u svome svećeniku.

I zato Apostol naroda raspravljajući o dostojanstvu i službi kršćanskog svećenika kao dlijetom isklesava Božju nauku: "Tako neka nas čovjek smatra kao sluge Kristove i djelitelje tajna Božjih.- Jer svaki se čovjek uzima od ljudi i postavlja za ljude na slavu Božju, da prinosi Bogu u ime ljudi darove (u znak klanjanja i zahvalnosti) i žrtve za grijehe. A neka nitko sam sebi ne prisvoji te časti, nego koji je od Boga pozvan kao Aron."

2. <u>Uloga svećenikova u svijetu.</u> - Kad smo tako odgovorili: koja je uloga svećenikova u otkupiteljskim planovima Božjim, zapravo smo dali već odgovor i na pitanje, koje je mjesto svećenikovo u svijetu?

Prije svega, krivo je mišljenje, da su svećeništvo uveli ljudi, koji su znali iskoristiti vjersku zanesenost masa u svoje interese. Istina je obratno: kao što nema naroda bez religije, tako je svuda religija nužno vezana u neodjeljivo jedinstvo sa svećeništvom. U svako je doba ljudski rod osjećao potrebu svećenika, tó jest ljudi, koji će, po zakonito im povjerenoj službi, biti pomirnici između Boga i ljudi, koji će prinositi molitve i žrtve u ime društva.

Iz toga neposredno izvodimo zaključak, da je svećenstvo po svojoj naravi i po svome poslanju socijalno. Jer svećenik nije radi sebe svećenik i ne posvećuje sakramente radi sebe, nego radi naroda.

On propovijeda bratsku vezu među ljudima, naglašavajući svima uzajamne dužnosti pravde i evanđeoske ljubavi. Pokazuje prstom bogatima i siromašnima, gdje su prava dobra, za kojima treba težiti. A jer svoju službu ukazuje jednako bogatima i siromašnima i jer Božje darove dijeli nepridržano svima, koji dolaze k njemu, on je pobornik prave jednakosti među ljudima. Skidajući s duša okove grijeha, ovlašten punomoćima Božjim, on daruje ljudima pravu i nezamjenljivu slobodu djece Božje.

Jest, sve je svećenikovo djelovanje usmjereno i posvećeno bratu čovjeku. Čovjek po svoj naravi teži za istinom. Svećenikova riječ, koja je odsjev riječi Božje, donosi svjetlo u duše, svjetlo vjere, koje svijetli u tami zabluda i krivih nazora i obasjava pravu stazu do sreće i blaženstva.

Čovjek svaki čas treba očišćenja i milosti, koja ga podiže. Svećenik kao gospodar Krvi Isusove stavlja taj božanski melem spasenja na rane grijeha i iscjeljuje i smiruje duše.

Čovjek, već od raja, gladuje za Bogom. I uzalud i uzalud pije na vrelima svijeta. Svećenik mu dolazi s ciborijem u ruci i hrani ga Srcem Božjim, dobrotom Božjom, Isusom Kristom.

Jest, svećenik je svijetu potreban kao i sam Krist. U njemu i po njemu Krist ljubi, hrani, uči i vodi svoje vjernike. I zato zanijekati svećenika, znači zanijekati Krista. Maknuti svećenika sa svijeta, znači maknuti Krista. Uzmite svećenika sa svijeta, u onaj će čas nestati prisutnosti Kristove u Euharistiji. U onaj će čas utrnuti sva naša vječna svijetla. Opustjeti će sve naše crkve, a svijet će nam postati kao zemlja izgnanja, kao roditeljski dom, kad prestane u njem kucati očevo i majčino srce.

Može se kada dogoditi, u pojedinom razdoblju povijesti, da se čini kao da svijet ne treba svećenika. Ali time njihovo poslanje u svijetu nije prestalo. Oni još i tada svjedoče za odbačenog Boga i njegovu čast. Oni još i tada stoje između Boga i naroda i mole milosrđe Božje i stišavaju pravdu njegovu.

I ako ima duša, koje usred zla i pokvarena svijeta ljube i časte Boga, znajte, da je tu blizu svećenik.

Ako ima mladića i djevojaka, koji čisti dolaze pred oltar, znajte da je tu svećenik!

Ako ima muževa i žena, koji velikodušno ostvaruju misli Božje i ne plaše se križeva i teškoća života, znajte da je tu naučavao svećenik.

Ako blagoslov Božji prati seljaka u polju i radnika u tvornici, znajte, tu je molio svećenik i tu se molilo sa svećenikom. Ako je u kome kraju vjera opet procvala i probudilo se vjersko oduševljenje, znajte, tu je mučenički živio i umro svećenik.

Cijeniti, ljubi i štovati svećenike - stvar je ispravnog kršćanskog mišljenja i uvjerenja.

Štititi i braniti svećenike - stvar je kršćanske svijesti i dužnosti.

Moliti i žrtvovati za svećenike - stvar je kršćanske savjesti i kršćanske ljubavi.

Literatura: Dr. Bonaventura o. Duda

---

2. Duševna guba

Guba je jedna od najbolnijih i najopasnijih bolesti ove suzne doline. Ne možemo dosta zahvaliti Bogu, što se ona već od srednjeg vijeka u Evropi ne pojavljuje.

No postoji jedna guba, koja muči čitavo čovječanstvo i prouzročuje u svim zemljama neizrecivo mnogo zla: to je duševna guba.

Nekadanji su gubavci videći, da im se približava zdrav čovjek, vikali: "Nečist sam! Nečist!". I ljudi su od njih bježali. Kako je posve drugačije postupio Krist Gospodin! On ne bježi, nego im se približava, spreman da im pomogne. "I pruživši Isus ruku dotače ga se govoreći: Hoću: Očisti se!" (Mt. 8,3).

I.

Današnji svijet, jasno, ne će ni da čuje o nekoj duševnoj gubi. Već ne rado čuje i riječ "grijeh"! Grijeh smatra ostatkom sredovječnih nazora. Danas, kada su mnoge vrednote izgubile svoju vrijednost, kad su mnogi pojmovi preinačeni, danas se više ne govori o grijesima kao duhovnim bolestima, nego o zdravoj prirodi, o naravnom razvoju

života i sila, o pravu na slobodu, koja nije vezana ničim, pa ni okovima zapovijedi sa Sinaja. Sve je to preživljeno! "Grijeh nije ništa! Sve je dozvoljeno!", tako glasi evanđelje današnjice. (Nietzsche)

No, ako nam je uopće išta jasno u naše vrijeme, tada sigurno činjenica, da je mnogostruki grijeh kletve, pijanstva, otpada od Boga toliko osilio, te upravo strahom ispunja plemenite i poštene duše. Htjelo bi se dokazati, da zla nema. Napose da nema nikakvih posljedica duševnog zla - grijeha. No, to uz najbolju volju nikome ne uspijeva. Statistika i predodžbe pokazuje, da naš narod boluje od strašne rak-rane bijele kuge, koja mu prijeti uništenjem, ako se na vrijeme ne obrati jedinom i pravom Liječniku - Kristu.

Prije kojih desetak godina podignut je u newyorškoj luci orijaški kip slobode. Kip prikazuje ženu, koja svojim golemim rukama drži baklju, koja noću na sve strane baca svoje jako svijetlo. Kad ptice selice opaze to svijetlo, one kao zasliplјene lete prema njemu i sudaruju se s kipom. Kd svane jutro, vide se mrtve ptičice polomljenih krila, gdje leže na površini vode oko kipa slobode.

Zar se nešto slična ne događa i s našim suvremenicima? I njih snažno, neodoljivo privlači široka, neograničena sloboda. Tisuće lete prema njoj. A svršetak? Tisuće propadaju kao jadne žrtve obmame i laži. Nestaje sreće u srcu čovjeka pojedinca, nestaje sreće u obiteljima; a i čitav narod bere gorke plodove svojih grijeha.

Grijeh jest i ostaje strašna duševna guba. Tako ga već prije tisuće godina naziva Sveto Pismo (Ps. 50,9), a jedno i crkveni oci i duhovni naučitelji.

Guba naime posve iznakazi čovjekovo tijelo. Ona truje i uništava sve zdrave sokove u čovjekovu tijelu. Počinje bezazleno s malim mrljama, a kasnije izbiju čirevi, koji čitavo tijelo pretvore u jednu ranu. Čovjeku je disanje otežano. Glas sve slabiji, a na koncu i oslijepi. Čitavi dijelovi tijela otpadaju. Ljudi, koji su zdravi bježe od njih ili ih odstranjuju iz svoje sredine.

Zar to nije slika grijeha i grešnika? Grijeh iznakažuje čovjeka, koji je slika i prilika Božja. Oduzima duši dostojanstvo i ljepotu. Razara duševni sklad i rađa teškim grizodušjem. Ništi u čovjeku dobre sklonosti, a jača zle. I on počinje bezazleno: malim prestupcima, a onda malo po malo dovodi čovjeka do teških grijeha. Zbog njih čovjek duševno potpuno oslijepi. Više nema oka ni za što, što je Božje, nadnaravno i plemenito. Čovjek postaje u pravom smislu životinja, koja slijepo slijedi svoje nagone. Razum mu služi samo utoliko, da može što prevejanije i podlije doći do svojih ciljeva. Malo pomalo posve otvrdne i ne obazire se više ni na kakve opomene ili savjete. Njemu je sve dozvoljeno i zato nemilosrdno i bez duše gazi tuđe poštenje, djevojačku čast i ženino dostojanstvo. Ni suze žrtava, ni jetki plač prevarenih, ni bespomoćne

kletve unesrećenih ne mogu ga dovesti k svijesti, jer je duševno slijep. Postao je strašna nakaza, od koje bi svaki pošten i plemenit čovjek morao bježati kao od gubavca. Oko sebe širi otrovni dah zlog primjera i sablazni. Kolike će zatrovati, kolike zavesti na zao put, ako mu se bezazleno približe i povjeruju? Što je najžalosnije: nekada su gubavce izdvajali iz ljudske sredine i oni su živjeli na osamljenim mjestima. Duševni gubavci nesmetano žive zajedno s drugim ljudima i razorno djeluju oko sebe. Možda su zajedno s nama pod istim krovom, za istim stolom, na istom radnom mjestu? Što da činimo?

II.

Morali bismo postati imuni, otporni, da i nas ne zaraze. Nije čudo, što u takvoj sredini i naše duševne sile malakšu. Pomalo se gubi volja i spremnost, da se odupiremo zlu. Popuštamo. Povodimo se za drugima, jer se osjećamo preslabi, da zaplovimo protiv struje. Da zgazimo svaki obzir i svaku malodušnost. Možda smo u duševnim okršajima zadobili već i prve rane... Možda smo posrnuli i osjećamo se kao orlovi, kojima je neprijatelj podrezao krila, da ne mogu letjeti? Što da učinimo? - Gospodin nam govori preko današnjeg sv.Evanđelja: "Idite i pokažite se svećenicima!" Ili da progovorimo riječima iz Knjige Otkrivenja: "Valja očistiti svoje haljine i oprati ih u krvi Janjetovoj!" (7,14). Postoji milosna kupelj - sv. ispovijed, koja dušu ponovo čisti i vraća joj prijašnje dostojanstvo, ljepotu i čar.

Možda nam je teško odvažno kleknuti pred Kristova zamjenika? - Na to odgovaram jednom zgodom iz Sv.Pisma.

Vrhovni zapovjednik sirijske vojske Naaman oboli od gube. Došao je proroku Elizeju moleći, da ga ozdravi. Prorok mu naredi, da se sedam puta okupa u Jordanu i bit će čist. No oholi Naam ne htjede to učiniti. Što je Jordan prema divnim rijekama njegove zemlje? Već je htio otići, ali su mu njegovi dvorjanici govorili: "Štovani oče! Da je prorok tražio od tebe što teško, ti bi to učinio sigurno. Koliko više, kad on od tebe traži samo: Kupaj se, pa ćeš postati čist!" (4.Kralj.5,13)

Isto tako nepromišljeno i ludo poput Naama čine duševni gubavci, kojima se čini preteškim kleknuti u ispovjedaonicu, razotkriti svoje duševne rane ispovjedniku bez ikakvih rezervi i prešućivanja. Sakramentalna milost sv.ispovijedi ponovo će vratiti zdravlje njihovim dušama. Istina, za to se traži ponizna i skrušena duša. Ali, zar je to tako teško?

Što sve nisu poganski narodi činili, da se oslobode teške krivnje, koja je pritiskivala njihovu dušu? Hindusi se bacaju pod željezne kotače kola njihovih idola i misle, da će po tjelesnoj slomljenosti postići duševno očišćenje. Budisti hodočaste iz dalekih krajeva na "sveto" brdo Kailas, ondje se bacaju nice pred svojim bogo-

vima, da se očiste. Isto tako indijski pokornici s izmrcvarenim tijelom, s teškim okovima na rukama vuku se daleko do kipa svog kumira, da odvrate od sebe njihovu srdžbu i bijes...

A kršćaninu je teško doći u ispovjedaonicu, da ondje nađe mir svojoj duši, oproštenje svojih grijeha i unutarnje zadovoljstvo, koje rađa novo prijateljstvo s Bogom.

Pogledajmo danas odvažno i bez straha u svoju nutrinju. Možda već godinama živimo kao živi mrtvaci u očima Božjim nemajući posvetne milosti? Možda na duši imamo krivnju sablazni, jer smo i njih zarazili svojom gubom? Ispitajmo svoju savjest!

A zatim? Učinimo, što nam je Spasitelj rekao: "Idite i pokažite se svećeniku!" Idite, bacite se pred Spasiteljeve noge poput gubavaca. On nas ne će prezreti i odbaciti, kakogod bila velika naša bijeda. Ne će se zgnušati nad nama, nego će nam reći spasonosne riječi: "Budi čist!" - Amen.

---

3. Budimo zahvalni!

Plemeniti ruski pisac Turgenjev (1818-1883) pripovijeda zgodnu legendu. Jednog je dana dragi Bog pozvao sve kreposti na svečanost u svojim krasnim rajskim vrtovima. Božjem pozivu odazvale su se sve kreposti, velike i male. Obukle su svoje najljepše haljine, jer se tu nisu morale bojati, da će ih poprskati zavist ili jal. Sve su se kreposti poznavale među sobom. Pjevale su divne pjesme u čast svome nebeskom domaćini. Jedino se dvije najljepše i najveće nisu međusobno poznavale. To je bilo čudno dragom Bogu i uze ih na samo, da jednu predstavi drugoj. Te su kreposti bile: dobrotvornost i zahvalnost. One su izjavile, da se do sada nisu nigdje u životu susrele. Prvi njihov susret bio je sada u nebu, kod Gospodina Boga.

Zanimiva legenda, zar ne? Njezina je osnovna misao teška nezahvalnost, koju na svakom koraku susrećemo. Ljudi su nezahvalni jedan drugome za tolika primljena dobročinstva. A jednako su tako nezahvalni dragom Bogu, koji ih upravo obasiplje svojim darovima naravi i nadnaravi.

<u>Zašto moramo biti zahvalni?</u> - Sam Gospodin naređuje, da ga hvalimo, slavimo i da mu zahvaljujemo na svemu, što imamo od njega. Kao glavni razlog toga navodi Sv. Pismo St.Zavjeta ovo: "Za svrhu svoju sve je Bog stvorio!" (Prič. 16,4) Što je god dakle stvoreno, određeno je, da služi na što veću proslavu samog Stvoritelja. Nježna travka kao i silni nebeski orijaši na svoj način

slave Gospodina. Zar čovjek, koji je kruna svega, što je stvoreno, smije izostati u tom veličanstvenom hvalospjevu prirode?

Psalmi nebrojeno puta potiču na hvalu i slavu Božju: "Sve, što diše, neka hvali Gospodina!" (Ps.15o,6.) I opet na drugom mjestu: "Sedam puta na dan hvalim te za pravedni zakon tvoj!" (Ps. 119, 164)

I Crkva nas potiče, da budemo zahvalni! Dala je u ruke svojim svećenicima divan časoslov, koji u prvom redu ima tu svrhu, da njime slave i hvale Gospodina. Koliko puta svećenici opetuju najljepši hvalospjev: "Slava Ocu..."

Još je mnogo uzvišeniji način zahvaljivanja sama sveta Misa, ta nekrvna žrtva Novoga Zavjeta. Pola milijuna svećenika svakog dana izlazi pred lice Svevišnjega i zahvaljuje u ime svog naroda za sva dobra, što ih primamo danomice iz ruku Božjih. Kako je divna zahvalna pjesma - predslovlje, što se pjeva ili moli u sv.Misi!

U posebnim zgodama sv.Crkva pjeva hvalospjev Tebe Boga hvalimo,da tako još izrazitije potakne svoje vjernike na dužnu zahvalnost prema Gospodinu Bogu. Obavljaju se i procesije, koje imadu istu svrhu: proslavu i zahvalu Bogu.

Čitava nas priroda nadalje potiče, da budemo zahvalni. Sve, štogod je stvoreno otvorena je knjiga ispisana rukom Svemogućega. Tko iz nje znade mudro čitati, lako će na svakoj od njezinih stranica naći svoga Stvoritelja.

Učenjaci ne znaju, da li bi se više divili Božjoj mudrosti, ljubavi i svemogućnosti u velikim stvarima ili u malom carstvu stvari, koje jedva vidimo ili uopće ne vidimo prostim okom!

Možemo li koracati našim poljima i livadama, promatrati ustalasana žita ili vinograde, u kojima dozrijeva grožđe, a da ne skinemo šešir u znak zahvalnosti Gospodinu, koji sve to daje? Tko bi mogao prolaziti zazelenjenim šumama i gajevima, da se ne sjeti Gospodina? Žuborenje potočića, cvrkut ptica, šum vjetra, bezbroj životinjica i kukaca u svem svojem šarenilu slavi svoga Stvoritelja, koji je tako divno zaodjenuo zemlju. "Nebesa pripovijedaju slavu Božju, djela ruku njegovih navješćuje svod nebeski!" (Ps. 19,2.) Zar možemo bezosjećajno promatrati zvjezdano nebo? Zar tihe, svjetlucave zvijezde ne bude u nama zahvalnost prema Stvoritelju, koji je sve tako divno uredio?

Sv.Ignacije Loyola znao je satima prosjedjeti i promatrati zvjezdano nebo. A onda bi uskliknuo: "Kako je silna kuća tvoja, Gospodine, kako prostrani stanovi tvoji, kako su beskonačno veliki i široki!" Tada je kleknuo, poklonio se Gospodinu i zahvaljivao mu od srca na svemu stvorenome.

Na zahvalnost nas potiče i naše vlastito srce! Naše srce svakom svojom žilicom traži Boga i čezne za njim. Ono niti ne može drugačije! Ono ljubi, što je dobro, lijepo i istinito. A na zemlji je sve nesavršeno. Dobrotu rijetko susrećemo. Često je ugrožena zlobom i pokvarenošću. Ljepotu nalazimo, ali i ona ne prelazi izvjesnih mjera i granica. Mnogo je puta nagrđuju mane i nedostaci. Također i istina je osjenjena sjenom žablude. No naše srce traži dobrotu, koja je posve čista, savršenu ljepotu, neizmjernu istinu. A sve to ne nalazi na ovoj zemlji, nego u Bogu, koji je sama Dobrota, Istina i Ljepota.

Može li svijet i grijeh potpuno zadovoljiti čovjekovo srce, da ono više ne traži Boga? Jeste li promatrali kada magnetsku iglu? Ona uvijek pokazuje određeni smjer: sjever-jug. Jedino, ako je silom držimo u drugom pravcu, onda ona mijenja svoj smjer, ali i tada podrhtava, ne miruje. Isto je tako i s ljudskim srcem. Ono uvijek i neodoljivo pokazuje prema Bogu, koji ga jedini može potpuno usrećiti. Ponekad čovjek nanosi nasilje svome srcu, kad ga pokušava zadovoljiti materijom, prolaznim i kratkotrajnim užicima. Možda to i neko vrijeme uspijeva, ali i onda magnetska igla čovjekova srca podrhtava, ono nije u potpunosti sretno. Tek kad opet dođe u svoj prirodni smjer - prema Bogu - tada se ono smiruje i zadovoljuje.

+

Zahvaljujmo u svemu našem Gospodinu Bogu! Na to nas potiče iznad svega sam Gospodin. Crkva svetom liturgijom također potiče svoje vjernike na zahvalnost predobrom nebeskom Ocu. Čitava nas priroda nuka, da sjedinimo i mi svoj glas s njome te hvalimo i slavimo svoga Stvoritelja. Konačno i naše malo srce govori nam, da svoje potpuno usrećenje i smirenje nalazi jedino u Bogu. Budimo stoga zahvalni, pa će naša zahvalnost još više potaći Božju dobrotu, da nas obasiplje svojim dobrima duševnim i tjelesnim. Tako ćemo sretno živjeti na ovom svijetu, a izvan svake sumnje postići vječno blaženstvo. Amen.

LITERATURA: E.Keller: Sanctificate dominicas!

---

4. Samo u Kristu je naše spasenje

U misnoj liturgiji današnje nedjelje jasno razabiremo dva oprečna ugođaja. Jedan je ozbiljan, žalostan i pun prošnje za izbavljenjem. Drugi otsjeva radosnom vedrinom i zahvalnošću.

Psalam 73., kojim započinje ULAZNA PJESMA pred našim očima stvara tužnu sliku razvaljenog Jeruzalema i svetog hrama. Poganske su horde 586. godine prije Krista provalile u sveti grad, opustošile ga, razvalile i obeščastile. Nad razvalinama najveće židovske svetinje tugaljivom se molitvom sveti Pjevač-Psalmista obraća Bogu: "Pogledaj, Gospode, zavjet svoj i duše ubogih svojih ne zapusti do kraja... Zašto se izli gnjev tvoj na ovce paše tvoje?"

Zašto Crkva upravo tim psalmom započinje današnju svetu Misu? Tome je razlogom ovo: Obeščašćeni Božji hram sama je ona, sveta Božja Crkva, mistično Tijelo Kristovo.

Sveta Crkva žali nad tolikim dušama svoje djece, koja su grijehom obeščastila hram Duha Svetoga. Vječno svjetlo utrnuto je u duši, koja nema milosti. Sablasno strše puste razvaline remek-djela Boga Duha Svetoga u duši, koja je udarena gubom grijeha.

Ako se pitamo, kako je moglo doći do tako jadnog i nesretnog stanja, to najbolji i najdublji odgovor nalazimo u MOLITVI današnjeg dana. Oslabila je vjera, pokolebalo se ufanje, oslabila ljubav. Nužno je moralo doći do mrskog opustošenja na svetom mjestu: u duši, koja je prije bila hram Duha Svetoga. Ima li stoga išta važnije nego da molimo: "Umnoži nam vjeru, ufanje i ljubav... Daj nam, Gospodine, da uzljubimo, što zapovijedaš", jer će se Božji prijesto u nama sigurno oboriti, a hram Duha Svetoga obeščastiti, ako zaboravimo na obdržavanje svetih zapovijedi, koje jedino mogu spasiti život milosti u nama. Ako pravo ljubimo Gospodina, onda ćemo stvoriti čvrstu odluku, da ćemo najsavjesnije vršiti svetu volju Božju. I to ne iz straha i bojazni vječne kazne, nego iz čiste nadnaravne i savršene ljubavi prema svom predobrom nebeskom Ocu.

POSLANICA također ide za tim, da u nama probudi vjeru, ufanje i ljubav. Samo se po Kristu možemo očistiti od svojih grijeha i jednom spasiti svoje duše. "Nema ni u jednom drugom spasenja, jer nema drugog imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti." (Dj.ap.4,12) Moramo vjerovati u Krista našeg božanskog Otkupitelja. U Njega postavljamo sve svoje nade i svako ufanje. Već je u Starom Zavjetu Bog vjerno ispunio obećanja, koja je dao Abrahamu i svemu narodu Izraelskomu. Istom će vjernošću Gospodin ispuniti i sva obećanja, koja nam je dao preko svoga jedinorođenog Sina Isusa Krista. Stari je Zavjet donosio Božje zapovijedi, koje je svatko morao držati. No nije davao nikakve unutarnje snage, da olakša teško breme

Mojsijeva zakona. Kako je posve drugačije u Novom Zavjetu! Po Isusu Kristu dobivamo unutarnje oproštenje naših grijeha, čistimo se od duševne gube, peremo se u Krvi Janjetovoj i tako s Kristom oživljujemo na novi život. Zato opravdano kličemo s PJESMOM NA STEPENICAMA: "Pogledaj, Gospodine... Opomeni se pogrde slugu svojih. Gospodine, utočište postao si nama od koljena do koljena."

Ono, što čitamo u današnjem EVANĐELJU, ispunilo se već i na nama. Po svetom smo krštenju prvi puta očišćeni od duševne gube. Koliko smo puta iza toga opet pali u grijeh i izgubili zdravlje svoje duše? Na mjestu je bilo, da s gubavcima iz evanđelja zavapimo Gospodinu: "Isuse, Sine Davidov, smiluj nam se!" Dobrotom milosrdnog Samaritanca sagnuo se do naše bijede i rekao nam riječi iste kao i gubavcima s puta u Jeruzalem: "Idite i pokažite se svećeniku!" Tu, u milosnoj kupelji svete ispovijedi, Gospodin je našu dušu posve očistio i opet je zaodjenuo dragocjenom haljinom posvetne milosti. Ono, što sav Mojsijev Stari Zavjet s njegovim svećenicima nije mogao učiniti, postala je utješna i draga stvarnost po Isusu Kristu Gospodinu našemu.

No, koliko nas zadivljuje Gospodinova ljubav i dobrota prema gubavcima, toliko nas iznenađuje grdna nezahvalnost onih, koji su se očistili, a nisu došli da se zahvale za toliko dobročinstvo, koje im je Isus iskazao. Sv. Evanđelje žalosno primjećuje: "Zar se nijedan ne nađe, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tuđinac?" Gdje su drugi, koje je Isus oslobodio teške osame i odbačenosti od ljudi, koji su se ponovo mogli povratiti svojim domovima, svojim obiteljima, svojim ženama i djeci? Kako su brzo, prebrzo zaboravili iskazano dobročinstvo i svog Dobročinitelja!

Duh Crkve je duh zahvaljivanja. Što više živimo liturgijskim životom, to smo više slični Samaritancu, koji se poslije svog ozdravljenja povratio i zahvalio Bogu.

Danas smo došli na svetu Misu, da Gospodinu Bogu dostojno zahvalimo za neizmjernu ljubav i nebrojene milosti, koje nam On danomice daje, pa i onda, kad na to ne mislimo. Svoju ćemo zahvalnost pokazati napose na taj način, da mu prikažemo žrtvene darove: tijelo i Krv neoskvrnjenog Jaganjca. Po njemu i mi imamo slobodan pristup nebeskom Ocu. Po njegovoj žrtvi i naše male žrtvice i križevi dobivaju vrijednost. Njemu stoga govorimo s PJESMOM NA PRIKAZANJE: "Ti si Bog moj!" Njemu prikazujemo i izručujemo čitava sebe sa svim, što imamo, i što jesmo: "U rukama su tvojim dani moji!"

Spasitelj uzima žrtvene darove: sjedinjuje ih sa svojom presvetom žrtvom na oltaru i kao najdražu žrtvu zahvalnicu prinosi svom nebeskom Ocu za sva primljena dobročinstva. U sjedinjenju sa svećenikom, zajedno sa samim Kristom govorimo svome Bogu riječima predslovlja: "Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da tebi uvijek i svagdje zahvaljujemo, Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože po Kristu Gospodinu našemu!"

U pretvorbi sam Isus, koji je izliječio deset gubavaca dolazi k nama, na žrtveni oltar. Dolazi, da svojom Presvetom Krvlju opere naše duše i očisti ih od grijeha. "Ovo je Krv moja, koja se prolijeva za vas, za oproštenje grijeha!"

Po svetoj Pričesti postaje On, koji je Najčišći, hrana naše duše. Svetim sjedinjenjem sa svojim Bogom po sv. Pričesti u najvećoj mjeri dobivamo porast vjere, ufanja i ljubavi. Puni iskrene zahvalnosti i svetog oduševljenja kličemo s pjesmom PRIČESNOM: "Kruh s nebesa dade nama, koji svaku slast u sebi ima!"

Kolika li je sreća biti kršćanin! Kolika je čast moći sudjelovati kod svete Mise! Zato na svećenikove riječi: "Ite missa est!" - Idita Misa je gotova!, odgovorimo puni svete zahvalnosti iskrenim: "Deo gratias! - Bogu hvala!" - A m e n.

---

5. Bog je samo jedan!

Neki je bezvjerac jednom zgodom rekao Arapinu: "Kako možeš vjerovati u Boga, kad ga nisi vidio?" Sin je pustinje na taj upit dao ovaj uvjerljivi odgovor: "Kad u pustinjskom pijesku nađem utisnute tragove lavljih šapa, tada sam sebi govorim: Ovuda je sigurno morao proći lav! Istina, ja ga nisam vidio, ali sam posve siguran, da on postoji. Vidio sam njegove tragove i po njima zaključujem, da negdje u blizini mora biti kralj pustinje - lav. Isto tako mogu reći, da ni Boga nisam vidio, ali je očit Božji pečat na svim stvorenjima. Božje tragove otkrivam po cijeloj prirodi i sve me to dovodi do uvjerenja, da Bog mora postojati."

Taj se Arapin nije dao smesti prigovorom čovjeka, koji nije vjerovao. Znao mu je na zgodan način odgovoriti i opravdati svoju vjeru. Da li ste i vi, draga djeco, čvrsto u svojoj duši uvjereni, da postoji Bog u tri božanske osobe, ili je možda i vaša vjera raznim prigovorima pokolebana? Možda vas zbunjuje činjenica, da je bilo, a još uvijek se nađe naroda, koji vjeruju u više bogova i tako ne drže onu prvu Božju zapovijed sa Sinaja: "Ja sam Gospodin Bog tvoj i nemaj drugih bogova uz mene!"

Poganski su narodi poštivali mnogo bogova. Oni su stvorene stvari, "oganj, vjetar, hitri zrak, krug zvijezda, silnu vodu, svjetila neba držali za bogove, koji vladaju svijetom!"(Mudr.12,2). Ili su opet sami izmislili bogove, koji nikada nisu postojali. Kako je došlo do toga?

Prvi je razlog vjere poganskih naroda u više bogova slabost ljudskog duha. Nerazumni su ljudi stvorenim stvarima, koje su im se činile lijepima, uzvišenima ili silnima, iskazivali božansku čast i poštovanje. Bili su slični čovjeku, koji je došao na kraljevski dvor, da posjeti i da se pokloni kralju. Došavši u kraljevsku palaču mislio je, da je kralj ovaj ili onaj, koga je susreo lijepo obučena. Nepoznavanje kraljeve osobe lako ga je zavelo u zabludu. Isto su tako i poganski narodi ne poznavajući pravoga Gospodara svijeta i prirodnih sila, lako same prirodne sile smatrali nepoznatim božanstvima i iskazivali im božansku čast.

Kao drugi razlog mogli bismo navesti zlobu samog đavla. On je od početka svijeta htio biti jednak Bogu. On je govorio: "Penjem se na nebo, više zvijezda Božjih podižem prijestolje svoje,.. da budem jednak Višnjemu!" (Iz. 14,13-14). Iako je duboko pao, iako je strovaljen u paklenske dubine, nikada se nije odrekao tog častohleplja, da sebi prisvaja božansku čast. Čitavo njegovo nastojanje i trud ide za tim, da ljude odvrati od pravoga Boga i prave vjere te ih zavede na idolopoklonstvo. Ne veseli njega ova ili ona žrtva, što je zavedeni pogani prikazuju svojim bogovima, koliko se više raduje tome, što se pravom i jedinom Bogu ne iskazuje ona čast i poštovanje, koje mu pripada. Zar ne znamo, da je i samom Gospodinu Isusu govorio: "Sve ovo dat ću tebi, ako padneš ničice, te mi se pokloniš" (Mt. 4,9). Isto tako kojekakvim sljeparijama pokušava ljude odvratiti od prave vjere i zavesti ih, da njemu iskazuju božansku čast, njemu se klanjaju, njemu služe.

Nemojte misliti, draga djeco, da se idolopoklonstvo ništa ne tiče nas, koji smo kršćani. Ima i među nama takvih, koji ne služe pravomu i jedinomu Bogu, nego su sebi odabrali različite druge bogove. Sv.Toma to smatra strašnom stvari i nabraja nekoliko takvih lažnih bogova, kojima neki služe. On veli, da protiv vjere u pravog i jedinog Boga griješi onaj, koji se više pokorava ljudima, nego Bogu. Onaj, koji će iz ljudskog obzira, iz slabosti ili straha zatajiti svoju vjeru, samo da zbog toga ne doživi kakvu neugodnost. Krivim bogovima služi onaj, kome je najveća briga na svijetu samo ta, kako će se dobro najesti i napiti, a za drugo ne mari. Sv.Pavao kaže: "Njima je bog trbuh!" (Fil. 3,19).

Protiv vjere u pravoga Boga griješi i onaj, kome je novac božanstvo. To su ljudi slični Isusovom izdajici Judi, koji bi za novac sve učinili, pa ako od toga ima koristi i samog Boga prodali i odrekli se svoje pripadnosti Njemu.

Griješe i oni, koji lakovjerno vjeruju svakoj vračari i ciganki, svakom gatanju i čaranju samo im je teško držati se onoga, što nam zapovijedi pravi i jedini Bog. Iz karata nastoje odgonetnuti budućnost. Unaprijed saznati svoju sreću ili nesreću, iako dobro znamo, da je buduć-

nost u Božjim rukama i nikome nije dano, da se zagleda u Božje planove, što ih On ima s pojedinim čovjekom.

Sv. je Kristina u svojoj dvanaestoj godini upoznala kršćanstvo. Brzo je bila i pokrštena. No njezini su roditelji još uvijek bili pogani. Imali su u kući kipove poganskih bogova. Nitko nije te idole toliko mrzio kao mala Kristina. Kad jednom nikoga nije bilo kod kuće, odluči djevojčica, da porazbije i uništi sve kipove. Što je naumila, to je i učinila. Porazbijala je i uništila sve poganske kumire. Zlatni i srebrni ures porazdijeli siromasima. Taj ju je čin stajao života. Kad se otac vratio kući i vidio, što je Kristina učinila, pozove je preda se i obeća joj, da će je poštedjeti, ako se odreče svoje kršćanske vjere. Kad to ona nikako nije htjela učiniti, morala je podnijeti velike muke, u kojima umre 24. srpnja 302. godine. Ona je ostala vjerna svome Bogu, koga je nosila u svome srcu. Njemu iz ljubavi žrtvovala je svoj mladi život.

Od vas se ne traži da porazbijate lažne kumire, nego da iz svog srca odstranite sve ono, što ne daje mjesta pravom i jedinom Bogu. Nemilosrdno i odlučno uništite svaki idol, kako god se on zvao, jer samo tako ostat ćete vjerni i dragi svom nebeskom Ocu i jednom primiti obilatu nagradu za svoju ljubav i vjernost prema njemu. Vaše srce mora samo njemu pripadati. U njemu ne smije biti mjesta ni za koga drugoga, ni za što drugo, pogotovo, ako je to grešno i protivno Gospodinu Bogu.

XIV. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. "Nitko ne može služiti dva gospodara!"

Danas sam Spasitelj tumači i obrazlaže svoje riječi: "Nitko ne može služiti dva gospodara!" (Mt. 6,24) Razlog je jednostavan i očit: "Jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati." Spasitelj donosi samo jedan primjer od naših pokušaja, da služimo dvojici gospodara: mamoni-novcu i Bogu. Osim toga postoji još mnogo drugih mogućnosti, u kojima se moramo odlučiti za Boga ili protiv Njega. U svome izboru morali bismo se uvijek ravnati prema zaključnim riječima današnjeg evanđelja: "Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu i sve će vam se ovo dodati." (Mt. 6,33). Tu je sadržan smisao Kristovog govora. Radi se o tome, da budemo potpuni, dosljedni kršćani.

Kako bi posve drugačije izgledao život mnogih ljudi, kad bi se mogli osloboditi svojih materijalnih briga! Ništa tako ne utječe na životnu radost kao pretjerana briga za novac. Isus, koji je dragovoljno na sebe uzeo neimaštinu, danas nam pokazuje put, koji će nas osloboditi od pretjerane brige za novac.

Gospodin kaže, da samo neznabošci pitaju: "Odakle ćemo uzeti sve, što nam je potrebno?" Kršćanin uči iz Isusovih riječi, da se nebeski Otac brine za svoju djecu. On veoma dobro zna, da nam je potrebno jelo i odijelo. Trebali bismo samo promatrati njegovu skrb za ptice nebeske i ljiljane u polju, da nadvladamo svako malodušje i klonulost. Mi sa svoje strane moramo učiniti sve, što je do nas, a tada sve dubokom vjerom i čvrstim pouzdanjem predati u ruke Božje nadajući se, da će Bog nama dati "kruh naš svagdanji". Tražimo najprije Boga i naći ćemo ga, a Bog je otac, koji se brine za svoju djecu. Tada ne ćemo morati neprestano misliti, što ćemo sabrati u svoje žitnice, da tako sebi osiguramo budućnost. Gospodin nam ne zabranjuje zasluživati novac, nego nam zabranjuje služiti novcu, robovati mamoni, za Boga pokazivati isti interes kao i za druge materijalne stvari.

I u drugim je stvarima isto tako! Ako tražimo najprije Boga, drugo će nam se nadodati. A naprotiv, ako sve drugo tražimo prije Boga, nadajući se, da ćemo njega poslije naći, grdno ćemo se prevariti, jer nam sve naše brige i nastojanja, sve blagostanje i blago ne će moći nadomjestiti Boga.

+

Ne moramo utrošiti mnogo riječi za one, koji hoće da služe dvojici gospodara: Bogu i grijehu. Mogu se neko vrijeme prepustiti grijehu, ali i on rađa teškim brigama. Kad su one preteške, tada se redovito grješnik na neko vrijeme obraća Bogu i pokušava njemu služiti. No to ne

traje dugo. Grijeh ga opet primami i ostavi Boga. Na taj način neprestano hramlje na oba dvije strane i nikada ne postane korisni službenik Božji.

Mnogo je gore s onima, koji u isto vrijeme služe Bogu i onome, što Spasitelj jednom riječju označuje, kad kaže "svijet". Pod tom riječju podrazumijeva sve ono, što nije u pravom smislu grijeh, nije otvoreno usmjereno protiv Boga, niti je pravo služenje đavlu, a ipak je u Isusovim očima nešto vrlo zlo. Gospodin nije nikada od sebe odbio nijednoga grešnika, koji je pokazivao malo vjere, da će se spasiti. Za "svijet" je jednom pred svojim apostolima ovako molio: "Ne molim za svijet, nego za one, koje si mi dao", (Iv.17,9). "Ne molim, da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš od onoga, koji je zao"(17,17).

Ima ljudi, koji traže Boga i njegovu Crkvu. Imaju volju odazvati se pozivu milosti, ali tada postavljaju najsmiješnije pitanje za jednog katolika: "Što će ljudi reći?!" Ljudski obzir igra to veću ulogu, što je manji grad ili mjesto, u kojem čovjek živi. Ako se čovjek povodi za onim, što će ljudi reći, tada malo po malo postaje ravnodušan na ono, što Bog traži. Budući da nitko ne može služiti dva gospodara, to redovito i takvi ljudi prije ili kasnije ostave Boga i služe "gospodaru ovoga svijeta". Može biti, da takvi ljudi i poslije idu u crkvu, ali to je samo onda, kad ih je volja i kad su zato raspoloženi.

Ima ljudi, koji traže "sreću" i htjeli bi da u isto vrijeme služe i Bogu. Pomisao na sreću jedini je i glavni motiv, prema kome se ravnaju kod izbora svoga zvanja. "Sreća" je ono, za čim idu kod izbora bračnog druga. A sreća kod toga gleda samo na ljepotu, novac, položaj i na tome slične stvari, a najmanje na vjeru dotične osobe. Takvi se ljudi ne bi htjeli odreći Boga, niti žele istupiti iz Crkve, ali hoće sami odlučivati, koga će ženiti"... Jest, trebalo bi nakon nekoliko godina pogledati, kakva je vjera takvih ljudi, kakva je vjera njihove djece, da se uvjerimo, kome od dvojice gospodara oni služe....

Tako bismo mogli bez kraja nizati primjere iz života ljudi, koji sebe smatraju katolicima, a njihova je vjera u velikoj opasnosti, da se iznevjere svome Bogu. Oni možda i nesvijesno služe jednom gospodaru, kome kao katolici ne bi mogli služiti. Takvi se ljudi rijetko druže s prijateljima Božjim. Nikada ništa ne čuju o Bogu. Ništa ne čitaju o vjerskim stvarima. Težište njihova života nije Bog, nego nešto drugo izvan Boga, ako već ne sam neprijatelj Božji. Tjeskobno se brinu za premnoge stvari, a prije ili kasnije uvjerit će se, da su zaboravili ono, "što je najpotrebnije".

Mi, koji tako mislimo, dobro znamo, da trajno ne može tako ostati. Bog nas hoće cijeloga ili nas uopće ne će. Njemu moraš služiti"svim srcem, svom dušom i

svom snagom svojom". Njega moramo najprije tražiti, na njemu sve graditi. Inače će nas stići njegove teške riječi: "Jer si mlāk, a nisi niti vruć ili hladan, počet ću te izbacivati iz ustiju svojih". Mnogo smo puta govorili: "Molim te, ispričaj me!" A nismo ni pomišljali, da će jednom Gospodin nama upraviti one druge riječi: "Luđače,još ovu noć tražiti ću dušu tvoju!" Što će ti tada koristiti sve blago i bogatstvo ovoga svijeta, ako dušu svoju izgubiš jednom i za uvijek?!

Ako se jednom uzmognemo sabrati, dobro razmilimo; kakvom gospodaru služimo osim jedinoga i pravoga Boga.Očito je, da ne možemo u isto vrijeme biti Božji i pripadati svijetu. Tražiti sreću izvan Boga i nadati se spasenju svoje duše po Bogu. Tu postoje samo dvije mogućnosti: ili ćemo posve odbaciti vjeru i okrenuti leđa svome Bogu,ili ćemo ostaviti svijet i posve se obratiti svome Bogu.

Nemojmo misliti, da želim slomiti nagnutu trsku ili ugasiti žižak, koji tinja. Ali jedno naglasujem: Molimo Gospodina, da nas oslobodi od samih sebe te iztrgne iz zagrljaja svijeta. Ne zaboravimo, da je "strašno pasti u ruke Bogu živome!" Bog ima načina i mogućnosti, da u nama probudi vjeru, ali bi on najradije za naše veće duhovno i tjelesno dobro prištedio takva sredstva. Ali, ako se dosljedno budemo trgali iz ruku našega Gospodina, sigurno je, da će nas na drugi način pokušati privesti na pravi put.

Ako se pak ništa takvo ne dogodi,tada je to veoma zao znak. Bog je možda napustio dušu, koja je prije ostavila Njega. Takav se čovjek već nalazi na rubu svoje propasti. Istina, i tu se čovjek može spasiti, ako u posljednji čas uvidi, da mora najprije potražiti Boga, a ostalo će mu se dodati. Mnogo je bolje i spasonosnije odreći se svijeta, pa i onoga, što nam je na svijetu najdraže, ako nas zavodi na otpad od Boga. Mnogo je bolje izgubiti sve blago i sav svoj imetak, nego Boga. Jer tko Njega izgubi, izgubio je sve, i ne samo na neko vrijeme, nego za svu vječnost.

Molimo Boga, da nam udijeli milost, da mu čitavim srcem služimo te uvijek i najprije tražimo njegovo kraljevstvo i njegovu pravdu. Tada će nam se sve ostalo: vječni mir i vječna sreća, nadodati. Amen.

LITERATURA: P.Schindler, Ein Sämann ging aus.

---

2. Brinite se, ali ne tjeskobno!

Gospodinova propovijed o pticama nebeskim i ljiljanima u polju jedna je od najljepših, što nam ih je On izgovorio. Ptice nebeske nemaju svog zemljišta, niti grade kuće i smočnice. Ne misle na sutra ili iduće godine. Ne siju, ne žanju, ne brinu se, ne zatvaraju se u kamene gradske kuće. Ništa ne znaju o tisućama briga, koje muče jadnog čovjeka. One se njišu na lisnatim granama, prelijeću od rasvjetane kruške do krošnjatog hrasta, kupaju se u sunčanom sjaju, veselo cvrkuću svoje pjesmice, dižu se prema nebeskim visinama; čini se kao da su uvijek na dopustu - a gle nijedna od njih nije gladna ili žedna. Sve njih hrani nebeski Otac.

A ljiljani u polju niču iz divlje, obeščašćene zemlje. Ne brinu se za nevrijeme ili oluju. Ne boje se jeseni, u koje sve vene. Ne muče ih brige, kako će se odjenuti, nego se njišu na večernjem povjetarcu, noću okreću svoje cvjetove prema zvijezdama, a u jutro prema suncu. Smješkaju se i svojim mirisom pozdravljaju putnika. U svojem su nebeskom nakitu tako krasni, da ih nijedan smrtnik u ljepoti ne može nadkriliti.

To je sveta slika, koju je Spasitelj naslikao. Čini nam se kao da je uzeta iz zbirke kakvih bajoslovnih priča. A život? A stvarnost? Što je s dvadesetim stoljećem? Kao ogromno strašilo strši prema nebu, pred kojim preplašene ptice odlijeću, a u njegovim sjenama ljiljani venu. Naš je zrak ispunjen prašinom, bezžičnim valovima, uzdisajima umornog i izmučenog čovječanstva. Iznad nas prelijeću ogromne ptičurine sa svojim snažnim motorima te pokazuju moć i posljednja dostignuća tehnike. Na našoj se zemlji ljudi bore i muče, da što bolje obrade svoje polje i vinograde.

Naš život više nije idila. On je ispunjen brigama i radom. Marljivi smo i radini. Živimo s računicom u ruci, Smanjili smo svoje izdatke i štedimo. Iskoristimo svaku minutu, svaki slobodni čas vremena. Neprestano mislimo unaprijed. U stalnoj smo napetosti. Radimo od jutra do mraka. Čak i noću nemamo mira, nego planiramo i razmišljamo, kako ćemo namiriti sve potrebe svoje i svoje obitelji. Koje čudo, što nam se u toj strci i brzom tempu života čini, kao da i sam život postaje kraćim, a dani jure munjevitom brzinom u nepovrat.

Ne mislim hvaliti današnje čovječanstvo i kršćanstvo, jer se ono ne odlikuje velikim krepostima. Ne jedno je ipak istina: današnji je čovjek marljiviji, vredniji i brižljiviji, nego je to ikada prije bio.

Ptice nebeske! Ponekad mi se čini, kao da je nekad život bio odviše bezbrižan. Čovjek je ponekad preuzetno čekao od Boga ono, što je sam sebi mogao pomoći. Istina je, da naše pouzdanje u Boga mora biti neograničeno, ali ono nije slično prašku za dobro spavanje, niti je ono neki dušek, na kome se čovjek udobno osjeća.

Krivo bi bilo misliti, da nas evanđelje govoreći o pticama nebeskim želi potaći na lakoumni život, koji bi bio pun dokolice i nebrige.

Što dakle želi Gospodin govoreći o pticama nebeskim i ljiljanima u polju?

Pogledajmo malko iz bliza te iste nebeske ptice,koje na oko provode posve bezbrižan život pun svijetla i pjesme. Da li su one doista dokone?- To ne bismo smjeli reći! Iako ne siju niti žanju, ipak su na svoj način i te kako marljive i radine. S koliko umješća i preciznosti grade svoja gnijezda? S koliko majčinske brige i skrvi njeguju i odhranjuju svoje mlade, a kad im prijeti pogibao i vlastiti život izlažu opasnosti, samo da ih zaštite. Ako osjete zla vremena, koja im se približuju, instinktivno traže sigurnost. Tko bi mislio, da su ptice nebeske samo one, koje uživaju, a ne trude se niti bore za svoj obstanak,takav ih čovjek ne bi razumio. One i te kako sa svoje strane ulažu svoje sile i sposobnosti, da se održe, ali, kad su svoje učinile, na svoj nesvijesni način, sve ostalo prepuštaju svome Stvoritelju, koji ih ne zaboravlja.

Koliko toga možemo od njih naučiti? Svakidanje su brige u prvom redu veliko životno dobro. Zar ne nalazimo često najbolje ljude upravo ondje, gdje su najveće brige? Čitav ih je život neprekinuti niz velikih i malih briga, što ih imaju za sebe i svoje. Ali upravo po toj svojoj nesebičnoj velikodušnosti i požrtvovnosti, kojom svladavaju svoje brige te doprinose svoj obol potrebama uže zajednice - obitelji, i šire zajednice - države, oni postaju pravi velikani. Kolikih bi dobara bili lišeni, da se oni prepuste dokolici i nebrizi!

Možemo li one, čija čela nikada ne namreška briga, čije lice nikada ne poprimi ozbiljan izražaj zabrinutosti i skrbi, čije ruke ne poznaju žuljeva, koji ne poznaju dužinu neprospavanih noći, nazvati najvećim sretnicima ovoga svijeta? - Mislim, da nikako ne! I njima prije ili kasnije njihov život postane suviše prazan i besadržajan.

Zar nije sretnija majka, koja se u svojoj velikoj i požrtvovnoj ljubavi smije brinuti i žrtvovati za bolesno dijete, nego oni? Zar nisu najsiromašniji upravo oni,koji na ovom širokom svijetu nemaju upravo nikoga, za koga bi se mogli i smjeli brinuti i žrtvovati? Zar nije brižljiva vjernost i velikodušna požrtvovnost ono najljepše, što je iz Božanskog Srca našega Boga presađeno u ljudska srca?

Ptice nebeske daju nam ovu pouku:"Brinite se, ali ne tjeskobno! Nebeski Otac, koji nas hrani i uzdržava najbolje zna, što vam je potrebno. Ako već nas ne napušta, da uginemo od gladi i studeni, zar će zaboraviti onih, koji nisu samo njegova stvorenja, nego i njegova djeca? Naš je svršetak povratak u ništavilo, a vašom smrću istom započinje pravi, vječni život. Brinite se, ali ne kao pogani, koji nemaju vjere niti pouzdanja, nego kao djeca jednog Oca, koji zna, što vam treba!"

Kako je to utješna pjesma, koju nad nama pjevaju ptice nebeske! Utješna je za one duše, kojima je život pun briga i rada. Posvećena je nama, vjerene i dobre majke, koje jo= i danas unatoč svih velikih i malih briga, unatoč žrtve svog vlastitog života, u svakom djetetu gledate Božji dar. Posvećena je vama, neumorni oci, koji svoje tjelesne sile, svoje zdravlje i svoju krv pretvarate u svagdanju koricu kruna, da nahranite svoje. Posvećena je vama, čestiti mladići, koji namjeravate sami saviti svoje obiteljsko gnijezdo, ali se bojite preteških briga, koje su s time skopčane. Svima je vama rečéno: "Brinite se, ali ne tjeskobno! Radite i trudite se, ali nemojte nikada izgubiti nade! Borite se i učinite sve, što je do vas, sve, što je u vašim silama, a ostalo prepustite svom nebeskom Ocu!" U njegovoj je ruci naša sudbina. On nas stavlja na kušnju, ali se ne poigrava s nama, jer je pravedan i dobar. Ako nam ovozemaljski život skraćuje prevelikim i preteškim brigama, to će nas obilatije nagraditi u vječnosti. Amen.

LITERATURA: Dr.E.Linhardt: Feurige Wolke, II. Freiburg im Br.

---

3. Božja Providnost

Iz engleske je luke Liverpool isplovila lađa. Kapetan je broda poveo sa sobom svoju obitelj. Jedne noći zahvati brod strašna oluja. Uzburkano se more poigravalo lađom kao orahovom ljuskom. Putnike je obuzeo silan strah. Za to je vrijeme osamgodišnja kćerka kapetanova bezbrižno spavala u svojoj kabini. Prestrašeni je putnici probude i objasne joj pogibao, u kojoj se nalaze životi svih putnika. Djevojčica ih na to upita samo ovo: "Da li je moj otac na kormilu?" Kad joj odgovore, da jest, ona mirno legne i spokojno zaspi.

Naš život je putovanje morem života. Između kolijevke i groba prostire se široko more, puno opasnosti i hridina. Površina je životnog mora ponekad mirna i glatka, te je upravo užitak njome ploviti. No događa se, da bjesni vjetrovi životnih prilika i neprilika uzburkaju životno more. Sablasno škripi slaba ladica ljudskog života pod teškim udarcima, koji je stižu. Časovi su to, kad se čovjekova duša puni razočaranjem i nepovjerenjem. Sunce čvrste vjere sve više prekrivaju crne oblačine nepouzdanja. Čovjek se od jednom osjeti osamljen i ostavljen od sviju. Teški, neočekivani udarac, nenadana nesreća, ne-

uslišana molitva, smrt osobe, koja je čovjeku bila potrebna u životu, sve je to od jednom potkopalo temelje vjere i pouzdanja u Boga. Čovjek kao prestaje vjerovati, da je nad njim dobri Bog, nebeski Otac, koji se brine za svoje stvorenje i nikada ga ne zapušta, pa ni onda, kad ga svi napuste i ostave.

Blago čovjeku, koji u takvim životnim olujama, u takvim teškim iskušenjima znade sa spomenutom djevojčicom pun pouzdanja govoriti: "Ništa se ne bojim! Moj je otac na kormilu!"

Što da reknemo ljudima, koji su uslijed teških životnih nesreća i udaraca izgubili vjeru i pouzdanje u Boga, a da još više ne povrijedimo njihove duševne rane?

Dozvat ćemo im u svijest, kako ovaj život nije skup slučajnih događaja i prilika, nego da Božja Providnost, Bog, koji je jednim činom volje čitav svijet stvorio, tim svijetom i životima ljudi dalje upravlja i vodi ih prema njihovoj životnoj svrsi.

Svakom je čovjeku jasno, da Bog upravlja svemirom, tokom zvijezda: da upravlja čitavom stvorenom prirodom preko zakona, koje je usadio u stvoreni svijet, i kojim se zakonima sve pokorava. Ako dakle Bog vodi brigu o mrtvoj prirodi, koliko onda više o čovjeku, kome nije samo Stvoritelj, nego i dobrostivi Otac?

Sv.Pismo Starog i Novog Zavjeta na bezbroj mjesta potiče čovjeka, da svoju sudbinu mirne duše prepusti u ruke Božje.

"Baci na Gospodina brigu svoju i On će te uzdržati!" (Ps. 24,53) Ili: "Ruka je Boga našega nad svima, koji ga zamole na dobro njihovo!" (Ezdra, 8,22) Kako je lijepo o predanju u volju Božju govorio sam Isus! "Pogledajte ptice nebeske, kako niti siju, niti žanju, niti sabiru u žitnice, pa ih Otac Vaš nebeski hrani. Niste li vi mnogo vredniji od njih?... Ne brinite se tjeskobno govoreći: što ćemo jesti, ili što ćemo piti, ili u što ćemo se obući... Ta Otac vaš nebeski zna, da vam sve ovo treba." (Mt. 6 glava).

Mi veoma često u svom životu zaboravljamo, da svemogući Bog, pred čijim je sveznanjem otkrivena čitava naša prošlost i budućnost, najbolje zna, što je nama najviše potrebno. Istina, drugačija su gledišta, s kojih se sve promatra. Bog ima pred očima naše vječno spasenje, pred kojim su sva vremenita zla i nesreće tako male i neznatne. Da čovjek postigne taj cilj, putevi su Božje Providnosti veoma različiti i nama često obaviti koprenom neshvatljivosti. Ali "što je tajanstvenija ruka Božja, to je moćnija; što je šutljivija, to je uzvišenija!" (Newmann) Ljudski slabi i ograničeni um nikada ne može na zemlji sagledati do dna planove Božje Providnosti. Upoznat će ih tek u vječnosti. Tada ćemo se diviti mudrom i brižljivom vodstvu našeg nebeskog Oca, koji nas je vodio kroz život i doveo k sebi.

Naš je život sličan sagu, kad ga promatramo s krive strane. Na njemu vodimo samo mnogo niti isprepletenih u svakom pravcu. Potrebno je, da smrt taj sag preokrene te sagledamo pravo njegovo lice i ljepotu.

Kada čovjek na koncu svog života promatra svoj život, udaljen od mnogih detalja, kojih nekada nije razumio, često puta spoznaje duboki smisao Božjeg zahvata u svoj život. Otkriva Božji plan i nakanu u svemu, što ga je za života snalazilo.

Kolikim je na primjer dobrima urodila ova ili ona bolest? Ona je slomila vrat strastima, koje su bile nepobjedive. Ona je u čovjekovu dušu unijela ozbiljnost te čovjeka naučila, da prosuđuje stvari i događaje s prave strane. Ona je naučila ljude, da budu strpljivi i milosrdni. Možda je bolest spasila koju obitelj od propasti; sačuvala ženi muža, mužu ženu, djeci oca ili majku.

Smrt je strašna, pogotovo, ako je nenadana i prije redovitog vremena. Nesreća nagle i nenadane smrti ne rijetko ispunja srca bližnjih gorčinom, očajem, a usta teškim prigovorima protiv Boga, koji je takvo zlo mogao prepustiti, pa i ona one, koji ga ljube i vrše njegov Zakon. Da je naš životni cilj ova zemlja, tada bi to bilo strašno zlo. Ali, kad je naša životna svrha sretna i blažena vječnost, tada nagla smrt često može biti samo uvjet, kojim smo zadobili sretnu vječnost? Koliki bi možda za uvijek propali, da ih Bog prije vremena nije uzeo k sebi? Zar nije bolje, da neko vrijeme plačemo i oplakujemo njihov preraní odlazak s ovoga svijeta, nego da vječno oplakujemo njihovu propast? Bog manjim zlom spašava čovjeka od mnogo većih zala. Zato blago čovjeku, koji zna primiti s predanjem u volju Božju svaki križ, kojim se posluži Božja Providnost, da ga sačuva za sebe.

Nekog svećenika pozovu umirućoj 25 godišnjoj djevojci. Smrt je već postavila svoju ruku na njezin mladi život. Razočarala se u mladosti, jer je prije vremena uvenula; u zdravlju, jer ga je za uvijek izgubila; u životu, jer je htjela živjeti, ali joj nije bilo dano... Strašno! Zar ne? A ipak joj Božja Providnost nije dala živjeti, jer je gomilala grijeh na grijeh i sebi spremala nesretnu vječnost. Umirući držala je svojim osušenim, drhtavim rukama križ i poljubivši ga za uvijek sklopi svoje oči.

Konačno je pobijedila Božja Providnost i Božja milost!

Koliko smirenja, vedrine i snage unosi u našu dušu vjera u Božju Providnost! Kakogod se nebo nad nama zacrni, ako se sve digne protiv nas, u našim će ušima zvoniti Gospodinve riječi: "Što se bojite, malovjerni?"

Obnovimo danas svoju vjeru u Božju Providnost. Duša naša i srce neka danas govori: "Vjerujem u Boga Oca svemogućega!" Prepustimo svoju životnu lađicu božanskom Kormilaru i budimo sigurni, da će je njegova sigurna ruka pro-

vesti preko svih opasnosti i pogibelji te sretno uvesti u luku vječnosti.

A do onda nastavimo puni pouzdanja moliti često, svaki dan, svaki čas najljepšu molitvu: Oče naš, koji jesi na nebesima... Neka bude volja Tvoja! Amen.

---

4. Hodajte u duhu puni pouzdanja u očinsku dobrotu Božju!

Današnja se nedjelja u stara vremena zvala nedjelja Providnosti. I ne bez razloga! Gotovo svi tekstovi današnje misne liturgije prožeti su velikim pouzdanjem u očinsku dobrotu Božju. Današnjom lijepom i vedrom Misom kao da bi se htjelo naglasiti, da je temeljno načelo svake crkvene pobožnosti i svakog kršćanskog života radosno pouzdanje u Boga.

U tom duhu stupili smo danas u sveti Božji hram pjevajući odmah na ulazu: "Bože, zaštitniče naš, pogledaj, vidi lice pomazanika svoga", t.j. kršćanina, kršćanske zajednice, Crkve. Došli smo od svojih poslova i svagdanjih briga, da ovdje na ovom svetom mjestu odmorimo svoje duše, osvježimo svoje duševne sile. "Jer više vrijedi jedan dan u dvorovima Tvojim, nego tisuću drugdje" (u svijetu). Pravi se kršćanin najsretnijim osjeća onaj sat, kad može prisustvovati nekrvnoj Žrtvi - sv.Misi. Čitav se tjedan raduje tom času, kad smije doći svome Bogu, u sveti Božji hram. Zar je čudo, što same od sebe na njegove usne naviru riječi psalmiste: "Kako su mili stanovi Tvoji (kršćanska Božja kuća, crkva), Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorovima Gospodnjim!" (Ps. 83,12) Ovdje, u kući Božjoj, u katoličkoj Crkvi kršćanin nalazi svoj dom.

Iza blaženih, taborskih časova, što smo ih sproveli u Božjoj blizini (kod svete Mise) opet se vraćamo u svijet, svojim svakodnevnim brigama i poslovima. Predobro osjećamo, da je svijet pun grješnih zamamnosti i opasnosti za naše vječno spasenje. Svijesni svoje slabosti usrdno i s pouzdanjem molimo Gospodina MOLITVOM današnje svete Mise: "Čuvaj, Gospodine, molimo Crkvu svoju smilovanjem vjekovitim i jer bez tebe posrće čovječanska umrlost, neka se tvojim vazda pomoćima i odbija od štetnih stvari i smjera k spasonosnima."

Mi smo ljudi slabi, potpuno nesposobni, da se držimo daleko od onoga, što nam je štetno i da tražimo ono, što nam je korisno. Ali nad našom slabošću i nesposobnošću bdije Providnost, koja sve neizmjerno ljubezno i mudro razređuje i upravlja.

Svaki naime čovjek stoji pred trajnim izborom, na raskrsnici puteva, od kojih je jedan dobar, a drugi zao. Sv.Pavao u POSLANICI snažnim bojama ocrtava oba dva puta nazivajući jednoga putem tijela, a drugoga putem duha. Put tijela sastoji se u bludnosti i nečistoći, u idolopoklonstvu i neprijateljstvu, u mržnji, i razdoru, u zavisti i pijančevanju. "Koji što takva čine, ne će postići Božjega kraljevstva".

Drugi put - put duha - sastoji se u ljubavi, radosti, miru, strpljivosti, dobroti, blagosti, dugotrpnosti, krotkosti, vjeri, čednosti, uzdržljivosti i čistoći. "A koji su Kristovi, svoje su tijelo raspeli s manama i požudama". Pravi kršćani služe jedino i samo Gospodinu Isusu Kristu, kraljevstvu duha. Oni žive Kristovim životom i ne čine "tjelesna djela". - Ispitajmo sami sebe, na kojem se od tih dvaju puteva mi nalazimo? Stvorimo potrebne odluke i budimo uvijek budni, jer i za nas vrijedi opomena sv.Pisma: "Tko stoji, neka pazi, da ne padne!"

U današnjem EVANĐELJU sam nam Spasitelj odrešito progovara: "Nitko ne može služiti dva gospodara!" To je najozbiljnija opomena svakom kršćaninu, da se čuva svake polovičnosti, svakog hramljenja na dvije strane. Gospodin nas postavlja pred neizbježivu alternativu: Ili - ili! Ili ćemo Bogu živjeti, ili mamoni - zemlji, prahu, ništavilu. Ne možemo služiti dvojici gospodara, jer bismo bili razdijeljeni i u sebi razdvojeni, a Bog nas želi čitave imati, bez pridržaja i rezerve. Bog nas je za sebe stvorio. On je razlog našeg bivstvovanja te jedini i konačni cilj našega života. Potpun je čovjek samo onaj, koji Bogu živi.

Takav je čovjek ispunjen velikim, neograničenim pouzdanjem u očinsku Božju dobrotu. Daleko je od njega svaki neumjesni strah ili malodušje, svaka zdvojnost i pretjerana briga. Dobro zna i za one druge Spasiteljeve riječi iz današnjeg sv.Evanđelja: "Pogledajte ptice nebeske... ljiljane u polju... Ne brinite se tjeskobno govoreći:Što ćemo jesti ili što ćemo piti, ili u što ćemo se obući... Otac vaš nebeski zna, da vam sve ovo treba." Postoji Božja Providnost. Zato se ništa ne događa ni u svemiru, ni u svjetskim događajima ni u ljudskom životu, što Bog ne bi ili izravno htio ili barem pripustio. Svime Bog upravlja i sve raspoređuje svojom sveobuhvatnom, božanskom mudrošću, koja misli i namjerava uvijek ono, što je najbolje i za cjelinu i za čovjeka pojedinca. Božji je naime cilj uvijek naše posvećenje. Prema tom je cilju sve upravljeno; tome sve služi bez iznimke.

Čega se onda bojimo? "Bolje je uzdati se u Boga,nego u čovjeka!" (Na stepenicama!) Naša umišljenost, naš ponos, naše neuredno pouzdanje u samoga sebe nužno nas mora samo upropastiti. Zato s najvećim pouzdanjem povjeravamo sebe, svoju dušu i svoje vječno spasenje Očevim rukama. Kad se On brine čak za poljske zvijeri, za ptice nebeske, za travu i poljske ljiljane, dajući im, što je potrebno, koliko će se više brinuti za nas, koji nismo samo njegova stvorenja, nego i njegova djeca.

Kod Izaije proroka čitamo: "Može li majka zaboraviti svoje dijete, da se ne smiluje čedu svoje utrobe? Pa da ga i ona zaboravi, ja ipak ne ću zaboraviti tebe." (Iz. 49,15). Božja je ljubav prema nama veća od majčinske ljubavi. "Nosit će nas na grudima svojim i milovati na koljenima. Kao kad koga miluje majka, tako ću ja tješiti i vas." (Iz. 66,12) Kad nas svemogući Bog toliko ljubi,čega da se onda bojimo. Zato čvrstom vjerom i obnovljenim ufanjem molimo svoj Credo: Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje!"

PJESMA NA PRIKAZANJE pokazuje nam još jedan novi dokaz očinske Božje dobrote: Bog je svakom čovjeku dao svog anđela, da ga prati na svim njegovim putevima. "Anđeo Gospodnji zaštitom svojom lebdi oko onih, koji se njega boje i izbavit će ih. Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin!"

Odazvali smo se tom pozivu. Došli smo na ovu svetu Misu, u kojoj k nama dolazi Onaj, koji hrani ptice nebeske i neopisivom ljepotom zaodjeva ljiljane u polju. Njemu otvaramo svoju dušu, u koju On dolazi po svetoj Pričesti. Kad već poljskim ljiljanima daje ljepotu, koja nadvisuje sav čar i sjaj velikog i bogatog Salamona, kakvom istom onda ljepotom uresuje dušu, koja mu se bez ikakvog sustezanja i ograničavanja predaje!

Dok Isus boravi u našoj duši kao dragi Gost i najvjerniji prijatelj, u slatkom razgovoru od duše k duši, On nam stavlja na srce najspasonosniju nauku i savjet: "Tražite najprije kraljevstvo Božje!A sve će vam se ostalo nadodati!" (PRIČESNA) Sve će nam se nadodati: sreća, tihi i nepomućeni mir na ovom svijetu, a vječno blaženstvo na drugom svijetu. Amen.

---

5. Propast grada Sybarisa.

"Koji su Isusa Krista, razapeše tijelo sa strastima i požudama!" (Gal. 5,24)

U južnoj Italiji kod Tarenta nalazio je nekadanji grad Sybaris. Tog je grada nestalo. Pokriva ga danas nekoliko metara debeli sloj mulja. Zanimiva je povijest toga grada i uzrok njegove propasti.

Sybaris je bio veoma pokvaren grad. Građani su bili odani mekoputnom, razvratnom životu. Glavni im je životni cilj bio uživanje i zabavljanje. Tako su već od malih nogu odgajali i svoju djecu. Čim su ona ostavila zibaljku, već bi ih odijevali u grimiz i svilu. U kosu bi im uplitali zlatne ukrase, a pred lice stavljali koprenu, da ga zašti-

te od prejakog sunca ili nečistog zraka. Nijednom obrtniku nije dozvoljeno, da u gradu ima svoju radionicu, da svojom bukom ne uznemiruje građane. Zabranilo se, dapače, u gradu držati i pjetlove, da svojom pjesmom prerano ne bude građane. Najvažnije je građanima grada Sybarisa bilo, da se što bolje i što ukusnije hrane.

No tu je bilo i veoma mnogo robova, koji nisu uživali nikakvih prava. Jao njima, ako bi slučajno zavirili u parfimerije ili ne bi u kupke dali dosta toplu vodu. Kad je grad bio na vrhuncu svoga sjaja i raskoši, dva su neprijatelja pomogla njegovom uništenju: u samom je gradu izbila pobuna, a izvana su navalili neprijatelji, koji su osvojili grad, zapalili ga i najveći dio građana poubijali.

Draga djeco! Ispripovijedio sam vam povijest grada Sybarisa i njegovu propast, da se vaša srca odvrate od velike mane, a ta je mekoputnost. Nije samo jedan grad propao, jer su njegovi građani živjeli razvratnim i mekoputnim životom. Nestalo je i čitavih naroda, čitava su kraljevstva propala, kad se u njima zaboravilo za krepost, a narod se odao opačinama i razvratu. Kako samo lijepo kaže mudri Salamon: "Pravednost podiže narod, a opačina je sramota narodima" (Prič. 14,34). Razvaline porušenih i uništenih gradova potvrđuju istinitost Salamonove izreke.

Jedan povjesničar ističe za Atenjane, da je njihova sudbina bila zapečaćena onda, kad su zaboravili na krepost i odali se razvratnom životu; kad nisu znali zauzdavati svoje strasti i koracati uskom stazom samozataje i žrtve, kojom su se prije uspeli u hram tolike slave.

Slično je bilo i s nekadanjim Rimljanima. Doklegod je u njihovu gradu i carstvu vladalo poštenje, pravednost i besprijekoran život, tako je dugo njihovo carstvo cvalo, a njihove legije bile nepobjedive. Kad se narod u prevelikom izobilju svega odao razvratnom životu. Kad više nije tražio drugo osim kruha i igara, ubrzo je potamnila slava njihova i s vremenom nestalo tog najvećeg carstva.

Ako to vrijedi za čitava carstva, tada to jednako vrijedi za svakog pojedinog od vas. Tko želi, da u svom životu bude sretan i zadovoljan, mora se naučiti zauzdavati svoje strasti i neuredne težnje. Mora biti čovjek samozataje i odricanja. Tko se boji žrtve, nikada ne će postati velik čovjek. Tko u svemu ugađa svojim nižim željama i strastima, nikada ne će biti sretan. Tko vas potiče na lakouman život i govori vam, da vam je sve slobodno činiti, najveći vam je neprijatelj, koji vas želi samo unesrećiti.

Znadete li, kako se sirakuški tiranin osvetio svom neprijatelju Dionu? Uzeo je njegova malog sina na svoj dvor. Tu ga je dao odgajati u svemu zlu i razvratu. Kad je dječak odrastao i postao mladić, vrati ga tiranin svega pokvarena i raskalašena njegovu ocu. Možemo razumjeti, da je takav pokvareni sin, bio najoštriji bič poštenom i sijedom ocu.

Naučimo iz tog primjera, da ne slušamo svakoga, koji nas nagovara na zao put i želi nas usrećiti uz cijenu grijeha! Ako hoćemo biti prava i vjerna djeca Isusova, tada moramo u sebi nadvladavati sve neuredne težnje i porive. Moramo se malo po malo privikavati na žrtvu i odricanje. Ne mora se udovoljiti svakoj našoj želji i željici. Ne moramo vidjeti svaki film i svaku predstavu. Ne moramo prolistati svaki ilustrirani časopis. Ne moramo svakog dana imati najbolji ručak. Naučimo se svladavati i krotiti svoju narav, koja je sklona na zlo i vrlo nas lako može upropastititi.

Istina to nije lako! Rekao je jedan pisac (Jörgensen): "Teže je pobijediti samoga sebe, nego osvojiti jedan grad." Krepost, kojom se mora svako odlikovati, nije udobnost i raspuštenost, nego stalna borba protiv svake sjetilnosti i razmaženosti. U nama mora uvijek pobjeđivati i vladati plemenitiji dio u duši. Djeca, koja žele biti budućnost domovine i utjeha starosti svojim roditeljima, ne mogu biti razmažena, nego se moraju naučiti, da budu i s malim zadovoljna. Nijedna im žrtva ne smije biti teška. Ako se od svoje mladosti na to nauče, tada im i poslije u životu ne će ništa biti teško. Lako će se svaći u svakakvim prilikama, u dobru i zlu.

Kako će najlakše naučiti živjeti životom odricanja i žrtve? Možda kao i redovnik, o kome ću vam sada pripovijedati. Neki otmjen i ugledan gospodin odluči poći u samostan. Ostavi svijet i sve radosti ovoga svijeta. Postao je redovnik, jednostavan, siromašan i u svemu poslušan svojim poglavarima. Redovnička su pravila bila stroga, ali on ih je s voljom izvršavao. Jedino se nikako nije mogao priučiti na samostansku hranu. Kruh je bio odviše crn i tvrd. Đavao iskoristi tu njegovu slabost i stade ga napastovati, da napusti samostan i natrag se povrati u svijet. I uspio je. Redovnik jedne noći odluči ostaviti samostan i povratiti se u svoj dom, gdje ne će morati jesti tvrdi kruh. Tiho je prolazio dugim samostanskim hodnikom. Zaustavi se po običaju pred velikim križem, koji je visio na zidu. Tu je često molio. Kleknuo je i ovaj puta, da se oprosti sa Spasiteljem. No, tada mu se ukaže Spasitelj u pratnji blažene Djevice. Držao je u svojoj ruci tvrdi kruh i upita redovnika: "Zašto ostavljaš svoje zvanje?" Redovnik odgovori iskreno: "Kod kuće sam živio mnogo bolje. Ovdje nikako ne mogu obdržavati stroga samostanska pravila!" Tada se Spasitelj tvrdim kruhom dotakne svoje rane na Presvetom Srcu i natrag ga povrati redovniku govoreći: "Uzmi sada i jedi ovaj kruh!" Redovnik posluša i išao mu je u tek kruh, što mu ga dao Spasitelj. Vratio se iza toga natrag u svoju sobicu. Kadgod ga je opet snašla napast, svaki je puta mislio na Spasitelja na križu, na njegovu muku i smrt, na tajnu njegove rane na boku, i svaka je napast bila nadvladana, svaka poteškoća uklonjena, svaki križ sladak.

Naučimo se i mi, draga djeco, po primjeru spomenutog redovnika, iz ljubavi prema Spasitelju rado podnijeti svaku

žrtvu. Kad nam u životu štogod bude teško, sjetimo se Isusova križa, njegove pregorke muke i sve će nam postati mnogo lakše. Jedino na taj način postat ćemo pravi junaci i prave duševne veličine, kojima će se diviti svijet, a najviše dragi Bog i Majka Božja. Naš svršetak ne će biti sličan propasti grada Sybarisa, nego blaženi prelaz u vječnu slavu, u lijepom nebu. Amen.

LITERATURA: Albert Filchner: Kommet Kinder lauschet.

+++++++++++++++++

XV. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. Besmrtnost ljudske duše.

Smrt i Život sastadoše se na vratima grada Naima.
Možemo li ostati nezainteresirani kod tog susreta? Ta radi se o najnužnijem našem pitanju!

Svaki dan harači oko nas vlast smrti. Nemilostivom rukom zaustavlja dah starcu. Hladnim dahom ubija život mladića. Ovdje u ledenom naručaju odnosi dijete iz majčina zagrljaja, ondje majku od zaplakane djece. Na bojištima, svezanih očiju kosi i kosi očeve i sinove, muževe i djecu - kao što se kosi trava po livadama: hladno, bez suze, kao da ne čuje jauk ni lelek rascviljenih i u crno zavijenih.

Silna je ruka smrti! Sva nas pitanja mogu zanimati i ne zanimati. Ali - nad otvorenim grobom dragih svojih, pred vizijom vlastitog groba iskrsava pred nas u svoj svojoj zaoštrenosti neodgodivo pitanje: "Doklc dosiže vlast smrti?"

Kad stojimo nad grobom dragog bića, kad zatrpaju lijes, spuste poklopac, a iz groba se još začuje mukli tutanj - da li je time sve svršeno? I kad jednom nad nama zaklope grob (hoće li tko plakati ili ne - svejedno) - da li time svršava sva naša povijest i kao da nismo bili? Da li smrt za uvijek zaustavlja točak udesa: i tko je bio sretan, bio je; a tko nije bio, nije - i nikada ne će ni biti? Koji je konačno odnos smrti i života?

1. Već je Ciceron upozorio na jednu zanimivu pojavu. Putnik se odmara kraj puta pod sjenom drveta. I prije nego pođe dalje, urezuje svoje ime u stablo, pod kojeg se sjenom odmarao. Izletnik se penje na vrhunce i na stijeni ostavlja svoj znak sebi na spomen. Na samom vrhu gora podignuta je piramida, a na njezinu vršku možete čitati stotine imena i monograma.

Ima u čovjeku težnja, da se ovjekovječi, da sebe učini vječnim. Kipar, slikar, pjesnik prenosi sebe na svoja djela, sretan da će živjeti u njima. "Non omnis moriat - Ne ću sav umrijeti!", tješio je sebe stari pjesnik izdajući u svijet svoje pjesme.

Svaki čovjekov čin nosi u sebi pečat ove težnje za besmrtnošću, ove potrage za lijekom od smrti, za plodom s drveta života, koji čuva od smrti.

2. Ali, još više! Misao o nastavku života i iza smrti poput svijetle sjene na tamnim stazama prati čovječanstvo na njegovom putu već od prvih početaka pa kroz tisućljeća povijesti. I što se ljudski duh više uspinje na visine kulture, to jasnije svijetli uvjerenje o prekogrobnom životu.

O tom svjedoče obredi sahranjivanja pokojnika, koje nalazimo razvijene kod svih naroda svijeta.

O vjeri u posmrtni život glasno govore silne piramide, što se dižu iz pustinjskog pijeska, koje je podigla na grbači stotina tisuća svojih podanika silna moć egipatskih faraona za svoj stan iza smrti. O tom uvjerenju govore isklesani grobovi u stijeni, što su ih sebi podigli ljudi iz puka. I mogućnici i siromasi, i carevi i potlačeni, svi su nosili u svome srcu želju i nadu, da smrću njihov život ne prestaje.

3. Sve nas to zajedničko uvjerenje ljudskog roda o životu iza smrti upućuje, da čovjek naravnim svijetlom razuma naslućuje i uviđa, te ima u njemu nešto, što je nosilac besmrtnog života i što ne umire nikada. To besmrtno u čovjeku nazivamo: duh, duša. Svi bistri umovi svijeta, svi veleumni čovječanstva došli su konačno u svome istraživanju do zaključka: duh je čovjekov besmrtan. Ono, po čemu čovjek živi, ne umire nikada.

Taj je zaključak zdrava razuma dobio svoju potvrdu i pečat od same Riječi Božje. "Prije nego se prekine uže srebrno, čaša zlatna pukne, vrč se na izvoru razbije - govori nam slikovito Sveto Pismo o smrti - i prah se vrati u zemlju, onako kako je bio, a duh se vrati Bogu, koji ga je dao."

A kad je došlo pitanje o uskrsnuću, reče Isus onima, koji su ga pitali: "Niste li čitali, da vam je Bog rekao: "Ja sam Bog Abrahamov i Bog Izakov i Bog Jakobov.- Svakako, Bog nije Bog mrtvih, nego živih!" Uostalom, sva je povijest našeg otkupljenja, sve je djelo Božje usmjereno prema našim dušama. Život vječni - to je ono, radi čega je

Krist došao. "Tako je Bog ljubio svijet, da je predao Jedinorođenog Sina svoga na smrt, da nijedan, koji vjeruje u njega, ne pogine, nego da ima život vječni." "Ja sam došao - veli Krist - da imaju život i da ga imaju u izobilju." "Ja sam uskrsnuće i život i tko vjeruje u mene, živjet će, ako i umre. I nijedan, koji živi i vjeruje u me, neće umrijeti nikada!"

4. Svjedočanstvo zdrava razuma i svjedočanstvo Božje svjedoči nam o besmrtnosti duše.

Pa i mora, da je ljudska duša besmrtna. Svaki čovjek osjeća u sebi zakon, koji mu nalaže: "Čini dobro i bježi od zla!" A budući da toga zakona nije kadar nitko zanijekati, ni maknuti, pa borio se protiv njega, koliko mu drago, z n a č i, da je on stavljen u čovjeka od više, božanske volje.

O obdržavanju toga zakona ovisi sav mir i red u ljudskom društvu. Na njemu je kao na svome temelju sazidana zgrada ljudskog društva. Maknuti taj zakon značilo bi sasuti u ruševine čovječanstvo. Gaziti taj zakon bez kazne značilo bi pretvoriti ljudsku zajednicu u razbojničku špilju i pljačkaški tabor.

Često su na kocki neprocjenjiva dobra. Zakon Božji često traži od nas nenaplative žrtve. Samo, ako postoji život preko groba, gdje se izravnavaju naše žrtve s nagradom i grijesi bezbožnika s kaznom. Samo, ako sam Bog jamču, da će se konačno ipak jednom isplatiti biti vjeran njegovoj volji - samo tada ima smisla pokoravati se glasu savjesti i samo je tada osiguran poredak u ljudskom društvu.

5. Konačno, o besmrtnosti ljudske duše svjedoči nam i čovjekova težnja za srećom.

Zanijekali su ljudi i Boga. Zanijekali su i dušu. Ali se još nije našao mračnjak, koji bi zanijekao ovu žeđu čovjekovu, da bude sretan. Donesite nebo i zemlju i sve, što je na njima i nadarite time čovjeka - srce će vam njegovo govoriti: "Još! Još!" I neka sreća ta traje i danas i sutra, i godinu i dvije, i sto i tisuću - srce će vam čovjekovo govoriti: "Još, još!"

Samo vječnost, blažena vječnost može da smiri i zasiti srce čovjekovo, da kaže: "Dosta! Dosta!" Ako se ne bi ova čežnja čovjekova jednom ipak obistinila, onda bismo morali reći, da nam je Bog zasadio u srce, u našu narav silu, koja nas vodi i vuče - n i k a m o! A to se protivi svetosti, pravednosti i dobroti Božjoj.

Duša je dakle ljudska besmrtna!

Dragi vjernici! Vjera u besmrtnost duše posadila je cvijeće nade na grobovima naših pokojnika. Tom vjerom nadahnuta pjeva Majka Crkva u misi za pokojne: "U Isusu Kristu Sinu Tvome, Gospode Bože, zasjala nam je nada blaženog uskrsnuća. I - premda nas ožalošćuje stalan udes umiranja - tješi nas obećanje budućeg uskrsnuća. Jer, Tvojim se

vjernicima, Gospodine, život ne oduzimlje, nego mijenja. I kad se razori kuća ovog zemaljskog boravka, pripravlja im se vječni stan na nebesima!"

Vjera u besmrtnost duše, jedina daje odgovor, koji je smisao života. Ta vjera izlazi u susret našim najdubljim težnjama. Ona rješava i najveću zagonetku našega života: trpljenje.

"Znam - tješio je sebe posljednjom snagom svoga duha pobožni Job, pošto je u jedan mah izgubio svoju djecu i sve imanje svoje, ostavljen od žene, izrugan od prijatelja, savijen u bolovima na smetištu svoje kuće kao iščupani panj, odbačen od ljudi -. Znam, da živi moj Otkupitelj, koji će zadnji stat nad prahom zemaljskim! I opet da će nakon toga kožom mojom ovo tijelo odjet se i tad iz tijela da ću svojega Boga gledati istim svojim očima. Od te želje srce moje mi u grudima vene mojim!"

Braćo i sestre! Vjerovanje svršava riječima: "I život budućega vijeka i život vječni!" Skladatelji svečanih Misa stavili su na ta mjesta svu snagu svoga duha, upotrijebili sav sjaj zvukova, svu veličinu glazbe.

"I život vječni!" - to su posljednje riječi našeg Vjerovanja. To je posljednja riječ našega života.

Sve naše borbe, sva naša padanja,
sve naše muke i sva naša uzdisanja
sve naše boli i sva naša trpljenja,
sve naše suze i sva naša stremljenja

Sva naša vjera i sve naše ufanje,
i sva naša ljubav ima svoje opravdanje i svoj cilj,
ima svoj smisao i svoj završetak-život vječni. Amen.

o. Bonaventura dr. Duda OFM.

---

2. Da li bi čudesa i danas koristila?

Ima nešto posebna u velikom čudu, o kom s toliko uvjerljivih potankosti pripovijeda sv. Luka u današnjem evanđelju. Čini se, kao da Isus iznimno ni od udovice, ni od apostola, niti od svoje pratnje ne traži vjere, koja je obično preduvjet svakom ozdravljenju. Što više! Nitko ni ne moli Isusa, da mladića probudi na novi život. Isus je to čudo učinio, na unutarnji poticaj svog dobrostivog srca. Utješio je ucviljenu majku najbolje na taj način, što joj je povratio jedinca sina opet živa.

Kako je negdje to čudo potresno djelovalo na sve pri-

sutne! Oni su odmah govorili: "To je djelo Božje! Bog je poslao velikog proroka, koga je nekoć obećao!"

Predpostavimo, da se takvo čudo danas negdje dogodi. Kako bi naši suvremenici na to odgovorili? Da li bi ono ljudima Boga više približilo? Da li bi nevjernike obratilo na put vjere? Da li bi ravnodušan svijet oslobodilo njihove polovičnosti? Postavljamo konačno pitanje, koje nas danas najviše zanima: "Da li bi čudesa i danas koristila?

Moramo prije svega napomenuti, da je čudo, o kom nam pripovijeda današnje evanđelje u nekom smislu izuzetak. Njime se očituje suosjećanje utjelovljenog Sina Božjega. Sva druga Isusova čudesa idu za tim, da probude vjeru, kako je Isus obećani Mesija, ili da je utvrde. Ta sam je Isus rekao: "Ako meni ne ćete vjerovati, vjerujte mojim djelima" (Iv. 10,38). Čudo pred vratima Naima imalo je i taj isti učinak: Sav je narod vjerovao, da je Isus veliki prorok, Mesija, Božji Poslanik.

Gdje je Isus našao veliku vjeru, činio je mnoga čudesa, a gdje nije bilo vjere, tamo je samo iz samilosti neke ozdravljao. U svojoj domovini, u Nazaretu Isus ne čini "znakove", koje je činio u Kafarnaumu ili na drugim mjestima, jer su Nazarećani Isusa smatrali tesarovim sinom. Poznavali su njegovu obitelj i nisu mu vjerovali. Na drugim mjestima duboka je vjera različitih bolesnika potakla Isusa, da im na čudesan način pomogne.

Isto je tako i danas! Kad bi se danas u našoj sredini dogodilo koje očito veliko čudo, na pr.: da oživi koji mrtvac, ljudi ne bi u tome gledali neki "znak" s neba, nego bi nastojali na sve moguće načine taj neobičan događaj protumačiti prirodnim putem. Preslušali bi sve svjedoke. Najpojmljivije ispitali sve okolnosti, a oživjelog bi smatrali da uopće nije pravo umro, već samo zamro. Svjedoke, koji bi o tome svjedočili proglasili bi duševno abnormalnima. Nevjerni mentalitet današnjeg čovjeka radije sve zlo vjeruje, što ljudi mogu učiniti. Naprotiv ne vjeruje, da bi Bog mogao nešto dobra učiniti.

Kako bi zlo prošao oživjeli čovjek! Ljudi bi mu prilazili istim željama kao nekoć Židovi oživjelom Lazaru: da ga ubiju, jer bi on bio živi svjedok Isusove moći. Našlo bi se uvaženih učenjaka, koji bi iz prošlosti znanosti iznijeli slične slučajeve, da obore činjenicu čuda. Na sva usta opetovala bi se krilatica: "Prošla su vremena čudesa!" A oživjelom bi čovjeku bio onemogućen život. Njegovu bi ženu napadali u trgovinama, a djecu izrugivali. On bi morao preseliti na drugo mjesto i promijeniti prezime, da ne buni uspavane savjesti nevjernika.

Kako bismo se ponijeli mi, katolici? Uzmimo, da smo posve uvjereni, da je čovjek doista bio mrtav i da je čudesno oživio. Da li bi po tom događaju naša vjera postala dubljom i čvršćom? - Bojim se, da ne bi! Nama to čudo i ne bi bilo nešto, što bi nas silno iznenadilo, jer znamo, da je Bog po prorocima, svetim muževima i ženama, a

naposе po svom jedinorođenom Sinu činio velike znakove i čudesa. "Čudesni su znakovi" za nas dokaz Božje svemogućnosti i ljubavi. Tokom vremena toliko je čudesa učinjeno, da nama više nije ni potrebno, da vjerujemo, niti zato, da naša vjera bude dublja, čvršća i jača.

Ima ljudi, koji zauzimaju drugačiji stav. Oni nadnaravno, što je izvan prirodnih zakona ili se barem čini, da ukida prirodne zakone, najradije prepuštaju nebu, gdje dragi Bog stoluje. Za nj je najbolje, da se ne miješa u naše zemaljske poslove. Posljedica je takvog nazora, da se sva povijest smatra dramom bez režisera: tu nema mjesta Bogu niti Božjem zahvatu. Ne priznaje se neki viši cilj, za koga bi čovjekova duša bila stvorena, niti kakvi zakoni i zapovijedi, kojima bi se morala pokoravati. Moderno čovječanstvo naprosto ne dozvoljava Bogu pristup u svoju sredinu. Svatko je kovač svoje sreće. Svatko sam snosi posljedice svojih čina. Zar se onda čudimo, što Boga jednog dana posve nestane, jer je sve nadnaravno isključeno iz čovjekova života, a svaki se događaj smatra slučajem. Dragi je Bog protjeran iz zemlje. Tu on više nema riječi niti ikakvih prava. Takav stav vodi čistom bezvjerju.

Stav je vjere posve oprečan: znademo, da se zakonodavac svih stvari, neograničeni i svemogući Um nalazi iza i iznad svih stvari. On preko prirodnih zakona upravlja svijetom. No, u izuzetnim slučajevima, kad se njemu svidi, može Bog nešto učiniti protiv i mimo postojećih prirodnih zakona. Bog to čini radi viših ciljeva: ima pred očima naše vječno spasenje. Bog može djelovati i djeluje preko "novog Izraela" - Crkve, preko svog Sina, koji je sam svojim apostolima obećao, "da će činiti još veća čudesa" od onih, koja je On sam činio. Obećaje im, da će i "bregove premještati", ako budu imali vjere.

Vidite, zato se takve stvari događaju i dan danas ondje, gdje je vjera velika. Po čudesima ljudi spoznaju "da je Bog pohodio narod svoj". Gdje Bog preko čudesa postizava svoje ciljeve, On ih čini, a gdje predviđa, da se po njima ljudi ne će utvrditi u vjeri, nego će tvrdokorno ustrajati u nevjeri, ondje čudesa ne čini.

Mi katolici gledamo pred sobom jedno čudo, koje je kroz sva vremena jakost naše vjere. To je čudo stalna opstojnost prave Kristove Crkve. Ona već skoro dva tisućljeća prkosi svim nasrtajima iz vana i svim slabostima, grješnosti iznutra. Ona živi i opstoji, jača nego ikada prije, iako se njezina neotesana i neodgojena djeca međusobno napadaju. Ona vrši misiju, koju joj je dao njezin božanski Utemeljitelj: poučava ljude, posvećuje ih po svetim sakramentima. U njoj Krist probuđuje našu dušu, koja je po grijehu umrla, na novi život i predaje je natrag majci Crkvi. U njoj živi Njegova mudrost, Njegova snaga i Njegova ljubav. Tko je dublje s njome povezan, osjeća strahopočitanje, kojim se ispunja njegova duša: Gospodin je posjetio svoj narod. On se ne nalazi samo u

nebu svezan zakonima svega, što je stvoreno, nego zahvaća i u naš život, u život pojedinih naroda, iako se često puta njegovi planovi remete i njegov red pretvara u kaos i nered.

Jednog će dana opet doći u svoj svojoj slavi, da u svemu dovrši djelo svoje volje. Tada će iza sveopće svjetske katastrofe svoje vjerne povesti u svoje kraljevstvo, gdje će smrt morati pustiti na slobodu ne samo Jairovu kćerku, mladića iz Naima, Lazara, nego sve, koji pomriješe od Adama do posljednjeg čovjeka na ovoj zemlji.

Tko ima vjeru, ne treba više nikakvih "znakova", da za Spasitelja zna: "Veliki je prorok uskrsnuo!" "Gospodin je pohodio narod svoj!" - Istina mi Mu zahvaljujemo, što još uvijek tokom vremena svoju riječ potvrđuje i potkrepljuje znakovima i čudesima, a osobito znakom, koji je kroz sva vremena najvidljiviji, a zove se sveta katolička Crkva. Amen.

LITERATURA:P.Schindler: Ein Sämann ging aus,Regensburg,1953.

---

3. Zašto suze, bol i trpljenje na svijetu?

Žalobna je povorka s mrtvim tijelom udovičina jedinca krenula iz Naimā prema groblju. Za ucviljenu je majku to bio najveći gubitak i nesreća. Zato je bujica suza navirala na njene oči, a gorki plač pratio mukle odjeke koraka tihih nosača. U srcima pratioca sigurno, da su se rađala pitanja: "Zašto je smrt upravo ovog mladića istrgla iz majčina zagrljaja, dok u gradu toliko nemoćnih i jadnih staraca jedva čeka njezin dolazak? Zašto je baš udovici majci oduzeta posljednja nada i utjeha u starosti?..."

U ovom slučaju mogli bismo lako odgovoriti: Što je bila dublja majčina bol, to je njena radost bila veća, kad joj Isus oživljuje sina i ponovno joj ga vraća, da bude sunce njenog života.

Gospodin se smilovao udovici iz Naima! A zašto dopušta da tolike druge supruge i majke s istom boli u duši moraju gledati, gdje se njihovo najmilije sahranjuje i polaže u grob? Zašto smrt tako nesmiljeno trga iz majčina zagrljaja nježni pupoljak, koji još nije ni procvao? Zašto djeci oduzima hraniteljicu i odgojiteljicu majku? Jednom riječju: Zašto je oštro trnje trpljenja i boli preplelo čitav svijet?

Težak, je to problem, koji čovjek nikada na ovom svijetu ne može potpuno riješiti. Za nas Božji putevi uvijek ostanu nedokučivi i planovi Božje Providnosti neshvatljivi. Dok razmišljamo o tajni trpljenja, slični smo pauku, koji šeta po glavi divnog i velikog kipa. Čelo, oči, uši na glavi smatra nepotrebnim borama i udubinama, koje mu otežavaju hod. Slični smo čovjeku, koji promatra slike na prozorima katedrale samo iz vana. Slični smo čovjeku, koji bi slabom svjetiljkom svoga uma htio osvijetliti čitavo brdo.

No unatoč toga pokušat ćemo, da damo neke odgovore na tolika teška pitanja, koja muče patničko čovječanstvo.

Jednom je neki mladić upitao starca: "Zašto u svijetu ima toliko trpljenja?" Starac iskusan i dobar vjernik odgovori: "Jer je Bog dobar!" Nije li to čudan i neobičan odgovor? Zar ne bi upravo Božja dobrota i ljubav prema njegovim stvorenjima morala uklanjati oštro trnje patnje i boli? Na to će nam poteškoću odgovoriti jedan primjer iz života! Uzmimo majku, koja ima bolesno dijete. Potrebna je operacija, da se dijete spasi. Majka donosi dijete u bolnicu. Zar je njezina ljubav manja, ako dijete predaje kirurgu, da ga reže? O ne! Upravo ljubav je tjera i na to, samo da svoje dijete spasi. Poslije će i ono blagoslivati svoje boli.

Slično je s nama! Bog šalje trpljenje, da ne zaboravimo svoga vječnog određenja. Stvoreni smo za Boga i vječno blaženstvo. A mi, koliko puta na to zaboravljamo? Da nas Bog prepusti nama samima, posve bismo se izgubili u zemaljskim brigama, poslovima i radostima. Potreban je Božji zahvat. Dolazi bolest, koja nam omogućuje, da malko razmislimo o svom životu. Dolazi teška nesreća ili smrt drage osobe, koja nas u tolikoj mjeri potrese, da zemlja za nas izgubi svaki čar. Mi nužno tražeći utjehu bolnom srcu ili zdvajamo, ili se obraćamo svome Stvoritelju.

Živjela je u jednom gradu mala činovnička obitelj. Dvije djevojčice bile su sva radost roditelja. Majka je bila dobra i pobožna kršćanka, a otac nije imao vjere. Dogodi se, da na njihova vrata pokuca neumoljiva smrt. U roku od dva tjedna povede sa sobom drage živote njihove djece. Otac je očajavao. Zatvorio se u sobu i tjednima nije izlazio. Ukočeno, slomljenom dušom promatrao je bijele krevete svojih pokojnih sirotica, na kojima ih je gledao trpjeti i umirati. Najprije je pomišljao na samoubijstvo. Ali se trgnuo! Počeo je razmišljati: Ova strašna nesreća nije djelo slijepog slučaja, slijepe sudbine, nego Božji zahvat u moj život. Bog, koji je neizmjerno dobar i mudar, najbolje zna, zašto je ta nesreća bila potrebna. Obratio se. Počeo je činiti dobro svojoj subraći ljudima i živjeti posve drugim životom. Kad je umro pouzdano se nadamo, da su mu na rajska vrata ususret izašle njegove kćerkice. U tom zagrljaju razumjeli su sve troje, zašto je bilo potrebno, da se na životu tako rano rastanu. -- Da čitavu vječnost budu zajedno u vječnoj sreći i ljubavi.

Bog šalje trpljenje radi toga, da nas upozori na naše grijehe i dadne nam priliku, da za njih činimo pokoru.

Kralj David je uživao veliki ugled pred narodom. A ipak je učinio veliki grijeh preljuba i umorstva. Iza svoga grijeha i dalje živi, kao da se nije ništa dogodilo. Tko zna, kakav bi bio njegov svršetak, da ga Gospodin nije pohodio teškim trpljenjem. Osjetio je predobro pravednu ruku Božju, koja se na nj spustila. Raskajan i skrušen vapi Gospodinu: "Smiluj mi se, Bože, po prevelikom milosrđu svojem".

Za grješnika, za izgubljenu dušu nema veće kazne, ako je i Bog napusti i ostavi da do kraja života živi u svojim grijesima i grješnim užicima. Mnogi zaviđaju sreći grješnika, a ne slute, da ona vodi u vječno odbačenje i propast.

Blago onoj duši, koja shvati Božji pohod i u duhu pokore snosi svoje trpljenje. Sveci su govorili: "Gospodine, ovdje reži, ovdje pali, a na drugom svijetu budi mi milostiv!"

Konačno dragi Bog šalje trpljenje kao nagradu. Čudno zvuče i te riječi. Zar je to moguće? - Draga braćo, znajmo ovo: Kad bi Gospodin Bog imao veće blago od križa, onda bi sigurno to dao svome preljubeznom Sinu. A čitav je Isusov život od jaslica do kalvarijskog Križa pun trpljenja i boli. Mi danas ne možemo zamisliti Krista bez križa. Nikada ne bi Krist imao one ljepote, tajnovite privlačnosti, da nije bio raspet, trnovom krunom okrunjen i da mu srce nije bilo probodeno kopljem.

A Isus je sam rekao: "Nije učenik nad Učiteljem!" "Ako je Gospodina pratio križ kao sjena, jednako tako i za njegove sljedbenike nema drugog puta, koji bi vodio u vječnu domovinu, nego put križa.

Po trpljenju raste u nama ljubav prema našoj subraći ljudima, koji također trpe. Onaj, koji samo po pričanju zna za životne boli i teškoće, često je puta tvrd i bezosjećajan, nemilosrdan i bezobziran. No u vatri trpljenja i kameno će srce umekšati, ledene se grudi ugrijati. O kako će poslije imati mnogo razumijevanja za tuđe boli. Čovjek je mnogo puta kao oranica. Samo onda, kad ga duboko izore plug trpljenja, kad ga izbrana brana suza, kad ga izglade patnje, tada postaje njegova duša spremna, da u sebe primi sjeme Božje riječi.

Po čemu čovjek postaje prava duševna veličina? Po patnji i trpljenju. Potrebno je, da Gospodin uzme u svoje ruke dlijeto i čekić boli, da neumorno udara i kleše, dok iz bezoblične gromade ne postane divna umjetnina, kojoj se divi zemlja, a najljepši je ures neba. Zašto čela svetaca i Božjih ugodnika ovjenčavamo lovorikama i aoreolama? - Zato, jer su svi sveci bili veliki prijatelji trpljenja.

Pokušali smo barem malko osvijetliti tamu, koja pre-

kriva patničko čovječanstvo. Zatajiti bol i patnje bila bi najveća ludost. Potisnuti je bila bi beskorina i uzaludna samoobmana. Mrziti trpljenje značilo bi još više ga povećati. Jedino u Kristovom križu nalazimo utjehu i olakšicu, zadnje rješenje teškog problema trpljenja na ovoj zemlji.

Gospodin nama nije zabranio, da plačemo. Ta mi smo samo ljudi, slabi i jadni, a najslabiji onda, kad nas Božja Providnost prikuje na krevet trpljenja. Konačno i sam je Isus nekoliko puta u svom životu proplakao. Naše će suze biti blagoslovljene, ako ih nudemo lijevali moleći s Isusom: "Oče, ako je moguće, neka me mimoiđe kalež ovaj, ali ne moja volja, nego tvoja volja neka bude!" Isus je išao pred nama noseći teški križ na Kalvariju. Dao nam je nedostiživi primjer strpljivosti i tiho predanje u svetu volju Božju. Slijedimo Njegov primjer, kad nas Božja Providnost počasti križem. Mislimo kod toga na nagradu, koju je obećao vjernim dušama, koje opterećene križem kroče kroz život: "S radošću će žeti, koji siju u suzama!" Amen.

LITERATURA: Égi hullámokon rádiószentbeszédek, IV.

++++

4. Isus - uskrisitelj mrtvih

Već smo jednom (na drugu duhovsku nedjelju) naglasili, da se cijelo poduhovsko doba dijeli na tri dijela: nedjelje do sedme po Duhovima jasni su odraz uskrsnog blagdana. Druga skupina nedjelja (8.-14.) pokazuju krštenicima dva puta. One opominju, da hodamo putem dobra, a izbjegavamo put zla i grijeha. Ostale nedjelje nagovještaju ponovi dolazak Isusa Krista. Današnjom nedjeljom prelazimo u jesen crkvene godine, u kojoj dominira kao glavna misao priprema na dolazak pravednog Suca na kraju vremena.

Kako je bogat sadržaj svake nedjelje! Pred nas izlazi Isus, ali svaki puta drugačije. Danas ga susrećemo na vratima Naima. Upravo je bio sprovod nekog mladića. Plačući teturala je udovica-majka za mrtvim tijelom svog jedinca. Isusu se sažali rasplakana majka. Zaustavi nosače, a ženi reče: "Ne plači!" Snagom svoje svemogućnosti oživi mladića i povrati ga njegovoj majci. Teško je pravo zamisliti sreću i zahvalnost, koja je obuzimala majčino srce u tom svečanom času. A prisutan je narod videći čudo, koje je učinio Isus iz Nazareta, govorio: "Velik prorok ustade među nama i Bog pohodi narod svoj!"

Kao osamljena majka i rastužena udovica stoji danas Kristova Crkva u svijetu. Svaka pojedina duša, koja je na sv.krštenju poškropljena i posvećena Kristovom krvlju, draga joj je kao majci jedinac. Uza svu svoju materinsku brigu i skrb ne može spriječiti, da njezina djeca ne izgube božanski život, posvetnu milost. Tugujući i plačući stoji Crkva pred strašnom pustoši i ruševinama, koje je grijeh učinio u njezinoj kući. Već stoljećima prolazi Crkva osamljena i rastužena svojim križnim putem noseći bol u svome srcu. U svijetu jedva nalazi razumijevanja i suosjećanja za patnje svog izmučenog materinskog srca. Naprotiv! Na nju se nabacuje klevetom i optužbama, da je ona kriva za ćudoredni pad i propast tolikih mladića i oronulih staraca. Tako Crkva pored prevelike boli nad gubitkom tolikih svojih sinova i kćeri, trpi sramotu i porugu onih, koji je farizejski napadaju.

Ona bi morala očajavati, kad još uvijek ne bi živio veliki Uskrisitelj mrtvih, koji joj utješno progovara kao nekoć udovici iz Naima: "Ne plači!"

Zato sveta Crkva odmah u ulaznoj pjesmi današnje sv. Mise s najvećim pouzdanjem vapije Gospodaru Života i smrti: "Prikloni, Gospode, uho Tvoje i usliši me. Smiluj mi se, jer k tebi vapijem cio dan. Razveseli dušu sluge svoga", dušu svoje Crkve, kao što si razveselio i utješio ožalošćenu majku u današnjem evanđelju. Kyrie eleison! Gospodine smiluj se!

Nama kao kršćanima ne može biti svejedno, da li je u dušama naše subraće život Božje milosti, ili su ona za Boga davno mrtva. Samo Kain je mogao govoriti: "Zar sam ja čuvar svoga brata?" Mi suosjećamo s majkom Crkvom. Ljubav prema našoj subraći potiče nas, da molimo molitvom današnjega dana: "Očisti i zakriljuj svoju Crkvu, jer bez tebe ne može zdrava postojati".

Tek što je mlada Crkva iza prvog duhovskog blagdana učinila nekoliko koraka i odvažno zakoračila u povijest svijeta, već je sveti apostoli upozoravaju, da se čuva zla duha, koji bi htio prodrijeti u kršćansku zajednicu. Svijet je pun sablazni i zla primjera. Zato sveti Pavao u svojoj poslanici opominje, ne samo Galaćane, nego i sve nas: "Ako Duhom živimo, i hodajmo po Duhu!" Koliko se iskustva i obzirnosti krije u daljnjim njegovim riječima: "Ako bude čovjek i zatečen u kakvom prestupku, vi duhovni ispravljajte takvoga krotkim duhom pazeći na sebe, da i ti ne budeš iskušan." Svjedočanstvo čiste savjesti još nam ne daje pravo, da podcjenjujemo grješnika i mislimo da smo nešto, a"nismo ništa". Kako snažno odjekuje Pavlova opomena: "Ne varajte se!"

Crkva stoji danas pred neizrecivo teškom zadaćom. Osamljena stoji usred svijeta, koji odumire Bogu. Ona mora u suvremeno društvo unositi život i posvećenje. Ona to i čini svojom naukom i svetim sakramentima, koje podjeljuje. Ali na koliko poteškoća nailazi, dok želi istrgnuti iz đavolskih panđa plijen grijeha; oslboditi

smrtnih veriga tolike umrle duše. Njezino je pouzdanje veliko, jer "Gospod je veliki Bog i Kralj moćni nad svom zemljom" (Na stepenicama). Još živi božanski Uskrisitelj, koji može oživjeti umrle duše i povratiti ih sv.majci Crkvi.

Samo Isus daje život. Na dan našega krštenja pristupio je Krist po svom zamjeniku svakome od nas. Dotaknuo nas životvornom vodom sv.krsta, dao nam život i povratio nas utješnoj majci Crkvi. Od tog svečanog časa morali bismo živjeti uvijek životom milosti, životom po Duhu. Koliko toga ima u nama, što smeta taj božanski život po Duhu? Težimo za ispraznom slavom. Izazivamo jedan drugoga, zavidni smo jedan drugomu, propuštamo blagu i bratsku opomenu, kad vidimo svoga brata na zlu putu. Događa se, da se oglušujemo glasu savjesti, a možda i teže griješimo. Zaboravljamo, da "svaki, koji sije za svoje tijelo, žeti će po tijelu raspadljivost, a tko sije za duh, žeti će po Duhu život vječni." Čineći dobro često sustajemo i brzo klonemo. Koliko je zadaha smrti u nama! Koliko imamo razloga, da zavapimo Gospodinu, neka i nad nama izrekne svoje riječi: "Tebi govorim ustani!"

Naš život će proći i brže nego sami mislimo. Jednog će dana smrt prekinuti nit života i uvesti nas u svoje carstvo. Naše će se tijelo sahraniti u grobu. Tko zna, koliko će vremena proći, da se božanski Uskrisitelj opet približi našim smrtnim ostacima. Tada ćemo govoriti: "Dugo sam čekao Gospoda i pogledao je na me i uslišao molitvu moju i metnuo u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu". Biti će to na sudnji dan, kad će se otvoriti mračni grobovi i naše će tijelo biti slobodno. Sva radosna zagrlit će ga proslavljena duša, prožet će ga svojim blaženim životom i povesti ga u kraljevstvo života, u naručaj radosne i preobražene Majke Crkve.

Starozavjetni je prorok gledao u potresnom viđenju veliko polje puno kostiju. Tada mu zapovijedi Bog, da nad tim suhim kostima izgovori svoju svetu riječ. Prorok to učini. Kosti se stadoše micati. Dobile su meso i duh i postavi se pred njim velika vojska. (Ezek. 37.)

Također i u Novom Zavjetu gledamo istu viziju. Pred očima Crkve prostire se veliko polje puno lješina - duše, koje su po grijehu mrtve. No među nama je božanski Uskrisitelj, koji nad svima njima može izgovoriti svoju svetu riječ: "Ego te absolvo - ja te odrešujem!" I gle čuda! Božji se duh opet vraća u mrtve duše. Oživljuju toliki, koji su bili mrtvi. Njima se približuje dobrostivi čudotvorac i daje im "kruh - tijelo svoje, koje je za život svijeta." (Pričesna).

Molimo Gospodina, koji nas je već toliko puta oživio po svetom sakramentu pokore, da u nama podržava svojom milošću božanski život, jer gdje je milost, ondje sveta Majka Crkva ne mora nad odrom tugovati.

Naša završna molitva neka bude Popričesna: "Duše na-

še i tijela neka obuzme djelovanje nebeskog dara, da ne slijedimo svojih strasti, nego da sva naša djela uvijek pretječe u nama učinak svetog otajstva. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

---

5. Majčine suze

Krasan je bio gradić Naim, kad se je bjelasao na priličnoj uzvisini Malog Hebrona. Izgledao je kao biserna ogrlica protegnuta na zelenom baršunu. Bio je okićen kraljevskim datuljama i palmama. Ali je danas bio tužan. Osluškivao je tužaljke i naricaljke žalosne majke-udovice, koja je izgubila sina jedinca.

U isto je vrijeme sjevernom cestom od gore Tabora dolazila skupina muškaraca. Među njima se nalazio i veliki Učitelj i Čudotvorac, Isus iz Nazareta. On se danas izuzetno žurio i brzim koracima kročio prema gradu. Nije se obazirao na divnu prirodu, kroz koju su prolazili. Bio je zamišljen. U duši je proživljavao bolne osjećaje majke udovice. Slušao je već iz daljine njezine tužaljke i naricanje. Ona je slomljena od boli koracala za nosačima. Suze su joj tekle iz očiju, Srce joj se kidalo od boli.

Učenici su s dubokom boli promatrali ražalošćenu majku. Kad je Isus ugleda, ražali mu se. Majčine suze dirnu Njegovu dušu. Možda se u taj čas pred njegovim očima stvorila slika jedne druge Majke. Slika Njegove prežalosne Majke, koja će jednom poput udovice iz Naima u neizrecivoj žalosti i boli oplakivati svog mrtvog jedinca na Kalvariji. Ona će tada u moru žalosti promatrati njegovo tijelo, iskidano i isječeno oštrim bičevima, posuto bezbrojnim ranama, zaogrnuto plaštem krvi... Ah, njoj nije mogao uštediti ovaj kalež boli. Bl.Djevica Marija morala ga je iskapiti do dna. Ona je morala u svom srcu kao u jednom središtu ujediniti boli svoju majki cijeloga svijeta, da im bude moćnom Tješiteljicom.

Isus pristupi zaplakanoj ženi i reče joj: "Ne plači!"

Žena podigne iznenađene oči i njezin se pogled zaustavi na dobrom, suosjećajnom licu Isusovu. On tada pristupi nosačima, a oni stadoše. Postave nosila s mrtvim mladićem preda Nj! Zavladala je mrtva tišina i uzbudljivo očekivanje nečega velikoga i neviđenoga.

Isus dohvati mladića za ruku i progovori glasom, u kom je govorila Božja svemogućnost i veličanstvo: "Mladiću, tebi kažem, ustani!"

I gle čuda! Mrtvi se mladić počeo micati. Otvori svoje oči. Uspravi se, prođe rukom preko očiju i čela. Poče začuđeno promatrati, što se to oko njega zbiva. Zatim odbaci plahtu, u koju je bio zavijen, skoči s nosila i baci se pred noge svome Dobročinitelju, Isusu. A majka je stajala kao okamenjena od prevelike sreće, jer gotovo nije mogla vjerovati svojim očima, da li je to stvarnost ili samo san. Isus je ljubezno pogleda, podigne mladića za ruku i povrati ga njegovoj majci. Majka ga čvrsto zagrli tepajući mu najnježnije riječi. Tada oboje klekmu pred Isusove noge, da zahvale na dobroti i ljubavi, koju im je Isus pokazao.

Što je Isusa najviše ganulo i potaklo, da snagom svoje svemogućnosti učini ovo čudo? - Učinile su to majčine suze. One su u tolikoj mjeri umekšale njegovo srce, da nije mogao proći mimo tih suza, a da ih ne otare. Gospodin je u njima prepoznao suze svoje vlastite Majke, i zato su mu te suze bile neiskazano mile. On ih je sušio snagom svoje svemoguće i čudotvorne ljubavi.

Draga djeco! Jeste li kada pomislili na to, kako su svete i dragocjene majčine suze! Sigurno ste i vi kadikad vidjeli, možda krišom, majčine oči, koje su bile vlažne od suza, što ih je netom obrisala, kad je došla k vama. Nije htjela, da vi opazite bilo što. Vi ne biste mogli prečesto shvatiti duboki uzrok tim suzama i zato ih je majka skrivala pred vama. Niste mogli shvatiti, kako bi netko mogao biti toliko tvrd, bezosjećajan i nemilosrdan, da je mogao vaše najdraže biće, vašu majku natjerati u plač. Tada ste možda i sami sa svojom majkom zaplakali, da je barem malko utješite i pokažete joj svoju ljubav.

Mi, draga djeco, plačemo na dva oka. Znate li, na koliko očiju plače majka? - Ona plače na četiri, šest, osam, deset ili još i više očiju. Svaka suza, koja kane iz oka njezina djeteta, također je suza i iz njezinih očiju. Svaki od nas nosi svoj križ ili križić, a majka nosi toliko križeva, koliko ima djece. Kako djeca rastu, s njima raste i križ. Ne kaže se uzalud: "Mala djeca gaze po majčinu krilu, a velika po majčinu srcu!" Zato možemo s pravom reći i ovo: Ako je suza baština svију nas, majci je suđeno, da najviše plače. U moru suza, što ih prolijeva cijelo čovječanstvo od one prve suze, s kojom čovjek dolazi na svijet, pa do posljednje, s kojom ga ostavlja, najnježnije i najnesebičnije su majčine suze.

Jeste li se kada zamislili u tajnu mačinih suza? Jeste li se i sami kojiput upitali: "Nije li moja majka kojiput i radi mene morala zaplakati? Nisam li je ja svojom neposlušnošću, tvrdokornošću, grubošću i otresitošću natjerao u plač?" Kako je strašno gledati dijete, koje svoju majku rastužuje do suza i tada se smije tim suzama i gazi po njima! Bit će mu jednom te prezrene suze životno prokletstvo.

Isus nije mogao proći mimo majčinih suza, da ih ne otare. Zar možemo i mi ravnodušno gledati majku u suzama?-

Istina, najčešće joj ne ćemo moći pomoći, jer smo premali, da shvatimo najdublji razlog i uzrok njezinim suzama. Ali, ako smo sami to skrivili, tada iz ljubavi prema njoj treba da se popravimo i obećamo joj, da ćemo biti drugačiji. Ako nismo skrivili njezine suze, nego netko drugi, tada je zagrlimo i pokažimo joj, da je barem mi ljubimo i da smo joj dobra i zahvalna djeca. Recimo joj s Isusom: "Ne plači!"

Sveti papa Pio X. bio je veliki prijatelj djece. Jednog je dana stajao na prozoru svoga dvorca i promatrao vrt u Vatikanu. Tada opazi nekog dječaka, koji je vrlo spretno preskočio vrtnu ogradu, potrčao do prvog grma ruža. Otkinuo je jednu ružu i počeo natrag trčati. Na njegovu nesreću primjeti ga vrtlar. Uhvati ga i dovede Svetom Ocu. Ovaj ga prijateljski upita: "Zašto si skočio u vrt i otkinuo tu ružu?" Dječak sa strahom odgovori: "Sveti Oče! Moja je majka teško bolesna, a mi smo veoma siromašni. Prošle je noći sanjala, da bi ozdravila, kad bi dobila jednu ružu iz vatikanskog vrta. Ja sam odlučio, da joj donesem tu ružu, pa stajalo me života." Svetog je Oca ganula tolika ljubav prema majci. Tada reče dječaku: "Nije baš najljepše, što si krišom htio domoći se ruže s tuđeg vrta, ali ja ti sve od srca opraštam. Ponesi tu ružu s mojim blagoslovom svojoj majci?" On potrča sav radostan kući. Sveti Otac pošalje svog liječnika, koji je propisao lijekove i žena doskora ozdravi. Njezin se san ispunio.

Draga djeco! Vaše ruže vašoj majci, neka bude velika ljubav, poslušnost, marljivost i plemenitost. Tada vaša majka nikada radi vas ne će morati plakati. Blago tada vama u životu i u vječnosti. Amen.

====================

XVI. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. Uvijek protivno!

"Svaki,koji se podiže,ponizit će se,a koji se ponizuje, povisit će se!" (Lk. 14,11).

Ako pročitamo u Novom Zavjetu sva četiri evanđelja, koja govore o Isusu, dobit ćemo dojam, kao da je Isus uvijek bio u opreci s ostalim Izraelcima. Njegove su riječi i njegovo vladanje - kao i u današnjem evanđelju - bile protivne mjesnim običajima i tadanjem nazoru na svijet i život. Činilo se, kao da uvijek pliva i bori se protiv struje.

Doživjeli smo opet jednu "scenu", i to na ručku jedne subote, dok se nalazio u društvu odličnih i finih ljudi. Zar ne bi bilo bolje, da je za volju mira i snošljivosti prešao preko njihovih pogrešaka? Da ih nije izazvao ozdravljenjem čovjeka, koji je bolovao od vodene bolesti? Zašto je, nadalje, upravo toga dana kritizirao ostale goste i tako kvario dobro raspoloženje, koje je vladalo kod stola? Zašto je uvijek zastupao mišljenje, koje je bilo oprečno mišljenju drugih?

Zgoda, koja se zbila u farizejevoj kući, najjasnije odgovara: Jest! Kad se radi o pravom Isusovom kršćanstvu, a ne o kršćanstvu, koje od Kristovog duha ima samo ime; tada nas ono mora u našem vjerskom životu uznemirivati. Ono mora u nama probuditi pitanje: Jesmo li mi uistinu pravi kršćani? Da li su naši pogledi Kristovi pogledi, naš nazor Kristov nazor? Ili smo se izmoreni od plivanja protiv struje, bezvoljno prepustili valovima općeg mišljenja, da nas po miloj volji nose?

Možda smo zaboravili Kristove riječi: "Moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta!" Ili: "Tko nije sa mnom,protiv mene je!" Ili: "Nitko ne može služiti dva gospodara!" I tako bismo mogli nastaviti s Kristovim izjavama, da se osvjedočimo, kako je kršćanstvo u opreci sa svijetom. Svijet traži samo "sreću". Krist niti jedanput ne spominje te riječi. On obećaje blaženstvo i otkupljenje. Svijet traži pristojnost, dobro vladanje, i, prije svega toleranciju. Gospodin hoće prije svega istinu i svetost. Uvijek protivno!

Današnje nam evanđelje donosi dvije točke Njegove nauke, koje su u opreci sa svijetom. Prva radi o danu Gospodnjem. Crkva od nas traži, da moramo nedjeljom ići u crkvu, ako želimo biti pravi kršćani i katolici. Svijet misli drugačije: Zašto da idem u crkvu, kad nisam za to posebno raspoložen? Ili: Zašto da idem, kad i onako ne ću postati bolji? Uostalom, ako se svi ostali nedjeljom spremaju na kakav izlet, zašto nas katolike vjera priječi, da njegujemo svoje zdravlje, ili se na nedužan način zabavljamo?... Što o tome misli Krist i prava Kristova vjera?- Budimo sigurni, posve protivno!

Ponajprije moramo znati, da u crkvu ne polazimo za to, jer smo zato raspoloženi, nego jer nam je to dužnost. Ne idemo u crkvu, da nešto dobijemo, nego da nešto dademo. Jednostavna činjenica, da Bog postoji, da On jest, donosi sa sobom za sve ljude apsolutnu obavezu, da mu iskazuju poštovanje i poklonstvo. To se štovanje Boga u katoličkoj Crkvi, koje zajednica Bogu duguje, obavlja po svetoj Misi. Kod toga moraju svi članovi jedne zajednice skupa sa svojim svećenikom Bogu iskazivati dužno poštovanje i poklonstvo. Nedjeljom se skupljamo kod svete Mise, da Bogu, koji je u nebesima, prinesemo jedini žrtveni dar, koji je dostojan njegovog vječnog, svetog i svemogućeg dostojanstva: njegovog jedinorođenog Sina pod prilikama kruha i vina. To je najuzvišenija dužnost Crkve i svakog pojedinog čovjeka. Toj dužnosti nitko ne može izbjeći, a da u isto vrijeme teško ne uvrijedi neizmjerno Božje veličanstvo i uskrati mu dužnu čast i poštovanje. Posve je sporedno, da li imamo ili nemamo "volje" za nedjeljni polazak na svetu Misu. Nitko nas ne pita, da li imamo volju ispunjavati ostale svoje građanske dužnosti. Kudikamo više se u svetoj dužnosti, koju nam nalaže Bog i Crkva ne smije gledati na neko prolazno raspoloženje. To je uvjet, pod kojim možemo biti djeca Božja, pod kojim možemo pripadati Božjem kraljevstvu. Istina, već nam svaki posao ide bolje od ruke, ako za nj imamo volje. Zato bismo morali i svoj "rad za nebo" spojiti s voljom i potrebnim raspoloženjem, da uzmognemo biti radosni Božji sluge i veseli darivatelji.

U svijetu vlada mišljenje, da se ide u crkvu radi toga, da postanemo bolji. Mnogi katolici brižno ispituju srce i bubrege, da li su oni, koji izvršavaju svoju svetu dužnost svake nedjelje, bolji od ostalih, pa i od njih samih? I ovdje je odgovor vjere posve porotivan tom mišljenju. Mi ne idemo u crkvu, na svetu Misu radi nas samih, niti radi našeg poboljšanja, nego idemo radi Boga, da Bogu iskažemo dužno poštovanje i čast. Popravak je života drugotna svrha, koja se postizava revnim dolaženjem na svetu Misu. Pisano je naime: "Tražite najprije nebesko kraljevstvo, a ostalo će vam se nadodati!" Sigurno je jedno: nitko nije polazeći u crkvu postao gori.

Svijet nadalje misli, da nedjeljnim izletima jača zdravlje, a nedužnim zabavama i razonodom odmara živce. Da li se uistinu ta svrha postizava, to je druga stvar. Crkva nije nikad bila protiv vedrine, radosti, odmora i razonode. No istina, na prvom je mjestu dužnost, a tek onda dolazi sve ostalo. Najprije se nedjeljom pođe na sv. Misu, a tek iza nje, možemo poći na izlet. I tu vrijede riječi: "Dajte Bogu, što je Božje!" Gdje se bez velikog razloga i lakoumno propušta sv. Misa, znak je, da nema osjećaja velike i svete dužnosti prema Bogu. Nedostaje dobra volja, da Bogu damo, što mu pripada.

Druga stvar, o kojoj naš Spasitelj kod stola poglavice farizejskoga hoće poučiti, nije samo jedno pravilo, slično pravilima bon-tona. Nije to neka čednost, nego prava po-

niznost, kojom se mora odlikovati svaki pravi Kristov učenik. Isus je jasno rekao:"Tko se ponizuje,uzvisit će se!"

U svakom je od nas nagon za samoodržanjem. Nagon, da što dalje prodremo naprijed. Da se što više istaknemo.To je posve přirodni nagon, kao i svi ostali, koje nam je premudri Stvoritelj usadio u dušu. Evanđelje nikada ne zapovijeda, da ga moramo iskorijeniti, nego nam nalaže, da ga moramo držati na uzdi, niže nagone podređivati višima, tjelesne duhovnima. Na taj način oplemenjujemo svoju narav.

Evanđelje ne podcjenjuje nagon za samoisticanjem. Ono ga predpostavlja i traži, da i naša ljubav prema bližnjemu bude isto tako velika, kao i ljubav prema samome sebi: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe! Ali, kao što nam evanđelje ne dozvoljava, da bilo kojem nagonu zadovoljimo na račun bližnjega, jednako tako ne smijemo ni težnji da sebe istaknemo, da nešto vrijedimo zadovoljavati na taj način, da drugima škodimo, ili da se u tome služimo metodama svijeta.

Svijet u svojim sebičnim težnjama ne pazi mnogo na interese bližnjega. On je bezobziran. Jao onome, koji je slab ili u toj jagmi zaostane. Njega se bez srca pregazi.

I ovdje je Kristov stav oprečan! Hoćeš li biti uzvišen, budi ponizan! Hoćeš li biti gospodar, nauči se prije toga biti ponizmi sluga! Mnogo je sretnije davati, nego primati! Svoj život osigurati, znači žrtvovati ga, uložiti ga za plemenite ciljeve. Samo na taj ga način spašavamo. I ono, što je u očima svijeta tako jadno, u Božjim je očima veliko i uzvišeno, Konačno, čitava se Gospodinova propovijed na Gori sastoji u čistim oprekama. Isus ističe uvijek protivno od onoga, što svijet misli i vjeruje i što se obično čini...

Hoćeš li da zbilja budeš katolikom, moraš imati odvažnosti, da uvijek plivaš protiv struje. Da uvijek budeš s Kristom. Nisi u toj borbi sam! Čitava se Kristova Crkva uspinje istim strmim i uskim putem. Jedini je to put - u opreci sa širokim putem propasti - put, koji vodi u nebo. Amen

---

LITERATURA: P.Schindler: Ein Sämann ging aus

---

2. "I oni Ga stanu motriti!"

Evanđelja nam često puta spominju Gospodinov susret s farizejima. Oni su dolazili, da Ga uhvate u riječi, da Mu postave stupicu, da Ga - jednom riječju - "uhađaju". U svojoj su mržnji i zavisti pratili svaku Njegovu riječ,

svako Njegovo djelo, a osobito Njegovo vladanje u različitim zgodama za vrijeme javnog djelovanja. Ništa nije izmaklo njihovim očima, Spasiteljeva je osoba uvijek bila osvijetljena jakim svijetlom, pred kojim se ništa nije dalo sakriti ili zatajiti.

Isus je to dobro znao, ali ga to nije ni malo bunilo. Mogao je s najvećim mirom dobaciti svojim neprijateljima: "Tko će mi od vas dokazati kakav grijeh?" (Iv.8,46). I oni su postiđeni od njega odilazili.

Isusa su motrili njegovi neprijatelji tražeći povoda, da Ga uhvate, optuže i ubiju. No ne smijemo ni mi, koji smo doduše obični ljudi, zaboraviti, da se i naš život odvija u jakom svijetlu, u kom nijedna misao, nijedna želja, riječ ili djelo ne izmakne Božjim očima. Ne motri nas samo Božje oko, nego također i tisuće očiju onih, s kojima živimo.

1. Sv. nam vjera kao i Objava jasno govore, da je Bog na svakom mjestu, da sve zna i vidi. Pred njim nema tajne. Njemu su poznate naše najskrovitije misli, najtajnija djela, jer "Božje oko svuda gleda, sakrit mu se ništa ne da!" Već starozavjetni psalmista govori: "Kamo da otidem od duha tvojega, kamo da utečem od lica tvojega? Ako bih se uzdigao gore k nebu: ti si tamo; ako bih legao dolje u carstvo mrtvih, gle tu si. Ako bih uzeo sebi krila zore i nastanio se na kraju mora, i tamo bi me pratila ruka tvoja, prihvatila bi me desnica tvoja... Pred Tobom tmina nije tamna, a noć je bijela kao dan!" (Ps. 139, 7-12).

Čitav se naš život odvija u svijetlu Božje nazočnosti. Nijednog časa nismo sami. Bog je uz nas. Njegovo nas oko prati. "Oči njegove gledaju one, koji ga se boje!" (Sir. 15,19) Ova svijest Božje svudašnjosti, činjenica, da nas Božje oko svuda prati i gleda, najjača je obrana, da se svakoga grijeha klonimo i čuvamo. Pred Bogom ne možemo ništa sakriti ni zatajiti. U časovima napasti morali bismo govoriti s Josipom egipatskim: "Kako bih sada ja učinio tako grdno zlo i sagriješio protiv Boga?"(Gen. 39,9)

Sv.Benedikt toplo preporuča svojim redovnicima, a i svima nama spasonosno načelo: Coram Deo ambulare!- Živjeti uvijek svijestan Božje nazočnosti. Ta će svijest našu molitvu učiniti anđeoskom pjesmom, naš rad molitvom, naše teške napasti pobjedama, našu sivu svagdanjicu predokusom rajske sreće.

Kako je utješna misao, da Božje oko vidi sve naše brige, tjeskobe i nevolje. Ne može mu izmaći nijedna pravedna suza, nijedna bol, nijedno trpljenje. "Jer oči Gospodnje nadgledaju svu zemlju, da pruži svoju jaku pomoć onima, kojima srce pripada Njemu nedijeljeno." (2.Dnev. 16,19.)

General Marbot pripovijeda ovaj slučaj: "Za vrijeme rata s Austrijom naredio je jedne noći Napoleon, da se pod

svaku cijenu nekoliko vojnika prebaci preko nabujalog Dunava i ondje zarobi neprijateljskog vojnika, od koga će saznati ratne tajne. Uz najveće poteškoće uspjelo je Francuzima, da se prebace na drugu stranu. Uhvate jednog Austrijanca i gotovo nečujno otisne se njihov čamac na drugu stranu. Uto izađe mjesec, koji osvijetli njihovu lađu. Austrijanci to primjere i obaspu ih kišom tanadi. Nastala je teška i gotovo bezizgledna situacija. Francuzi tada opaze na obližnjem brežuljku, gdje je bio glavni stan Napoleonov, da je njegova soba osvijetljena. Napoleon je na prozoru promatrao ishod zadatka, koji je dao. Vojnici su osjetili na sebi pogled svog vojskovođe i svijest, da ih on promatra, uklonila je svaki strah, dala im je nove snage, kojima su uspješno domogli se obale i izvršili zadatak.

Ako već pogled jednog smrtnika može u tolikoj mjeri oduševiti ljude i ojačati ih u njihovim borbama, koliko više jača čovjeka svijest, da u svojim borbama, dok plovi rijekom života, nije sam.

2. Naš se život ne odbija samo pred Božjim očima. Nas sa svih strana promatraju i ljudi, s kojima živimo. Ima ih, koji nas motre dobronamjerno želeći, da ih naš primjer osokoli i ohrabri. No ima i takvih, koji farizejskom dušom pokušavaju nešto otkriti, da nas mogu pred drugima ocrniti i oklevetati. Često će zloba i zavist, kojom nas motre, iskoristiti naše slabosti, i naškodit će dobrom glasu, koji nam je u svagdanjem životu potreban.

Napoleon je na podnožju egipatskih piramida rekao svojim vojnicima: "Junaci! Na vama počiva pogled tisućljeća!" Iste riječi mogle bi se dobaciti svakom kršćaninu: "Na tebi počivaju pogledi tisuća očiju. Nemoj nikada ništa učiniti, čega bi se morao zastiditi pred ljudima: Ništa, što ne bi moglo podnijeti danje svijetlo". Sv. Ivan kaže: "Ljudi su ljubili više tamu, nego svijetlo, jer su im djela bila zla!" /Iv. 3,19./ Takve će ljude naš život, ako nije u skladu s Božjim zakonom, još više utvrditi u zlu, a teško će sablazniti one, koji su na dobrom životnom putu. Čuvajmo se, da nikada ne budemo uzročnicima duševne propasti nijednoj duši, a napose, da svojim primjerom ne zavodimo slabe, neiskusne duše djece. Kako su strašne Spasiteljeve riječi: "Tko sablazni jednoga od ovih malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlinski kamen o vrat, i da potone u dubini morskoj!" (Mt. 18,6.) Zato: "Neka svijetli svijetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima!" (Mt. 5,16.)

3. Danas su oči svijeta uprte i na Kristovu Crkvu i njezine članove. U počecima kršćanstva pogani su bili zadivljeni promatrajući život prvih kršćana. Oni su govorili: "Gledajte, kako se ljube!" Kolika je razlika bila između kršćana i pogana! I danas Kristova Crkva ima zadatak, da bude grad na gori, svijetlo svijeta, sol zemlje. (Mt. 5, 13-15) U nju su uprte oči vjernika i nevjernika. Ona kao cjelina treba da djeluje svojim snažnim primjerom na duše

onih, koji još stoje izvan nje, koji je ne poznaju i dosljedno ne ljube. Što se više svaki pojedinac trudi, da njegov život bude što sličniji životu Kristovu, to i zajednička slika čitave Crkve postaje ljepšom i privlačivijom. Zato će jednom pred Bogom imati tešku odgovornost oni, čiji se život ništa nije razlikovao od života nevjernika. Koji su bili samo po imenu kršćani, a njihova su djela bila poganska.

Na jednom je svjetioniku engleske obale ovaj natpis: "Ovdje stojim, da dajem svijetlo i spašavam živote!" Pitao je neki stranac čuvara svjetionika: "Što bi se dogodilo, kad bi jednog dana utrnulo svijetlo na svjetioniku?" On je odgovorio: "Meni se čini, kao da su oči čitavoga svijeta uprte na mene, koji se brinem za to svijetlo na svjetioniku. Nemoguće je, da ono jednog dana utrne." (Koch, XIV. 690.,6.).

Nema ljepše misli voditeljice za svakog kršćanina, nego je natpis na engleskom svjetioniku: "Ovdje smo! Živimo, da dajemo svijetlo (dobroga primjera) i spašavamo živote u dušama, koje je Bog stvorio za sebe."

Blago onome, koji je živio svijestan nazočnosti Božje, čija djela nisu rastužila dobrostive Božje oči. Blago onome, na koga i sveta Crkva može biti ponosna, jer je bio dostojan njezin član, pravi Kristov učenik, grad na gori, koji svojim svijetlom upozorava ljude na pravi put. Takav će čovjek mirne savjesti stajati pred Božjim prijestoljem, kad se bude suočio s Bogom pravednim Sucem. Primiti će obilatu nagradu za svoju vjernost. Amen.

LITERATURA: Dr.Adolf Donders: Christusbotschaft

---

3. Dan Gospodnji

Jedan pisac na ovaj način opisuje nedjeljno jutro: "Nedjelja je... Stojim na vrhu brda, na kraju malog sela. Pogledom obuhvaćam krovove kuća, livade i poljane. Tajanstveni mir i tišina vlada cijelim krajem... I dok mi duša raznježena uživa taj mir, odjednom kao pjesma, koja te primamljuje, da se približiš, zaori ugodan glas zvona sa seoske crkve. Zvučni glas zvona preleti selom, zakuca na svaki prozor. Kroz vrata malih kuća svečano odjeveni ljudi polaze prema crkvi. Ljudi, koji su kroz cijeli tjedan radili na polju. Ljudi, do čijih ušiju kroz cijeli tjedan ne dopire glas zvona, jer njegov zvuk zaguši šum strojeva i zavijanje tvorničkih sirena. Danas su sa sebe oprali dim ugljena. Danas su skinuli sa sebe odijela zaprljana uljem. Danas su otrli sa svojih lica prašni znoj. Danas napokon mogu biti ljudi. I idu, idu u kuću Božju. Nedjeljno je jutro!..."

Recite, braćo, nije li sa strane Božje znak posebne očinske ljubavi, što je iza šest radnih dana naredio nedjelju? Nije li za čovjeka najveća potreba, da u tjednu barem jedan dan otpočine i da se odmori? Šest je dana radio za tijelo, a sedmi je dan posvećen njegovoj neumrloj duši.

Suvremeni čovjek, koji se uvijek nekamo žuri, ne poštuje dana Gospodnjega. On i sedmi dan u tjednu pretvara u radni dan, da što više stvori i postigne. No nije li baš u tome velika tragedija suvremenog čovjeka? Nije li se on već napola pretvorio u stroj, koji radi bez zastoja? Ni u jedno drugo doba nije čovjek u većem opsegu razvijao svoju djelatnost, nego upravo danas.

Nedjelja je izgubila svoj smisao i svoju vrijednost u očima mnogih naših suvremenika. Ona više nije dan Gospodnji, kada je cijela obitelj polazila u crkvu, da prisustvuje sv.Misi. Nedjelja se iskorištava za izlete, zabave, razonodu. U taj su dan kino dvorane i kazališta prepuna. Na taj način nedjelja prestaje biti dan posvećen duši, prestaje biti dan Gospodnji i postaje danom grijeha, danom,u koji sotona žanje najviše uspjeha.

Kako bi drugačije izgledao život naših suvremenika, kad bi nedjelja opet postala danom Gospodnjim! Svijetlo pravog nedjeljnog veselja i toplina prave nedjeljne radosti, kraljuje samo u onom srcu kršćanina, koji nedjeljom dolazi sv.Misi, nekrvnoj Žrtvi Novoga Zavjeta. Gospodin je htio, da ova Žrtva Velikog Petka, to velebno djelo izmirenja neba i zemlje, ne bude samo jedan povijesni događaj. Ona se svaki dan na tajanstveni način obnavlja na našim oltarima. Krist Gospodin svakog dana prinosi preko svećenika sebe kao žrtvu nebeskom Ocu. Žrtvuje se ne doduše u strašnoj okrutnosti prvog Velikog Petka, ali ipak u pravoj žrtvi na nekrvni način. Kao što je nekoć njegovo božanstvo bilo obavito krvavim plaštem njegovih rana, jednako se tako u sv.Misi njegovo božanstvo krije pod prilikama kruha i vina. Ista je žrtva, samo je izvanjska koprena posve drugačija.

Postoji li dakle na zemlji išta uzvišenije, nego svake nedjelje poći na Kalvariju te iz najveće blizine promatrati, kako se gasi život Božjeg Sina radi grijeha čovječanstva? Ima li nešto veće, nego u onom izranjenom Tijelu gledati krivnju svojih grijeha! Jest! Radi mene umireš, golgotski Mučeniče! Da nitko drugi nije osim mene sagriješio, ti bi jednako tako proživio svu grozotu prvog Velikog Petka. Jednako bi u napuštenosti getsemanskog vrta vapio: "Oče, ako je moguće, neka me mimoiđe kalež ovaj!" Jednako bi tako nosio uz najveće poruge i prezir naroda, koga si ljubio, svoj teški križ. Jednako bi tako raširio svoje ruke na drvetu sramote, da ih prikuju krvnici oštrim čavlima. Jednako bi tako i srce svoje dao, da ga probode Longinovo koplje...

Nije li dakle za svakoga od nas najveći događaj dana,

najveći događaj tjedna doći pod križ raspetog Bogočovjeka Krista i dozvoliti, da rumene kapljice njegove predragocjene Krvi kapaju na našu grješnu dušu, da tako iz nje isbrišu svaku grješnu ljagu?

Stoljećima se orio glas zvona s tornjeva i pozivao ljude na sv.Misu. I naši su predi dolazili. Nažalost, jedan dio današnjih ljudi, taj glas više ne čuje. Nježne zvukove zaglušuju tvorničke sirene, prigušuje kreštava vika reklama zabavišta. Kako su ljudi u svojoj duši otupili! U koliko su stupnju njihova srca otvrdnula! Još bi htjeli biti kršćanima. Kažu, da i oni vjeruju. Vjeruju i to, da na svećenikove pretvorbene riječi sam Bog silazi na oltar i boravi među nama pod prilikama kruha. Sve to vjeruju, a ipak im je tako teško barem jednom u tjednu prisustvovati ovom najuzvišenijem događaju, Žrtvi Sina Božjega na Kalvariji naših novozavjetnih oltara.

Da su apostoli ostavili Isusa, dok je umirao, to nije junačko djelo, ali je stvar lako razumljiva. Njihov je život bio u opasnosti. Ali da je premnogi kršćanin daleko od Isusa, koji za nj umire, da ne dolazi iz komotnosti, lijenosti pod Spasiteljev križ, na kome Bogočovjek umire radi njega i radi njegovih grijeha, to je neshvatljiva tragedija današnjeg čovjeka. To je u isto vrijeme razlog njegovog duševnog nezadovoljstva.

Kako nas često puta postiđuju primjeri iz misijskih krajeva, iz kojih se vidi velika ljubav prema novozavjetnoj Žrtvi, sv.Misi. Jedan misionar pripovijeda ovo: "U beskrajnom moru tihog Oceana nalazi se bezbroj malih otoka. Tu žive ljudi u vrlo teškim životnim uvjetima. Ali ti su ljudi kršćani. Kad prispijem na koji od ovih otočića, tada najprije na najvišem brežuljku izvjesim zastavu. To je znak, da će se na tom otoku danas služiti sveta Misa. I oni iz najudaljenijih otoka, kad vide zastavu dođu na sv.Misu. To su vrlo dobri i revni vjernici. Jednom mi se dogodilo, da su svi odrasli stanovnici jednog susjednog otoka došli plivajući. Preplivali su preko 10 kilometara. Čim je svršila sv.Misa, otplivali su nazad. Možete zamisliti, kolika je to opasnost! To je opasni Ocean..."

Blago čovjeku, koji znade na pravi način slaviti dan Gospodnji! Blago onome, koji zna cijeniti sv.Misu kao najdragocjenije blago, što ga imamo na ovoj zemlji. Njemu je sv.Misa izvor novih milosti i Božjeg blagoslova, koji iz crkve nosi sa sobom u svoj svakidanji život.

Zato je najveća želja i zapovijed Crkve, da svake nedjelje i blagdana pobožno slušamo svetu Misu. Trebalo bi, da se u našem odnošaju s ostalim ljudima vidi, da smo razgovarali s Bogom. Na taj će način naš rad, naše i najmanje djelo postati molitvom. Onda će naše obiteljsko gnijezdo postati hramom, a svaki ljudski život žrtvom milom trojedinom Bogu! Amen.

---

4. Poniznost je naša snaga!

Radosni uskrsni motiv u Misi prošle nedjelje, očito je već u današnjoj Misi potisnut. Nastala je jesen! Dani su kraći, a noći dulje. Nije slučaj, što baš današnjom nedjeljom počinje čitanje onih poslanica, koje je sv.Pavao napisao u sužanjstvu u Rimu. Nije slučaj ni to, što se u današnjoj Misnoj liturgiji Gospodin javlja kao onaj, koji će jednom doći u velikoj sili i slavi. Ta misao daje slijedećim nedjeljama po Duhovima njihovo osobito obilježje.

Na dan našega duhovnog preporoda - sv.krštenja - posijano je u našu dušu divno sjeme milosnog života, koje je pod žarkim suncem crkvene godine trebalo da iznikne,naraste i dozrije. Koliko smo drugih milosti primili od Boga: u svojem djetinjstvu, mladenačkim godinama, u zreloj dobi. Koliko ih primamo dnevno! Može li se Gospodin ,koji dolazi, nadati obilatoj žetvi, ili će nas zateći bez teških jesenskih snopova? Kod mnogih ne će naći očekivana roda.

Možda i mi nismo duhovno uzrasli i ojačali. Našu savjest tereti svijest tolikih proigranih milosti. Zato u poniznosti vapijemo odmah na početku današnje svete Mise: "Smiluj mi se, Gospodine, jer k Tebi vapijem cio dan; jer si Ti, Gospodine, blag, dobar i bogat milosrđem svima, koji te zazivaju!" (Ulazna pjesma) Crkva preko svoga svećenika u potištenosti vapije k nebu: "Kyrie eleison! - Kriste smiluj se!"

Osjećajima poniznosti molimo također i hvalospjev "Slavu". Čvrsto smo naime uvjereni, da sami po sebi nismo ništa. Bog je sve. Njemu kličemo: "Hvalimo Te! Klanjamo Ti se! Jer Ti si sam svet, Ti sam Gospodin Svevišnji!"

Čovjek, koji je ohol, svu svoju nadu i pouzdanje stavlja u svoje vlastite sile. Zato on nikada ne moli. A mi predobro znamo, da bez Božje milosti ne možemo ništa učiniti, što bi imalo trajnu vrijednost pred Bogom. Zato u MOLITVI današnjeg dana prosimo: "Tvoja nas, molimo Gospodine, milost uvijek i pretjecala i pratila i činila, da vazda presežemo za dobrim djelima!" Ona jedino može probuditi vrhunaravne životne klice i dovesti ih do bogate žetve "dobrih djela". Nemojmo stoga nikad sebi uobražavati radi svojih dobrih djela, jer smo ih učinili Božjom milošću.

Sv.Pavao nam odmah na početku svoje poslanice daje divan primjer prave poniznosti. Prije nego što počinje moliti, u dubokom počitanju prigiba svoja koljena pred Ocem Gospodina našega Isusa Krista. Tada podižee svoj okovane ruke u rimskoj tamnici i moli. Što moli vjernike u Efezu? Zar da se mole za njegovo oslobođenje i zamnice? On ne misli na sebe! On moli za svoje vjernike, da u njihovim srcima uvijek bude savršena ljubav prema Bogu. Snagom te ljubavi strpljivo će podnositi trpljenja i progone. Sv.Pavao naglašuje, da su trpljenja i progonstva Crkve "naša slava". To su tako reći znakovi rane Raspetoga Go-

spodina, koji po Crkvi na zemlji vidljivo živi i djeluje. To je neoborivi dokaz, da je Crkva, koja je tako oklevetana i progonjena i okovima okovana kao sv.Pavao u sužanjstvu, da je ta Crkva Kristova Crkva i da u njoj vlada Kristov duh. Crkva kao Zaručnica Kristova, koja želi ustrajati uz svog izmučenog Zaručnika, koja želi spasavati duše, nužno mora zajedno s Kristom koracati križnim putem i trpjeti za nas. Ona već kroz dvije tisuće godina puna majčinske ljubavi za nas pije Gospodinovu čašu, samo da nas dovede u vječni život, "da bismo mogli razumjeti sa svima svecima, koja je širina i dužina i visina i dubina i poznati ljubav Kristovu, koja nadilazi svako poznanje."(Sv. Pavao).

Crkva zna, da će jednom doći čas, u koji će Krist Gospodin "doći na oblaku s velikom slavom i moću", da sudi svijetu. Tada će se nevjernici, pogani i progonitelji Crkve "bojati svetog imena Božjega". To je razlogom,što Ona u pjesmi na stepenicama pjeva: "Bojat će se neznabošci imena Tvojega, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slave Tvoje... Kad se Gospod javi u slavi svojoj." U tim riječima jasno dolazi do izražaja motiv paruzije, vjera u dolazak Krista kao Sunca na koncu vremena, na sudnji dan.

EVANĐELJE nam opisuje Isusa kao gosta u kući uglednog farizeja. Pred njim je stajao čovjek, koji je bolovao od vodene bolesti. Isus ga dotakne i iscijeli. Zatim se obrati na farizeje, koji su birali prva mjesta kod stola, i rekao im: "Kada te tko pozove na svadbu, ne sjedaj na prvo mjesto, da ne bi među uzvanicima bio tko časniji od tebe. Nego, kada te tko pozove, pođi i sjedni na posljednje mjesto... Koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje uzvisit će se!" Poniznost je temelj svake prave duhovnosti. Gdje nema poniznosti, tu nema obilnog života milosti. U poniznosti i spremnosti da budemo maleni, očituje se pravi napredak i usavršenje milosnog života. Samo poniznost može razumjeti "širinu i dužinu, visinu i dubinu" tajne našega života u Kristu. U ponižnome djeluje Božja moć, koja "može učiniti neizmjerno više, nego što mi molimo i zamisliti možemo".

Mi bolujemo od nadutosti i oholosti. Tko će nas izliječiti? - Samo Gospodin i njegova milost. Njemu molimo na prikazanje: "Voljan budi, Gospode, da me izbaviš; nek ~~se smetu~~ i zastide, koji traže dušu moju, da je uzmu; voljan budi Gospodine, da mi pomogneš!"

Isus je ozdravio čovjeka, koji je bolovao od vodene bolesti kod stola u kući farizejskog poglavice. Oholim je farizejima kod stola dao divnu nauku o poniznosti. Jednako tako Gospodin i nas čeka kod euharistijskog stola, da nas izliječi i ozdravi. U svetoj pričesti dotiče nas se svojim prečistim Tijelom i Krvlju, Na svojoj svetoj i čistoj duši raspaljuje našu bolesnu dušu. Na svome Srcu naše srce, na Svojoj ljubavi našu ljubav. Bit ćemo izliječeni i pretvoreni u nove ljude snagom presvete Euharistije.

Kako nam sam Spasitelj daje divan primjer prave poniznosti! Pod prilikama kruha i vina dolazi k nama i za vrijeme ove svete Mise, da se za nas žrtvuje. Kao i prije dvije tisuće godina, kad se utjelovio, tako i sada dilazi k nama nedostojnima, postaje naš svećenik, naš žrtveni dar, naša hrana. On zauzima posljednje mjesto. U svetoj pričesti još se dublje ponizuje, jer se sjedinjuje s posljednjim čovjekom, koji ga prima raskajanom i skrušenom dušom.

Imajući pred očima tako neshvatljivi primjer Božanske poniznosti, govorimo Gospodinu u PRIČESNOJ: "Gospodine, opominjat ću se samo Tvoje pravednosti. Bože, ti si me učio od mladosti moje i sve do kasne starosti. Bože moj nemoj me ostaviti." Kroz čitav nas život prati Božja ljubav, milosrđe i milost. Predajmo se toj ljubavi bez ikakvog pridržaja. U najvećoj poniznosti srca, koje je očišćeno milosnim tajnama sv.Pričesti, govorimo svome Spasitelju sa svetim Franjom: "Moj Bog i sve moje!" Amen.

---

5. Kristova ljubav.

Isus je jednom svojim učenicima rekao riječi, koje ispunjaju radošću i milinom svako ljudsko srce. Zapisao ih je sv.Ivan, a glase: "Kao što Otac ljubi mene, tako sam i ja ljubio vas. Ostanite u mojoj ljubavi..." (Iv. 15,9.) Isusova ljubav prema nama veća je od ljubavi, kojom roditelji ljube svoju djecu. On nas ljubi - rekao je sam Isus - kao što nebeski Otac njega ljubi. Kad bismo skupili ljubav sviju ljudskih srdaca i usporedili je s ljubavlju, kojom nebeski Otac ljubi svoga Sina, tada bi to bila samo kapljica vode prema neizmjernom Oceanu, kome ne vidimo granica ni obala. A takvom ljubavlju ljubi svakoga pojedinoga od nas Spasitelj Isus Krist.

Kolika je Isusova ljubav prema nama, to nam najbolje govore jaslice, svaki križ i svaka Crkva.

Jeste li već kojiput o Božiću stajali uz Gospodinove jaslice? Vaš je pogled milovao sretne pastire, koji su prvi pohitili, da se Isusu poklone. A onda se zaustavio na dragom božanskom Djetešcu, koje je ležalo u tvrdim jaslama. Vi znate, tko je to dijete? Božji Sin, koji je iz ljubavi prema nama ostavio lijepo nebo i sav njegov sjaj i zaodjenuo se plaštem bijede i siromaštva, da nam može biti Spasiteljem. Neizmjerni Gospodar neba i zemlje nema za svoje rođenje drugo do jednostavne i priproste

štale. Kolikog li poniženja! Kolike li ljubavi prema ljudima! Odrekao se svoje božanske časti i postao u svemu sličan nama ljudima. Možemo li shvatiti, koliko je to poniženje?

Zamislite, djeco, što bi svijet rekao, kad bi jednog dana novine pisale, da je engleska kraljica, koja vlada nad 600 miliona podanika, odrekla se svoje vlasti, ostavila krasnu palaču i namjestila se kao obična radnica u kojoj tvornici? Svijet bi se snebivao i čudio, pogotovo, kad bi ona doživotno ostala kao radnica u toj tvornici.

Svijet bi se tome čudio, a ne čudi se, što se jednom u povijesti ljudskog roda dogodilo nešto još kudikamo veće. Engleska kraljica vlada nad 600 milijona podánika, a Krist Gospodin Gospodar je neba i zemlje i svega, što je na njima. On je Kralj svemira i ljudi. Neizmjerne zvijezde krase njegove nebeske odaje, a zemlja je podnožje njegovim nogama. Legije anđela služe mu, pjevaju i klanjaju mu se u lijepom nebu. A gle čuda! Taj neizmjerni i moćni Bog postaje čovjekom. Postaje dijete jedne zemaljske Majke. Započinje živjeti teškim životom siromaha u ovoj suznoj dolini. Koja ga je sila mogla skloniti, da ostavi nebo i nastani se na zemlji? - Samo neizmjerna ljubav prema nama.

No to još nije dosta! Kamogod pogledamo, posvuda susrećemo križeve. Oni se nalaze u crkvi, na vrh tornja, posred puta, na raskršćima, na groblju, u našim kućama. Jeste li kada, draga djeco, stala pod Isusov križ i promatrala dragi lik Raspetoga. Isus je raširio svoje ruke kao da nas njima želi zagrliti. One su krvave, oštrim čavlima prikovane na križ. Njegove noge, koje su neumorno koracalo jedino za spasenje ljudsko, konačno su zaustavljene na križu. Njegovo Srce, u kojem je vladala samo ljubav, probodeno je oštrim kopljem. Njegova glava ovjenčana trnovim vijencem. Zar je moguće, da je ono dražesno Djetešce iz Betlehema tako izmrcvareno i izranjeno završilo svoj život, okruženo mržnjom i zlobom naroda, koga je samo ljubilo? Da li je itko ljubio čovjeka više od Isusa, koji je i svoj život žrtvovao za nas? Možemo li ostati hladni prema tolikoj ljubavi, kojom nas je Spasitelj ljubio?

Živio je jednom dječak po imenu Perica. Njegova mu je majka pripovijedala o svemu, što je Isus trpio za nas. Govorila mu je, kako su Isusa bičevali, trnjem okrunili, natovarili na njegova izranjena leđa teški križ i konačno ga na nj razapeli. Dječak je suznih očiju slušao majčino pripovijedanje. Kad je majka izašla iz sobe, dohvati križ i skine ga sa stijene. Tada uzme klješta i poče vaditi jedan čavao za drugim iz Isusovih rana. Na to naiđe majka u sobu. Kad opazi dječaka s kliještima pred raspelom, upita ga, što to radi. On je nevino pogleda i dobronamjerno odgovori: "Mamice, izvadio sam čavlo iz Isusovih ruku, da ga više toliko ne boli. I noge ću mu osloboditi, da toliko ne trpi..." Majčine su riječi djelovale na njegovu nevinu dušu. No sada ga majka poduči, da Isus više ne može trpjeti, jer je On u nebu. Trpi

jedino onda, kad ga ljudi vrijeđaju teškim grijesima. Dječak obeća, da toga nikada ne će učiniti.

Da li u našem srcu ima tolike ljubavi, koja se nalazila u srcu onog dječaka, koji je pomalo shvaćao križ i Isusovu ljubav?

Mi se, draga djeco, nalazimo u svojoj župnoj crkvi. Znate li, da je crkva također veliki spomenik Isusove ljubavi? No ne samo spomenik, jer se tu nalazi isti Isus, koji se rodio u betlehemskoj štalici i za nas umro na kalvarijskom križu. Pogledajte ona zlatna vratašca! Čedni je to stan dragog Isusa, koji među nama boravi dan i noć u Presv.Olt.Sakramentu. Isus je htio, da nam bude posve blizu, da uvijek boravi među nama. Zato je odabrao prilike kruha, da pod njima kao pod tajanstvenim plaštem boravi dan i noć, u sve dane do svršetka svijeta. Još više! Taj Isus dolazi k nama, u našu dušu kod svake svete Pričesti! Naše malo srce postaje njegovo živo svetohranište, njegove tople jaslice, njegovo novo nebo, u kom on razvija svoj čudesni život milosti.

U crkvi se nalazi i ispovijedaonica, u kojoj nam Isus oprašta grijehe. Koliko smo puta ražalostili Isusa, jer ga nismo dosta ljubili. Bili smo neposlušni roditeljima, nemarni u izvršavanju svojih dužnosti, propuštali smo sv.Misu.... Koliko uvreda dragom Isusu, koji nas je toliko ljubio. Zar za nas nema više oproštenja? - O ne! Dosta je pokajati se, skrušiti i kleknuti u ispovjedaonicu. Tu će Isus na usta svoga svećenika nad nama izgovoriti riječi odrešenja: "Ja te odrešujem od grijeha tvojih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" Isusova ljubav i milosrđe toliko je, da sve oprašta, sve zaboravlja, sve briše s naše duše, ako vidi, da nam je žao.

Jste li kada, draga djeco, vidjela krasnu sliku, kojaja prikazuje Isusa kako kuca na vrata. Pod njom je pisalo: "Gle, stojim i kucam!" Slika je to neizrecive ljubavi našega Spasitelja, koji stoji pred vratima našeg srca i kuca. Što on želi? - Da mu vrata svog srca otvorimo, da pustimo unutra, da On bude kralj našega srca i naše duše. Smiju li naša srca ostati bezosjećajna prema Isusu, koji nas je toliko ljubio? - O ne! Posvetimo sebe Spasitelju i recimo mu svom ljubavlju svog srca: "Isuse, mi te ljubimo. Mi ti obećajemo, da ćemo uvijek biti tvoja dobra djeca. Isuse, tvoji smo i tvoji hoćemo da budemo sada, kroz cijeli svoj život i u vječnosti. Amen.

=== +++ ===

M A L A   G O S P A

1. Jedino je Marija naša najveća nada!

Naše vrijeme nosi duboke i očite oznake, koje ne možemo pregledati, a još manje zanijekati. Zbog velikih otkrića na području tehnike, naš se vijek naziva atomskim. S jedne se strane divimo genijalnosti ljudskog uma, a s druge strane puni nemira i strave mislimo na budućnost.

U prošlosti se čovjek bojao Boga. Taj je strah bio posve drugačiji, od onoga, što nas uznemiruje. U prošlosti su ljudi bili zabrinuti, da ne vrijeđaju Boga. Živjeli su u svetom strahopočitanju prema Njemu, jer su ga ljubili. A mi se danas bojimo čovjeka, i to ne nekog divljaka iz dalekih prašuma, nego civiliziranog i napřednog čovjeka, koji u svojoj ludosti može uništiti cijeli svijet. Bojimo se najmanjeg elementa u svemiru: atoma.

Čovjeku je uspjelo prodrijeti u sam najunutarniji sastav tvari. Oslobodio je silne energije sakrivene u svemiru. Nažalost, prvi puta ih je upotrijebio u strašnom umorstvu nad gradovima Hirošima i Nagasaki. I od onog dana, kad je spuštena prva atomska bomba, zlo je pojedinog čovjeka postalo zlo cijeloga čovječanstva. Smrt je postala mora za cijelo društvo, civilizaciju i kulturu, a propast prijeti cijelom čovječanstvu.

Zašto je tome tako?

U starini su se Babilonci, Grci i Rimljani borili u ime svojih bogova. Kasnije je Islam osilio i gotovo iskorijenio kršćanstvo u nekim krajevima. Ali Islam nije vodio borbu protiv Boga. On se borio protiv onih, koji su vjerovali u Boga, kako ga je ljudima objavio Isus iz Nazareta.

Danas se sve posve izmijenilo! Vjerskih ratova više nema. Ali je čovjek upro gotovo sve svoje sile, da Boga skine s prijestolja, na kome On vječno počiva. Uskraćuje mu dužno poštovanje i ljubav. Božja strpljivost još ga više utvrđuje u zlu. U ime široke i neograničene slobode, želi živjeti i djelovati, kako mu je volja bez ikakvog obzira na zakon sa Sinaja.

Treća je oznaka suvremenog svijeta: težnja da se izgubi u prirodi. Da sva mučna pitanja i probleme, koje kadikad postavlja izmučena i okaljana savjest, uguši u buci jazza, opojnosti vina, u podavanju svim užicima bez obzira na čovjekovo dostojanstvo. Ipak i najokorjeliji prije ili kasnije osjeća, da je raskinuvši svaki odnošaj s Bogom, izgubio svoju jedinu i pravu sreću.

A Bog? Da li On šuti? - Ne! On je prepustio čovjeka dvadesetog stoljeća na milost i nemilost mehaničkim zakonima, koji vladaju

Bog je stvorio i atomsku energiju i sakrio je u sve-

miru. Velike je sile Stvoritelj stavio u srce tvari i odredio, da one služe u plemenite svrhe: da rasvijetljuju gradove, tjeraju strojeve. Jednom riječju: da olakšavaju čovjeku bremen .ivota. No, kad se kod čovjeka dogodio strahoviti lom. Kad se čovjek svojom krivnjom otkinuo od svoga središta, od Boga. Kad je taj isti čovjek zloupotrijebio energiju, koju je Bog odredio na čovjekovo dobro, sama se priroda okrenula protiv njega. On se sada boji i strepi pred onim, što bi trebao voljeti. Drhti pred neprijateljima, koji bi mu mogli vratiti ono, što je on njima učinio.

Sada se postavlja još jedno pitanje: Ima li još danas kakva nada?

Izvan svake sumnje! Mi kao kršćani nismo izgubili nade. Ima jedna velika Nada! Posljednja je nada sam Bog. Ali, jer je čovječanstvo tako daleko od Njega, da mu ne uspijeva jednim skokom preskočiti golemi jaz, koji ga dijeli od Boga, zato je Bog u svojoj prevelikoj dobroti i ljubavi učinio nešto drugo. U svijetu ima nešto posve čisto i netaknuto, čime možemo stupiti na put povratka. Ima nešto, jedan Svjetionik nade, koji na uzburkanom moru života dozivlje zalutalu lađu, s kojom se poigravaju bijesni valovi i doziva je natrag u luku.

To je Ona, koju je jedan veliki čovjek nazvao "jedinim ponosom" pokvarene naravi". (Wodswort). Ta je nada Marija. Nije to neka božica, kojoj bismo se klanjali. Ona je proizašla iz fizičke i kozmičke materije, ali tako sveta i dobra, da ju je sam Bog, kad je sišao na zemlju, odabrao za svoju Majku i za Gospodaricu svijeta.

Kad je svijet zabacio našega Gospodina, Ona izlazi da svijet opet povede iz tamne noći grijeha. Ona rasvijetljuje tamu i svijetu obećaje trajni mir, koji će se zasnivati na primirju između Boga i čovjeka. Kad čovjek svoju zgrčenu pest popusti i svoje ruke sklopi na molitvu. Kad se ukočena koljena sagnu i ohola glava pokloni vječnoj Istini, tada će nastupiti nova doba, doba Marijino, u kome će ova neisporediva Majka zalutalu djecu opet voditi na Očevo Srce, koje ih nije prestalo ljubiti. Tada će čovječanstvo osjetiti, da je jedini spas svijetu: povratak Bogu po Mariji!

Zar to ne dokazuju brojna ukazanja Marijina,napose u posljednje vrijeme? Zar o tome ne govore najrječitije i Marijine nijeme suze u.Sirakuzi?

Da ne bi neko rekao, da su sva ova ukazanja samo sljeparije i varka, Bog ih potvrđuje takvim pojavama, koje se nikako na prirodan način ne mogu objasniti. Tako je na primjer bilo u Fatimi 1917.godine. Ondje je Bog učinio veliko čudo sa suncem, i to na očigled 70.000 gledalaca. Sunce se pokrenulo i načinilo nagli okret kao nikada prije, okret, koji je nepoznat prirodnim zakonima. Pučki rečeno: "Sunce je plesalo!" Izgledalo je, kao da se otkinulo od nebeskog svoda i leti prema zemlji bacajući na nju jaku vrućinu.

Zašto se Bog poslužio upravo ovim čudom sunca? - Možda zato, da pokaže, kako je Marija najveći znak, najveća naša nada, koja nam može pomoći i u "atomsko doba", da izbjegnemo uništenju prirode, koju čovjek sam sebi sprema.

Marija je naša Nada! Dok čovjek uzima atom, da njime uništi svijet, Marija trese sunce kao igračku obješenu o svojoj ruci, da pokaže svijetu, kako joj je Bog dao silnu moć nad prirodom, ne zato da je uništi, nego zato, da dade svijetlo, život i nadu. Marija je najjača veza čovjeka s Bogom. Ona nas uvjerava, da ne ćemo biti uništeni, jer je samo sijelo atomske energije - sunce - kao igračka u njezinim rukama.

Kao što je Isus posrednik između Boga i čovjeka, tako je Marija posrednica između svijeta i Krista. Kao što se uzjogunjeni sin, koji je pobunivši se protiv oca, napustio kuću, utiče majci, da posreduje i da ga kod o-ca zagovara, tako moramo i mi činiti. Marija je jedino stvorenje čisto i bez ljage, koje nas može zagovarati pred Bogom, nas odmetne sinove kod njezinog božanskog Sina.

Da ona to doista i čini, potrebno je, da svaki od nas najprije uredi i promijeni svoju nutrinju, svoj život, da zbaci jaram sotonin i da - ako je tako - nad razvalinama duše opet podigne svome Bogu dostojni prijesto.

Obratimo se danas na rođendan naše drage i velike Nade, Bl.Dj.Marije Njoj ovom molbom: "O Marijo! Mi smo prognali tvog božanskog Sina iz našeg života, iz naše sredine, iz odgoja i obitelji. Dođi Ti sa svijetlom sunca kao simbolom svoje moći. Uništi ratove. Satri naše tamne brige. Ohladi usta topovima, usta, koja su užarena od ratova. Odvrati naše duše od zloupotrebe prirode. Učini, da se preporodimo u Tvom božanskom Sinu, mi jadni tvoji prognanici u ovoj suznoj dolini. Amen.

LITERATURA: Fulton J.Sheen: Naša blažena Gospa (Madona).

---

2. Što će biti ovo Dijete?

Današnji blagdan dovodi i nas pred kolijevku, djetetu, koje je plod molitava pobožnih roditelja Joakima i Ane. Danas je njezin rođendan. Okružujemo kolijevku male Marije i postavljamo pitanje: "Što će biti ovo dijete, jer je ruka Gospodnja s njime?" Koji su Božji planovi s Njome, koja danas na dan svoga rođenja razveseljuje dom starih roditelja i ispunja njihovu dušu tihom i dubokom radošću?

Da skinemo tajanstveni veo, kojim je prekrivena njezina budućnost, pitat ćemo najprije nebo, samog Boga, da nam kaže: "Što će biti ovo dijete?" Sigurno je od vijeka bilo predviđeno u Božjim planovima ovo rođenje; Lik male Marije lebdio je kao utješno Božje obećanje od početka ljudskog roda. Stoga će nam nebo dati najbolji odgovor na naše pitanje.

Bog Otac progovara: "Od vijeka je bila određena, da u punini vremena dođe na svijet kao pravo dijete Božje u izvornoj i nepokvarenoj ljepoti, u prvotnom sjaju dostojanstva djece Božje. Moja ruka uvijek počiva na njoj. Preko nje učinit ću velike stvari. Ona će postati majkom sveukupnog čovječanstva, druga Eva, posve drugačija od prve. Po njoj će Evina oholost biti pretvorena u poniznost. Evina nepokornost u najsavršeniju poslušnost. Eva je svijetu donijela smrt. Marija će mu donijeti život. Ona će biti najvjernija suradnica i pomoćnica mome Sinu u djelu spasenja ljudskoga roda. Bit će mu najvjernija pratilica od jaslica od kalvarijskog križa. Poslije smrti sjesti će njemu o desno kao Kraljica!"

Što će biti ovo dijete? - Odgovara nam Sin Božji: "Onoga, koga prostrana nebesa i široka zemlja ne može obuhvatiti, ova će žena povijati u pelenice. Sva stvorenja drhću pred Mnom. Ona će me u preobilju materinske sreće blago motriti i majčinski mi tepati: "Sine moj!" Ona jedina će Me nositi, njegovati, odijevati, brinuti se za Me i hraniti Me, a ja ću joj kao dobro dijete biti poslušan 3o godina. U njezino ću krilo biti položen u onaj strašni dan, podno kalvarijskog križa. Ja ću prema njoj izvršavati najsavjesnije zapovijed: "Poštuj svoju majku!"

Konačno, na naše pitanje daje svoj odgovor i treća božanska osoba, Duh Sveti: "Ovo se Dijete ne će nikada opirati poticajima moje milosti. Ono ne će nikada posrnuti na svome putu. Ono će biti moja Zaručnica, koja će svojim: Neka mi bude! omogućiti utjelovljenje Sina Božjega. Tri puta kroz dan sva će zvona katoličkih crkava navješćivati svijetu radosnu tajnu: I ona je začela po Duhu Svetom!"

Kako nam divan odgovor daje Presveto Trojstvo! Ona je dakle kćerka Boga Oca, Majka Boga Sina, a Zaručnica Boga Duha Svetoga!

Kolijevku novorođene Marije okružuje i devet korova

anđeoskih. Oni je pozdravljaju kao svoju Kraljicu. Nipošto ne smatraju poniženjem, što časte i poštuju jedno zemaljsko stvorenje u tolikoj mjeri, jer je još više poštuje, ljubi i časti sam Bog, koji ju je tako visoko uzdigao. Ona je nadvisila korove anđeoske, zasjenila je blistave anđele i arkanđele, koji joj danas kliču: Zdravo milosti puna, Gospodin s Tobom! Blagoslovljena Ti među ženama!" Po njoj će biti izvojevana slavna pobjeda nad zakletim neprijateljem čovječanstva, sotonom i njegovim suradnicima.

Saslušali smo zanosni odgovor neba na naše pitanje: "Što će biti ovo Dijete?" A sada se prenesimo krilima duha s nebeskih visina u bezdano paklenskih ponora, da saslušamo kneza tame, sotonu, kakav će nam odgovor on dati na naše pitanje.

Sotona kao gromom ošinut, sav je uzdrhtao, kad je čuo ime i riječ Marija! U paklenskoj mržnji pišti: "Ona će satrti moju glavu! Sjedinjena sa svojim Sinom najtješnijim i nerazdvojivim vezama ona će biti u vječnom neprijateljstvu sa mnom. Nad ruševinama, koje sam ja učinio i nad propašću, koju sam spremao ljudskom rodu, oni će biti vječni graditelji, silni pobjednici i Spasitelji... Ali moja će osveta biti teška, krvava i grozna. Osvetit ću se Majci na njezinom Djetetu. Otet će Sina, osuditi i oštrim čavlima na očigled majke prikovati na drvo sramote kao najvećeg zločinca. Sedmerostruki mač boli parat će njezino majčinsko srce... Kao što sam se osvetio Majci na njezinom Sinu, isto ću tako progoniti sve one, koji budu zazivali njezino ime i Ime njezina Sina. Snagom tih dvaju imena gubim plijen, za koji sam se godinama mučio i trudio. Ne će uzalud ovo Dijete nazivati: "Utočištem grešnika". Konačno znam i uvjeren sam, da će ona biti neprijatelj moga kraljevstva na zemlji. Ona će me najviše mučiti, ona će pustošiti i konačno uništiti moje kraljevstvo, a pakao će učiniti još tisuću puta strašnijim..."

Pitamo li sada zemlju: "Što će biti ovo Dijete?" Što će nam ona odgovoriti?

Zemlja puna zahvalnosti u svetom zanosu kliče: "Ovo će Dijete biti naša Majka! Njezino će srce biti puno one najveće, najsvetije, majčinske ljubavi. K Njoj, Majci milosrđa, Životu, Slasti, Utočištu grješnika, Utjehi žalosnih, Pomoćnici Kršćana uticat će se svi prognani sinovi Evini u ovoj tužnoj dolini. Njezino će ime treptati na usnama tisuća hodočasnika u svim Marijanskim svetištima diljem čitavog svijeta. Oni će suznih očiju i tronuta srca pjevati: "Na putu života križ čeka nas ljut, o kaži nam Majko ti u nebo put!"

Ruke će njezinih štovatelja obavijati krunice, kojima će se plesti najljepši vijenci neuvelih ruža i njima kruniti Marija. Ona će svima za života biti Zvijezda, koja će pokazivati put u luku vječnosti, a na samrti slatka utjeha. Njezina je ljubav tolika, da je i najveći grijesi ne mogu prisiliti, da prestane ljubiti svoje dijete.

Jednom je sv.Franjo Regis sjedio u tamnici uz krevet nekog kažnjenika,koji je bio osuđen na smrt. Svećenik je pokušao na sve načine nesretnika izmiriti s Bogom. Ali sve je bilo uzalud! Znao je svoje grijehe i nije mogao vjerovati u Božje milosrđe, koje bi mu sve to najspremnije oprostilo. Na to svećenik izvuče iz molitvenika sličicu Majke Božje i pružajući je kažnjeniku upita: "Poznaješ li ovu ženu?" On se trzne te iznenađen odgovori: "Poznajem!" Svetac nastavi: "Ona moli za te! Ona je Majka milosrđa!" "Što!"? Ona da moli za me? To je nemoguće! Onda me ona ne poznaje. Ona ne zna, da sam ja veliki zločinac, propalica, osuđenik, najveći bijednik ove zemlje..."

- Unatoč toga, što to Ona sve zna, ona ipak moli za te kod prijestolja Božjega.

- Što kažeš? Zar je to moguće? Govoriš li istinu Božji čovječe? Daj mi svoju časnu riječ!

- Dajem ti je. Tako je!

- Onda dođi, riješi me mojih grijeha. Želim se ispovijediti. Rado ću svoju glavu prignuti pod krvnički mač, da to bude zadovoljština za moje grijehe i za sva počinjena nedjela.

Kad se ispovijedio, nadvladan milošću presretan je tepao: "Sveta Marijo, Majko Božja! Moli za me grješnika sada i na času smrti moje! Majko milosrđa! Tvoj Sin, dok je umirao i meni je dao pravo, da te zovem svojom majkom. Moli za me, sveta Majko sada i na času moje smrti!"

Evo, što je za ovog čovjeka bilo Dijete, koje je danas rođeno! - Voditeljica vječnoj sreći, vječnom smirenju. Dao Bog, da to i nama bude Bl.D.Marija, naša Mala Gospa. Amen.

LITERATURA: B. Willenbrink-Grandclaudon: Sacris solemniis, 1956.

---

3. Uzrok naše radosti.

Kad se u jednoj obitelji rodi dijete, veselje ispuni cijelu kuću. Raduju se otac i majka, braća i sestre, rođaci i susjedi. Kad se vladaru rodi dijete, njegovu se rođenju raduje cijeli narod. No ima jedno rođenje, koje je obradovalo cijeli svijet. To je rođenje Bl.Djevice Marije. Nije ni čudo, jer Onu, koja je danas ugledala svijetlo svijeta, nazivamo u litanijama lauretanskim "Uzrokom naše radosti!"

Istina, konačni uzrok naše radosti je sam Bog, koji je ovom svijetu obećao i poslao Spasitelja. Ali Marija je, kao Spasiteljeva Majka, tako usko povezana s čitavim otkupljenjem, da je s punim pravom smijemo nazivati "Uzrokom naše radosti!"

Sv.Augustin na današnji dan zanosno govori: "Svanuo nam je, predragi, željkovani dan blažene Djevice Marije; zato se najvećim veseljem raduje naša zemlja, koja je obasjana takvim rođenjem." Sv.naučitelj dalje navodi razloge toga veselja, te kaže: Kao što je Eva bila majka grijeha, tako je Marija Majka milosti. Radi istočnoga grijeha naših praroditelja zemlja je izgubila svoj božanski sjaj; izgubljeno je prijateljstvo s Bogom. Ona je udarena Božjim prokletstvom. Od vremena do vremena Bog je preko svojih proroka časovito rasvijetlio tu tamu grijeha, koja je obavijala svijet navještajući rođenje Spasiteljevo. Ali svako se dijete, koje je dolazilo na svijet, rađalo u neprijateljstvu s Bogom. Nije imalo milosti u svojoj duši. Svatko je mogao s psalmistom govoriti: "Rođen sam u nepravdama i u grijesima me je začela majka moja!"(Ps.5o,7)

Samo jedno je dijete rođeno, koje nije trebalo tako govoriti, čiju dušu nije osjenila sjena grijeha. Dijete je to, čiji rođendan danas slavimo:Mala naša Gospa,Marija. Gospodin ju je uzeo od ljudi, ali je od prvog časa njezina života po posebnoj povlastici njezinu dušu uresio milošću. Bez grijeha je začeta. Tako je ona rođena u punom sjaju milosti i prijateljstva s Bogom. Nikada nijedan pa ni najmanji grijeh nije potamnio nebeski sjaj njezine duše. Urešena je svim krepostima i milostima, kako je dolikovalo budućoj Spasiteljevoj Majci. Ljepota je njezine duše - jer je surađivala s milošću - iz dana u dan sve više rasla. Zasjala je najvećim sjajem, kad je doživjela svoje uznesenje na nebo, gdje je okrunjena na Kraljicu neba i zemlje.

Marija je također bila dijete zemaljskih roditelja. No, koliku je čast postigla, na koliko ju je dostojanstvo uzvisio Gospodin svojom milošću! Treba li nam veći dokaz,što Božja milost čini u dušama, koje joj se posve predaju i ne stavljaju nikakve zapreke djelovanju Duha Svetoga! Zar da se radi toga mi, grijesima opterećeni ljudi 2o.stoljeća, ne veselimo? Zar da se ne radujemo mi, koji smo u opasnosti, da izgubimo ne samo vjeru u Boga, nego i vjeru u čovjeka?....

Marija nije samo radi toga uzrok naše radosti, što je njezin život od svog početka pa do konca osvijetljen sjajem Božje milosti i posebne Božje naklonosti. Ona je Uzrok naše radosti posebno radi toga, jer nam je kao majka poklonila Onoga, koji je jedini donositelj pravog mira, jedini usrećitelj ljudskih srdaca, jedini onaj, koji u najvećoj mjeri može čovjeka ispuniti svetim veseljem i zanosom;rodila nam je Isusa Krista. Zato joj kličemo: "Tvoje je rođenje, djevičanska Majko, radošću ispunilo čitav svijet." No, tu će radost svete Crkve razumjeti samo onaj, koji

zna i priznaje, da je jedini i najveći neprijatelj svake prave radosti grijeh. Grijeh otima radost, razara duševno smirenje, unesrećuje čovjeka. Po grijehu čovjek se udaljuje od Izvora prave i jedine radosti, koja je Bog te se približuje presahlim bunarima, cisternama,u kojima nema prave i žive vode. (Jer. 2,13.)

Pitajte one, koji požudno traže i podaju se kratkotrajnim ovozemaljskim užicima, da li su ljudi puni mira i radosti? Kad bi htjeli samima sebi i drugima biti iskreni, tada bi odgovorili sa svetim Franjom: "I kad se usta smiju, srce plače." Isti svetac nastavlja: "A mi smo pozvani blaženoj radosti." Ne samo da smo pozvani, nego smo i obdareni tom svetom radošću, jer je Krist na drvetu križa uništio grijeh, koji oduzima i ubija pravu radost duše. Iz njegovog je probodenog Srca potekao izvor najčišće i najsvetije radosti, izvor, na kom se duše Kristovih vjernika napajaju na svom putovanju kroz bezvodnu pustinju ovoga svijeta.

Prema tome, za nas postoji samo Jedan, koji nam donosi pravu radost, duševno veselje i trajnu sreću, a to je Krist. Zajedno s njime razveseljuje svijet i njegova Presveta Majka, čiji rođendan danas slavimo. Ona ga je začela, rodila te izgovorila svoj odvažni: Neka bude! Po Njoj je omogućeno Božjem Sinu, da dođe na ovaj svijet i da ga obdari pravim duševnim veseljem i radošću. Zato je dan Marijina rođenja dan najveće radosti za cijelu Crkvu, za sve one, koji su po Majci i njezinom Sinu otkupljeni od grijeha i obdareni Božjom radošću i srećom.

Milost je naša radost! Milost, koja nas povezuje s Bogom, živim izvorom svake prave radosti. Milost,koja nam navješta rođenje Marijino, kao što jutarnje rumenilo navješta rađanje sunca. Milost, koja nam je darovala Krista, koji je sunce radosti. Ali ta nam milost nije poklonjena kao blago, koje nikada ne možemo izgubiti. Možemo je izgubiti svakim novim grijehom. A zajedno s milošću gubimo i pravu duševnu radost. Prolazne zemaljske radosti, kojima se pokušava - ali uzalud - nadomjestiti radost, koju Bog daje, tjeraju nas na koncu k Bogu, tom izvoru žive vode. Sile nas, da ostavimo prazne cisterne i usahle bunare, u kojima nema vode. (Jer. 2,13).

Još nas više rastužuje činjenica, što mi grešni ljudi, koji u sebi nosimo veliku sklonost grijehu. Ne možemo sebi osigurati izvor radosti,posvetnu milost bez milosti Božje, koja nam tu pomaže. No gle! Na današnji dan i sami se radujemo, jer slavimo rođendan One, koja je Posrednica svih milosti. Marija će nas neprestano zagovarati kod svog božanskog Sina. Ona će nam izmoliti svojim zagovorom trajnu duševnu radost, koja se osniva na čistoći duše. Ona će nas naučiti, da radosnom dušom služimo Gospodinu, jer "veselog darivatelja ljubi Gospodin".

U tom duhu slavimo rođendan Bl.Dj.Marije, Majke našega Gospodina Isusa Krista. Marija je Uzrok naše radosti.

Ona je svojim uzvišenim životom snažno osvijetlila stazu našega života. Ona nam je darovala izvor svake radosti - Krista Gospodina. Ona i danas zagovara nas - svoju djecu - kod svog božanskog Sina. Po njoj Posrednici milosti dobivamo potrebnu duševnu jakost i snagu, da se čuvamo grijeha i tako čuvamo u sebi izvor prave duševne radosti, bez koje je nemoguće provoditi pravi kršćanski život.

Molimo je, da tako živimo te zavrijedimo poslije ovoga života unići u vječnu radost. Amen.

LITERATURA: Gottes Wort im Kirchenjahr 1958.

---

4. Majka Spasiteljeva.

Nekom je slavnom govorniku naređeno, da održi govor, u kom će iznijeti svu veličinu makedonskog kralja Filipa. On se zamisli te nakon kratke stanke progovori: "Njemu će biti najveća čast, ako istaknemo, da je Filip bio otac Aleksandra Velikoga."

Želimo li na sličan način istaknuti svu veličinu One, čiji rođendan danas slavi sveta Crkva, tada je dosta da se poslužimo pozdravnim riječima ulazne pjesme iz današnje sv.Mise: "Zdravo, sveta Majko, što nam porodi Kralja, koji vlada nebom i zemljom u vjekovječne vjekove!"

Sva je veličina naše drage Male Gospe u tome, što je ona kao Majka Spasiteljeva Velika Gospa, ona zora, koja nam je navjestila svojim rođenjem dolazak Sunca, koje je Krist Gospodin.

I mi danas ne slavimo toliko ono slabo i nemoćno dijete, koje je porodila presretna Ana, nego mnogo više pozdravljamo Onu, "iz koje je sinulo Sunce pravde,Krist Bog naš. On je oduzeo prokletstvo i donio nam spas. On je satro smrt i darovao nam vječni život." (Ant. ad Magnif.) Kako mora da je uzvišena Majka takvog Sina!

Ako tjelesnim očima promatramo našu Malu Gospu, Mariju, tada vidimo, da je rođena od oca i majke kao i svako drugo dijete. Istina, ona potiče iz kraljevske kuće Davidove, koja je nekoć bila slavna. No, u vrijeme Marijina rođenja Davidova kuća lišena je svake vlasti i zaboravljena. Ali Bog, "koji visoko diže ponizne", "pogledao je na poniženje službenice svoje" i upravo Nju odabrao, da je učini Majkom svome Sinu.

Ako tjelesnim očima promatramo našu Malu Gospu, Mariju, tada vidimo, da je to drago Dijete, koje je svojim rođenjem obradovalo svijet, uistinu remekdjelo Duha Svetoga. Ona je od prvog časa svog začeća po posebnoj Božjoj povlastici sačuvana od istočnoga grijeha, koji je zajednička tužna baština sve djece Evine. Ona je od prvog časa svog života puna milosti, dijete Božje i Miljenica Božja.

Kako je teškim pokorničkim putem morao proći prorok David, da se očisti od svoga grijeha! Marija je čista odmah u prvom času svog rođenja. Dok svi drugi smrtnici s Davidom moraju vapiti i tužiti se: "Rođen sam u nepravdama i u grijesima me je začela majka moja!", Marija je jedini izuzetakm jedina je rođena u prijateljstvu s Bogom, kome je imala poslužiti u djelu otkupljenja roda ljudskoga.

Posebnom je mudrošću Bog obdario kralja Salamona, ali ga je Djevica Premudra daleko nadvisila. Ona je mudra odmah od svog rođenja. Svjetiljka njezine duboke i jake vjere, potpunog predanja u volju Božju nikada nije ostala bez ulja, Spremno je dočekala dolazak Božanskog Zaručnika, koji je svratio u odaje njezinog djevičanskog tijela.

Marijino je rođenje od vijeka bilo predviđeno u Božjim otkupiteljskim planovima. "Od vijeka sam bila određena i od davnine, prije nego je postala zemlja..." (Poslanica!) Bog je od vijeka zamislio Mariju kao svoju najsavršeniju sliku i priliku, kao središte i nositeljicu vječne Božje mudrosti, kao družicu i pomoćnicu kod djela stvaranja svemira. Ona je bila određena da stupi u najuže veze sa jedinorođenim Božjim Sinom.

Ako je kralj David i njegov sin Salamon upotrijebio sve znanje i sve sposobnosti svoga duha, da podignu što veličanstveniji hram u Jeruzalemu. Ako je upotrijebljeno sve zlato, svi dragulji, da Božji stan među ljudima bude što ljepši i dostojniji: kako je negdje Božji Umjetnik Duh Sveti uredio dušu One, koja je imala biti živi hram Božji, živo svetohranište, u kom će se nastaniti sam Bog! Ona, koja je imala biti stan Svevišnjega i sama je morala biti posuda svetosti!

Zato joj kliče pjesma na stepenicama: "Blagoslovljena si i časna Djevo Marijo, koja se bez povrede čistoće nađe Mati Spasiteljeva..."

Istu misao naglašuje i Pjesma na prikazanje, kad veliča Mariju, "koja je porodila onoga, koji ju je stvorio", te naglašuje: "I do vijeka ostaješ djevicom!"

Marija je djevičanska Majka. Isus, uzvišeni Plod Marijine utrobe nije htio svojoj Majci oduzeti ono, što je na njoj bilo najljepše. Upotrijebio je svoju božansku moć i sačuvao ju je nepovrijeđenom. Onaj, koji je svoju Majku u njezinu začeću sačuvao bez ikakve ljage, mogao je, htio je i učinio je, da njegova Majka ostane bez ljage ikakva grijeha i prigodom Isusova začeća i rođenja.

Bjelina se Marijine nevinosti nije majčinstvom umanjila, nego povećala. Postala je žena obučena u sunce. Njezin bijeli vijenac nije spao s njezine glave na dan njezina materinstva, nego se je naprotiv pretvorio u vijenac sjajnih zvijezda.

Ljiljan je bijel samo na svom vrhu, a Marija je posebni Ljiljan iz Božje bašće. On je bijel od svog vrha do korijena: od začeća i rođenja do uznesenja i krunjenja na nebu.

"Blaženo krilo Marije Djevice - ističe Pričesna - koje je nosilo Sina vječnoga Oca!"

Uistinu Marija nije samo Mala Gospa, jer se u tom novorođenom Djetetu krije sva veličina buduće Velike Gospe, Isusove Majke i buduće Kraljice neba i zemlje. Tajna je Marijine veličine u tome, što je bila uvijek vjerna poticajima Božje milosti, što je mjerilo njezina života bila sveta volja Božja i što je najsavršenije ostvarila u svom životu ono, što je Bog od nje očekivao.

Ona nas opominje: "Zato me djeco poslušajte! Blago onima, koji idu mojim putevima. Slušajte moju nauku i budite mudri i nemojte je odbaciti..." (Poslanica). Onaj, koji ide Marijinim putevima, koji je nasljeduje u krepostima, koji nastoji u svom životu biti vjerna slika Božje zamisli i Božjih planova s njime, "Taj će naći život i crpsti će spasenje kod Gospodina". Amen.

---

5. Danas je majčin rođendan!

Svakom je djetetu najdraže biće na ovom svijetu njegova majka. Ona je njegova najveća dobročiniteljica, pravi anđeo čuvar njegova života. Tko bi mogao opisati svu njezinu ljubav? Tko bi mogao nabrojiti sve njezine žrtve? Komu su poznate sve njezine brige, tolike neprospavane noći, tajne suze?...

Dobro dijete želi, da svojoj majci izrazi zahvalnu ljubav. To ono čini na mnogo načina, a najviše se veseli majčinu imendanu ili rođendanu. Odabire se najljepše cvijeće. Od ušteđevine kupi se kakav dar. Nauče se i male pozdravne pjesmice. Sve će to biti za dragu majku, kojoj na njezin rođendan želimo izraziti svu svoju ljubav i zahvalnost.

Draga djeco! Mi smo danas kao jedna velika obitelj skupljeni na ovom svetom mjestu, da zajednički proslavimo rođenadan svoje nebeske Majke, rođenje Male Gospe. Bl.Dj. Marije.

Mnogo je djece rođeno od početka svijeta, pa do ovog svetog rođenja. No nijednom se djetetu nije toliko obrado-

vao svijet kao rođenju Marijinu. Prošla su duga tisućljeća, da se ispuni obećanje, koje je Bog dao na vratima izgubljenog raja zaplakanim praroditeljima Adamu i Evi. Mariju je Gospodin navijestio kao Ženu, koja će satrti glavu zavodničkoj zmiji đavlu. Ona je bila jedina nada prognanim sinovima Evinim u dugom adventu iščekivanja Spasitelja.

Oči su čitavog svijeta danas uprte prema čednoj, siromašnoj kolijevci Male Marije. Zajedno s presretnim roditeljima Joakimom i Anom raduju se svi ljudi, jer dijete, koje je danas rođeno, ne će biti samo njihova radost, nego ponos roda ljudskoga, velika Majka otkupljenog čovječanstva.

Budući da je velika bila njezina životna zadaća, Gospodin je Bog na njoj učinio izuzetak: ona je začeta i rođena bez istočnoga grijeha. Od prvog časa svog života ona pripada samo Bogu. Ni najmanja ljaga grijeha nije potamnila neusporedivu ljepotu njezine duše.

S koliko je milja nebo promatralo Malu Gospu, koja je bila remekdjelo Boga Duha Svetoga. Nevidljivi su anđeli okruživali njezinu kolijevku i klanjali se svojoj budućoj Kraljici.

Marijinom se rođenju raduje svaka duša, no na poseban način raduju se djeca. Zašto? - Vidimo u obitelji, da majka najviše brige, pažnje i ljubavi posvećuje najmlađoj svojoj djeci. Njima je najviše potrebno majčinsko Srce i majčinska ljubav.

Velika je i brojna obitelj naše duhovne Majke: B.D. Marije. No njezinom su srcu najbliža djeca, jer je njima najviše potrebna zaštita i pomoć nebeske Majke, da u svom životu ne zađu s pravog puta i tako rastuže svoju nebesku Majku. Vi ste oni živi pupoljci oko Marijina oltara. Vi treba da se pod zaštitom svoje nebeske Majke razvijete i postanete njezin ponos, njezina radost i veselje. Ništa našu nebesku Majku toliko ne veseli kao duša, koja je bez grijeha, koja je samo njoj posvećena. Ali jednako tako ništa toliko ne rastužuje njezino dobrostivo srce, kao dijete, koje je ostavilo svoju majku, koje se podalo grijesima i ne mari više za njezine milosne poticaje. To će vam osvijetliti i ovaj primjer iz života:

Majka udovica imala je jedinca sina, koji je bio sva njezina nada i radost. Nadala se, da će se njezin sin možda posvetiti i svetom svećeničkom zvanju, ali se jadna prevarila. Za vrijeme njegovog školovanja zlo je društvo pokvarilo njegovu dušu. Više nije slušao njezine savjete i opomene. Sve se rjeđe navraćao majci i konačno je posve ostavio.

Kako je bilo majci teško pri srcu. Molila se za nj. Prikazivala svete mise i svoje žrtve za njegovo obraćenje. Ali sve se činilo uzaludnim. Konačno dođe na neobičnu misao. Napiše telegram i pošalje ga svome sinu. Sadržaj je bio ovaj: "Tvoja je majka umrla!"

Kad je nezahvalni sin primio majčin telegram, protrnuo je, problijedio i zaplakao. U njegovoj su se duši pro-

budili djetinji osjećaji ljubavi prema majci. Uputi se tužan u svoj rodni kraj, da isprati svoju majku na vječno počivalište. Savjest mu je predbacivala njegov nehaj prema majci. Osjećao je, da je on krivac svemu zlu. Spuštao se mrak, kad tiho pokuca na vrata; otvori ih i ugleda pred sobom lik svoje starice majke, kako pogrbljena, i sijeda uz malu uljanicu na stolu, koja je osvjetljivala njezino dobrostivo lice, kleči i moli krunicu.

- Majko! Zar ti nisi mrtva? Zar ti još živiš? - prolomi se iz njegovih grudiju. Baci se pred njezine noge i gorko zaplače. No ona je i dalje ostala u tajanstvenoj tišini, koju nakon nekog vremena prekine blagim glasom:

- Istina, Stjepane! Ti više nemaš majke. Ona je za tebe mrtva, jer si je ostavio, prezreo njezine dobre riječi i savjete. Mislim, da ću kroz čitavu vječnost morati oplakivati tvoju neumrlu dušu, koju si grijehom proigrao i odbacio... Jest, tvoja je majka mrtva... Ti više nemaš majke"...

Sin je u suzama pokajnicama zaklinjao majku, da mu oprosti i zaboravi njegovu nezahvalnost. Obećao joj je, da će ubuduće biti dobro i poslušno njezino dijete. Majka mu je oprostila i od sada su zadovoljno oboje živjeli, dok ih smrt nije rastavila.

Draga djeco! Ne bi li možda i naša nebeska Majka morala kojem od svoje djece odaslati sličan brzojav: Tvoja je majka mrtva! Koliko ih ima, koji ne mare više za Nju, koji su je ostavili. Velika je to njezina žalost. Ali zato moramo mi, koji smo uz Nju, biti njezina radost i utjeha. Mi je moramo posebno ljubiti i moliti se za one, koji su je ostavili. A naš dar danas našoj nebeskoj Majci za njezin rođendan biti će riječi pjesnikove:

Htio bih, Gospod, da mjesto ruža i cvijeća divnog
Što na polju cvate, dušu Ti dadem lijepu i čistu
I srce nek uvijek kuca mi za te. - Amen.

XVII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. Zapovijed ljubavi.

Nepoznata nam je bilo koja sređena država, koja ne bi imala svojih zakona i zakonskih propisa. Doneseni su za opće dobro zajednice i zato ih svatko mora izvršavati.

Koliko ima naroda, toliko zakonika s mnogobrojnim zakonima, uredbama i propisima. Bez njih nemoguće je zamisliti sređen i pravedan snošaj među građanima jedne države.

No gle! Postoji jedno kraljevstvo, koje broji oko 500 milijuna građana različite narodnosti, rase i kulture, a u njemu postoji samo ovaj zakon: "Ljubi Gospodina Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom mišli svojom... a bližnjega svoga kao samoga sebe!" (Mt. 22,37-39). Snagom toga zakona Božje kraljevstvo već skoro dvije tisuće godina opstoji, razvija se i širi.

Zakon ljubavi ima svoj početak i porijeklo u samom Bogu. Bog je ljubav. Samo iz ljubavi Bog je stvorio sav vidljivi i nevidljivi svijet, te krunu svega stvorenoga - čovjeka. Sv.Katarina Sienska kaže: "Mi nismo mogli moliti Boga, da nas stvori. A ipak on nas je stvorio na svoju sliku i priliku. Dao nam je dostojanstvo, koje jezik ne može opisati, ni oko sagledati niti duh dokučiti. Zato smo dužni da Boga za uzvrat ljubimo."

Bog je čovjeku dao srce, u koje je usadio neutažicu težnju za savršenom Ljepotom, Istinom i Dobrotom. "Za sebe si nas stvorio, o Bože, i nemirno je naše srce, dok se ne smiri u Tebi, o Bože!" (Augustin). Od njega imamo sva duševna i tjelesna dobra. Otkupljeni smo predragocjenom Krvlju njegova jedinorođenoga Sina. "Tko dakle ne bi ljubio onoga, koji je nas toliko ljubio?"

A ipak?! Što vidimo oko sebe?

Možemo li danas govoriti o pravoj ljubavi? Ta tko je još poznaje i zna za nju? Teška vremena rodila su tvrda, hladna i bezobzirna srca. Život je postao mukotrpan, nemilosrdan i tvrd. Velikodušnog, nesebičnog čovjeka, koji je spreman svakome priteći u pomoć, smatra se slabićem i ludom. Svatko gleda samo na sebe i svoje interese. Bježi od žrtve, ako to od njega traži ljubav prema bližnjemu.

Prava je ljubav mrtva. Ostalo je tek njezino ime, koje služi kao atrakcija za zabavišta i priredbe, kao začin romanima i novelama. Tko još danas zna o onoj ljubavi, koja ne miriši po krvi i tijelu, po erotici i seksualnosti, po uskogrudnoj sebičnosti i škrtosti, po pokvarenosti i paklu? Za ljubav, koja proizlazi iz čistog srca, jake duše i plemenite ćudi?

Poznate li zaručnike i supruge, koji su svojoj ljubavi podigli žrtvenik odricanja i svete nade? Poznate li majke,

čija je ljubav slična svijeći, koja gori, sagorijeca i troši se? Koje se smatraju sretnima, što smiju gorjeti i trošiti se? Poznate li prijatelje, čija se ljubav ne gubi u uzaludnim i beskorisnim riječima, nego je ona pravi melem i balzam za umornu, žalosnu i klonulu dušu?

Tko zna za onu veliku ljubav, koja povezuje ljude, uči ih podnositi jedan drugoga, opraštati i preticati u dobru? Tko?

Isusov ljubljeni učenik sv.Ivan, koji je smio počivati na Isusovim grudima, napisao je u svojoj prvoj poslanici ove riječi: "Tko ne ljubi brata svoga, kojega vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?" (4,2o) Drugim riječima: Ne znači li modernom čovjeku, koji nema ljubavi prema bližnjemu, uzalud govoriti o ljubavi prema Bogu, koga niti vidi, niti čuje, niti ga može dohvatiti svojim sjetilima? Ne izgleda li svaki pokušaj uzaludnim? Badava je slijepom govoriti o ljepoti boja, gluhom o blagozvučju muzike, hromog oduševljavati za put oko svijeta.

Doklegod je čovjek prema čovjeku neprijateljski raspoložen, tako će dugo biti i prema Bogu neprijateljski raspoložen. Stari su se pogani bojali svojih bogova, a suvremeni čovjek ne samo da se pravog i jedinog Boga ne boji, ne samo da ga ne ljubi, nego je u otvorenom neprijateljstvu s njime. Ne želi niti mu ne dozvoljava pristup u svoj osobni, obiteljski i društveni život. On se svjesno zatvara pred božanskim Suncem, koje želi svojom toplinom ugrijeti njegove ledene grudi, rastopiti led oko njegova srca.

Spasitelj, kome je Bog bio "Otac", sv.Ivan, kome je Bog bio "Ljubav", sv.Pavao, koji je u smrti gledao "Božji dobitak", sv.Ignacije, kome je mučeništvo "Božji dar"; svi sveci, koji bi radije podnosili paklene muke, nego bili bez Božje ljubavi, svi su oni mrtvi, a s njima je pokopana i ona prava ljubav prema Bogu, koju bi moralo imati svako kršćansko srce.

A ipak i današnji čovjek, iako je daleko od Boga, nezadovoljnim srcem traži jedinu i pravu ljubav. Koliko bi mira i duševnog zadovoljstva našao, da se okani vječnog mrmljanja, prigovaranja i predbacivanja te se izmiri sa svojim Bogom. Koliko bi sreće i životne radosti našao, da dozvoli Božjoj ljubavi ulaz u svoje srce! Koliko bi snage crpio, da zna ponovo sa svojim križem kleknuti do Isusova križa te dozvoliti, da Raspeti Patnik govori njegovu izmučenu i izranjenu srcu! O, tada bi naučio, da je tajna križa ljubav. Ljubav, koja je svemoguća i najljepša krepost duše. Tu bi naučio, da je jedan ljudski život samo onoliko vrijedan, koliko važe njegova ljubav prema Bogu.

Tvrda su i hladna srca naših suvremenika! Morali bismo opetovati riječi sv.Franje: "Ljubav nije ljubljena!" Zagledajmo se danas svaki od nas u svoje vlastito

srce! Ima li u njem one ljubavi, koju Spasitelj traži od svojih sljedbenika? Ona ne sastoji u biranim riječima, niti se osniva na letećem pijesku naših osjećaja. Prema riječima sv.Franje Saleškoga znakovi prave i svete ljubavi prema Bogu jesu ovi:

Prvo: Radije sve pretrpjeti, nego Gospodina uvrijediti kojim smrtnim grijehom!

Drugo: Uvijek i rado živjeti svijestan Božje nazočnosti.

Treće: Osim Boga nikoga ne smijemo ljubiti istom ljubavlju.

Četvrto: Ljubiti bližnjega kao samoga sebe, jer prema riječima Apostola, nitko ne može ljubiti Boga, koji ne ljubi svoga bližnjega.

Dragi vjernici! Nekase kod ove svete misne Žrtve naša srca ponovo raspale svetim žarom ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Neka to ne bude samo hladni čin našega razuma. To neka bude kap naše krvi iz srca, živi osjećaj našega srca, koje će svome Bogu reći: O ti moj Gospodine i Bože, ja Te ljubim i želim Te ljubiti. Želim i srdačno Te molim, da mogu uvijek biti Tvoj svim svojim srcem, svom dušom svojom. Amen.

---

2. Što mislite o Kristu?

"Što mislite za Krista, čiji je on sin?", pitao je Isus svoje neprijatelje, koji su se skupili oko njega. Znao je dobro, da ih k njemu nije dovela želja za istinom, nego su tražili, da ga u riječi uhvate, optuže i ubiju.

To Isusovo pitanje, koje je odjeknulo prije 19 stoljeća do današnjeg dana nije zamrlo na usnama čovječanstva. Ono se ponovo postavlja i nitko ne može sustegnuti svoj odgovor na nj. Krist stoji usred povijesti ljudskog roda i nitko ne može proći mimo njega, a da ne zauzme prema njemu svoj točno određeni stav. Ili će ga mrziti, ili ljubiti. Ili će njegovu nauku prihvatiti i po njoj živjeti, ili će je odbaciti.

Različita su mišljenja, kad se radi o osobi Isusa iz Nazareta. Istina, danas više nitko ne sumnja u njegovu povjesnu opstojnost! Toliko ima dokaza, da i Kristovi neprijatelji moraju priznati, da je On živio i djelovao kao zajamčena povjesna ličnost. Ali, kad treba jasno istaknuti, što je On bio, tada se pokušava pronaći stotinu načina, samo da se ne mora priznati, da je On bio Bog i Čovjek, naš Spasitelj i Otkupitelj, u kom čitava povijest ima svoj jedini smisao.

Tako jedni u njemu gledaju samo velikog borca za potlačeni narod, čija je prava gazila sila. Njega se naziva revolucionarom i pravim prijateljem naroda.

Drugi gledaju u Kristu najmudrijeg učitelja, koji je iznosio divnu nauku, kojoj se narod divio, a Njegovi mu neprijatelji nisu znali odgovoriti, kad ih je štogod pitao.

U svakom slučaju Krist bi bio samo idealan čovjek, a nipošto ne ono, što nas vjera uči: BOGOČOVJEK, Spasitelj.

Pogledajmo malko izbliza Kristovu osobu, njegovo djelovanje i sami sebi stvorimo ispravnu sliku o Kristu.

Istini za colju moramo priznati, da je Krist u svoje vrijeme proveo najveću mirnu revoluciju, što je pozna svjetska povijest. On je prvi propovijedao bratstvo i jednakost među ljudima, jer su svi ljudi djeca jednog nebeskog Oca. Zato su se u mladoj Crkvi grlili robovi i njihovi gospodari, učeni i neuki, bogati i siromašni. Krist je izveo pravi preokret na socijalnom polju. Ženi je povratio dostojanstvo i čast, koja joj po odredbi Stvoriteljevoj i pripada. Ona je dobila divan uzor i ideal u Kristovoj djevičanskoj Majci Mariji.

Krist je na razvalinama pokvarenog poganstva stvorio divne djevičanske duše, koje su miomirisom svoje čistoće ispunile cijeli svijet i stavile se u službu bratske ljubavi. Ljubio je bijedni i siromašni svijet. Na svakom koraku ublažuje njihovu bijedu i olakšavao im životni križ. Krist vraća dostojanstvo djetetu i brani njegov život. Krist ukida ropstvo, te pred Bogom izjednačuje gospodara kao i njegova slugu.

Ako sve to imamo pred očima, tada doista moramo reći, da je Krist izveo najveći preokret u povijesti čovječanstva. Njegovim je dolaskom na svijet započelo novo razdoblje, nova era ljudske povijesti. Da stvori novog čovjeka, bilo je potrebno, da žrtvuje svoj život.

Želimo li, da Kristova slika u nama bude potpuna, tada se ne možemo zadovoljiti samo time, da u njemu gledamo povjesnu veličinu. Kristova je osoba u tolikoj mjeri uzvišena, da nikako ne možemo mimoići očite oznake njegova božanstva. On ostaje za nas za uvijek neprotumačiv, ako pred njim ne padnemo na koljena ispovjedajući s nevjernim Tomom: "Gospodin moj i Bog moj!"

Kristovo je božanstvo već od apostolskih vremena sačinjavalo srce i dušu nauke o Kristu, kamen temeljac i bit kršćanstva. Ono se u Crkvi uvijek vjerovalo. Na njemu se Crkva izgrađivala. Zbog vjere u nj žrtvovale su tisuće svoje živote. S Kristovim božanstvom kršćanstvo stoji i pada i zato nije čudo, što se kroz svu povijest Crkve najviše udaralo na taj temelj Crkve te pokušavalo skinuti s čela Kristova aureolu njegova božanstva.

Da je Krist uistinu pravi Bog, jednobitan s Ocem dokazuje ponajprije činjenica, da su se na njemu ispunila

sva proročanstva Staroga Zavjeta. Davno prije Njegova dolaska na svijet proroci su točno prorekli mjesto Njegova rođenja, vrijeme rođenja. Rekli su, da će biti sin Davidov i da će se roditi od djevice. Isticali su, da će biti čudotvorac, a napose su u tančine opisivali njegovu gorku muku i smrt. Ali njegov će grob biti slavan! On će uskrsnuti i uzaći na nebo. Sva su se ta proročanstva ispunila na Isusu iz Nazareta. On je dakle pravi Mesija. Spasitelj, koga je Bog Otac ljudima navjestio i u punini vremena poslao na svijet, da nijedan, koji vjeruje u njega ne pogine, nego da ima život vječni" (Iv. 3,16-17.)... "da se svijet spase po njemu!" (Ib.)

Osim toga, Isus je za sebe izričito govorio, da je Sin Božji. Izjednačavao je sebe s Ocem nebeskim. Primio je Petrovo priznanje, na obalama genezaretskoga jezera: "Ti si Krist Sin Boga živoga!" (Mt. 16,16). A pred židovskim velikim vijećem na Kaifin upit: "Jesi li ti Krist Sin Božji?", Isus odgovara: "Ti kaza!" (Mt. 26,63-64). Znao je, da će radi te izjave poći u smrt, ali unatoč toga istine nije htio zatajiti.

Kristovo božanstvo dokazuju brojna njegova čudesa, koja je činio. Na njih se sam Isus poziva, kad nevjernim Židovima govori: "Ali ja imam svjedočanstva veća od Ivanovih, jer djela, koja mi dade Otac, da ih izvršim, ta djela svjedoče za mene, da me je Otac poslao.... Ako meni ne ćete vjerovati, vjerujte mojim djelima!" (Iv. 5,36; 10,38).

Ako prolistamo evanđelja, tada ćemo naići na opis 41 čuda i to tako zorno i živo, kako ih može opisivati samo očevidac. Sva su ta djela učinjena pred mnoštvom naroda, pa i pred farizejima i drugim protivnicima, koji su i te kako pomno pratili svaku Gospodinovu riječ ili kretnju. I upravo ta čudesa, ta izvanredna djela izvedena snagom Božjeg svemogućstva u našem prirodnom redu, a mimo poznatih prirodnih zakona, ta čudesa potvrđuju bjelodano Kristovo božanstvo. Ne može biti običan čovjek onaj, koji jednom gestom ruke vodu pretvara u najbolje vino, (Iv. 2.) ili utišava uzburkano more (Mt. 8,23-27), te vjetrovima zapovijeda, da se smire i više ne buče. Bog i Gospodar prirode mora da je bio onaj, koji u tren oka najtežim bolesnicima vraća izgubljeno zdravlje ili mrtve natrag doziva u život. (Mk. 5,21; Lk. 7,11; Iv.11)

No najveličanstvenije čudo jest njegovo vlastito uskrsnuće. To je kruna svih Njegovih djela i čudesa, božanski pečat vjerodostojnosti i istinitosti svih Njegovih riječi, gesta, želja i djela. To je sjajni vijenac, božanska aureola, koja ovjenčava njegovu bogočovječansku glavu.

Kristovo božanstvo potvrđuje nadalje i njegov život, koji je bio u najvećoj mjeri svet, savršen i bez i najmanje ljage grijeha. S najvećim je mirom mogao upitati svoje razjarene neprijatelje: "Tko će mi od vas dokazati kakav grijeh?" (Iv. 8,46). Sam je Pilat izjavio pred židovskim tužiteljima: "Nikakve krivice ne nalazim na ovom čovjeku!" (Lk.23,4).

No ne samo, da je Krist bio bež grijeha, nego je on pokazivao u najvećoj mjeri sve krepostí. Njegova ljubav prema ljudima ne pozna granica. Ne može je umanjiti ni najveća nezahvalnost naroda. Njegovo milosrđe i dobrota osvaja grješnike i dovodi ih na pravi put. Njegova blagost, poniznost... sve to dokazuje, da on nije bio običan čovjek, nego pravi Bog.

Ako ne priznamo Kristovo božanstvo, tada ne shvaćamo velebno njegovo djelo - Crkvu, koja već 2o stoljeća postoji, širi se te izvršava svoje poslanje u svijetu. Njezin je udes sličan udesu njezina božanskog Osnivača: okružuje je mržnja, prezir i progonstva, ali ona konačno pobjeđuje...

Zato je Isus u današnjem evanđelju upitao farizeje: "Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?" Isusovo pitanje je protupitanje na farizejski izazov o glavnoj zapovijedi. Ako je Krist Bog, Sin Božji, vrijedi i za Njega zapovijed: "Ljubi Gospodina svoga iz svega srca". Njegovo pitanje je poziv, da Njega ljubimo iz svega srca iz sve duše.

Da? Njega, izbačenoga iz čovječanstva i vlastitoga naroda. Njega, koji je iz ljubavi prema nama razapet. Njega velikoga svemoćnoga Gospodara vremena i svijeta, ljubimo svim srcem i svom dušom! Neka nas ništa ne navede na otpad od Njega, našega Gospodina i Boga. Zato molimo s Crkvom u današnjoj Misi "Podaj Gospodine svome narodu milost, da vazda odbija đavolske napasti i da čistim srcem za Tobom teži. Amen".

---

3. Jedinstvo Crkve.

Deveti članak našeg "Vjerovanja" glasi: "Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu!" Tim riječima svaki pravi Kristov sljedbenik ispovijeda svoju pripadnost vidljivoj zajednici Božjeg kraljevstva na zemlji - sv. Crkvi.

Nju je osnovao Krist Gospodin, da nastavlja Njegovo otkupiteljsko djelo na zemlji: da vodi ljude vječnom spasenju.

Njoj je povjerio svu puninu svojih božanskih punomoći, da može izvršavati svoju uzvišenu zadaću i poslanje.

Njoj je ostavio sav vjerski poklad, da ga dalje čuva za sva pokoljenja do svršetka svijeta.

Njoj je obećao svoju stalnu prisutnost riječima: "Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta!" (Mt. 28,2o).

Ako sve to skupa imamo pred očima, tada lako shvaćamo, da samo jedna može biti prava Kristova Crkva prema riječima Apostolovim u današnjoj poslanici: "Jedan je Gospodin, jedna vjera, jedno krštenje, jedan Bog i Otac sviju" (Ef. 4, 5-6)

Na sličan način i kardinal Faulhaber ističe potrebu crkvenog jedinstva, kad kaže: "Jedan je Bog i jedan Otkupitelj, jedan križ i jedan žrtveni kalež za sve narode. Samo je jedna zajednica otkupljenih i samo jedan zajednički cilj našeg ovozemaljskog života."

Da Kristova Crkva uvijek ostane jedna, nerazdijeljena, da svi njezini članovi budu povezani svetim bezom jedinstva - to je bila najveća želja samog njezinog božanskog Osnivača, Krista Gospodina. U svojoj velikosvećeničkoj molitvi, uoči svoje pregorke muke, molio je: "Oče sveti! Sačuvaj u imo svoje one, koje si mi dao, da svi budu jedno!" (Iv. 17,11).

Spasitelj je predobro znao, što će se dogoditi u povijesti njegove Crkve. Gledao je unaprijed različite krivovjerce i raskolnike, koji će mnoge odvesti s Puta, Istine i Života. Oni će rastrgati svetu haljinu jedinstva, koja je najveći ponos Kristove zaručnice na zemlji. Osnovat će svoje vjerske zajednice i za njih tvrditi, da su pravovjerne Kristove Crkve. Zato je Gospodin usrdno molio, da svi budu jedno.

Na čemu se osniva potreba jedinstva svete Kristove Crkve? Zašto samo jedna Crkva može biti prava Kristova Crkva?

To nam u prvom redu govori sam z d r a v r a z u m. Crkva je naime, prema Kristovom naređenju, čuvarica istine. Istina pak može biti samo jedva. Dvaput dva su četiri. To je tako i nikako drugačije ne može biti. Jednako bismo tako mogli reći, da je Krist Gospodin svu svoju istinu povjerio Crkvi, da je dalje propovijeda narodima. Dosljedno ta istina, ta nauka može biti samo jedna. Božanski je Osnivač svete Crkve jasno rekao Petru: "Ti si Petar i na toj stijeni sagradit ću svoju crkvu" (Mt. 16,18.) Rekao je "svoju Crkvu", a ne "svoje crkve", da tako označi sveto jedinstvo, kojim moraju biti međusobno povezani svi njezini članovi do konca svijeta.

Krist Gospodin kao najveći vladar svijeta,najmudriji organizator svoga kraljevstva,nije mogao dozvoliti,da njegovo kraljevstvo bude razdijeljeno. Baš naprotiv, kadgod spominje to svoje kraljevstvo bilo izričito bilo u prispodobama, uvijek upotrebljava jedninu. Rekao je, da je njegovo kraljevstvo slično njivi, na kojoj raste pšenica, ali i kukolj. Ono je grad na gori. Spominje samo jedno stado,kome je On božanski Pastir, i jedan ovčinjak, u kom se to stado nalazi.

Jedinstvo svete Kristove Crkve dolazi do izražaja na tri načina:

1. u vjerovanju. Sav kler i svi vjernici bez obzira na narodnost, rasu, kulturu ili kontinenat vjeruju iste vjerske i ćudoredne istine, isto evanđelje, koje je propovijedao sam Krist Gospodin. Zato piše sv.Pavao u svojoj poslanici Korinćanima (1.Kor.1,1o): "Molim vas,braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista, da svi jednako govorite i da ne budu među vama razdori, nego da budete savršeni u jednom razumu i jednoj misli!" I Efežane opominje na jedinstvo riječima: "Jedno ste tijelo i jedan Duh, kao što ste i pozvani u jednoj nadi prema svome zvanju!" (Ef.4,4.)

Kako divno dolazi do izražaja jedinstvo Crkve u najljepšem Marijanskom svetištu, u Lurdu. Tisuće hodočasnika, okupljenih oko svoje nebeske Majke, mole, pjevaju, prisustvuju svetim Misama i procesijama. A na koncu, večernje, lurdske procesije sve ono mnoštvo ljudi iz svih strana svijeta, okupljeno pred svojim crkvenim poglavarima, moli jedan te isti Credo - jedno Vjerovanje. Zar to nije veličanstvena manifestacija crkvenog jedinstva, koje povezuje sve prave Kristove sljedbenike širom svijeta?

2. Jedinstvo Crkve dolazi do izražaja i u jedinstvenoj hijerarhijskoj upravi. Na svijetu ima preko 4oo milijuna katolika, 4oo.ooo svećenika i preko 2ooo biskupa, ali nad svima stoji vrhovni Kristov namjesnik na zemlji, vidljiva Glava cijele Crkve, sv.Otac Papa. Njega sluša čitava Crkva. Njemu se ona pokorava. Kad je On izrekao svoj sud, prestaje svaka rasprava, prema poznatim riječima: "Roma locuta, causa finita! - Rim je progovorio, rasprava je svršena!"

3. Konačno jedinstvo svete Crkve dolazi do izražaja u jednoj svetoj Žrtvi, koja povezuje vjernike čitavog svijeta oko jednog oltara, na kome se sam Sin Božji žrtvuje svom nebeskom Ocu. Svakog se dana preko 4oo.ooo svećenika uspinje na oltar i slavi Boga najmilijom Žrtvom, sv.Misom. Ona se prikazuje ista i nepromijenjena u divnim katedralama kao i u siromašnim, misijskim postajama. Po svuda ista sveta Misa, isti Krist, koji se žrtvuje, isti svećenik, koji je posrednik kod novozavjetne Žrtve.

Kako ugodno djeluje na dušu, kad čovjek u tuđini dođe u katoličku crkvu i prisustvuje sv.Misi. Iako je stranac među ljudima, u crkvi osjeća, da je s njima jedno, da pripada jednoj velikoj i svetoj obitelji Kristovih vjernika.

U povijesti japanskih misija pripovijeda se ovo: "Jednog je dana došao katolički misionar u kraj, gdje je kršćanstvo gotovo posve izumrlo. Bilo je to uslijed žestokih progona. Jedne večeri dođu misionaru muževi-urođenici hoteći se uvjeriti, da li je on pravi misionar ili im želi propovijedati drugo, nego su oni naučili od svojih roditelja, koji su potajno svoju djecu odgajali u sve-

toj vjeri. Jedan od prisutnih izvuče ispod kaputa staro, na po slomljeno raspelo, pokaže ga svećeniku i reče:

- Znadeš li, tko je ovo?

- To je naš Spasitelj, koji je radi naših grijeha umro na križu!, - odgovori misionar.

Iza toga izvuče sličicu Majke Božje i upita:

- Znaš li, tko je ova žena?

- To je blagoslovljena Majka Spasiteljeva, odgovori misionar i pri tom poljubi sliku. Na to se lica prisutnih Japanaca razvedre. Na koncu upita vođa japanskih muževa još ovo:

- U jednom dalekom i velikom gradu stanuje jedan biskup, kora mora slušati cijeli svijet, jer je njega Krist Gospodin postavio za svoga zamjenika na zemlji. Znaš li za njega?

- To je sveti Otac papa u Rimu. On je mene poslao k vama, da vam navještam blagu vijest evanđelja i da vašim dušama podjeljujem Krista u svetim sakramentima."

Na to Japanci zagrle svog misionara govoreći presretni: "Mi imamo jednu vjeru i jedno srce!" (Koch, II. 315, 8,1.)

Poznata nam je, dragi vjernici, težnja sadanjeg slavno vladajućeg sv.Oca pape Ivana XXIII. da se opet uspostavi sveto jedinstvo među kršćanskim narodima. Potrebno je s naše strane, da mnogo molimo, da njegova zamisao bude ostvarena i ovjenčana uspjehom. Zar bi išta bilo ljepše, nego da i sadašnji sv.Otac može ponoviti riječi pape Eugena IV., koji je godine 1445. nakon prividnog sjedinjenja Istoka i Zapada zanosno klicao: "Radujte se nebesa i kliči zemljo! Oboren je zid, koji je dijelio istočnu i zapadnu Crkvu. Povratio se mir i sloga... Iza mnogodišnjeg raskola zasjalo je punim sjajem žuđeno jedinstvo. Veseli se sveta Majka Crkva, koja nam je priuštila, da svoju odjeljenu braću opet privedemo jedinstvu i miru. Svi vjernici diljem širokog svijeta, svi, koji se nazivaju kršćanima, neka izraze svoje čestitke sv.Majci Crkvi i neka se s njome raduju!"

Molimo mnogo i ustrajno, da dođe do svetog sjedinjenja među kršćanima čitavog svijeta, da se ostvari najveća želja božanskog Spasitelja, da bude jedno stado i jedan pastir. Amen.

---

4. Krist je naš Bog, a mi Njegov narod.

Crkvena se godina malo po malo približava svome svršetku. U prirodi život izumire. Posljednji se plodovi dopremaju kućama. U takvom jesenskom ugođaju i Crkva željno iščekuje svoje usavršenje u prekogrobnom životu, vječni život u nebeskoj domovini. Tamo je Krist Gospodin uzvišen i proslavljen. Njemu ususret polazi ona, koja je još prognana i zatočena u tuđini.

S Crkvom i mi se pripravljamo na drugi Kristov dolazak. Radi toga u posljednjim nedjeljama po Duhovima sve jače dolazi do izražaja motiv paruzije ili Gospodinovog dolaska na sudnji dan. Crkva kao i vjernici s velikom nadom očekuju taj Kristov dolazak, jer će on za njih biti konačno njihovo oslobođenje i proslava.

Odmah ULAZNA PJESMA ističe misao na dolazak Krista kao suca. U stara su vremena kršćanske Crkve imale nad oltarom u divnoj apsidi sjajnu sliku "Gospodinove slave", sliku proslavljenog i uzvišenog Krista kao kralja svemira. Dok se svečana procesija na početku mise približavala oltaru, srce i oči sviju bile su uzdignute prema toj slici. Tada se pjevala pjesma: "Pravedan si, Gospodine i prav je sud tvoj; učini sa slugom svojim po milosti svojoj. Blago onima, koji su čista srca, koji žive po zakonu Gospodnjem!"

Blago i nama, koji se danas nalazimo kod Gospodina u svetoj žrtvenoj slavi, ako smo neokaljani i živimo po zakonu Gospodnjem. Samo takav je život dostojna priprava na prisustvovanje svetoj misnoj žrtvi.

Zato u MOLITVI (dana) molimo Gospodina, da "ukloni od nas sve đavolske zaraze, da pristajemo čistom dušom za Gospodinom i Bogom svojim". Jedino tada smo Gospodinov narod i ovce njegove paše, ako se čuvamo svakoga grijeha i nastojimo živjeti po Božjem zakonu. Samo tada je Krist naš Bog i naš Kralj.

U POSLANICI nas sv.Pavao kao sužanj poučava o pojedinostima, koje se od nas traže, ako želimo biti Božji narod. Najveću važnost podaje kršćanskoj ljubavi, koja zaboravlja samu sebe i jedino želi, da se posve žrtvuje za zajednicu, za jedinstvo duha, mišljenja i nastojanja. "Molim vas, da se vladate dostojno zvanja, u koje ste pozvani, sa svom poniznošću i krotkošću, sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, starajući se, da čuvate jedinstvo duha..." Ovdje kao i u evanđelju ističe se na prvom mjestu zapovijed ljubavi. Da bismo u svoja srca što dublje upisali taj zakon ljubavi, sveti Pavao navodi razloge, koji nas moraju poticati, da ljubimo svoga bližnjega. Između nas kao kršćana nalazi se sedmerostruka povezanost jedinstva: sačinjavamo jedno tijelo. Duša je toga tijela sam Duh Sveti. Svi smo mi pozvani na isti cilj, a taj je doći u nebo. Svi mi imamo jednog te istog Gospodina Isusa Krista, koji je

glava svoga tijela. Povezani smo jednom vjerom, istim sakramentima (krst, euharistija i t.d.). Svi mi imamo jednog zajedničkog Oca na nebesima.

Kada među nama kršćanima vlada jedinstvo duha i ljubav, tada se i na nas protežu riječi PJESME NA STEPENICAMA: "Blago narodu, kojemu je Gospodin njihov Bog; plemenu, koje izabra Gospod za baštinu svoju". Ako već na zemlji sloga, jedinstvo i ljubav čini život ugodnim, kako istom mora da je divan život u nebesima, gdje vlada savršeno jedinstvo duha i najveća ljubav među svima blaženima. Crkva kao zaručnica Kristova i sama očekuje takav život, zato se moli svom božanskom Zaručniku: "Gospode, usliši molitvu moju i vapaj moj k tebi neka dođe!"

EVANĐELJE nam u prvom dijelu govori o dvostrukoj zapovijedi ljubavi: "Ljubi Gospodina Boga svoga... Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!" Naša je ljubav prema Bogu nesavršena, ako ljubimo Boga zato, što smo od njega primili ili očekujemo neko dobro. Ako ga ljubimo, da izmaknemo vječnom paklu ili da jednom u nebu budemo vječno s njim sretni. Takva je ljubav nesavršena, jer ne ljubimo Boga radi njega samoga, nego mislimo izravno na nas same. U savršenoj se ljubavi Bog i duša potpuno združuju. Istom tada, kad smo Bogu poklonili svu svoju ljubav, tada on i nama daje sve - sebe samoga, svoju neizmjernu ljubav.

Tu ljubav moramo pokazati na taj način, da ljubimo svoga bližnjega, s kojim se Bog poistovjetuje. "Štogod ste učinili najmanjemu od braće moje, meni ste učinili!" Prema tome, kako smo ljubili svoga bližnjega, koga vidimo i s kojima živimo, Bog će nam jednom suditi. Kakva je bila naša ljubav prema Bogu i bližnjemu, takva će biti i naša vječnost. Jedini će branitelji naši pred Božjim sudom biti naša dobra djela, koja su učinjena iz čiste ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

U drugom dijelu evanđelja Krist se objavljuje svojim neprijateljima kao pravi Sin Božji. Sebe naziva ne samo "Sinom Davidovim", jer je poticao od Davidova plemena, nego na sebe primjenjuje riječi psalmiste: "Reče Gospodin Gospodinu mojemu..." On je dakle Gospodin i kralja Davida, a što je u židovskom riječniku značilo Sin Božji, Pomazanik Gospodnji, Mesija. To se nije svidjelo židovskim vođama. U njihovim je ušima Kristovo priznanje zvučilo kao hula, radi koje će svoga Mesiju za tri dana raspeti na križ. A ipak On je bio onaj, na koga su tisućljećima čekali, a kad je "k svojima došao, njegovi ga ne primiše" (Iv.1,11.)

Prije 19 stoljeća židovski je narod raspeo svoga Spasitelja na Kalvariji. Ali on još živi u svojoj Crkvi. On je u svakoj svetoj Misi veliki svećenik i Žrtva, Sin Davidov i Sin Božji, koji se ponovno žrtvuje za svoj narod. On nam podjeljuje nadnaravni život milosti po svetim sakramentima. Njemu je posvećena ljubav milijuna, koji žele da On bude njihov Gospodin i njihov Bog. Njegova je Crkva njegova odana Zaručnica, koja mu uzvraća ljubav, kojom je On nju ljubio i još je uvijek ljubi. Zato Kristovi vjernici s naj-

većim pouzdanjem danas dižu svoje oči prema Kristu,koji je sama ljubav i milosrđe, a jednom će biti pravedni sudac živima i mrtvima.

U Danijelu, koji se molio Gospodinu, vidi Crkva opet Gospodina, koji živi u njoj kao veliki Svećenik i zagovara nas kod svog nebeskog Oca. Kristova je ljubav tolika, da nas ne zaboravlja ni onda, kad je uzašao na nebesa, u svoju slavu, "gdje sjedi s desne očeve". Zato molimo u pjesmi na prikazanje: "Obasjaj licem svojim svetište svoje i milostivo pogledaj na puk ovaj, koji priziva ime Tvoje!"

Gospodin nas uslišava. U svetoj Misi dolazi nevidljivo, ali stvarno u našu sredinu. Što više, On postaje hranom naše duše. On prebiva u svetohraništu, da bude uz nas, kadgod ustrebamo njegovu pomoć protiv neprijatelja našega spasenja.

Njemu je dana "sva vlast na nebu i na zemlji".Zato Ga molimo za milost, da uvijek i svagdje uzmognemo ljubiti Gospodina Boga svojega svim srcem i svom dušom svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe. Molimo Ga milost, da živimo životom, kako dolikuje našem zvanju, u jedinstvu duha, u poniznosti, krotkosti i ljubavi. Da snagom te milosti uzmognemo nadvladati sve, što se protivi Božjem djelovanju u nama. Jedino na taj ćemo način biti već na ovoj zemlji Božji narod, a Gospodin naš Bog. - Amen.

---

5. Budi vjeran do groba.

Sv. je Ambrozije rekao: "Čast je služiti onome,koji je moćan". Što je gospodar, kome služimo, moćniji, to je za nas veća čast, ako njemu služimo. Zato je za nas, koji smo odlučili da služimo Gospodaru svih gospodara,Kralju svih Kraljeva, samom Bogu, to najveća čast i sreća.

Jednog su dana sv.Agatu doveli pred poganskog suca Kvintinijana, da je odgovori od kršćanstva. Rekao je odvažnoj djevici: "Zar se ne stidiš zvati se kršćankom i klanjati se kao Bogu onome, koji je umro raspet na križu? Zar te nije stid njemu služiti? Ti potičeš iz odlične obitelji, koja je rimskom carstvu dala izvrsnih činovnika i službenika?" Agata mu odgovori: "Varaš se, Kvintinijane, ako misliš, da ponizujem svoj stalež, ako služim Kristu, i da je služba Kristu manje časna od službe caru, koju su odabrali moji pređi. Moraš znati, da je mnogo časnije biti sluga Kristov, nego vladati čitavim rimskim carstvom."

Kako vam je divan orimjer dala, draga djeco, sveta

Agata, koja je smatrala najvećom časću, što smije biti u službi Kristu i živjeti po njegovoj svetoj volji. Ona mu je ostala vjerna u sve dane svog zemaljskog života. Svoju je vjernost potvrdila mučeničkom smrću. Ni najveće muke nisu je mogle odvratiti od vjernosti i ljubavi Kristove. Vjerna je bila do groba.

Nije dosta za vas, draga djeco, da budete samo dobri i pobožni onda, kad imate za to volju i kad vam nije teško služiti svome Spasitelju. Uvijek i svagdje morate ostati vjerni krsnom zavjetu, kojim ste se odrekli sotone, svih njegovih djela i svega njegova sjaja te odabrali jedina Krista, kome želite služiti. Prava se ljubav kuša, kad nam je teško Isusu služiti; kad iz ljubavi prema Isusu morali podnijeti i kakve žrtve, svladavanja ili kakvo poniženje od onih, koji Isusa ne ljube.

Za svece je u Svetom Pismu pisano: "Učinili su u svom životu čudesne stvari, jer su mogli sagriješiti, a nisu sagriješili, učiniti zlo, a nisu ga učinili". Gospodin ih je Bog nagradio krunom vječne slave, jer su uvijek znali ostati vjerni svome najvećem Gospodaru. Isto će tako nagraditi i svakoga od vas, koji bude pošao njihovim putem; na koga se budu mogle primjeniti riječi sv.Pisma: "Mogao je sagriješiti, ali nije sagriješio..." U svim je napastima imao na umu vjernost Kristu i zato nikada nije svoga Spasitelja ražalostio teškim grijehom, makar ga to stajalo muke i žrtve.

Zato su se mnogi iznevjerili svome Spasitelju te više ne vrše njegov sveti zakon? - Zato, jer nisu pitali, što je Božja volja u njihovu životu, nego su se poveli za svojom okolinom, koja je zla. Nisu htjeli, da budu drugačiji od onih, s kojima žive. Onima, koji su postali žrtve ljudskog obzira i boje se radi ljudi služiti svome Bogu, ispripovjedit ću jednu staru priču.

Jednom je istočnjačkom kralju došao neki čovjek, koji ga zamoli savjet, kako bi najbolje i najuspješnije mogao svladavati svaku napast. Kralj mu dade posudu punu ulja i zapovjedi mu, da je pronese gradom. Ali ako prolije samo jednu kap, jao njemu, biti će pogubljen. Čovjek je uzeo posudu i uputio se gradskim ulicama, koje su bile pune svijeta, jer je bio blagdan. Nije se obazirao ni na lijevo, ni na desno, nego samo gledao u posudu s uljem i pazio da nijedne kapi ne prolije. Vratio se u kraljev dvorac i predao posudu, a da nijedne kapi nije prolio. Kad je došao pred kralja, upita ga ovaj: "Što je novo u gradu?" On odgovori: "Ne znam, jer nisam nikoga vidio. Gledao sam samo na posudu s uljem i pazio, da nijedne kapi ne prolijem i zato nisam imao vremena da se obazirem na one, koji su stajali oko mene po gradskim ulicama." Na to mu kralj reče: "Tražio si savjet, kako bi mogao odolijevati svojim napastima. Eto ti najboljeg savjeta, da u časovima, kad te spopadne napast istom pažnjom, kojom si pazio na posudu s uljem, gledaš na Boga i ništa se ne obazireš, što rade ili misle ili govore oni, koji stoje oko

tebe i gledaju te. Jedino ćeš tako ono najdragocjenije blago, a to je tvoja duša donijeti svome Bogu."

Kako je to lijepa pouka za svakoga od vas, koji se vječno osvrćete na svoju okolinu i pitate: "Što će reći ovaj, što onaj, kad me vidi, da idem u crkvu, na misu ili vjeronauk? Ne će li mi se smijati i nazivati me kojekakvim imenima? Možda će mi se i narugati..." Ni na što se ne gleda, nego samo na Boga, koji nam nalaže, da mu uvijek i svagdje budemo vjerni, da ga u svim okolnostima svoga života ljubimo svim svojim srcem, svom svojom dušom, čitavim svojim životom. Naš Bog ne voli one, koji mu služe samo s polovicom svoga srca, koji bi željeli služiti Bogu i svijetu. O ne! On od svakoga od nas traži čitavo srce i svu ljubav. I to ne samo nekoliko dana ili godina, nego do groba. Tek onaj, koji ostaje Gospodinu vjeran do groba, taj će primiti krunu slave.

Jasno, da će takva vjernost Bogu od nas tražiti žrtve, ali moramo biti spremni, da sve radije podnesemo, nego da se iznevjerimo svome Bogu. Opet ću vam ispripovijedit jedan primjer prave vjernosti, koju valja nasljedovati.

Za vrijeme španjolsko-maurskih ratova živio je vitez, koji je bio strah i trepet neprijatelja, a zvao se Gucman. Njegov je mač bio težak i oštar. Jao onima, na koje se oborio. Narod ga je veoma poštivao i ljubio radi njegove dobrote i pravednosti.

Jednog je dana uspjelo Maurima zatvoriti viteza Gucmana u dvorac. Mnogo su dana obsjedali utvrdu s daleko nadmoćnijim snagama, ali nisu ga mogli osvojiti, jer ga je branio hrabri Gucman i njemu vjerni branitelji.

U to uspije neprijateljima, da su negdje zarobili vitezova sina. Na jednoj strelici odapnu pismo u grad, kojim poručuju ocu, da će mu ubiti sina, ako ne preda grada. Kad je otac pročitao pismo, rastužio se. Bilo mu je žao sina, koji se nalazio u rukama Maura. Ali je znao, da radi sina ne smije izdati svoj narod, pogaziti čast Španjolske i predati grad. Uspeo se na zidine grada, dobaci svoj mač neprijateljima govoreći: "Ako nemate mača, kojim ćete ubiti moga sina, eto vam ga bacam. Ali znajte, da Gucman nikada nije bio niti će biti izdajica svoga naroda i svoje vjere!". Od toga je dana narod nazivao viteza posebnim nazivom "Gucman el Bueno - Dobri!

Bila je to strahovita žrtva za oca, kad je morao žrtvovati sina za veće dobro domovine i svoje svete vjere. Ali nije htio biti kukavica niti izdajica. Ostao je u časnoj uspomeni u srcu svoga naroda.

Uzmite, djeco, kao životno geslo danas sa sobom: "Bit ću vjeran svome Bogu u svakoj zgodi svog života. Nikada nikome za volju ne biti izdajica svoje vjere, pa makar za nju morali mnogo trpjeti. Gospodin sve to vidi i jednom će vam stostruko naplatiti vašu ljubav, vašu vjernost i odanost do groba. Uvest će vas u svoje kraljevstvo i ovjenčati krunom vječne slave.-Amen.

XVIII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1965 Zglb (na 6 r. uzeta)

1. Svemoć nagrađuje vjeru.

Danas susrećemo Spasitelja u njegovu gradu, u Kafarnaumu na obalama Genezaretskog jezera. Sjedi u širom otvorenoj dvorani jedne od njemu prijateljski naklonjene kuće i poučava mnoštvo o kraljevstvu nebeskom. Među njegovim slušateljima nalaze se mnogobrojni farizeji i književnici, koji su došli iz Jeruzalema, da osobno vide i upoznaju novog Učitelaj, o kom su se pripovijedale čudesne stvari. Bio je to prvi Spasiteljev susret s farizejima. Sučelice stoje novo i staro vrijeme, istina i licemjerje, savršenost i prividna svetost.

Odjednom nastane među ljudima nemir i guranje. Dolazila su četvorica muževa s nosilima, na kojima je ležao bolesnik. Htjeli su s njime k Isusu iz Nažareta. On je već mnogima pomogao, pa su se pouzdano nadali, da će pomoći i jadnom uzetomu. Ali je narod poput neprobojnog zida okruživao Isusa. Nisu mogli naprijed. Tada se popnu na ravni krov, otvore ga i užetima spuste bolesnika pred Isusa. Gospodin je odmah shvatio njihovu želju. Pogledao je svojim samilosnim očima uzetoga i odlučio da nagradi veliku vjeru i pouzdanje muževa, koji su ga donijeli preda Nj. Obrati se bolesniku i reče: "Uzdaj se, sinko, oprošteni su tvoji grijesi." Taj odgovor nije nitko očekivao. Svjetina je gledala samo bolesno tijelo, a Isus bolesnu dušu. Svi su očekivali ozdravljenje tijela, a Isus je najprije ozdravio bolesnu dušu. Vidio je siromašnom bolesniku u srce i obradovao se, što mu se jedno nesretno srce otvara i obraća. Zato je njegova pomoć najprije namjenjena potrebama duše, koju je trebao očisti i posvetiti, a istom tada dolazi na red i tijelo. Trebalo je najprije dušu oslobođiti svega, što je grešno, što nesretnika udaljuje od Boga, a istom će tada na sebi iskusiti potpuni blagoslov Spasiteljeve moći.

Kako je značajno za nas i naš vjerski život sve ovo, što smo ovdje vidjeli i čuli! Tu sam Spasitelj svima nama govori: "Najprije duša, a istom tada dolazi tijelo!" Mi redovito drugačije govorimo. Najprije treba udovoljiti tjelesnim potrebama, a istom tada dolazi duša. Nitko nije protiv zdrave njege tijela, protiv jačanja i razvijanja tjelesnih sposobnosti. Ali se nikako ne možemo složiti s time, da se tijelo jednostavno postavi na prvo mjesto, a duša da se posve zanemari i zapusti. 1) Griješi suvremeni čovjek, kad nedjeljom polazi na izlete, a kod toga propušta sv. Misu. 2) Griješe oni, koji upotrebljavaju sva kozmetička sredstva za poljepšavanje tijela, a ne mare za dušu, koju je grijeh iznakazio. 3) Nije dosta da budemo ljudi jaka tijela, čvrstih mišića i krepka zdravlja, a kraj toga da se množe rastave brakova, da svake godine bude manje djece u obiteljima. Narod ne će spasiti sport i tehnika, nego visoki moral, čistoća i krepost naših muževa i žena, naše mladeži i djece.

Zar nam Rim i stara Atena ne svjedoče, da nije dosta brinuti se oko tijela, nego je nada sve potrebno voditi računa o duševnim vrednotama, ako želimo spasiti narod od neminovne propasti, u koju srlja uslijed pokvarenosti i izopačenosti. Spasitelj je rekao: "Sinko, oprošteni su tvoji grijesi!" To je prva i najsvetija dužnost, jer sve je drugo uzalud, ako Krist našu dušu ne oslobodi grijeha i nevjere.

Milosrdna je Spasiteljeva riječ blago djelovala na dušu uzetoga. On je zahvalno gledao na svoga Spasitelja. Ali su farizeji govorili: "Ovaj pogrđuje Boga!" Isus nastupa kao Bog, koji jedini može opraštati grijehe. Na njemu se ispunjuju riječi, koje je izrekao anđeo prije njegova rođenja: "On će izbaviti narod svoj od grijehâ njihovih". (Mt.1,21.) Radost i sveta zahvalnost morala bi obuzeti ljudska srca,što je konačno došao Emanuel, a dogodilo se protivno: narodni vođe prigovaraju, ljute se te u svojoj zasljepljenosti govore: "Kako ovaj može opraštati grijehe?" Bolje bi bilo, da se ti slijepci pitaju: Zar nije taj čovjek zaista Božji Sin, Mesija, Otkupitelj? Ali oni nose na svojim očima čvrste povoje ohole nevjere, koja im priječi, da upoznaju Gospodina Isusa iz Nazareta.

Isus, koji je poznavao ljudska srca, vidi, što se u njihovim srcima događa. On prihvaća borbu i sprema se,da im dade dokaz ne samo svog milosrđa, nego i dokaz svoje svemoći, kojom pomaže bolesnom tijelu. Obraća se farizejima s pitanjem: "Što je lakše reći: Oprošteni su ti tvoji grijesi, ili reći: ustani i hodi?" Nastala je grobna šutnja. Nitko se nije usudio da mu odgovori: "Ali da znadete, da Sin čovječji ima vlast optaštati grijehe, reče uzetome: "Ustani, uzmi svoju postelju i pođi svojoj kući!" Bolesnik je odmah iza tih riječi osjetio, kako novi život struji njegovim tijelom. Ustao je, uzeo svoju postelju i otišao uz klicanje naroda.

Tako je nevjera izgubila bitku. Postiđeni farizeji ostavljali su bojno polje. Vidjeli su očito Božje čudo, ali unatoč toga tvrdokorno su ustrajali u nevjeri. To je školski primjer, koji potvrđuje činjenicu, da nevjera ne prigiba svoja koljena ni onda, kad u po bijela dana vidi očiti dokaz Božje svemoći. To je radi toga, jer se nevjera nije ukorijenila u razumu, nego u zlom i pokvarenom srcu. Grijeh i nevjera nerazdruživa su braća, koja zajednički srljaju u neminovnu propast.

A kako je naprotiv sjajno nagrađena vjera! "I vidjevši Isus njihovu vjeru... " - te nam riječi čine razumljivim čudo, koje je Isus učinio na bolesnom tijelu i duši. Nisu uzalud četvorica muževa nosila bolesnika Isusu i svu svoju nadu stavljali u Nj. A uzeti? Čini se, da je dolazi kao nevjernik, ali je i na nj prešla velika vjera njegovih nosača. U svakom je slučaju Isusova osoba, njegov pogled i njegove riječi, njegova dobrota i uzvišena moć tako snažno djelovala na njegovu dušu, da je priznao božansku moć Isusa iz Nazareta i otišao svojoj kući "slaveći Boga."

Tu vidimo čudesno djelovanje jake i čvrste vjere. Vjerom častimo Boga i nitko Ga ne poštuje uzalud. Po vjeri dobivamo Boga, a s njegovim srcem i njegovu naklonost i milost. Ne zaboravimo toga nikada! U uzetome mnogi od nas nalazi sama sebe. Prepun je svijet ljudi, čije su duše opterećene grijehom, a srce im je puno jada i čemera. Gotovo su uslijed nesreća i boli posve slomljeni. Život ih je poveo u tešku i gorku školu. Izvrgnuti su teškim iskušenjima. Ne mora biti, da su tome sami krivi, ali je svakako u takvim slučajevima potrebno, da susretnu ne jednog anđela ili Božjeg sveca, nego samog Krista. Čvrsta vjera i neograničeno pouzdanje treba da ih dovede k Njemu, koji je već tolikima pomogao i opet svojim mirom ispunio njihova srca. Gdje će Ga naći? - U ispovjedaonici. Tu će On pristupiti uzetoj duši, da je oslobodi teškog tereta, koji je muči. U nemirno i unesrećeno srce opet će se vratiti Božja sreća i mir, koji uzalud traže po svim putevima ovoga svijeta.

Mnogima je teško učiniti taj odvažni korak i stupiti u ispovjedaonicu. Boje se ljudskog obzira ili ih lažni stid odvraća od milosne kupelji sv.sakramenta pokore. Ako primjetimo u svojoj sredini takve duše, približimo im se te nastojmo, da pravim riječima uklonimo sve predrasude i svako malodušje i ohrabrimo ih na njihovu putu spasenja. Danas je svima nama i te kako potreban taj duh apostolske revnosti - koji su duh imala ona četvorica iz evanđelja ako želimo s Kristom sudjelovati u otkupljenju čovječanstva. Krist hoš i danas izgovara riječi:"Sinko, opraštaju ti se tvoji grijesi". Čini to, istina, preko ústiju svojih svećenika, ali svojom svemoći, svojom dobrotom i milosrđem. Jača vjeru u dušama, koje su je posve izgubile. Podaju novu snagu volji, koja je oslabila u svakodnevnim borbama i brigama. Podaje novi, božanski život milosti duši, koja je vjerovala i uzdala se u nj.

Susrest ćemo na svakom koraku "uzete", koji čekaju svoj čas: one, koji će ih povesti Isusu. Približimo im se i dovedimo ih Spasitelju, koji će njihova nesretna srca usrećiti, a nas nagraditi svojom milošću za učinjeno veliko djelo milosrđa prema svome bratu čovjeku. Amen.

10. X. 1965

LITERATURA: Dr.J.Honnef: Die Botschaft des Wortes Gottes,I.

---

2. Bolest i Providnost

Današnje evanđelje otvara najtamnije poglavlje našeg ovozemaljskog života: poglavlje o bolesti i Providnosti.

Otkako su se zatvorila vrata raja, bolesti pripadaju najoštrijem trnju, najžarčoj žeravici, koja otežava čovjekov život. Trpljenje prodire na svako mjesto, gdje stanuju ljudi: u vile i palače kao i kolibe siromaha. Ne zastaje ni pred čijim vratima. Iz ove suzne doline čujemo vapaj tisuća: Odakle bolest? Tko ju je poslao? Zašto je baš na moja vrata zakucala? Zašto me ne ostavlja?...

Pokušajmo danas u to tamno poglavlje ljudskog života unijeti malo svijetla odozgo, da spoznamo, što za nas znači bolest, koja nas je snašla.

1. Bolest je Božji glasnik. Jednog je dana kralju Ezekiji došao prorok Izaija, i to kao Božji glasnik te mu rekao: "Uredi svoju kuću, jer ne ćeš živjeti, nego umrijeti". (Iz.38.) Još prije toga Bog je u kraljevsku palaču poslao drugog glasnika: bolest. I ona mu je u Božje ime doviknula: Uredi svoj dom! Budi spreman na Božji poziv!

Bolest je uistinu Božji glasnik. Na tisuću načina prolaze ti Božji glasnici svijetom i kucaju sad na jedna sad opet na druga vrata. Čovjek ne smije u njima gledati vjesnike tame, koji dolaze da nas muče. Tiranima, s kojim moramo biti na ratnoj nozi, nego naprotiv Božjeg glasnika.

Kad je Ezekija obolio, Gospodin je imao visoke namjere s njime. Kralj se u svojoj nutrinji molitvom, suzama i predanjem Bogu sasvim očistio. Govorio je: "Što da se tužim? Gospodin mi je to učinio?" (Iz.38,15) Zato mu se Bog smilovao i ozdravio ga. Također i kod evanđeoskog bolesnika, koji je bio uzet, Bog je imao više ciljeve: njegovo ozdravljenje i očišćenje njegove duše te učvršćenje vjere u dušama mnogih.

Kad je Tobija oslijepio, "nije mrmljao proti Bogu, kad ga je zadesila ta nesreća. Dapače ustraja nepokolebivo u strahu Božjemu i hvalio je Boga u sve dane života svoga." (2,13-14.) Isto je tako Job u svojoj bolesti gledao Božjeg glasnika. "Gospod dade, Gospod uze... Kad on rani, on i zavija; kad udara, ruka njegova iscjeljuje." (Jb. 1,21; 5,18)

Čas, u koji nas stigne bolest, ozbiljan je, velik i svet. O njemu mnogo ovisi. Tko bolest proklinje i prkosno se buni protiv sudbine, taj još više pogoršava svoje stanje. "Takvim bolesnicima njihovo trpljenje nije ono, što bi trebalo biti: čistilište, nego nepotrebna i beskorisna muka, prava iskra iz pakla." (A.Stolz)

2. Bolest je veliki Božji misionar. Uzetome je Isus rekao: "Uzdaj se sinko, oprošteni su tvoji grijesi!" Gospodin ga je najprije izbavio nevidljiva zla, a tek onda

vidljiva - njegove bolesti. Na sličan način bolest izoštrava čovjekov pogled za dušu, koja se često zanemaruje, za ono, što je vječno i neprolazno. Ona istrgne čovjeka iz buke i vreve svijeta. Odijeli ga od njegovih svagdanjih poslova i uvede u tihu samoću, gdje počinje pomalo razmišljati. Ona mu daje ono, čega u svijetu, dok je zdrav nikad nema. Daje mu vremena, da ga posveti svojoj zanemarenoj duši i velikim stvarima vječnosti. Kako je često bolest bila jedino uspješno sredstvo, da se duša, koja se u svijetu izgubila opet povrati Bogu. Nad svakom bi se bolesničkom sobom moglo napisati: "Bliže, o Bože moj!" Bolest tako biva spasonosnim signalom za promjenu životnog pravca. Apel vjernijem kršćanskom životu.

Ako bolesnik u tihim posjetima Božjim nauči opet moliti, poniziti se pod jakom rukom Božjom. Ako znade biti strpljiv i predan u volju Božju, tada nevidljivi Božji anđeli mira lebde u njegovoj sobici, koja postaje crkvom, u kojoj se vrši sveto bogoslužje. Prinosi se žrtva u čast trojednom Bogu.

3. Bolest je preteča božanskog Križonoše. "Čovjek boli i vičan trpljenju" (Iz.53,3.) traži one, koji će poći za njim. Malo ih je, koji bi u zdravim danima čuli njegove riječi: "Tko hoće da ide za mnom, neka uzme križ svoj i neka slijedi mene."... Zato On šalje bolest, kao svoga preteču, koji prijateljski poziva: "Dođi i slijedi mene..." Toliko ih imam, koji idu za mnom do lomljenja hljeba, a malo ih je, koji me slijede na Kalvariju. Hoćete li piti kalež sa mnom? Kalež se daje samo prijatelju. Budi sljedbenik svetaca, koji su me slijedili na kraljevskom putu trpljenja..."

Na taj način bolesni kršćanin najprije krzmajući slijedi svoga Božanskog Vođu. Ali, što odlučnije koraca njegovim stopama, to više snage, utjehe i blagoslova prelazi od Krista na njegova učenika. Pomalo i sam počinje shvaćati riječi sv.Pavla, koji smatra čašću, ako smije za Krista trpjeti. (Fil. 1,29.) Raduje se s Petrom (1. Petr. 4,13), što smije imati dio u Kristovu trpljenju. Osjeća nešto od istinitosti riječi sv.Ivana Zlatoustoga: "Tjeskoba je najbolja filozofska škola."

4. Bolest je u planu Božje Providnosti anđeo samaritanske ljubavi. Božja je volja, da naša ljubav prema bližnjemu raste i žanje najljepše triumfe upravo kod bolesničkog kreveta. Jedan je pobožni dušobrižnik rekao čovjeku, koji se tužio, da ima u kući bolesnu ženu: "Vi imate u svojoj kući svetište!" Tu se neprestano prikazuje žrtva, koja se poput miomirisa diže prema nebu. Svi oni, dvore bolesnika, morali bi se osjećati kao svećenik, koji kod oltara prikazuje Bogu svetu žrtvu. Pisano je: "Štogod ste učinili najmanjemu od moje braće, meni ste učinili..."

5. Konačno, bolest je najsigurnije pripravlja put u nebo. Ona čisti čovjekovu dušu od svega, što je grješno. Oslobađa nas zemaljštine i uči nas težiti za nebeskim

stvarima. Čim se smrkne, dolaze do izražaja nebeske zvijezde. "Dok sunce sije, nitko ne pita za zvijezde". U noći trpljenja budi se vjera i nada u vječni, novi život. Patnje su najsigurnije ljestve, kojima se duša uspinje vječnoj Ljubavi. Strpljivost je najbolji novac, kojim se iskupljuje nebo. Križni put je najsigurniji i najravniji put, koji vodi u nebo. "Ako s Kristom trpimo, biti ćemo s njime i proslavljeni."

Tolstoj pripovijeda o nekom redovniku u samostanu u Optini, u Rusiji, koji je bio teško bolestan. Godinama je ležao nepomičan na svom krevetu. Nije mogao raditi,nego je bio na teret svima. No taj je redovnik podnosio svoju bolest s neiskazanim predanjem u volju Božju. Uvijek je bio vedar i nasmijan. Tako je svojoj braći postao pravi izvor okrepe i snage. Doskora su iz cijele Rusije počeli hodočastiti k njemu, da se kod njega nauče trpjeti. On, slab i bolestan davao je zdravima i jakima snage, da mogu podnositi svoje trpljenje.

Vidite li, kolika se snaga krije u trpljenju! Ono najuspješnije pripravlja put u nebo. Redovnik nije mogao raditi, ali je Bog radio na njemu. Nije mogao djelovati, ali je Bog djelovao u njemu i po njemu.

Bolest pripravlja put u nebo i za one, koji njeguju i dvore bolesnike. "Bio sam bolestan i vi ste me njegovali... Blago milosrdnima.." Sv.Augustin kaže: "Pred vratima pakla stoji anđeo milosrđa s vatrenim mačem. Ne dozvoljava, da itko dođe u pakao, koji je za života bio milosrdan."

Blago nama, ako smo shvatili, barem donekle veliku tajnu trpljenja, koje nam Gospodin šalje. Mislimo uvijek na to, da nam taj križ šalje Božja ljubav za naše veće duhovno i često tjelesno dobro. Tada ćemo lakše trpjeti i sigurnije naći vječni mir u zagrljaju Božje ljubavi. Amen.

LITERATURA: Dr.Joh.Engel: Jahr des Heiles, II.Breslau, 1934.

---

3. Veliku je vlast Bog dao ljudima.

Kako je veliku moć Bog dao ljudima! Ponajprije moć duha, da upoznamo svijet, otkrijemo njegove tajne od atoma i početne stanice do silnih svemirskih prostora. Obogaćeni novim spoznajama i otkrićima, nastojimo, da ih iskoristimo u svom svakidanjem životu.

Pored velikih dostignuća i uspjeha prirodnih znanosti i tehnike, postignut je veliki napredak i na području duhovne kulture, u svijetu istinitoga, dobroga i lijepoga.

Velika je, nadalje, moć naše slobodne volje, kojom postajemo gospodari zemlje, prava kruna svega stvorenoga.

Velika je moć ljubavi, koju je premudri Stvoritelj usadio u ljudsko srce. Tko da izbroji sva dobročinstva, što ih je čovjek učinio na poticaj svoga srca, koje želi svoju dobrotu prenijeti na druge! A moramo znati i to, da najveća djela ljubavi i nisu svijetu poznata. Ona su upisana u knjizi života i čekaju Božju nagradu u veliki dan suda.

Dok samo to imamo pred očima, moramo ponoviti riječi psalmiste: "Zaista, postavio si čovjeka malo ispod anđela!"

Velika je moć duha, volje i ljubavi, kojom je Bog uresio svoje stvorenje. Ali je neuporedivo veća moć, koju je Gospodin Isus iz Nazareta dao svojim apostolima i njihovim zakonitim nasljednicima - svećenicima. Ona nadilazi sve čovjekove sile i osposobljuje svećenika, da čini djela, "koja samo Bog može činiti!"

1. OPRAŠTANJE GRIJEHA. "Kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, a kojima zadržite, bit će zadržani!" (Iv. 2o,23). Čovjek sam po sebi ne može opraštati grijehe. Svaki je grijeh pobuna protiv samoga Boga, narušavanje reda, koji je Bog postavio, Velika je nepravda i najveće zlo pred Bogom. On je povreda Božjeg zakona i uskraćivanje poslušnosti prema Stvoritelju. Zato nitko osim Boga i onih, kojima je Bog tu vlast dao, ne može opraštati grijehe.

Isus, i kao čovjek, imao je tu vlast, jer je bio i Bog. A on je tu vlast prenio na svoje apostole i njihove nasljednike, da u njegovo ime opraštaju grijehe. "Kojima oprostite, bit će oprošteni..." Božansko opraštanje grijeha ovdje na zemlji povjereno je svećeničkim rukama. "Idite i pokažite se svećenicima!" (Lk.17,14.)

"Zaista vam kažem: Ako tko reče ovoj gori: Digni se i baci se u more i ne posumnja u svojem srcu, nego uzvjeruje, da će se dogoditi, što govori, bit će mu." (Mk.11,23.) - To se događa kod sv. ispovijedi. Kad svećenik nad glavom raskajanog grješnika izgovara riječi odrešenja: "Ego te absolvo - Ja te odrješujem" - tada se velika gora grijeha i teških krivnji diže s duše i baca se u more. Strovaljuje se u ništavilo. "On će se nama opet smilovati, pogazit će opačine naše i baciti u dubinu morsku sve grijehe naše." (Mih. 7,19.)

Svećenik važe, prosuđuje i govori - a sam Bog šuti i "djeluje u sakrivenom". Grješan čovjek ustaje, oslobođen tereta svojih grijeha, preporođen u milosti i opet postaje dijete Božje, kome nebeski Otac poklanja svu svoju ljubav. Divimo se, kakvu je moć Bog dao ljudima!

2. MOĆ PRETVORBE. Snažna je čovjekova riječ. Zapovijedi su podigle silne armije i izvojevale velike pobjede na bojnim poljanama. Zapovijedi su osnovale velika kraljevstva, i oborila ih.

Tim je zapovijedao i tako osvojio svijet. No unatoč toga, kako je slaba i nemoćna čovjekova riječ! Tko bi od nas snagom svoje riječi mogao pomaknuti sa svog mjesta i jedno samo zrnce pijeska? Tko bi snagom svoje riječi mogao samo jednu kap kiše izmamiti iz oblaka, koji nebom plove? Priroda se nama ne pokorava. Ona ima svoje zakone, koje sluša i slijedi.

Ali kako je silna riječ Gospodnja. Bog je rekao: Neka bude! I sve je postalo. Isus je rekao gubavcu: "Očisti se!" i bio je čist. (Mk.1,41.) "Tko je taj, da mu se pokoravaju vjetrovi i more?", govorio je u čuđenju narod, kad je Isus utišao samo jednom gestom svoje ruke uzburkane valove i nastala tišina. Bio je to sam Bog, a "Bogu nije ništa nemoguće!"

Taj je Bog dao svojim svećenicima veliku moć, svoju punomoć, da snagom samih riječi iznenada promijene stvarnost. To se događa za vrijeme pretvorbe kod svete Mise. Na njihove pretvorbene riječi izčezava sve, što je stvoreno, i na njihovo mjesto dolazi božansko - sam Božji Sin pod prilikama kruha. Ta vlast pretvaranja biti kruha u bit tijela Kristova i bit vina u bit Njegove Presvete Krvi jest vlast nad biti i ne biti, vlast nad nebom (jer sam Božji Sin silazi na oltar) i vlast nad zemljom (jer kruh više nije kruh, nego presv.Tijelo Isusovo). Tu možemo navesti riječi sv.Pisma. Kao da svećenik govori (kruhu): Idi!, i on ide, nestaje ga, izčezava, a Božjem Sinu: Dođi!, i on dolazi na oltar. (Mt. 8,9.) Jest, neobično zvuče naše riječi, da je Bog svom svećeniku dao vlast nad samim sobom, nad svojom vlastitom nazočnošću. On se sam pokorava svećenikovim pretvorbenim riječima.

A što se događa, kad je izvršena pretvorba? - Najveći događaj povijesti: obnavlja se Spasiteljeva žrtva i smrt na križu. U našoj sredini, pred nama, na našim oltarima obnavlja se jedan događaj iz davne prošlosti: Gospodin se žrtvuje svom nebeskom Ocu, u najvećoj mjeri proslavljuje Boga, daje zadovoljštinu za naše grijehe, smanjuje naše kazne...- Svećenik govori, "et movebuntur coelum et terra" - "i pokreću se nebo i zemlja."

U predvečerje onoga dana rekao je svojima: "Zaista, zaista vam kažem, koji vjeruje u mene, djela, koja ja činim i on će činiti i veća će od ovih činiti, jer ja idem k Ocu!" (Iv. 14,12.) Zar još veća? - Jest! To, što je Isus opraštao grijehe i pretvorio Kruh u svoje presve-

to Tijelo, ležalo je u njegovoj moći, koji je imao od Oca prije nego je svijet postao. Njemu je dana sva vlast na nebu i na zemlji! Ali da to čine svećenici kao Kristovi opunomoćenici, to je još više! Božja je to moć u njegovim svećenicima! Svećenici su upravitelji Božje svemoći na zemlji! Zato novoposvećeni svećenik iza svog posvećenja radósno pjeva: Magnificat!: "Jer mi učini velike stvari onaj, koji je silan i sveto je ime njegovo!" (Lk.1,49.)

Neshvatljiva je to vlast i moć, koju ne može uništiti mi čovjekova nedostojnost. Veliko blago u krhkoj posudi.

Veličajmo Boga, koji je takvu vlast dao ljudima i molimo Ga, da neprestano zove ljude, da budu nosioci takve punomoći i da se oni pokažu dostojni takvog poziva. Poštujmo svoje svećenike! Na njima leži Božja ruka i milost. Oni su Njegovi odabranici i prijatelji. I molimo za nje, da uvijek ostanu vnjerni sluge Božji i našega spasenja. Amen.

LITERATURA: GOTTESWORT im Kirchenjahr 1959.

---

4. U susret Gospodinu!

Za bolje razumijevanje današnje nedjelje moramo istaknuti, da ona ne spada u red nedjelja po Duhovima. Ta je nedjelja nekada bila bez liturgije, jer se kvaterna noćna vigilija u subotu protegla i na samu nedjelju. No, kad je misa kvaterne subote prebačena na subotu u jutro, tada je trebalo u red poduhovskih nedjelja uvrstiti novu misnu liturgiju. Uzet je misni obrazac posvećenja crkve. Zato je današnja liturgija prepuna toplih izlijeva ljubavi prema domu Gospodnjem. Ljubav i revnost za Božji hram najljepša je odlika mladih svećenika, koji su zaređeni u subotu kasno u veče u crkvi sv.Petra.

U ULAZNOJ PJESMI proživljujemo radost mladomisnika, koji ulazi u svoju crkvu, da po prvi puta prikaže sv.Misu. Zajedno s njime govorimo: "Radujem se, kad mi govore: Idemo u dom Gospodnji!" Taj su psalam pjevali hodočasnici. On tako lijepo pristaje i nama, koji hodočastimo prema svojoj vječnoj domovini, koji idemo ususret Kristu, svojoj nebeskoj nagradi. Tu ćemo naći konačni mir i zadovoljenje svih težnja svoga srca. "Daj, Gospode, mir onima, koji Te čekaju, da se proroci tvoji (tvoji kršćani) nađu vjerni, i usliši molitve sluge svojega i naroda svoga Izraela (tvoje svete Crkve.)".

U dom Gospodnji ne smije unići ništa nečisto niti griješno. Zato vapijemo za oproštenjem: Kyrie eleison! -

Gospodine smiluj se nama i oprosti nam naše grijehe i pogrješke. Kad smo na taj način požalili svoju grješnu prošlost, možemo radosna srca, puni pouzdanja slaviti trojedinog Boga u Slavi i pjevati Mu, kao da se nalazimo već u nebu.

U MOLITVI prosimo Božju pomoć, da se u dan Kristova dolaska nađemo dostojni unići u vječne Božje stanove: "Djelovanje tvoga smilovanja neka ispravi srca naša, jer Tebi bez Tebe ne možemo ugoditi..."

U POSLANICI pred nas izlazi sv.Pavao, koji se obraća mladoj korintskoj općini. On zahvaljuje Bogu na milostima, koje su novoobraćenici primili u Kristu Isusu. Njegovo propovijedanje i njegovo djelovanje duboko se ukorijenilo u njihovim dušama, tako da ima nade u obilan plod. Mladoj Crkvi nedostaje samo pojava Kristove slave. Ona je spremna za ponovni Kristov dolazak. Bogata je milostima, znanjem, krepostima i kršćanskim djelima.

I mi smo kao kršćani tokom godine primili toliko milosti. Obogaćeni smo u Isusu Kristu, Gospodinu našemu. Ima li nade u bogati rod, kad ponovo Gospodin dođe i pozove nas preda se, da položimo račun svoga upravljanja? Crkva nas potiče, da ozbiljno shvatimo svoj život, kao vrijeme milosti, vrijeme dragocjene priprave na Kristov dolazak. Nije dosta samo neko vrijeme ustrajati u milosti, nego je potrebna ustrajnost do konca. "Tko ustraje do konca, taj će se spasiti". (Mt. 1o,22.) Moramo neprestano moliti za milost konačne ustrajnosti, da se nađemo "bez krivice na dan Gospodina našega Isusa Krista."

Ako budemo tako živjeli, tada se ne moramo bojati ni smrti, jer ona za nas znači samo prelaz božanskom Zaručniku, koji nas poziva na svadbu u nebo. Njemu kličemo u PJESMI NA STEPENICAMA: "Radujem se, kad mi kažu: Idemo u dom Gospodnji. Neka vlada mir u utvrdama tv[illegible] i sigurnost u tornjevima tvojim." Spasitelja, koji nam dolazi i u ovoj sv.Misi, pozdravimo kao velikoga Kralja, jer će se u dan njegova dolaska na koncu vremena "bojati neznabošci imena njegova i svi kraljevi zemaljski slave njegove."

EVANĐELJE pripovijeda, kako je Isus ozdravio uzetoga. To se dogodilo u Kafarnaumu, u kući, koja je bila njemu prijateljski naklonjena. Veliko je mnoštvo naroda okruživalo Spasitelja, koji im je govorio. U to četvorica muževa dolaze noseći uzetoga na nosiljci. Zbog velike stiske nisu mogli unići u kuću. Ali njihova je vjera u Gospodinovu moć, dobrotu i ljubav prema bolesniku bila tolika, da su uzetoga s krova spustili pred Isusa. "Kad je Isus vidio njihovu vjeru, reče uzetomu: Uzdaj se, sinko, opraštaju ti se tvoji grijesi." Kad je izliječio njegovu dušu, ozdravlja ga i od tjelesne bolesti: "Ustani, uzmi svoju postelju i idi svojoj kući."

Uzeti iz Evanđelja slika je svakoga od nas. I nas su u času našega krštenja naši kumovi donijeli Isusu. U kući Petrovoj, u svetoj Crkvi postali smo djeca Božja,

baštinici neba i subaštinici Kristovi. Nad nama su izrečene riječi, koje je Isus rekao uzetome: "Ustani i idi svojoj kući!" Pođi na put u vječnu domovinu! Pošli smo! Ali, kako je dugo trajalo naše prijateljstvo s Bogom? Opet smo sagriješili i izgubili božanski život milosti. Raskajani ponovo smo došli Isusu, u Petrovu kuću, u sv.Crkvu. Isus je vidio našu vjeru, naše pokajanje i naše pouzdanje i opet nam preko svoga svećenika oprostio naše grijehe. Dao nam je svoj mir te ojačane svojom milošću odaslao: "Ustani i idi svojoj kući!" Sada su te riječi imale drugo značenje! Obećali smo vjernost Gospodinu, i uz pomoć njegove milosti ustrajnost u dobru. Ustajemo! Želimo se osloboditi okova svojih nagona i strasti, raskinuti lance zlih navika, uzdići se iznad svoga sebeljublja, tromosti i mlakosti te živjeti samo za Boga.

U tom ćemo duhu danas prisustvovati svetoj misnoj žrtvi, koja daleko nadvisuje žrtvu Mojsijevu u St. Zavjetu. Među nas dolazi onaj isti Isus, koji će na koncu svijeta doći kao pravedni sudac, da sudi živima i mrtvima. Sada dolazi pun ljubavi i milosrđa, spreman da ozdravi naše bolesne duše, oslobodi nas svake uzetosti duha. Kako nas samo potiče PRIČESNA, da vjerom i pouzdanjem pristupamo Gospodinu i naći ćemo spas svojim dušama: "Nosite žrtve i uđite u trijemove njegove, poklonite se Gospodu u svetom trijemu njegovu!" Blago onima, koji se odazovu pozivu milosti, jer će s mnogo nade stajati pred pravednim Sucem na sudnji dan.

Na koncu molimo Gospodina molitvom POPRIČESNE: "Okrijepljeni svetim darom prinosimo Ti hvale, Gospode, milosrđe tvoje moleći, da nas učiniš dostojnima njegova dioništa." Da nas uvedeš u trijemove nebeskog Jeruzalema, gdje ćemo kroz sve vijeke blagoslivati sveto Ime tvoje i zahvaljivati na svim primljenim dobročinstvima na svom životnom putu do nebeske domovine. - Amen.

---

5. Tvoj anđeo čuvar i ti!

Čitav je mjesec rujan posvećen anđelima čuvarima. Njihova skora svetkovina daje mi povod, da vam danas nešto progovorim o tim našim najvjernijim prijateljima, koji nas prate kroz cijeli život.

Kad ste došli na svijet, bili ste još posve maleni i slabi. Zato je dragi Bog jednome od svojih anđela rekao: "Gledaj, jedno je dijete došlo na svijet. Pođi onom djetetu. Čuvaj ga, štiti i prati kroz cijeli njegov život. Budi uz njega u svako vrijeme. Opominji ga i potiči na dobro. Kad umre, dovedi ga k meni u lijepo nebo!"

I jedan je Božji anđeo sišao s neba nad kolijevku, u koju je jedna sretna majka položila svoje dijete. Od onog je časa Božji anđeo uvijek uz dijete. On ga nikada ne ostavlja. Koliko vam je puta vaša dobra majčica pripovijedala o njemu! Prva molitvica, koju ste naučili bila je molitvica anđelu čuvaru: "Anđele čuvaru mili..." Kad niste bili dobri vaša vas je majka opominjala i govorila, da je vaš anđeo čuvar tužan i žalostan, kad ste neposlušni ili zločesti. Kad vas je same ostavljala, jer je morala poći svojim poslovima, opet vas je prekrižila i preporučila anđelu čuvaru, da vas čuva od svakoga zla.

Draga djeco, da li uistinu postoje anđeli, ili je sve to samo lijepa i pobožna priča? Odakle to znamo?

Da postoje anđeli čuvari, znamo iz sv.Pisma i iz Usmene Predaje, iz tih dviju izvora naše svete vjere. Nauka je svete Crkve, da Bog svakom čovjeku odmah kod njegova rođenja daje jednog anđela čuvara, koji ga prati kroz cijeli život.

Da postoje anđeli i da ih je Bog odredio na službu ljudima, to vidimo veoma lijepo iz Isusova života. Kad se Isus rodio, anđeli su mu nad štalicom pjevali. Anđeo javlja pastirima, da se rodio Isus u gradu Betlehemu. Anđeo upućuje trojicu mudraca s istoka, da se drugim putem vraćaju u svoj kraj, jer Herod hoće Isusa ubiti. Isto tako na poticaj anđela Josip bježi s Isusom i njegovom Majkom u Egipat. Jednom je zgodom Isus za vrijeme svog javnog naučavanja otvoreno i jasno rekao svojim slušateljima braneći djecu: "Njihovi anđeli uvijek gledaju lice mog Oca, koji je na nebesima." Tim je riječima sam Isus nedvojbeno potvrdio, da postoje anđeli čuvari, koji su stalni promatrači svih naših djela. Svjedoci naših misli i osjećaja. Pomoćnici u svim našim životnim potrebama.

Kad je Spasitelj trpio u Getsemanskom vrtu i znojio se krvavim znojem, k njemu je došao anđeo, koji ga je tješio. Kad je uskrsnuo, opet su anđeli nad njegovim otvorenim grobom bili prvi vijesnici njegove slave.

Istina, ne možemo vidjeti anđela čuvara, jer je čisti duh i nema tijela. No Bog je nekojim svecima pokazao i oni su mogli vidjeti svoga anđela čuvara. Tako je na primjer sv.Franciska Rimska, kad je prolazila ulicama grada vidjela svoga anđela čuvara. On ju je pratio kao dražesno dijete u sjajnim haljinama, koje su bile sad bijele, sad crvene, sad plave, nebeske boje. On je bio njezin najbolji savjetnik. Jednom je zgodom bila u dvoumici, da li bi služila Bogu u molitvi, ili bi obavljala svoje kućne poslove. Mislila je, da ti poslovi ni-šta ne vrijede u očima Božjim. Tada je njezin anđeo čuvar pouči, da i njezini najobičniji poslovi jednako toliko vrijede pred Bogom kao i molitva, ako ih obavlja iz ljubavi prema Bogu.

Anđeo čuvar zna čovjeka izbaviti iz očite smrtne opasnosti. To nam lijepo pokazuje slučaj dječaka Ivana Marije, koji je živio u talijanskom gradu Sinigaglia. Mališ je posluživao kod svete Mise. U crkvi je bilo nekoliko pobožnih

osoba. Sa zida crkve na mališa gleda veliki svetački kip. Dječak pobožno prati svetu Misu i upravo je pozvonio na podizanje. Njegove usne pobožno šapću: "Hvaljen i slavljen Isus u Presv.Olt.Sakramentu." Kad je podizanje prošlo, pođe opet na svoje mjesto. Tada ga odjednom spopadne neki unutarnji strah i nemir. Njegovo srce življe zakuca. Svoje je oči bojažljivo okrenuo na drugu stranu. S protivne strane vidi sjajnu pojavu, svijetlu kao plamen ognja. Ne vjeruje svojim očima. Zar to nije anđeo, koji ga zove k sebi? Misli, da se vara, da sanja. Ali kad opet onamo pogleda, vidi isto anđela, koji ga doziva k sebi. Što da učini? Da ustane i reče svećeniku? Baci pogled prema prikazi, a ona ga gestom ruke doziva: "Ovamo, dođi bliže! Požuri!" Dječak je bio posve zbunjen. Mališ dalje nastavi moliti, ali je njegov strah svakog časa bivao sve veći. Mislio je, da je bolestan i da mora izaći iz crkve. Došla je sv.Pričest. Ulio je vino i vodu u kalež. No anđeo ga opet doziva k sebi. Ovaj puta mnogo uvjerljivije i ozbiljnije. Više nije mogao izdržati i opirati se anđelovu zovu. Skokne do njega, ali njega nestade. No, u taj se čas veliki kip sa zida sruši i padne upravo na ono mjesto, gdje je mali Ivan Marija klečao. Da je ondje ostao, bio bi mrtav. Spasio ga je njegov anđeo čuvar, jer ga je za života uvijek mnogo štovao i svakog mu se dana preporučivao u zaštitu. Taj je dječak kasnije postao veliki papa Pio IX., koji je kroz mnogo godina vodio Kristovu Crkvu.

Znam i jedan drugi slučaj. Cigani ukradoše jedno dijete i povedu ga sa sobom. Nitko nije bio tužniji od njegovih roditelja. Uzaludno je bilo svako traženje i propitkivanje. Godine su prolazile, ali od djeteta ni glasa. Kad mu je bilo sedam godina, uspije mu pobjeći i osloboditi se svojih mučitelja. No dijete nije znalo ni kako se zove, ni odakle, niti tko su mu roditelji. Znalo je jedino molitvicu anđelu čuvaru, koju ga je naučila njegova majka, dok je još bio kod nje u roditeljskom domu. To je objavljeno u novinama. Čula je za cijeli slučaj i majka djeteta. Potražila ga je i kad je dijete počelo moliti molitvicu anđelu čuvaru, prepozna ga i presretna zahvaljujući anđelu čuvaru povede natrag kući.

Takvih bi se zgoda iz života moglo pripovijedati vema mnogo, jer je istina, da svaki čovjek ima svog anđela čuvara, koji ga štiti i čuva od svakoga zla. On je s nama i na ulici i u školi i u crkvi, posvuda nas prati kao najvjerniji prijatelj. On nas potiče na dobro, odvraća od zla, jer želi da može poslije naše smrti našu bijelu i čistu dušu prenijeti u rajske dvore.

U jutro kad ustanemo potiče nas, da odmah izmolimo svoju jutarnju molitvu i cijeli dan stavimo u ruke Božje. Kad nas zli drugovi mame na zlo, da gledamo zle i pokvarene slike, naš anđeo čuvar odvraća naš pogled od prostota i čuva čisti pogled naših očiju. Kad nas đavao nagovara, da kod kuće ocu ili majci, kad njih nema, nešto ukrademo, opet anđeo čuvar dozivlje u svijest sedmu zapovijed Božju: "Ne ukradi! Kad molimo, on moli s nama i prenosi našu molitvu

kao kad tamjana pred lice Svevišnjega. Jednom riječju: on je naš najvjerniji prijatelj, najbolji pratilac kroz cijeli naš život sve do onog dana, kad nas može dopratiti Gospodinu Bogu, koji ga je odredio, da nas u životu čuva i brani.

Molimo se stoga svakog dana svome anđelu čuvaru i uvjerit ćemo se, da je velika njegova moć u svaki čas našega života, a osobito na času smrti naše. Amen.

===+++===

XIX. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. "Mnogo je zvanih, a malo odabranih!"

"Pokaj se i prva djela čini, ako li ne, doći ću ti skoro i dignut ću svjećnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ." (Otkriv.2,5.) Te je riječi napisao sveti Ivan u svojoj knjizi Otkrivenja. One svakome od nas dozivaju u pamet jednu istinu, a ta je: nije dosta samo primiti svijećnjak vjere, nego je potrebno, da nas to svijetlo (vjere) vodi u životu. Prastara je tema, koja svako ljudsko srce ispunja tihom zabrinutošću: Jesmo li dostojni svoga poziva? Isto pitanje dolazi do izražaja i u današnjem evanđelju.

Svi smo od Boga pozvani na gozbu u nebeskom kraljevstvu, Sveta je vjera veliki Božji dar i (Božja) milost. Ali sad se postavlja pitanje: Da li mi živimo, kako dolikuje uzvišenom pozivu? Da li shvaćamo, kolika je sreća, što pripadamo pravoj Kristovoj Crkvi? Znamo li cijeniti tu milost? - Ako ne, tada se moramo bojati, da će Gospodin dignuti svijećnjak vjere, i oko nas će zavladati tama. U te nas misli uvodi današnje evanđelje.

Nebesko je kraljevstvo slično gozbi, koju je kralj priredio svome sinu. Poslao je svoje sluge, da pozovu uzvanike. Druge je poslao s nalogom: "Recite uzvanicima: Sve je gotovo, dođite na svadbu!"

Istina božanski Spasitelj u toj prispodobi u prvom redu misli na izabrani narod, iz koga je sam poticao i u kom je živio. Htio je naglasiti, da nebeski Otac šalje

njega, Otkupitelja i sve poziva, da budu dionici radosti i blagodati Božjeg kraljevstva.

No u širem smislu možemo reći, da smo svi pozvani na svadbu nebeskog kraljeva Sina, da budemo dionici milosti svete vjere i sviju blagodati svete Crkve. Pozvala nas je dobrostiva Božja Providnost, koja je u našu dušu usadila neprocjenjivo blago kršćanske vjere i po sv. nas krštenju uvrstila u Božje kraljevstvo na zemlji. Što znači taj poziv? - U katoličkoj smo se vjeri rodili i odgojili. Prema tome u njoj moramo živjeti i umrijeti. Jedino na taj način možemo zavrijediti, da nakon svog zemaljskog života budemo dionici uzvišene gozbe u nebesima.

Zahvalimo danas od sveg srca na toj prevelikoj Božjoj milosti i neizrecivoj sreći, što nam je Gospodin pored života dao i veliki dar svete vjere. Taj je dar vredniji od svega zemaljskog blaga.

Da li ljudi znadu cijeniti to blago? - Na to nam odgovara samo evanđelje riječima: "Ali oni ne mariše,nego otiđoše jedan u svoje polje, drugi k svojoj trgovini. A ostali uhvatiše sluge njegove i izrušivši ih ubiju." Tu počinje žalosno poglavlje ljudske nezahvalnosti prema predobrom nebeskom Ocu. Kao uvijek tako i danas ima mnogo onih, kojima je više stalo do sjetilnih užitaka, nego do duševnih dobara i radosti.

Tako je bilo u vrijeme Kristovo! Spasitelj je pozvao izabrani narod milosti evanđelja. Ali on se oglušio milosnom pozivu. Što više ruglu je izvrgnuo poslanika nebeskog Oca i ubio ga. Pobožnost je toga naroda bila isprazna; obdržavala je samo slovo zakona, dok je ruglu izvrgla duh zakona. Zato se taj narod nije dao poučiti,nego je radije "otišao za svojim poslovima". Više je držao do svojih materijalnih interesa. Koliko ima i danas ljudi, koji su u tom pogledu slični izabranom narodu! Kad zvona zvone, kad glas savjesti poziva na molitvu, žrtvu, sv.ispovijed, sv.pričest, kad nas k sebi mami ona gozba, na kojoj se duša osvježuje i hrani nebeskom hranom presv.Euharistije, koliko ih ima, koji radije otidu "u svoje polje ili k svojoj trgovini." Njima je više stalo do sjetilnih užitaka i materijalne dobiti, nego do spasenja vlastite duše.

Koliko se Božji poslanici trude i muče, a sve uzalud! Oni se ruglu izvrgavaju i preziru. Smatra ih se zaostalima. Možda i gdjekoji između nas pripada onima, koji su gluhi i slijepi za ono, što je Božje; kojima je jedino važno, da li nešto donosi kakvu korist ili ne. Sjetilni užici i zemaljska dobra jedini je cilj njihova života. Ispitajmo svoju savjest! Nismo li i mi takvi?

"Kad je kralj to čuo, razljuti se, posla vojsku svoju i pogubi one ubojice i njihov grad spali. Tada kaže slugama svojim: Svadba je istina gotova, ali pozvani nisu bili dostojni. Idite dakle na raskršća i kojegod nađete, dozovite ih na svadbu... I napuni se svadba gostiju!"

Kralj se razljuti. Nebeski nam Otac hoće samo najbolje. Želio bi nas izdići iz tame i dubine do svijetlih visina; pomoći nam, da se riješimo kukavne slabosti i prevelike zemaljske orijentiranosti. A mi? -U svojoj nezahvalnosti odbijamo njegov poziv. Zato se on s pravom ljuti na nas. Kažnjava nas kao nepokornu i nezahvalnu djecu. Odbacuje one, koji su bili pozvani i na njihova mjesta dolaze drugi, koji se spremnom dušom odazivlju milosnom pozivu božanskog Domaćine.

Iza Spasiteljeve prispodobe jasno i nedvojbeno spoznajemo, da je naša konačna i vječna sudbina u našim rukama. Nijedna druga moć ili sila, ne može odrediti, kakva će biti naša vječnost. Svi smo pozvani, da zauzmemo mjesto u kraljevstvu nebeskog Oca. I samo će naša krivnja biti, ako to mjesto izgubimo. Nemojmo misliti, da će naša nezahvalnost ostati nekažnjena. "Imam protiv tebe - piše sv.Ivan u Knjizi Otkrivenja - što si prvu ljubav ostavio. Opomeni se dakle otkuda si pao i pokaj se i prva djela čini, ako li ne, doći ću ti skoro i dignut ću svijećnjak tvoj s mjesta njegova." (Orkt.2,4-5.) Riječi su to, koje potresaju našom dušom. One nas moraju prenuti iz naše tromosti, mlakosti i lijenosti. Nebeski se Otac ljuti, što ne shvaćamo njegovih najboljih namjera, što je naš žar i revnost ohladila, što je nestalo naše prvotne revnosti u vjerskom životu. On će nam i danas suditi. Uzet će svjećnjak, koji nam je u sretnim danima našeg pobožnog života pokazivao jedino ispravan put. Zato ćemo od sada živjeti u tami, koju smo sami sebi skrivili.

No još nije prekasno! Činimo djela pokore! Vratimo se vjeri svog djetinjstva, da nas ne stigne strašna sudbina vječnog odbačenja.

"Kad uđe kralj, da pogleda goste, ugleda ondje čovjeka neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: "Prijatelju, kako si došao ovamo nemajući svadbenog ruha? A on zanijemi. Tada reče kralj slugama: Svežite mu ruke i noge,pa ga bacite u tamu najskrajnju. Ondje će biti jaukanje i škripa zubi."

To je dakle žalosni svršetak! Jedan od gostiju nije smatrao vrijednim, da obuče svadbeno ruho. Sjeo je za stol u zamazanom i poderanom odijelu. Koliko je podcijenio kraljevsku gozbu!

Taj nam svršetak doziva u pamet vrlo ozbiljnu i potresnu istinu. Gospodin Bog nas je bez nas stvorio. Otkupio nas je bez naše suradnje, ali nas ne će posvetiti i spasiti bez nas. Od nas se traži, da surađujemo s Božjom milošću. Tko toga ne će činiti, za nj je uzalud Spasiteljev život, djelovanje, pregorka smrt i uskrsnuće.

Zato na koncu svima nama sv.Pavao dovikuje: "Vladajte se dostojno zvanja, u koje ste pozvani!" (Ef. 4,1) Svadbeno ruho, o kom se ovdje govori, ne znači ništa drugo, nego naš život, koji je u skladu s uzvišenim dostojanstvom svete vjere. Iz našeg kršćanskog života mora ne-

stati svake polovičnosti i mlakosti! U svagdanjem životu, na svakom koraku moramo dokazati, da po svojoj vjeri živimo. Naša dobra djela moraju biti dokaz naše vjernosti Kristu. Ako toga nema, tada smo slični gostu, koji se usudio doći na svadbu bez svadbenog ruha. Tada možemo posve sigurno očekivati strašnu i neizbježivu kaznu, koju je Gospodin najavio: jaukanje i škripanje zubiju.

Predragi! Bog nas je pozvao u nebesko kraljevstvo. Izabrani smo, da sudjelujemo na gozbi Božjeg Sina. No mi se još uvijek nalazimo na ovoj zemlji. Pred nama je velika zadaća i sveta dužnost: Živimo dostojno uzvišenog poziva! Ne bojmo se truda i napora. Ne bježimo od žrtava, jer ćemo njima sebi osigurati vječno izabranje. A ne zaboravimo, da će krunu vječne slave dobiti samo onaj, koji ustraje do konca u Božjoj službi i ljubavi. Amen.

LITERATURA: Dr.J.Honnef: Die Botschaft des Wortes Gottes, II.

VG. 63

2. Posvetna milost je najveća sreća.

Što je zapravo svadbeno ruho, o kom govori današnje evanđelje? - Mora da je nešto veliko, kad domaćin čovjeka, koji se usudio doći na svadbu bez svadbenog ruha, osuđuje na muke, "gdje će biti jaukanje i škripa zubi." Kako ćemo riješiti tu zagonetku?

Svadbeno ruho nije nešto naravno, obično, nego nadnaravno, što je satkala ruka svemogućeg i premudrog Boga. To je najveći dar, kojim je Gospodin obdario svoje stvorenje.

1. Svadbeno ruho ili posvetna milost čini grešnika pravednikom!

Ima li većeg bijednika, nego je grešnik? Gledajući već s naravnog gledišta, on je u najvećoj mjeri prevaren. Grijeh mu je obećavao sreću i sve slasti, a donio mu je samo gorčinu, nemir, grižnju savjesti i nesreću.

Kolika je istom bijeda grešnika, ako je promatramo s vrhunaravnog gledišta! Grešnik je lišen pravog života, bez kojeg pred Bogom ne znači ništa. Izgubio je ne samo svaku nadnaravnu ljepotu, nego i sve zasluge. A ako još neraskajan umre, tada ga čeka najveće zlo: vječno odbačenje, pakao.

Kako je teško zbog svojih grijehā trpio prorok David! U psalu 37. bolno vapije: "Strijele se tvoje zabadaju u

me i ruka je tvoja na meni otešćala... Nema mira u kostima mojim od grijeha mojih. Jer krivnja moja izađe vrh glave moje, kao teško breme pritiskuje me..."

Kad se David skrušeno raskajao, Gospodin mu je oprostio grijehe. Božji prorok Natan donio mu je Božje oproštenje: "Gospodin je oduzeo tvoje grijehe!" .

Bog čini, da grijeha nestaje kao oblaka, kao magle. (Iz.44,22.) Po Njemu nestaje svake krivnje, kao da je potonula u dubinama morskim. (Mih.7,19.)

Kad nestane grijeha, u dušu ulazi posvetna milost. Ona dušu posve preobrazuje. Čini je bjelijom od snijega. (Iz. 50,9.) Na njoj nema ništa vrijedno prokletstva. Pravednici su po njoj posvećeni u duhu našega Boga (1.Kor. 6,11.) U nju se zaista izlijeva Duh Sveti (1.Tit.3,5.) Ona prima svu puninu darova pravednosti.

Nordijski pjesnik Ibsen u svojoj drami pod naslovom "SABLASTI" ("Gespenster") opisuje sudbinu čovjeka, koji se odao grijehu. Kad je vlastitom krivnjom protratio sve tjelesne sile, svršava u ludilu. No prije nego je nesretnik utonuo u strašnu noć, bacio se svijestan svoje krivnje i duševne bijede svojoj majci na grudi jecajući: "Majko, daj mi sunca!"

Zar nije posvetna milost ono sunce, o kom tako potresno piše pjesnik Ibsen? Ona je zaista sveto svijetlo i sveta snaga. Ona čini dušu neizrecivo lijepom, sasvim preobraženom i presretnom. (2.Petr.1,4)

Zar onda posvetna milost nije najveće blago, koje svojom vrednošću nadvisuje sva dobra ove zemlje? No to još nije sve!

2. Posvetna nas milost čini djecom Božjom!

Isus Krist je jedini pravi Božji Sin. "Ovo je moj sin ljubezni, koji mi je omilio." Tako je nebeski Otac za nj govorio. Između Isusa i nas neizmjerna je razlika. Isus je Bog, a mi smo slaba i grešna stvorenja, jadni sinovi Evini, koji tugujemo i plačemo u ovoj suznoj dolini. Ali po posvetnoj milosti postajemo djecom Božjom, braćom i sestrama Isusovim. Sam je Isus rekao: "Ne zovem vas više prijateljima, nego svojom braćom!" (Iv. 20,17; Mt. 12,50).

Već kod ljudi znači mnogo biti dijete odličnog i uvaženog oca, glasovitog učenjaka, velikog dobročinitelja ljudi ili kojega vladara.

Španjolski je car Karlo V. u djetinjstvu predao svog sina Don Juana nekom odličnom plemiću, da ga odgaja. Djetetu se zatajilo njegovo pravo porijeklo. Ocem je nazivao plemića, koji ga je odgajao. No došao je konačno čas, da mu se otkrije sva istina. Filip II., nasljednik Karla V.preuzme na sebe dužnost, d mladiću otkrije tajnu. Priredio je veliki lov, na koji pozove i Don Juana. Kad se on pojavi, sjaši Filip s konja, zagrli Don Juana, po-

ljubi ga i reče: "Znaš li, čiji si ti sin? Ti si sin velikog cara Karla V. i moj brat!" Kako je negdje moglo biti pri duši Don Juanu? Koliko je to za nj bilo ugodno iznenađenje i sreća! Obuku ga u svečane haljine i uz najveće počasti naroda odvedu ga u kraljevsku palaču.

Kolika je istom sreća za nas, što smo djeca ne jednog kralja, kakogod bio moćan, nego samog Boga. Čitav je svijet kuća nebeskog Oca. Njega prema tome susrećemo na svakome mjestu. Kolika je sreća biti dijete takvog Oca, koji neizmjerno ljubi svoju djecu i brine se za nju! Sve radosti nebeskog kraljevstva, sve bogatstvo Božjih milosti, neizrecivo blaženstvo u nebesima nama je širom otvoreno! U toj prevelikoj sreći možemo samo presretni klicati sa sv.Ivanom apostolom: "Vidite, kakvu nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božja zovemo i jesmo!" (1.Iv.3,1).

3. Posvetna milost opravdava dušu. Po njoj postajemo djeca Božja, ali i baštinici neba.

Sv.Pavao s pravom kliče: "Ako smo djeca i baštinici smo: baštinici naime Božji i subaštinici Kristovi."(Rim. 8,17.) Kolika je sreća sadržana u tim riječima! Dijete je očev baštinik. Što je bogatiji i moćniji otac, to je veća i bogatija baština djeteta. Ako je već mnogo biti baštinik ovozemaljskih velikana, koliko je neizrecivo i neuporedivo više biti baštinik Božji!

Što je nebo, koje primamo kao dio Božje baštine?- Teško je na to pitanje dati izcrpan i potpun odgovor. Čini nam se kao da stojimo pred zavjesom, kroz koju uzalud pokušavamo prodrijeti. Već je sv.Ivan Zlatousti rekao: "Nebo mora biti nešto, što neizrecivo i neizmjerno nadvisuje naš razum, nešto, što mi ne možemo shvatiti."

No unatoč toga, mogli bismo reći, da nas nebo oslobađa od svakoga zla. Dante naziva nebo "životom punim ljubavi i mira". Naš je zemaljski život ispunjen tolikim brigama i nevoljama. Kako će posve drugačije biti u nebu. Duh Sv. nas uvjerava: "I otrt će svaku suzu s očiju njihovih i smrti više ne će biti, ni tuge, ni vike, ni boli ne će više biti, jer prvo prođe!" (Otkriv.21,4.) Blaženici u nebu zaista uživaju pravi i vječni mir, neizrecivo blaženstvo.

Ako dođemo u nebo, stupamo u posjed svih pravih dobara. Već prorok Izaija govori o punini nebeske sreće, kad kaže, da nijedno oko nije vidjelo, što je Bog pripravio onima, koji njega vjerno čekaju. Te Izaijine riječi proširuje sv.Pavao kad kaže: "Što oko ne vidje i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, ono pripravi Bog onima, koji ga ljube!" (1.Kor.2,9.)

Što nas konačno najviše usrećuje? - Sigurni smo, da nebo postoji! Naša se vjera oslanja na najveći autoritet, vječnu Istinu, samog Isusa Krista. On je neposredno pred svoju pregorku smrt i muku rekao: "U kući Oca mojega mnogi su stanovi... Idem, da vam pripravim mjesto.... da i vi budete, gdje sam ja." Osim toga Isus nas još uvjerava:

"A da nije tako, kazao bih vam!" (Iv.gl.14.) Kao što vjerujemo, da postoji Krist, isto tako vjerujemo i da postoji vječno blaženstvo, koje je obećano onima, koji Boga ljube i njemu vjerno služe.

Koliko je blago posvetna milost, kad njome kupujemo samo nebo sa svim njegovim radostima i užicima. Rekao je sv.Augustin: "I najmanji stupanj posvetne milosti vredniji je od svega blaga i dragog kamenja ovoga svijeta!"

A tko je u teškom grijehu? Najveći je nesretnik, jer će - prema riječima svetog evanđelja - biti odbačen u tamu najskrajnju, gdje će biti plač i škripa zubiju.

Zato neka svatko svoj grijeh okaje, čini za nj pokoru, skrušeno ga ispovijedi i tako od Boga zadobije oproštenje. Gospodin će njegovu dušu opet obući u svadbeno ruho posvetne milosti, koje je jedini i najvažniji uvjet, da možemo prisustvovati uzvišenoj gozbi u nebeskom Jeruzalemu.

Molimo Gospodina, da nikada svojevoljnim smrtnim grijehom ne izgubimo posvetne milosti, nego da je sačuvamo sve do onog časa, kad će po nas doći Božji glasnik smrt, da nas povede na kraljevsku gozbu, u nebeski Jeruzalem, u lijepo nebo, našem zajedničkom predobrom nebeskom Ocu. Amen.

LITERATURA: E.Keller: Sanctificate dominicas.

---

3. Vječna propast.

Jedan je francuski slikar naslikao sliku, koja se duboko doimlje svakog čovjeka. Slika prikazuje proslavljenog Krista u neiskazanoj slavi, a pred njim stoji Juda, odmah iza počinjenog samoubojstva. Kristov pogled sažalno počiva na nesretniku. Juda pognute glave, bez riječi očekuje svoju osudu: odbačenje od Ljubavi, koju je izdao i odbacio. Između njih dvojice vlada grobni muk, koji kanda prekida Kristovo pitanje: "Judo, što si to učinio?" - Izdajica se ne ispričava, nego kao da sam sebi izriče strašnu osudu: "Kriste, Bože moj! Ljubavi prezrena! Ja tvoj izdajica, nisam tebe dostojan!" I sunovraća se u ponore vječnog odbačenja, vječne propasti. (Koch, I.295,9,2.)

Svaki je čovjek od Boga pozvan i stvoren zato, da bude za uvijek sretan u vječnom blaženstvu. Ali svakom je čovjeku dana slobodna volja, kojom treba da se sam odluči, kojim će putem krenuti kroz život: da li uskim

i napornim, koji vodi u vječno blaženstvo, ili širokim i lagodnim, koji vodi u vječnu propast.

Tragedija je njegove slobodne volje, da svaki čas svoga života može biti izdajica svoga životnog poziva. Može gaziti njegov zakon, prezreti i odbaciti Božju Ljubav. Dok odbacuje svoga Boga, gubi svaku sličnost s Njime. Ako umre u takvom stanju, on je i od Boga odbačen za uvijek.

Zašto naši suvremenici ne vjeruju u vječnu kaznu i pakao smatraju naivnom izmišljotinom bolesne mašte srednjega vijeka? Zašto ne žele ni čuti te neprijatne riječi, koja ih straši i uznemiruje?

Jedan je od glavnih razloga taj, što ne vjeruju, da postoji grijeh, da je grijeh najveće zlo, što se može učiniti. Kad grijeha nema, kad je sve dozvoljeno, tada - po njima - također nema ni kazne za grijeh.

Drugi je razlog nijekanje vječne kazne taj, što se boje pogledati u svoju savjest. Nikada nijedan svetac nije nijekao pakao. Pakao niječu samo duše, koje su opterećene teškim prestupcima, koji terete savjest i čovjeka uznemiruju. Da se takvi ljudi riješe grižnje savjesti, niječu, da postoji pakao i, dosljedno, mogu dalje mirno griješiti. Slični su vozaču, koji na brzoj rijeci juri prema ponoru. Odložio je vesla, nikoga ne sluša, nego mirno spava, dok odjednom ne dođe u hladni zagrljaj smrti.

Sotona nikada nije polučio veće uspjehe, nego kad mu uspije, da ljude zavede te oni sami sebi zatvaraju oči pred opasnošću, koja im prijeti i koja će ih neminovno upropastiti.

Odakle znamo, da postoji vječna kazna, da postoji pakao?

SV. PISMO, koje su pisali Božjim Duhom nadahnuti pisci, tako jasno govori o vječnoj kazni, da isključuje svaku sumnju. Sv.Pismo St.Zavjeta na 7o mjesta spominje paklenski oganj. Novi Zavjet na 16 mjesta govori o vječnom prokletstvu.

Već je sv.Ivan, Isusov preteča, govorio: "Svako dakle drvo, koje ne rađa dobra roda, siječe se i u oganj baca." (Mt.3,1o.) Ili na drugom mjestu: "Bog će sabrati pšenicu u žitnicu, a pljevu će spaliti ognjem neugasivim.".

Sam ISUS KRIST jasno govori o vječnoj propasti. Rekao je, da zli poslije smrti odlaze na takvo mjesto, "gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi." (Mk.9,45.) A na Gori Blaženstva vječna Istina govori o batri gehene, "Gdje će biti plač i škripanje zubima" (Lk. 13,28.) Onda: "Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu." (Mt. 1o,28) Ako pakla nema, tada nemaju smisla Kristove riječi, koje će izreći na posljednjem sudu zlima: "Odlazite od mene u oganj vječni" (Mt. 25,41.) i tada će "zli otići u vječnu muku." (Ib. 25,46.)

Osim riječi Vječne Istine, Krista Gospodina, nama i zdrav RAZUM govori, da mora postojati vječna kazna za one, koji su do smrti vječnu Ljubav prezirali, ruglu izvrgavali, gazili nogama i od sebe odbacivali. Koliko se zla, nepravde, zločina počinja na ovom svijetu, za koja se nedjela često ne polaže računa pred zemaljskom pravdom. Kolika su zvjerska umorstva počinjena, koja vapiju Bogu za osvetom! - Čovjek bi morao zdvajati, da ne postoji pravedni Bog, koji će ljudima naplatiti po njihovim djelima.

Istina Bog je milosrdan i strpljiv. On "ne će smrti grešnika, nego da se popravi i živi." Što sve On ne čini za života s dušom, za koju predviđa, da srlja u neminovnu vječnu propast? Opominje preko glasa savjesti; preko dobrih roditelja, preko svećenika, preko teških životnih nesreća. Poput dobrog Pastira ide za dušom i, ako ustreba, cijeli je život doziva k sebi. Ako se ona stalno opire Božjem glasu, ako ustrajno odbija Božju ljubav, tada joj na sudu Bog s punim pravom može govoriti: "Nesretna dušo! Pogledaj svoj život! Što sve nisam učinio, da te spasim? Ti si prezrela moju ljubav i odbacila je. Ti me za života nisi poznavala. Ja za tebe nisam postojao. Tebi je sve i svatko bio vredniji od mene! Zato ti sada upravljam svoje riječi: Ne poznam te! Pođi onome, kome si služila. Odlazi od mene! Nad tobom ne će više bdjeti moji anđeli, jer si prezrela njihovu zaštitu i radije si slušala glas zavodnika. Tebi više ne će koristiti nikakve molitve niti zagovor svetaca. Ti više nemaš prava, da Mariju nazivaš svojom Majkom, jer si prezreo njezinu majčinsku skrb i brigu za te. Za tebe nema više ni dobrog i milosrdnog Srca Isusova, jer si to srce uvijek samo žalostio i njegovu ljubav uzvraćao nezahvalnošću.

Ti više nemaš nijedne osobe, koja bi ti bila draga i koju bi mogao ljubiti. Nikada ne ćeš pohititi u naručaj svoje drage majke, koja ti je na samrti govorila: "Doviđenja u nebu!" Nikada, nikada, jer si proklet, odbačen za uvijek..."

U jednoj je sobi ležao iznemogao bolesnik, koji je umirao. Njegova je supruga bolno jecala nemoćna pred smrću, koja joj je oduzimala muža. Najviše ju je boljelo to, što njezin muž umire kao bezvjerac. Pokušala mu je nešto reći, ali joj on ledenim mirom i hladno odvraća: "Boga nema! Vječnog Života nema! Kakav pakao?! Priče za djecu!..."

Spustila se noć. Još se jednom nadvije nad glavom umirućega i reče mu umolnim glasom: "Karlo, dragi Karlo, da pozovem svećenika?" - "Ne! Ne treba mi", glasio je njegov kratki odgovor. No žena je dalje molila: "Ispuni mi posljednju želju! Ta za koji tren stupit ćeš pred Boga i za tebe počinje vječnost!"

- Što Boga? Kakva vječnost? Boga nema!

- A što, ako se ipak varaš?

- Ne varam se! Boga nema! Pakla nema! Uostalom - izgovorio je umirući tiše i polakše - ako je drugačije, doći ću da ti kažem.

To su bile njegove posljednje riječi. Oblio ga je mrtvački znoj i izdahne. Žena je klekla i neko vrijeme molila kraj mrtvog tijela svoga muža Iza toga se nadvije nad njim, obriše mu ledeni znoj s čela i reče: "Karlo, ti si mi rekao, da ćeš se vratiti i reći mi, da li postoji Bog i vječnost. Sada znaš, reci mi!" Ukočeno se tijelo nije micalo. No žena je dalje govorila: "Reci mi, Karlo, kako je s tobom!"

I tada se dogodilo nešto strašno. Jedan se očni kapak počeo otvarati... posve polako... umorno, a onda drugi. Iz staklenih očiju počeo je tinjati neki čudni sjaj, koji je postajao sve veći i najposlije se prelijevao u vatreni žar. Oči su pokojnikove bile dvije užarene rupe, kroz koje se pokazivalo vatreno more. To je potrajalo nekoliko minuta i tada je svega nestalo...

Jao čovjeku, koji istom tada povjeruje u opstojnost strašne vječne kažne, kad je sam osjeti na sebi, jer će tada biti sve uzalud. Povratka u život nema više! Na vratima pakla napisane su riječi: "Napustite svaku nadu, koji ulazite ovamo!"

Nije li Bog ipak nemilosrdan, kad svoje stvorenje tako nemilosrdno kažnjava?! Nitko ne može doći u pakao, a da prije nije prošao mimo križa, na kome Isus širi svoje ruke hoteći zagrliti sve one, koji mu se raskajani vraćaju. Njegova je glava spuštena kao da hoće poljubiti dušu, koja konačno ostavlja grijeh i vraća se Bogu. Njegovo je srce probodeno, širom otvoreno, da bude sigurnim utočištem raskajanim grješnicima. Tko ravnodušno prođe mimo križa, tko prezre tu i takvu ljubav, taj sam sebe osuđuje na vječne muke, na vječni pakao.

Pomisao na pakao snažno djeluje na nas u časovima napasti. Tko na pakao u životu pomišlja, taj će ga s milošću Božjom izbjeći. Zato često molimo: od smrti vječne, izbavi nas Gospodine. Amen.

---

4. Svadbena gozba

Prošle smo nedjelje puni pouzdanja molili: "Daj, Gospodine mir onima, koji te čekaju!" Danas nam Gospodin odmah u ULAZNOJ PJESMI odgovara: "Ja sam spasenje puka svojega!" Te riječi unose u srca naših suvremenika mnogo utjehe i pouzdanja. Iza svega onoga, što smo proživjeli u dva prošla svjetska rata, jasno uviđamo, da je jedini Bog naše spasenje. Ulazna pjesma nastavlja svoju utješnu poruku: "Iz kojegod nevolje povičiu k meni, uslišat ću ih i bit ću im Gospod do vijeka!" Kolikogod teške bile naše

boli, kakogod velika razočaranja, mi ne zdvajamo, jer nas Bog nije ostavio. On je s nama. A dok je On s nama, tko će protiv nas?

Budući da je naš Bog prema nama toliko velikodušan, i njegova ljubav prema nama nema granica, mi se ne čudimo, što On i od nas nešto s pravom očekuje: "Čuj, narode, zakon moj! Prigni uho svoje k riječima usta mojih!" Jedini je dakle uvjet spasenja, da držimo Božje zapovijedi i vjerno slijedimo svete poticaje njegove milosti.

Svijesni svoje nestalnosti i grješne prošlosti skrušenim srcem i raskajanom dušom vapimo: Kyrie eleison! - Gospodine, smiluj se! Kriste smiluj se!

Skrušeno srce nastavlja dalje svoju MOLITVU Svevišnjemu: "Svemogući i milosrdni Bože, svekolike od nas protivnosti umoljen odaleči, da u duši i tijelu jednako olakšani, što je Tvoje slobodnim dušama izvršujemo."

Nas ne može spasiti i otkupiti ni naše duhovno biće, ni naša narav, niti vlastita volja, niti naše idealno nastojanje, niti naša načela i dobre odluke, nego jedino Božja milost, koju dobivamo po Isusu Kristu Gospodinu našemu. On je jedini "spasenje naroda".

Želimo li znati, koji su uvjeti, da sebi osiguramo Kristovu milost spasenja i konačne ustrajnosti, poslušajmo pažljivo POSLANICU sv.Pavla, koja je doduše napisana Efežanima, ali ima istu vrijednost i za svakoga pojedinoga od nas. Sv.Pavao opominje: "Obnovite se duhom i obucite novoga čovjeka, koji je po Bogu stvoren u pravdi i svetosti istinitoj."

"Obnovite se duhom!" Sursum corda! I ne samo to, nego je potrebno, da "obučemo novog čovjeka", postanemo drugi ljudi, koji svoj život uređuju i oblikuju prema nedostiživom božanskom Uzoru - samom Kristu Gospodinu. Apostol napominje neke grijehe, koji bi se svaki kršćanin morao čuvati: "Odbacite laž i govorite istinu... Srdite se, ali nemojte griješiti.... Tko je krao, neka više ne krade!"

Na svijetu, pa i među kršćanima ima toliko laži, neiskrenosti, licemjerja i pretvaranja. Nepoštenje i farizeizam glavna je oznaka svjetovnoga duha. Ruglu se izvrgava čovjek, koji govori istinu. Osobito se smatra zaostalim, ako pred Bogom i ljudima priznaje svoj grijeh i počinjene pogrješke. Suvremeni čovjek prikriva svoju nutrinju. Služi se neistinitošću, različitim izmišljenim izgovorima. "Snalazi se" samo da ne mora priznati svoje slabosti i svoj grijeh. Kao da je posve zaboravio ozbiljne riječi sv.Pisma: "Usta, koja lažu, ubijaju dušu" (Mudr. 1,11.). A i Krist je Gospodin izrekao odlučne i beskompromisne riječi: "Vaš govor neka bude da, da i ne, ne!" (Mt. 5,37.) Ako dakle ljubimo istinu, moraju i naše riječi biti u skladu s mislima. Naše vladanje mora biti izraz unutarnjeg osjećanja.

Sv.Pavao osim toga odvraća kršćane od grješne srdžbe, kao velikog izvora mnogih zala. Čovjek, koji u duši nosi srdžbu, gubi ispravno i zdravo rasuđivanje. Često je upravo radi toga nepravedan, bezobziran i prema svome bližnjemu. Budući da se srdžbi veoma rado pridružuje i mržnja, zato te dvije mane udružene ubijaju svaku ljubav, razaraju svaku slogu, uništavaju mir i sretan život među ljudima.

U časovima, kad srdžba nastoji ovladati našom dušom, sjetimo se primjera božanskog Spasitelja, koji je za sebe rekao: "Naučite se od mene, koji sam krotak i ponizan srcem! (Mt. 11,29.) "Ne možemo biti Kristovi, ako ne nastojimo, da nadvladavamo sve neuredne porive i strasti. Ako ne svladavamo srdžbu, svaku zlu volju i osvjetljivost. Istom na taj način postajemo novi ljudi, "obučeni u novog čovjeka", koji je oblikovan po Kristu.

Naša se molitva blagom i krotkom Spasitelju - kako ističe PJESMA NA STEPENICAMA - diže kao miomiris tamjana put neba i s pouzdanjem očekuje svoje uslišanje. Kad na sebi osjetimo svu veličinu Božje ljubavi, i mi ćemo govoriti puni unutarnjeg zanosa i duboke zahvalnosti: "Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo; oglašujte među neznabošcima djela njegova. Aleluja!"

EVANĐELJE nam na čas otvara vrata nebeskog Jeruzalema. Tu je pripravljena uzvišena gozba. Pozvani su uzvanici. Razaslani glasnici s kraljevom porukom: "Eto objed sam pripravio. Junci moji i hranjenici poklani su. Sve je gotovo! Dođite na svadbu!" Čovjek bi s pravom očekivao, da će se svi oni, koji su počašćeni tako visokim pozivom, najspremnije odazvati i pohrliti na gozbu. A kad tamo! Oni se ispričavaju. Za njih je važnije polje, trgovina i sve drugo, nego kraljeva gozba. Neke od kraljevih poslanika i poubijaše, da im ne smetaju svojim pozivanjem. Kolike pokvarenosti i izopačenosti! Koje čudo, što se domaćina obraća siromasima i neuglednima i njima ispunja svoju svadbenu dvoranu.

Potresna je ta Gospodinova prispodoba o gozbi, koju je kralj pripravio u čast svome Sinu. U sebi krije rješenje tajne otkupljenja. Židovski narod, koji je prvi bio pozvan u nebesko kraljevstvo, odbio je poziv i samog Spasitelja ubio raspevši Ga na križ. Koje čudo, što je iza toga porušen zid, koji je dijelio Židove od pogana. Bog se obratio poganima, koji su živjeli u tami krivoboštva i nevjere i njih doveo svjetlu sv.Evanđelja. Obogatio ih je Kristovim bogatstvom. Otvorio im vrata raja, da zauzmu ona mjesta, koja su bila pripravljena uzvanicima.

I nama je upućen Božji poziv. Gospodin nas zove. Mjesto nam je pripravio. Da li se i mi ispričavamo šupljim i prozirnim izgovorima, ili se spremno odazivamo poticajima Božje milosti? Nije dosta primiti samo sv.krst, nego je potrebno provoditi život pravedan i svet, biti u stanju milosti, uvati se grijeha. Bog nas je stvorio bez nas, ali nas ne će spasiti bez nas. Naša je dužnost da surađuje-

mo s Božjim milostima te vjerno slijedimo Božje poticaje i nadahnuća.

Budemo li odvažno poradili oko toga, PJESMA NA PRIKAZANJE uvjerava nas: "Ako budem posred nevolje, Ti ćeš me Gospodine oživit; na gnjev neprijatelja mojih pružit ćeš ruku svoju i zaklonit će me desnica tvoja!"

PRIČESNA nam još jednom dozivlje u pamet Božju volju: "Ti si zapovijedio, da se zapovijedi tvoje čuvaju dobro", zato moramo nastojati, da "naši putevi budu upravljeni, da čuvamo određenja tvoja!"

U svakoj sv.pričesti dolazi sam Krist Gospodin da se zaruči s našim dušama. Želimo li da to milosno sjedinjenje urodi sa što većim plodom, potrebno je, da uvijek budemo zaodjeveni u svadbeno ruho posvetne milosti. Da živimo životom obdržavanja Božjih zapovijedi. Na taj ćemo način, čestim primanjem svete Pričesti zavrijediti, da se poslije svoje smrti pojavimo na uzvišenoj gozbi u nebeskom Jeruzalemu. Amen.

---

5. Radije bih te vidjeti mrtva!

Lijepo je netko rekao: "Djeca nisu naše vlasništvo, nego su samo stranci, koji su k nama navratili, da nas pitaju za put."

Kako se duboka istina krije u tim riječima! Vi, draga djeco, pripadate dragom Bogu. On je vašu dušu povjerio vašim dragim roditeljima, kojima je najsvetija dužnost, da vam pokazuju onaj pravi i jedino ispravni put, koji vodi u nebo. Od Boga dolazite i k Bogu treba da se opet vratite. Na ovom ste svijetu samo kao stranci, koji nemaju svoje stalne postojbine, nego se svakim danom sve više približuju svojoj pravoj domovini, koja je u nebesima!

Nama ljudima, koji živimo na zemlji, mnoge su stvari potrebne: hrana, odijelo, stan i koješta drugo. Našem je duhu potreban dobar odgoj, naobrazba, dobri savjeti i utjeha. No unatoč svega toga ostaju na snazi Isusove riječi: "Jedno je samo potrebno!" Što je to? Naša duša mora uvijek biti zaodjevena kraljevskom haljinom posvetne milosti. "Najkrasnija odjeća, kojom zaodjevamo svoje tijelo, najljepši ures zemaljske ljepote i svi njezini čari ne mogu pred čistim Božjim očima ni prkriti niti nadomjestiti manjak posvetne milosti. Pred Bogom je važna samo jedna odjeća, a to je posvetna milost. Pred Bogom samo jedno odijelo nema vrijednosti, a to je prljavi ogrtač grijeha." (Bartmann)

Kako su to dobro znali Božji sveci i svetice! Kadgod je sv. francuski kralj Ljudevit polazio na spavanje, svaki je puta molio svoju svetu majku Blanku, da ga blagoslovi. Ona je to rado činila i kod toga često govorila svome sinu: "Moj sinko! Ja te ljubim više, nego svoje vlastito srce. Ti si moja jedina utjeha, koja mi je na zemlji preostala. Ti si jedina nada čitavog kraljevstva. A ipak radije bih te mrtva vidjela na svome krilu, nego da za tebe čujem, da si učinio svojevoljni smrtni grijeh." U tolikoj je mjeri ova majka cijenila neprocjenjivo blago posvetne milosti.

"Posvetna je milost ključ, kojim svome Bogu otvaramo stan svoga srca. Ona je najljepši ures, po kom naše srce postaje dostojno Boga. Ona je ujedno i ključ, kojim svoje srce zatvaramo, da u nj ne može unići ništa, što je grješno i Boga nedostojno. Doklegod smo u stanju posvetne milosti, naša je duša pravo Božje odmaralište. (Bartmann)

Sada razumijemo, da za kršćansku majku nema plemenitijeg, ljepšeg i važnijeg životnog cilja, nego svoje dijete voditi k Bogu. Jedino u Bogu dijete nalati sve svoje blago, kojim će iza svoje smrti otkupiti lijepo nebo.

Nijedan cvjetak ne zna, zašto cvate. Nijedna iskra, čemu njezin žar; Nijedan potok ne pita, kamo žubori i kud se žuri. Nijedna ptica ni ne sluti, komé pjeva. Jedino kršćanin, svaki od nas, draga djeco, zna, zašto živi, o kome misli, govori i kome teži: a to je naš Bog, koga moramo spoznati, ljubiti i njemu jedinome u životu služiti.

Kako smo kao kršćani sretni! Koliko smo po Kristu obogaćeni neprocjenjivim dobrima! Kad bismo svoj život usporedili knjigom, tada bismo morali reći, da je svaka njezina stranica ispisana Božjom rukom, koju je vodila neizmjerna Božja ljubav. Zar nije najveće dobro i velika nezaslužena Božja milost, što smo se rodili kao djeca katoličkih dobara. Što smo neprocjenjivi dar svete vjere baštinili svojim rođenjem. Mogli smo se roditi i kao djeca poganskih krajeva. Bog je htio, da odmah od prvih dana svog života upoznamo Njega i njegovu ljubav. Po svetom smo krštenju postali djecom Božjom, subraćom Kristovom i baštinicima neba. Poslije, kad smo narasli, koliko smo Ga puta vrijeđali svojim većim i manjim grijesima! A predobri nam je Isus svaki puta spremno oprostio, čim je vidio, da se kajemo za svoje grijehe. Poslije svake svete ispovijedi naša je duša opet postala lijepa i čista kao i prije. Oprana je u Presvetoj Krvi samog Božjeg Sina. Opet je postala svadbenim ruhom, u kojem jedino možemo unići u lijepo nebo i sudjelovati na božanskoj gozbi, koju je Bog pripravio onima, koji njega ljube. Kolika je zatim sreća primati svetu Pričest, neizmjernom Bogu ponuditi svoje srce, da mu bude stan na zemlji! Cijelo nebo nosimo u sebi poslije dostojne i pobožne svete Pričesti. Isus nas privija na svoje božanske grudi i daje nam osjetiti kucajeve svog božanskog Srca, koje s posebnom ljubavlju kuca za svakoga od nas, a osobito za njegove jaganjce - za vas, draga djeco. Više nam dragi Spa-

sitelj uistinu nije imao šta dati, kad nam daje sama sebe u Presvetom Oltarskom Sakramentu. A On, Isus, izvor je, iz koga izbija snažna struja svih duševnih dobara, svake milosti. A kako ima malo ljudi, koji bi na to mislili!

Sada ću vam još jednom ispripovijediti, kako svaki od vas može uvijek biti povezan s dragim Spasiteljem.

U jednoj je obitelji živjela djevojčica, koja je zbog svoje dobrote bila svima veoma draga. Zvali su je malom kraljicom. Bila je izvanredne ljepote i osobite nadarenosti. No njezin je otac bio čovjek svjetskoga duha i nije mnogo mislio na opasnosti, kojima izlaže kreposti svoje kćeri. Htio je jedino to, da njegova kći uživa veliku čast i slavu pred ljudima i zato ju je posvuda vodio sa sobom: i u kino, u kazalište, na zabave i plesove. Što je učinila mala kraljica, da zaštiti svoju kreposnu dušu? - Ispod divnih i skupocjenih haljina obukla je pokorničko odijelo - kostrijet. Prije nego je morala s ocem poći na zabavu ili ples, kleknula je pred kipom Presv.Srca Isusova i ovako molila: "O dragi moj Isuse, svoje srce stavljam u Tvoje!" Ništa je nije moglo rastresti ili uznemiriti. Ona je u svaki čas svog života bila sjedinjena s Isusom, koji je bio jedini Božanski Zaručnik i ljubimac njezine duše. Kad se vratila kući, opet je kleknula pred kipom Srca Isusova i zahvalila je Spasitelju, što ju je čuvao od svake opasnosti, da sagriješi. Svakog je jutra prisustvovala sv.Misi i primala svetu Pričest. Božja je milost u njezinoj duši izvela velika djela i dovela je do velike svetosti.

Draga djeco! Budete li i vi tako živjela u milosti i prijateljstvu s Bogom, tada se s punim pravom može i za vas reći: vaša je duša lijepa. Vi ste najbogatiji na svijetu. Molite samo jedno, da uvijek ostanete vjerni svome Bogu, da sačuvate svoju dušu čistom, i da tako zavrijedite u nebesima primiti božansku nagradu za svoju vjernost Gospodinu. Amen.

LITERATURA: Albert Filchner: Kommet Kinder lauschet, II.

===+++===

XX. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. Vjeruješ li u Sina čovječjega?

Dok slušamo izvještaje nedjeljnih evanđelja, koja nam govore o Isusovim čudesima, divimo se Gospodinovoj moći i pomalo zaviđamo onima, koji su bili očevici njegovih čudesa. Možda gdjekoji između nas govori: "Da sam i ja bio ondje, i ja bih u Njega vjerovao!"

Možda unatoč toga ne bi bilo tako! Zaboravljamo veoma lako, da je Gospodin veoma velike zahtjeve stavljao na svoje suvremenike. Tražio je isto, što i od nas: vjeru bez ikakvih uvjeta i dokaza.

1. Stavimo se u položaj kraljevskog činovnika iz Kafarnauma. Njegov je sin na smrt bolestan. Radi se dakle o njegovu životu. Sve umijeće liječnika ništa ne koristi. Vrijeme sili oca, da potraži pomoć. Svaka minuta je dragocjena. "Bijaše na samrti!" "Siđi, dok nije umro moj sin". Isus ipak ne polazi. Liječnik, kad čuje za koji hitni slučaj, ostavlja sve drugo i žuri se bolesniku, kome je najpotrebnija njegova pomoć. Svećenik, koliko imao posla, kad mu jave, da koji od njegovih župljana umire, ostavlja sve, uzima sveto ulje i žuri se umirućemu. A ipak, gle, Isus se ne miče. Umjesto toga poučava čovjeka, koji ga je molio za sina o tome, kako je svakom čovjeku najpotrebnija vjera. Svojim riječima ispravlja njegovo dosadanje mišljenje. "Ako ne vidite znake i čudesa, ne vjerujete!"

Što je Isus time htio reći? - Htio je, da onaj činovnik vjeruje, da Isusova Spasiteljska pomoć nije vezana ni uz kakve uvjete. Da naime nije potrebno, da sam dođe u njegovu kuću. Onaj je činovnik vjerovao, ali njegova vjera nije bila ona bezuvjetna vjera, kakvu je Bog od njega tražio.

Takvi smo i mi! Mislimo, da je Božje djelovanje vezano uz neke uobičajene uvjete, na koje smo mi navikli.

Sama je Marija govorila anđelu: "Kako će to biti, kad ja ne poznam muža?" - Kod Boga ništa nije nemoguće. Njemu dakle nije nemoguće, da zamoljeno čudo učini i u daljini.

Jair je vjerovao, da Isus može oživjeti njegovu kćerku, ako odmah dođe.

Marija je mislila, da Isus može sačuvati na životu njezina brata Lazara, samo tako dugo dok on živi. "Gospodine, da si bio ovdje ne bi bio umro moj brat!" Sad je već prekasno! "Već zaudara!"

No ne smijemo zaboraviti, da Isus za svoja čudesa ne trpi nikakvih uvjeta ili preduslova. On traži samo jedno: vjeru, i to bezuvjetnu vjeru. "Tko u mene vjeruje, živjet će i ako umre." - Bog nikada ne dolazi prekasno. Nikada se ne će naći na krivom mjestu. Nikad ga ne će nepovoljne prilike smeti ili prepriječiti u njegovu djelovanju.

Ako Bogu postavljamo uslove, tada ne znamo, što molimo i koga molimo. Kod Boga nijedna stvar nije nemoguća. Traži se dakle vjera bez ikakvih uvjeta.

2. Onaj činovnik nije razumio Isusovih riječi. Mislio je samo na svog sina, koji je bio na umoru. Zato je ponovio svoju prošnju i postavio iste uvjete: "Gospodine, siđi dok nije umro moj sin!" Možda mislimo, da će Gospodin promijeniti svoj stav i učiniti, kako ga je molio onaj činovnik. Ali ne! On je ostao kod svoga. Traži vjeru bez ikakvih uvjeta. "Idi, sin tvoj živi!" - "I vjerova čovjek riječi Isusovoj, koju mu reče Isus." Njegova je vjera bila djelo Božje milosti. "Ovo je djelo Božje, da vjerujete u onoga, koga je on poslao." (Iv. 6,29) Po Božjoj je milosti kraljev činovnik postigao onaj vrhunac vjere, koju je Bog od njega tražio. Nije tražio, da mu Gospodin na vidljiv način potvrdi svoju spremnost, da mu pomogne, nego se zadovoljio samo s jednom riječju. I otišao je.

Ništa nije uzeo sa sobom na put kući svome umirućem sinu. Ništa osim jedne riječi, i to riječi božanske. Koliko je puta negdje putem ponavljao Isusove riječi: "Sin tvoj živi. Sin tvoj živi!" Vjerovao je Riječi. Na svakom je koraku sve više vjerovao. Njegova je nada postala čvrsto pouzdanje, a pouzdanje je postala prava sigurnost. "Vjera je temelj onoga, čemu se nadamo, dokaz za one stvari, kojih ne vidimo". (Hebr. 11,1.) On je znao, da će se Isusove riječi ispuniti. A što je još više: bolesniku je već putem bilo mnogo bolje. I taj je činovnik dosegao isti stupanj vjere kao onaj časnik iz istoga grada, koji je govorio: "Reci samo jednu riječ i odravit će moj sluga."

Riječ Gospodinova je dosta. Koliko nam je riječi Gospodin ostavio u svom evanđelju, koje bi nam morale dostajati! "Ne bojte se!" - "Ja sam s vama!" - "Štogod zamolite Oca u moje ime, dat će vam!" No mi postavljamo svoje uvjete i tražimo dokaze, da nas je Bog uslišao. "Ako ne vidite znaka i čudesa, ne vjerujete!"

3. Onaj je čovjek vjerovao i dostatna mu je potvrda bila Isusova riječ. I nije se prevario, jer su mu sluge već putem došle u susret i javile, da njegov sin živi.

Kadgod imamo čvrsto pouzdanje i vjeru u Gospodinovu riječ i ne postavljamo nikakvih uvjeta niti tražimo dokaza uslišanja, sigurno je, da će nas Bog uslišati. Postat ćemo sigurni Božjeg uslišanja već putem, t.j. prelazeći u neograničeno pouzdanje neba. "Sam Duh svjedoči s našim duhom, da smo djeca Božja!" (Rim. 8,16.) Bog nikada nema pretjeranih zahtjeva. On nam već na ovoj zemlji daje po zaslugama naše čvrste i bezuvjetne vjere veliku sigurnost, da će nas uslišati u našim prošnjama i potrebama.

Na koncu ne će ni izostati potvrda s Božje strane. Kad se u takvom momentu budemo natrag osvrtali na svoju prošnju, uvjerit ćemo se, da nas je Gospodin uslišao upravo u onaj čas, kad je naša vjera bila najveća. Baš onda!

Možda ta činjenica pripada najvećim iznenađenjima, koje nam upriličuje nebo, kad svojim molitavama i prošnjama očekujemo brzo i skoro uslišanje.

Vjera bez ikakvih uvjeta. Vjera, koja ne traži izvanjski znak kao potvrdu Božjeg uslišanja. Jest, takvu vjeru traži Gospodin i od nas. Da dođemo do takve visine svoje vjere, potrebna nam je Božja pomoć, sam nas Bog uzdiže do takvog stupnja vjere. Zato ga često i s velikim pouzdanjem moramo moliti: "Gospodine, vjerujem, pomozi mojoj nevjeri!"

LITERATURA: GOTTESWORT im Kirchenjahr 1959.

---

2. O slučajevima.

Može se reći, da nevjernici često više "vjeruju", nego vjernici. Oni naime, ne vjeruju, kao mi, u neke stvari, koje leže izvan našeg horizonta, ali koje su u najvećem skladu s onim, što vidimo. Ne! Oni vjeruju u čiste nemogućnosti, u plitke nevjerojatnosti.

Tako na primjer vjeruju, da ne postoji neko razumno božanstvo, koje upravlja svijetom, a vjeruju, da se u svim elementima svijeta nalazi neka tajanstvena sila, koja odabire ono, što je najpogodnije i dovodi do divnog razvoja. Vjeruju, da je čovjek bespomoćna mješavina kemikalija i tekućina, ali ti sastavni dijelovi, koji su slučajno združeni u jednu cjelinu, mogu stvaralački djelovati i napredovati. Vjeruju, da je samo materija, tvar ono, što je naslikalo slike Fra Angelica, napisala Shakespeare-ve drame, skladala Beethovenove simfonije...

I oni imaju "trojstvo", koje sastoji od: razvoja, napretka i slučaja. Najveći među njima je slučaj. Čisti je slučaj, što sunce nije ni milimetar dalje ili bliže od nas. Istina sretni slučaj za nas, jer bismo se u protivnom slučaju smrzli ili bismo izgorili. Čisti je slučaj, što u čitavom svemiru djeluju različite sile, koje pojedina tijela privlače ili od sebe odbijaju. Čisti je slučaj i samo slučaj, što se u prirodi sve odvija određenim redoslijedom. Jednako je tako slučaj i sve ono, što se svakome od nas u životu događa. Tu vlada zakon nužde: drugačije nije moglo niti smjelo biti. Jedino dakle, što mnogi suvremeni čovjek ne smije vjerovati, jest, da iza svih stvari, pa i iza moje osobne sudbine postoji jedan veliki Um, koji svime upravlja i sve vodi određenoj svrsi.

Ako je "Bog skrbnik bezumnika", tada je Slučaj na

kudikamo većem stupnju. On nas oslobađa odgovornosti. On je konačno razjašnjenje svih događaja. Njemu se iskazuje religiozno poštovanje i daje mu se zvučni naziv sudbina. Čovjek, koji vjeruje u sudbinu, nalazi svoju "religioznu utjehu" kad kaže: "Takva je bila sudbina!? Njome je određeno, što će se dogoditi. Mi smo sami po sebi nemoćni i bespomoćni. Kad nas zahvati kotač sudbine, trgne nas sa sobom i nosi kamo hoće. To je tako moralo doći..."

Tko određuje našu sudbinu? Tko je taj, koji s nama djeluje? Tko je taj, koji upravo u tim sudbonosnim časovima pokreće kotač sudbine? - Ne pitajte! Toga nitko ne zna! U najunutarnijim predjelima živih tabernakula vlada velika praznina. - Jedino je sigurno, da ne postoji jedna neograničeno mudra Svemoć, koja nas bezgranično ljubi i kojoj se možemo moliti. A sve, što možemo učiniti, jest, da ništa ne započnemo na nesretne dane. Da polazeći na put pazimo, što nam je prešlo preko puta. Da u auto objesimo kakvu amajliju ili sprijeda pričvrstimo izšaranu konjsku potkovu...

Kršćanima je takav govor taman, dostojan pogana i onih vremena, u kojima se još nije pojavilo "Svijetlo svijeta". Mi vjerujemo, da ni vrabac ne pada s krova bez volje nebeskog Oca i da ta volja može od nas odvratiti zlo: "Gospodine, da si bio ovdje, ne bi bio umro moj brat." Vjerujemo, da je naša sudbina u najtočnijem odnosu prema tome, kako se vladamo u "vremenu našeg pohođenja".

Čovjek ili vjeruje, da postoji iza svega jedna duhovna Ličnost, koja svime upravlja. U tom je slučaju moja osobna sudbina u njezinim rukama. Ili ne vjeruje u bostojnost jednog premudrog i svemogućeg božanstva. Ali tada nema sva mehanika svijeta svoje osovine. Nema onoga, koji vodi sve sile prirode i privodi ih njihovom cilju... Sva svrhovitost i sav divan red u svijetu puki je slučaj...

Da li koji nevjernik može reći, da je doživio slučaj, kao što dobar vjernik može reći, da je doživio Providnost, kad je molio i bio uslišan? Doživio kao najdublji prauzrok sviju stvari, kao ono, što sve pokreće?

Naše nam današnje evanđelje daje u tom pravcu klasičan primjer uslišanja molitve. Pred nama stoji čovjek, koji gleda na sat i spoznaje uzrok iznenadnog poboljšanja zdravstvenog stanja svog sina. Sav zdvojan došao je k Isusu, da iskuša zadnju mogućnost. Usrdno je molio. I kad Isus na oko odbija njegovu molbu, on postojano, čvrstom vjerom naglašuje: "Ti možeš pomoći, samo ako hoćeš!" Nije to bio manjak poštovanja, nego je onaj čovjek u svojoj jakoj i nepokolebivoj vjeri ciljao samo na ono jedino, što mu je moglo pomoći: svemoguća ljubav. Blagi osmjeh na Spasiteljevu licu damo mu je obećanje, kome je on vjerovao. "Čovjek je vjerovao riječi, koju mu je rekao Isus!" Divna li natpisa za jedan život! I tada mu doneso še radosne vijesti, da je njegovom sinu mnogo bolje. Od tada je čitava njegova kuća vjerovala i našla se na Božjoj strani.

Mogao je netko i tom čovjeku reći,da je ozdravljenje njegova sina samo slučaj. Ono bi se dogodilo i bez toga, što je išao k Isusu. Što bi onaj čovjek učinio? - Sažalno bi ga pogledao, kao onoga, koji ne pozna velike blagodati jake vjere.

Kad smo osjetili, da nas je Bog u našim molitvama uslišao, nikada se nemojmo pred svijetom truditi,da dokažemo kako je baš Bog odgovorio na naše molitve i naše pouzdanje. Ljudi zemaljski orijentirani, ljudi bez vjere uvijek će više voljeti neuračunljiva boga slučaja, nego vječnu Božju mudrost, Ljubav i Svemoć. Samo uslišanje Bog nam daje, da nas utvrdi u našoj vjeri i nagradi za naše pouzdanje, a ne da ih javnosti objavljujemo.

Evanđelje nam pokazuje, da smijemo moliti i za velike stvari, pa i za sam život, i onda, ako se čini, da je već smrt na nj stavila svoju ruku. Možemo li uostalom propustiti takvu molbu? Zar to nije ono najspontanije, što u takvim slučajevima čine otac i majka? Mole se za svoje dijete i onda, ako između njih i Boga inače vlada hladna atmosfera. Današnje nam dakle evanđelje dozvoljava, da u ime Isusovo sve molimo, što nam je potrebno.

Jedino nam nije dozvoljeno,da išta molimo bez vjere. Posve krivo čine oni, koji Bogu postavljaju uvjete: "Ako mi, Gospodine to udjeliš, ja ću vjerovati, ako ne, ne vjerujem!" Tko tako govori, kuša Gospodina Boga. Ne moli u ime Isusa, koji je također na Maslinskoj Gori molio za svoj život, a ipak nije bio uslišan, jer je drugačija bila volja nebeskog Oca. Ne moli kao oni pokornici, koji znadu, da nemaju nikakvih prava, nego samo jednu nadu. Ne moli pravo, jer ne vjeruje, da Bog može i ono, što se nama čini zlo, okrenuti u naše veće duhovno dobro. Takav čovjek nije sve stavio u ruke Božje, jer je zaboravio, da Bog nije samo Ljubav, nego i vječna Mudrost.

Ako smo nešto primili, što smo molili, tada zahvalimo Bogu i to pohranimo u svom sjećanju. Ako nas nije uslišao i opet mu budimo zahvalni za ono, što nam je mjesto moljenoga dao, jer nas Bog od sebe nikada ne otpušta praznih ruku.

Stoga nemojmo mnogo pred svijetom govoriti o uslišenjima, koje smo doživjeli, nego radije u svojoj kući dajmo svjedočanstvo! Tu vlada isti duh, ista vjera kao i u nama. Svijet će Božji zahvat uvijek smatrati slučajem jer ne pozna svete tajne, kojom je duša povezana s Bogom, koji je odgovorio na njezine prošnje. Radije zapišimo milosno uslišanje u spomenar svoga srca. Klonimo se svakog prepričavanja o slučajevima i sudbini, o razvoju i napretku bez Boga, nego mnogo više vjerujmo u personificiranu Mudrost, Ljubav i Svemoć, koja nam se očituje i objavljuje u ime nebeskog Oca i daje nam "znakove" svoje očinske dobrote. Amen.

LITERATURA: Schindler: Ein Sämann ging aus

3. Budite mudri! Iskoristite vrijeme!

"Braćo! Gledajte pomnjivo kako ćete živjeti; ne kao bezumni, nego kao mudri i iskupite vrijeme, jer su dani zli!" (Ef. 5,15.) Tako piše sv.Pavao 63. godine kršćanima u Efezu. I ne bez razloga! Nalažio se u tamnici. Njegov je život išao svome kraju. Znao je, da će doskora izbiti strašna oluja protiv mlade Crkve. Zato je bilo potrebno, da ozbiljne opomene stavi na srce kršćanima u Efezu. Zar samo njima? Ne! Njegove se riječi tiču i nas! On i nas opominje, jer su dani zaista zli!

1. "GLEDAJTE KAKO ĆETE ŽIVJETI!" Nije li taj savjet u svako vrijeme na svom mjestu? Ta radi se o najvećim dobrima, kojima prijeti opasnost, a to su naša vjera i krepostan život.

Ponajprije naše je vlastito srce izvor velike opasnosti za vjeru i bogoljuban život. Već u St.Zavjetu čitamo: "Mišljenje je srca čovječjega zlo od njegove mladosti!" (Gen. 8,21) Istu misao ističe sv.Pavao u svojoj poslanici Rimljanima (7,18;23.): "Jer znam, da dobro ne živi u meni... Vidim drugi zakon u udovima svojima, koji se opire zakonu uma mojega..." Zar ne bismo i mi morali isto reći? Koliki su propali i pretrpjeli sudbonosan brodolom, jer nisu pazili na neprijatelja, koji se krije u njihovu vlastitom srcu!

"Svijet" je nadalje - kako ga Isus naziva u svojim brojnim primjerima - izvor brojnim i teškim opasnostima za naše duševno spasenje. "Jer, sve, što je na svijetu, požuda je tijela i požuda očiju i oholost života." (1.Iv. 2,16.) Zar nas napast na svakom koraku i mjestu na tisuću načina ne mami u svoj naručaj? Zar svijet nije zao i pokvaren?

Kako su i sami veliki sveci imali teške borbe!

Sv.je Pavao bio izabrana posuda Božje milosti. Imao je sigurno najbolju volju služiti Gospodinu. A ipak, kako je morao boriti se i svladavati! Sam se tuži: "Jer dobro, što hoću ne činim, nego zlo, što ne ću, ono činim... Ja nesretan čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtnoga tijela?" (Rim. 7,19;24.)

Sv.Jeronim također poznaje teške duševne borbe! Iza svog krštenja povukao se u pustinju, gdje je dugi niz godina živio kao strogi pokornik. I tu, daleko od svijeta morao je mnogo trpjeti od napasti. Samo junačkom upornošću mogao se održati na visini kreposnog života. On sam piše: "Koliko su me puta i u toj pustinji, koja je nepodnosiva radi sunčanog žara, salijetale napasti tjelesnih požuda! Često su puta posve zbunile moju pamet. Nisam prestajao danju i noću plakati i moliti. Zemlja mi je služila kao krevet. Pio sam samo vodu i jeo sirovo biljevnu hranu. Kao društvo imao sam škorpione i divlje zvijeri. A ipak sam imao napasti! Postovi su omršavili moje lice, ali u mom su srcu gorjele zle

požude. U mom istrošenom tijelu, koje je oslabilo od mrtvenja, buktio je plamen nečiste ljubavi. U tom jadnom stanju bacio sam se pred Isusov križ i kvasio ga suzama! Proveo sam čitave dane i noći zazivajući Božju pomoć. Nisam prestajao oštrim kamenom udarati svoje grudi, dok napast nije uzmakla."

Tako je bilo s velikim svecima!

A mi? Obični smrtnici, koji moramo živjeti usred "svijeta", kako bismo mogli biti pošteđeni? I mi se moramo boriti, ako želimo sačuvati čistoću svoje duše.

2. "NE KAO BEZUMNI, NEGO KAO MUDRI!" Najveća je ludost biti ravnodušan prema Kristu, prijanjati uz svijet i dati se zavesti njegovim zamamnostima i čarima.

Sv.Pavao opominje napose na jednu opasnost: "Ne opijajte se vinom, jer u tom je raspuštenost!" Prevelika je odanost piću mnoge upropastila. Zato već u St.Zavjetu čitamo: "Radnik, koji je odan piću, ne će biti bogat." (Sir. 19, 1.) Ili na drugom mjestu: "Tko rado živi u veseljima, u siromaštvo će pasti; tko voli vino i ulje, ne obogati se." (Prič, 21,17.)

Jedan pijanica, koji je toliko ogreznuo u zlu, da je sebi i sam život oduzeo, napisao je prije svoje smrti ovo: "Svojim sam roditeljima i braći prouzročio toliko jada, koliko su u svojoj slabosti i jedva mogli nositi. Svojoj ženi ostavljam slomljeno srce i život pun sramote. Svakome od svoje djece ostavljam siromaštvo, neznanje i boležljivost, loš karakter i svijest, da im je otac bio pijanica!"

Zar nije sv.Pavao s pravom opominjao: "Ne opijajte se vinom!"

Mi ne smijemo biti kao lude, nego mudri!

Što je mudro? - Na to ćemo pitanje najbolje odgovoriti riječima Duha Svetoga: "Punina mudrosti jest strah Gospodnji!" (Sir. 1,16.) Ili: "Korijen mudrosti jest strah Božji i granje njezino dug život." (Ib. 1,20) U poslanicama nam govori: "Razumijte, što je volja Božja... I napunite se Duhom Svetim!"

Mudrost uistinu čini samo dobro. Ona usrećuje tijelo i dušu ne samo na ovom svijetu, nego i na drugom. Zato nas i tako lijepo opominje Duh Sveti: "Prikloni srce svoje spoznaji mudrosti!" "Pribavi sebi mudrost, jer ona je dragocjenija od srebra!" "Ona zna i razumije sve. Razborom će me upravljati kod djela mojega, jasnim će me svijetlom svojim sačuvati."

3. "ISKUPITE VRIJEME!" Ništa tako brzo ne prolazi kao vrijeme.. "Naši su dani na zemlji sjena." (Job. 8,9.) Čovjek... procvate kao cvijet, uvene, bježi kao sjena i ne ostaje!" (Ib. 12,2.) Samo vrijeme nema vremena. Svaki trenutak može nam biti posljednji. A za svaki ćemo čas vremena polagati strogi račun pred Bogom. Zar onda vrijeme nije iznad svega dragocjeno?"Nihil pretiosius tempore! - Ništa nije dragocjenije od vremena!" govorio je sv.Bernard. Vri-

jeme je isto toliko vrijedno kao i sam Bog, jer po njemu, ako ga dobro upotrijebimo, dolazimo do Boga.

No sv.Pavao nadodaje i ovo: "Jer su dani zli!" Povijest Crkve kao i profana povijest potvrđuje Pavlove riječi. U predvečerje njegova života zaista su dani bili zli. No ne samo onda, nego i danas. Živimo u vrijeme ćudorednog propadanja. Zli dani! To pokazuju tolike statistike. Potrebno je svim silama poraditi oko duševnog preporoda kao kod sebe, tako i kod svoje okoline, u kojoj živimo.

To je novi razlog, zašto moramo upotrijebiti vrijeme, da činimo dobro i spašavamo duše, koje nam je Bog povjerio.

Sv.nam je Pavao dao korisne i spasonosne upute i savjete. Na nama je, da ih u život provedemo, dok nije prekasno. Bdijemo i molimo se, da ne padnemo u napast. Budimo oprezni i mudri! Dobro iskoristimo vrijeme, da obogaćeno dobrim djelima zavrijedimo blaženu i sretnu vječnost. Moto našeg svakog dana i cijelog života neka bude: "Sve na veću slavu Božju i čast Bl.D.Marije! Amen.

LITERATURA: E.Keller: Sanctificate dominicas

---

4. Daleko od nebeske domovine

"Na rijekama Babilonskim sjeđasmo i plakasmo, opominjući se tebe, Sione!" Z tim je riječima izražena temeljna misao današnje sv.Misè. Crkva osjeća, da je daleko od domovine. Da je zatočena, podjarmljena, prezrena i progonjena. Život joj u tuđini težak i gorak. S velikom čežnjom pri svršetku crkvene godine žudi za počinkom u domovini. Zato bismo ovu nedjelju mogli nazvati nedjeljom kršćanske nade.

Teško nas tišti svijest naše grješnosti, ali nas tješi veliko pouzdanje u neizmjerno Božje milosrđe. Zato skrušeno i ponizno priznajemo s trojicom mladića u babilonskoj užarenoj peći: "Sve, što si učinio nama, Gospodine, u pravom si sudu učinio, jer sagriješismo protiv Tebe i ne poslušasmo zapovijedi tvojih!" (Ulaz).

Kolikim nas je milostima Gospodin obasipavao tokom crkvene godine! Što sve nije učinio za nas, da nas spasi! Svaki je dan dolazio među nas, da se za nas žrtvuje. Da na nas primjeni milosti i plodove svoje krvne žrtve na križu. Svakog je dana bio spreman, da nam oprašta naše grijehe. A mi smo unatoč toga kolebali, da se posve njemu predamo, stavimo pod potpuni utjecaj njegovih mi-

losti. Nismo imali odvažnosti ostaviti svijet. Odreći se grijeha, da kao čista žrtva paljenica izgaramo pred licem Gospodnjim. Koliko imamo razloga, da iz dubine svoje raskájane duše vapijemo Gospodinu: "Kyrie eleison! - Gospodine, smiluj se! Kriste smiluj se!"

U istom duhu molimo i MOLITVU dana: "Udijeli, molimo, Gospodine, vjernicima svojim umilostivljen oproštenje i mir, da se ujedno očiste od svih grijeha i nesmetanom Ti dušom služe!"

U POSLANICI pred nas izlazi sv.Pavao kao sužanj, da nam na srce stavi svoje posljednje savjete i opomene. "Braćo, gledajte dobro, kako da živite ne kao ludi, nego kao mudri!" Ozbiljno nas opominje, da živimo samo za ono,što je jedino potrebno, za spasenje svoje duše. Naš život tako brzo prolazi. Svakog smo časa bliže svojoj vječnosti. Gdje su naša dobra djela? Mudar kršćanin iskorištava svaki čas i svaku zgodu, da obogati svoju dušu novim zaslugama,jer se boji praznih ruku stupiti pred pravednog Suca. Naprotiv, najveća je ludost u tolikoj se mjeri zaljubiti u zemlju, da zaboravimo svoj konačni cilj i životnu svrhu. Grješne radosti privlače čovjeka i mame ga k sebi, ali najveća je ludost poslušati i odazvati se tom zavodničkom sirenskom pijevu, koji nas mami u propast.

Prva je dakle naša dužnost, da se borimo odvažno i odlučno protiv svojih pogrješaka, da svoju pokvarenu narav očistimo od nečistih primjesa i da iščupamo korov,koji guši i priječi rast Božjem sjemenu.

Druga je naša dužnost, da iskoristimo svaki čas vremena, koje nam Bog poklanja. Ono prolazi i više se ne vraća. Što smo stariji, to nam manje vremena ostaje, da ga upotrijebimo za Boga i za spasenje svoje neumrle duše. Prije nego i mislimo, odbit će naša posljednja ura, i mi ćemo se naći pred vratima vječnosti, na samrti. Ne zaboravimo, da od svega vremena našega života samo je ovaj sadašnji trenutak naš. Prije nego i pomislimo, već ga nema. Prošlost je izgubljena i više se ne vraća, a budućnost još nije naša. Zato iskoristimo ovaj trenutak za Boga. On za nas znači dragocjenu milost, jer o tome, kako ćemo ga upotrijebiti ovisi naša vječna sudbina. Zato u svakom trenutku rado prihvatimo sve,što Bog od nas traži ili nam šalje. Svaki čas neka bude izlijev djetinje ljubavi prema nebeskom Ocu. Svaki trenutak neka bude novi i puni snop za vječno Božje gumno. "Zato ne budite nerazumni, nego razumijte, što je volja Božja!... Napunite se Duhom!... Pjevajte i klikujte u svome srcu Gospodinu zahvaljujući svagda za sve..."

Poslušali smo savjet i opomene sv.Pavla i zato odmah u PJESMI NA STEPENICAMA pjevamo Gospodinu: "Oči se sviju u Tebe ufaju, Gospodine, i ti im daješ hranu na vrijeme!" Kod toga u prvom redu mislimo na euharistijsku hranu, koju kod sv.Mise primamo. Ona je za nas zalog vječnog života. Zato se iza dostojne sv.pričesti osjećamo kao u nebu i nastavljamo pjevati:"Aleluja! Spremno je srce moje,Bože,spremno je srce moje:pjevat ću ti i hvalit ću te,slavo moja!"

Evanđelje nam opet doziva u svijest, da smo samo stanovnici i putnici u ovoj suznoj dolini. Kraljevski činovnik moli Spasitelja, da dođe u njegovu kuću i ozdravi mu bolesna sina. Vjera ga je dovela k Isusu, ali ipak njegova vjera nije bila potpuna i savršena. Mislio je, da je za ozdravljenje njegova sina potrebna Isusova nazočnost. Nadao se, da će Gospodin položiti svoju ruku na njegova sina, pa da će mu očitim čudom vratiti zdravlje. Zato mu Gospodin prigovara: "Ne vjerujete, ako ne vidite znakove i čudesa." Činovnik je ponovo molio: "Gospodine, siđi odmah sada, prije nego mi umre sin." Ali Isus nije pošao. Bilo je mnogo važnije, da produbi i proširi vjeru toga čovjeka. Izliječio je bolesnika izdaleka, bez vidljiva polaganja svojih ruku, bez znakova. I sada je činovnik povjerovao Gospodinu savršenom vjerom. "I povjerova čovjek Isusovoj riječi i pođe." I tu je Isus mogao ponoviti riječi, koje je rekao sv.Tomi: "Blago onima, koji ne vide, a vjeruju!" On svoje uzgaja u vjeri u njegovu ljubav, u njegovu mudru Providnost, u njegovo svemoćno i skrovito djelovanje. Božji su putevi drugačiji od ljudskih puteva.

Onaj je nasrtljivi činovnik u mnogome sličan nama. Mi danomice gledamo, kako mnoga naša braća žive samo za ovaj svijet. Sve više nestaje kršćanske vjere i kršćanske samosvijesti. Strahovito se širi jednostrani nazor, vjerska ravnodušnost i otpad od Boga i Krista. Mi strepimo za spasenje njihovih duša. Zato s činovnikom iz evanđelja molimo: "Gospodine, siđi prije nego svi propadnu!" Ali On nas prekorava: "Ne vjerujete, ako ne vidite znakove i čudesa!" Gospodin traži našu vjeru. Hoće da vjerujemo u njegovu ljubav i mudrost, u njegovu spremnost i moć, da spasi sve duše, koje su dobre volje. Zaboravljamo na njegovo snažno djelovanje u dušama, kojim ljude predobiva za sebe i spašava ih. Vjerujmo dakle mnogo i ne plašimo se. Kad dođemo u vječnu domovinu uvjerit ćemo se: "Tvoj sin živi!"

Što više oslobađamo svoje srce od svega, što je zemaljsko i živom željom čeznemo za nebeskom domovinom, to radije s prognanim Izraelcima pjevamo: "Na rijekama babilonskim sjeđasmo i plakasmo, opominjući se tebe, Sione!" Pravom je kršćaninu tuđ ovaj svijet i nemili boravak na zemlji. On se sa sv.Pavlom želi: osloboditi ovoga tijela i biti s Kristom.

Nekoć je činovnik iz Kafarnauma molio: "Siđi, Gospodine, ozdravi mi sina!" Sada, za vrijeme sv.Mise, taj isti Isus doista dolazi k nama, silazi u naše srce, da nas ozdravi i ojača na životnom putu, da ne smalakšemo, nego dođemo do Božje gore Horeba, u vječnu nebesku domovinu. Amen.

5. Krunica - molitva djece Marijine.

U jednoj sam knjizi čitao ovaj lijepi prikaz: Bl. je Djevica Marija s Isusom bila u nebu. Oko njih je bilo mnogo divnih anđela. Tada Isus reče anđelima, da pođu u nebeske cvjetnjake i naberu najljepše ruže, iz kojih će isplesti vijence. On sam će njima ovjenčati čelo svoje Majke. Anđeli su poslušali i doskora su ispleli tri vijenca. Prvi je vijenac bio ispleten od bijelih ruža. Iza svake desete ruže bio je upleten po jedan ljiljan. Drugi je vijenac bio ispleten od grimiznih ruža, a treći od ruža sjajnih kao zlato. Isus je razdragan uzimao ispletene vijence i njoma okrunio svoju nebesku Majku. Marija se tako ovjenčana trostrukim vijencem vratila sa svojim božanskim Sinom na zemlju.

Draga djeco! Niste li možda i sami poželjeli, da svoju ljubav prema nebeskoj Majci i na neki izvanjski način pokažete? Sretnima bi se osjećali, da možete s anđelima nabrati rajskih ruža, da njima okitite Marijino čelo.

Ali gle! Nije potrebno, da tražite nebeske poljane, jer i ovdje na zemlji možete u najvećoj mjeri obradovati srce svoje nebeske Majke. I tu joj možete plesti divne vijence od ruža, koje ne venu, nego zadržavaju vječni miris. Znate li kako? - Kad molite krunicu!

Kadgod uzimate u ruke Gospinu krunicu, kadgod vaše ruke prebiru zrnca krunice, a usta šapću jednu Zdravomariju za drugom, vi uzimate sjajne ruže, od kojih pletete divne vijence u čast nebeske Majke.

Kao što ona priča spominje trostruke ruže, tako postoji trovrsna krunica: radosna, žalosna i slavna. Otajstva ili događaji radosne krunice slična su bijelim ružama, jer moleći radosnu krunicu uživljavamo se u radosne istine naše vjere: pratimo Mariju od Nazareta iza anđelova navještenja do Betlehema, gdje se Isus rodio. Zajedno s njom idemo u Jeruzalemski hram i ponovo se vraćamo u tihi nazaretski dom. Pred nama se kao u filmu odvija život Isusov i Marijin, dok molimo krunicu.

Molimo li žalosnu krunicu, tada žalosnom dušom stojimo uz Isusa na Maslinskoj Gori, gdje se znojio krvavim znojem. S užasom u duši slušamo zujanje bičeva nad Isusovim leđima. Vidimo krv, koja teče ispod oštrih trnova. Pratimo Isusa na njegovu križnom putu i gledamo, kako Božje Janje umire za nas na drvetu sramote. Zaista krvave, grimizne ruže Gospina vijenca!

Molimo li slavnu krunicu, uživljavamo se u Isusovu konačnu pobjedu. On je slavno uskrsnuo, da svojim uskrsnućem svima zasvjedoči svoje božanstvo. Uzašao je na nebo, da i nama pripravi ondje mjesto. Poslao je Duha Svetoga, koji nas jača svojom milošću na tom putu prema nebeskoj domovini. I konačno gledamo slavu Marijinu. Uznesena je uz najveće slavlje na nebo, i ondje okrunjena za Kraljicu ne-

ba i zemlje. Zaista sjajni, zlatni vijenac, kojim kitimo čelo svoje predobre nebeske Majke, dok joj molimo slavnu krunicu.

Treba li nas, draga djeco, uvjeravati, da ljepše molitve u čast Majke Božje ne možemo zamisliti od njezine krunice? Ta ona sastoji od molitava, koje nas je samo nebo naučilo! Ljiljani, to su Očenaši! Sam Božji Sin, Isus Krist naučio nas je preko apostola moliti tu divnu molitvu. Dok molimo Zdravomarije, ponavljamo anđelov pozdrav i nadodajemo zanosne riječi sv. Elizabete, kad ju je Marija posjetila: "Blagoslovljena ti među ženama..."

Molitvom Slava Ocu slavimo čitavo presv. Trojstvo: Oca, Sina i Duha Svetoga. Kao što dobroj majci nikada ne može dosaditi, da je njezino dijete naziva najljepšim imenom "mama", jednako tako i Bl. Dj. Marija s najvećom radošću sluša opetovanje anđelova pozdrava, pozdrava svoje djece, koja joj mole krunicu.

Kad molimo krunicu, onda činimo ono, što Bl. Dj. Marija od nas traži i s pravom očekuje. Kad se godine 1858. Majka Božja pokazala maloj Bernardici u Lurdu, imala je oko svojih ruku obavijenu krunicu. Poticala je i zajedno s Bernardicom molila krunicu. Isto je tako bilo i s ono troje pobožnih pastirića u Portugalskom mjestancu Fatimi. I njima se Marija ukazala s krunicom u ruci. I njih je svaki puta poticala, da marljivo i pobožno mole krunicu. I oni su to činili u svaki slobodan čas vremena, dok su pasli svoje stada u Irijskoj Kotlini. I ne samo oni, nego i svi ljudi, koji su onamo dolazili, molili su krunicu.

O da znamo, koliko nam koristi molitva krunice, molili bi je često, svaki dan, jer njome sebi osiguravamo pomoć i zaštitu svoje nebeske Majke. Ali ne samo sebi, nego i svojima. Krunicom možemo neizmjerno mnogo pomagati i svojim dragim pokojnicima. Njome skraćujemo čistilišne muke dušama, koje se muče i čekaju presretan čas, da mogu u nebo.

Koliko ima živih primjera, gdje se vidi očita pomoć Marijina, jer joj se molila krunica!

Iz vremena francuske revolucije spominje se ovo: Već je mnogo ljudi bilo pozatvarano. Jednog dana odvedu i roditelje djevojčice, koja se zvala Julija Janau. Nitko nije od nje više plakao, kad su odvodili oca i majku iz roditeljske kuće. Djevojčica je bila neutješiva. Ali u svoj svojoj tuzi sjetila se majčine preporuke: "Dijete, rado moli krunicu!" I ona počne moliti krunicu, jednu za drugom, čitav dan. Imala je živo i čvrsto pouzdanje, da će joj Marija pomoći. I dok je ona tako molila, odjednom bane u njihovu kuću neki vojnik, očito tražeći nove žrtve. Kad pred sobom ugleda djevojčicu, upita je:

- Što to radiš?

- Molim krunicu za svoje roditelje, da se dokaže njihova nevinost! - odvrati bezazleno dijete.

- Krunicu? upita vojnik u čudu. A misliš li, da će ti ta molitva pomoći?

- Sigurno! Moja mi je majka rekla, da u najtežim časovima života samo molim krunicu i Majka će Božja pomoći. Ja u to čvrsto vjerujem.

Vojnik je gledao dijete i počeo u srcu sažaljevati njezin bezutješni položaj. Na koncu upita:

- A misliš li, da su tvoji roditelji doista nevini?

- U to sam posve sigurna, jer nikada nisu nikome ništa zla učinili, - odvrati djevojčica.

- No dobro! Ja ću pogledati, pa ako bude moguće, da im što pomognem, rado ću to učiniti.

- O hvala, gospodine!, zahvaljivala je mala. Spasite moje drage roditelje i ponovo mi ih povratite!

Vojnik je otišao, ali svog obećanja nije zaboravio. Njegovim posredovanjem bili su pušteni roditelji male Julije opet na slobodu. Spasila ih je Marija, da nagradi veliku vjeru i pouzdanje male djevojčice, koja je tako rado molila krunicu.

Ugledajmo se u njezin primjer pa i mi pletimo te divne vijence gospođinih ruža i njima resimo čelo svoje nebeske Majke. Tako ćemo zavrijediti, da kroz svu vječnost budemo ondje, gdje je Ona, naša nebeska Majka. Amen.

===+++===

XXI. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. "Kolikoput da oprostim svome bratu?"

Jednom je vatreni apostol Petar postavio Gospodinu pitanje: "Koliko puta, ako sagriješi brat moj protiv mene, da mu oprostim? Do sedam puta?" Na to mu Isus odgovori: "Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdesetput sedam puta". (Mt. 18,21-22.) Drugim riječima: uvijek i svagda. Naše opraštanje ne smije poznavati granica ni ograničenja. Tim odgovorom slavi mudrost i dobrota Sina čovječjega pravi triumf. Riječi su to jedino sposobne, da dokrajče mržnju i neprijateljstvo među ljudima i ostvare trajan mir na svijetu. Kad bi ljudi iz ljubavi prema Kristu doista znali jedan drugome opraštati, svijet bi dobio posve drugačiji izgled, život bi postao mnogo ljepši i snošljiviji.

Isusova nauka o opraštanju zvučila je neobično njegovim suvremenicima, koji su poznavali drugi zakon: "Oko za oko zub za zub!" I sami su apostoli bili iznenađeni Isusovim riječima. Zato je Spasitelj odlučio, da svoju nauku o opraštanju ilustrira jednim zornim primjerom, koji će biti razumljiv za sve.

Započeo je govoriti ovu priču: "Kraljevstvo je nebesko kao čovjek kralj, koji odluči, da uredi račune sa slugama svojim.. "(Evanđelje). Tko je taj sluga, koga je gospodar tako obilato nagradio, jer mu je sve oprostio?- Nitko drugi, nego svatko pojedini između nas! Svi smo mi pred Bogom veliki dužnici. Sjetimo se samo svog života, svoje prošlosti! Koliko smo puta prekršili Božje i crkvene zapovijedi! Koliko smo puta povrijedili pravu ljubav prema Bogu, svojim roditeljima i bližnjima! Koliko smo puta povrijedili čistoću, poniznost, blagost i krotkost! Koliko smo puta bili tvrda i nemilosrdna srca prema potrebama bližnjega! Zanemarivali smo svoje kršćanske dužnosti: sv.Misu, sv.ispovijed i toliko toga, što se nikako jednom kršćaninu ne dolikuju. Naši su dugovi ogromni. Kad na njih mislimo, dušu nam obuzima pravi i opravdani strah. Jer što ćemo reći, čime ćemo se opravdati, kad nas Gospodar pozove k sebi na račun? Svi će prazni izgovori i izvinjavanja ostati bez uspjeha. Malo će tada značiti zvučno ime ili položaj. Sve bogatstvo i sva zemaljska dobra ne će nam dostajati, da podmirimo svoj dug pred nebeskim Kraljem. Što da učinimo?- U tom teškom i bezizglednom položaju tješi nas jedna nada: nada u neizmjerno Božje milosrđe, koje skrušenim grješnicima najspremnije oprašta. Gospodin će i nama, kao i onom čovjeku - sluzi iz Evanđelja - oprostiti, samo ako ga ponizno zamolimo.

No, Spasitelj nas je učio ovako moliti: "Oprosti nam duge naše, kako i mi opraštamo dužnicima našim!" Kao što nebeski Otac spremno i rado oprašta sve naše grijehe, jednako tako treba da i mi svojoj subraći, ljudima,

s kojima živimo, od srca rado opraštamo. Ne bismo smjeli biti tvrda srca na smilovanje, nego puni dobrote i obazrivosti. Puni razumijevanja za svoga bližnjega. Puni spremnosti na opraštanje svake uvrede, koju nam nanese. Trebalo bi da se ugledamo u neizmjernu dobrotu i ljubav nebeskog Oca. U Njegovo milosrđe i strpljivost, pa da sami po njegovu uzoru živimo i radimo.

Ali, nažalost, što vidimo? - Isus je nastavljajući svoju priču govorio: "A izišavši onaj sluga, nađe jednoga od svojih drugova, koji mu je bio dužan sto dinara i stade ga daviti govoreći: Plati, što si dužan!..." Evanđelje nadodaje: "Vidjevši njegovi drugovi, što se dogodi, vrlo se ožalostiše". S pravom! Njegov je postupak uistinu sramotan i nepravedan. Nije htio oprostiti mali dug, dok je njemu njegov gospodar spremno na njegovu molbu oprostio milijunske svote.

Zar ta Gospodinova priča ne odgovara stvarnosti? Tko misli na tolika neprijateljstva i nepomirljivost među ljudima, na mržnju, koja dijeli čovjeka od čovjeka, jednu obitelj od druge, koja otuđuje djecu istih roditelja i stvara među njima razdor i neslogu, lako će uvidjeti, da današnji čovjek tako slabo slijedi uzvišeni primjer nebeskog Oca, koji dobrostivo sve oprašta onome, koji ga iskreno zamoli. Kako bi posve drugačije postupali svi oni, koji su tvrda i nemilosrdna srca, koji ne rado opraštaju i godinama se srde na brata svojega, da se sjete na svoje dugove, koje imadu upisane u knjizi vječne Pravde. Kako se mogu nadati, da će im Bog oprostiti njihove teške krivnje i prestupke, kad oni ni sitnice ne će oprostiti? Kojim se pravom mogu nadati Božjem smilovanju i oproštenju, kad su sami nepomirljivi i ne opraštaju svome bližnjemu? Njihova će ih usta suditi, jer svaki dan mole: "Oprosti nam duge naše kao što i mi opraštamo dužnicima našim!"

Ne zaboravimo i na to, da svako spremno opraštanje donosi čovjeku duboku i istinsku radost i unutarnje veselje. Tiha je to Božja nagrada za njegovu velikodušnost. Naprotiv svaka nepomirljivost, svaka srdba i nemilosrdnost ogorčava srce, a dušu ispunja nemirom i nezadovoljstvom. Ako smo velikodušni i široka srca za opraštanje bližnjemu, tada smo Bogu slični. Zato neka nam ne bude teško junački pružiti ruku i oprostiti svaku uvredu, jer na taj način sebi osiguravamo Božje milosrđe i Božju naklonost.

Evanđelje završava ozbiljnom opomenom svima onima, koji su tvrda i nepopustljiva srca: "Tada ga dozva gospodar njegov i reče mu: Zli slugo, sav sam dug oprostio tebi, jer si me molio. Nije li dakle trebalo, da se i ti smiluješ svome drugu, kako sam se i ja tebi smilovao? I razljuti se gospodar njegov i preda ga mučiteljima, dok ne isplati svega duga. Tako će i Otac moj učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svomu od srdaca svojih."

"I vama", rekao je Gospodin. Te se riječi tiču svakoga od nas. Neka nitko ne misli, da se odnose na ovoga ili onoga. Jer svatko mora da se udara u prsa i misli na

svoju krivnju. Strašna je sudbina zadesila slugu, koji je bio tvrda i nemilosrdna srca. I posve s pravom, jer je žeo ono, što je posijao. Ako je Gospodin prema nama milosrdan i obazriv, tada On i od nas očekuje, da kao njegova djeca budemo istoga duha. Da bogatstvo oproštajne ljubavi prenosimo na okolinu, u kojoj živimo. Morali bismo iskorijenjivati svaku mržnju i razdor. Svaku netrpeljivost i nepomirljivost, da tako među ljudima zavlada pravi mir i sloga. Tko tu ne zna nešto žrtvovati i svladati se, nije dorasao velikoj životnoj zadaći. Taj će jednom na Božjem sudu osjetiti tešku kaznu svoje tvrdoće i nemilosrdnosti.

Ostavimo, draga braćo, svaku nepomirljivost i odlučimo izmiriti se s onima, s kojima se srdimo. Nemojmo izaći prije iz ove crkve no što smo iz duše otjerali duh nepomirljivosti. Nije to lako, ali mislimo na Isusove riječi: "Koliko puta da oprostim? Sedam puta? - Ne! Sedam, nego sedamdeset i sedamput! To nije savjet, nego naša stroga dužnost, sveta zapovijed! Ne ćemo nikada na času svoje smrti moći imati pouzdanja u Božje milosrđe niti u Božju milost na Božjem sudu, ako za života sami nismo znali za volju mira, sloge i izmirenja pridonijeti po koju žrtvu.

Predragi! Opraštanje je krepost, na koju nas ne mogu prisiliti nikakvi državni propisi ni uredbe. Ono raste na tlu kršćanske vjere. Pravni paragrafi stoje na papiru, ali oni ne će okrenuti ljudska srca. Pomislimo, što bi bilo od svijeta, da u njem jednog dana nestane kršćanskog opraštanja i duha pomirljivosti? Zar to najbolje ne pokazuje povijest dvaju svjetskih ratova, kojima je neizrecivo mnogo zla nanešeno ljudima? Nije ih vodila kršćanska pomirljivost, nego mržnja i neobuzdana sila.

Molimo uvijek punom sviješću prošnju Očenaša: Otpusti nam duge naše, kao što i mi otpuštamo dužnicima našim!" Neka svaka nedjelja bude dan izmirenja, da nitko ne pristupa Božjem oltaru, a da se prije toga nije izmirio sa svojim bratom, protiv koga nešto ima. Poradimo oko toga, da naši suvremenici osjete na sebi što više blagodati velikoga Kralja mira. Amen.

LITERATURA: Dr.J.Honnef: Die Botschaft des Wortes Gottes, II.

---

2. Strpljivost.

Najkraći smisao današnjeg dugog evanđelja mogli bismo izraziti ovim riječima: "Na nebu vlada strpljivost. Dosljedno tomu i stanovnici zemlje moraju biti strpljivi."

No, ako se malko obazremo oko sebe, što vidimo? Prava djeca današnjeg nervoznog vremena ne znaju za tu uzvišenu krepost. Njihov se život odvija u neprestano napetosti i pokretu. Svaki im je čas točno određen i proračunat. Njihov pogled neprestano počiva na satu. Postaju veoma nestrpljivi, ako sve ne ide onako, kako su zamislili. Duh je modernog čovjeka nemiran, nestaložen, nestrpljiv. Direktor poduzeća, koji u vlaku i autu živi, radi, jede, spava i umire. Trgovački putnik, koji vidi svoju djecu kod krštenja, ženidbe i još koji puta u međuvremenu. Telefonska centrala, koja neprestano spaja i prekida tisuće niti, kroz koje se provlači poslovna djelatnost suvremenog, prezaposlenog čovjeka - sve su to simboli našeg nemirnog vremena.

Naprotiv, tko je strpljiv, tko ljubi mirni tok stvari i događaja, toga pregazi točak vremena. Zaostane i ne ide u korak sa suvremenim životom. A ipak, unatoč sve naše užurbanosti, svakom je kršćaninu iznad svega potrebna krepost strpljivosti. Gdje ćemo je susresti? - Pravu strpljivost naći ćemo samo kod onog čovjeka, koga je život poveo Jobovim stopama. Kod onih, koji mnogo siju, a malo žanju. Koji umjereno i čisto žive. Koji su bolesni. Koji mnogo rade i muče se, a vide malu korist od svih svojih napora i žuljeva. Kod onih, koji su djecu odgajali i u njima gledali nadu životu, a smrt ih je prerano i neočekivano istrgnula iz njihova zagrljaja. Strpljivost nalazimo kod onih, koji su se cijela života brinuli i skrbili za druge, a na koncu su sami ostali osamljeni i od svih napušteni. Strpljivost susrećemo kod onih, koji vjerno služe Gospodinu, a toliko se moraju boriti sa sotonom, bijedom i nevoljom, života, svladavati zdvojnost i svu nestrpljivost svoje uznemirene duše. To je uistinu divna, božanska krepost, pravi odsjev strpljivosti, koju nebeski Otac pokazuje prema nama.

Kako bi strašno bilo za nas, siromašne i grješne ljude, kad naš Bog prema nama ne bi bio strpljiv i pun milosrđa! (4.Moj.14,18.) Deset talenata, o kojima pripovijeda Spasitelj u današnjem evanđelju, silno je veliki novac. Milijonske svote. Ali naši grijesi slabosti, zloće i prkosa još su veći, neizmjerno veći, jer njima vrijeđamo samog Boga. Postajemo silni dužnici neizmjernog Božjeg veličanstva. Nestrpljivi Bog za nas bi slabe grešnike bila strašna paklenska neman, koja je žedna osvete. Nestrpljivi bi Bog danju i noću poput more tištio našu savjest i dotjerao nas konačno do ludila i zdvojnosti. Nestrpljivi Bog ne bi bio onaj silni, neizmjerni, božanski Ocean, u kom tone naša bijeda i netragom izčezavaju naši grijesi. Ne bi bio onaj Bog, koji je stvorio čovjeka slobodna i razumna dozvolio

veliki riziko,da se taj čovjeksvojom slobodom i na zlo posluži. Njegova bi osvetnička volja morala neprestano remetiti onaj red, koji je stvorio u svijetu.

No mi se molimo Bogu strpljivosti i utjehe (Rim.15, 5.). Bogu, čija je strpljivost velika kao i njegova svemoć. On je znao, da će njegova stvorenja griješiti, ali ih je unatoč toga stvorio. Znao je, da će umoriti njegova Sina, a njegova Ga strpljivost ipak poslala na svijet. Znao je, da će mnogi i dalje ostati tvrda i hladna srca, ali on ga je svejedno izručio Njegovim ubojicama. Znao je,da će Njegovo kraljevstvo milosti i istine među ljudima nailaziti na velike teškoće, nerazumijevanja i progone, a ipak ga je ustanovio, da privodi ljude vječnom spasenju. Znao je, da ćemo ti i ja još griješiti, a ipak nas njegova strpljivost još podnosi.

Eto, to je božanska strpljivost, koju je Spasitelj donio na ovaj svijet, da se smiri i stiša naša prevelika nestrpljivost. Naša neobuzdana i nerazborita revnost. Žar naše mržnje, vatra naše ljubavi, silovitost našeg stremljenja. Istom u strpljivosti posjeduje čovjek sama sebe. Bez nje bi bio bjesni kavkađija ili vječno zaplakana žalosna vrba. "Bolji je ustrpljiv čovjek nego ratni junak; tko svlada samoga sebe, veći je nego osvojitelj gradova." (Prič. 16,32.) Ili sv.Pismo na drugom mjestu navodi ove riječi: "Ustrpljivim čini čovjeka razboritost; čast mu je mimoići krivnje.". (Ib. 19,11). A strpljivi nam je Spasitelj obećao- "Strpljivošću spasit ćete duše svoje!" (Lk.21,19.)

Kad bismo danas svaki od nas pogledali u svoju dušu, vidjeli bismo, kako nam je upravo ta krepost iznad svega potrebna. Nema nijednog kršćanina, koji bi mogao bez nje živjeti; a još manje vinuti se do vrhunca kršćanske savršenosti. Tko da izbroji sve životne slučajeve, u kojima se u najvećoj mjeri traži od nas veliki, herojski stupanj strpljivosti? Pred našim očima prolaze procesije onih, koji stenju i svijaju se pod teškim teretom života. Njihov je životni put postao pravi križni put, na kom ih može održati samo velika strpljivost i odanost u volju Božju.

Zar je lako iz liječnikovih ustiju čuti riječ "neizlječiv?" Koliko se strpljivosti traži od takvog bolesnika, da ne zdvaja, ne očajava, nego podnosi svoj križ dokle bude volja Božja? Zar je lako podnijeti bolni udarac, kad nam smrt otme ono, što smo najviše voljeli, najviše trebali u svom životu? Koliko se junačke strpljivosti traži od žene, koja je izgubila muža. Od djece, koja su izgubila roditelje, da ne zdvajaju, nego strpljivom predanošću u volju Božju nastave život, koji će od onog kobnog časa biti mnogo teži i bolniji! U takvim časovima i mi bismo najradije s prorokom Jeremijom govorili: "Teško meni od rane moje! Neizlječiv je udarac moj. Ali mislim: To je tijelo moje, podnijet ću ga!" (Jer.10,19.) Recimo jakom i strpljivom dušom:To trpljenje svoje podnijet ću iz

ljubavi prema strpljivom i dobrostivom Spasitelju, koji je istim putem pošao pred nama, da nas ohrabri i potakne na strpljivost u našim križevima.

Nitko nam ne brani plakati, kad nas stigne jaka i teška bol. Ali naše suze, neka budu pune strpljivosti i predanja u volju Božju. Na taj će način one postati drago kamenje, kojim će ruka Svemogućeg i dobrostivog Boga uresiti našu krunu, kad uniđemo u rajske dvore.

Još bih nešto htio staviti na srce onima, koji na oko ne trebaju toliko strpljivosti. Obraćam se onima, koji se sretni osjećaju u svom životu. Njihovi su životni puti suncem obasjani. Svoj život provode strogo po volji Božjoj i dobro im je. Neka i oni ne zaborave da im je strpljivost potrebna. Da i najsjajnija sreća jednog dana može isčeznuti i nestati. Da najveći talenti i marljivost tijela ne mogu povećati slavu duše, ako nisu u skladu s voljom Božjom. Gdje strpljivosti nema, tu u brzo zavlada razočaranje i pesimizam, a to znači smrt za dušu i sva viša nastojanja.

Jest, predragi! Prava strpljivost nije nešto preživjela, nego je to svjetska sila, kulturni faktor, snaga naroda u pravom smislu riječi. Ako te kreposti nemamo, tada ne ćemo izdržati na mučnom uspinjanju prema nebeskoj domovini. Tada ne ćemo izdržati u teškom procesu ozdravljanja našeg naroda. Tada u teškoćama i bijedi ne ćemo imati snage ustrajati do konca. Neka nas u životu uvijek prate riječi Isusa Siraha iz Knjige Crkvenice: "Strpljivi izdrži do pravoga vremena; poslije mu iz toga izraste radost." (1,23.) - Amen!

LITERATURA: Dr.R.Linhardt: Feurige Wolge,II.

---

3. "Ako se tko i bori, ne dobije vijenca, ako se pravo ne bori!" (2.Tim. 2,5.)

Današnja je poslanica puna borbenog duha. Zvuči kao ratna trublja, koja poziva u boj. Tome se i ne treba mnogo čuditi, jer već starozavjetni Job spominje, da je borba ljudski život na zemlji. (Job 7,1.) Oko nas bjesne duhovni bojevi i nitko im ne može izbjeći. Svakom je čovjeku određeno, da se bori do konačne pobjede. No Apostol opominje: "Ako se tko i bori, ne dobije vijenca, ako se pravo ne bori." A šzo znači pravo se boriti, to nam najbolje kazuje današnja poslanica. Njezin je sadržaj: Okupite se oko svog Vođe! Uočite svoje neprijatelje! Oboružajte se potrebnim oružjem!

Tko je naš vođa? - Isus Krist, Sin Božji, pravi Bog!

Pravo se dakle bori i dobiva konačnu pobjedu onaj, koji se bori pod Njegovom zastavom, u Njegovo ime u Njegovom snagom. Apostol opominje: "Braćo, jačajte u Gospodu i u sili njegove jakosti." Potrebno je odvažno stati na stranu Kristovu; svoje oči i svoje srce upraviti prema Njemu; biti u Njegovoj milosti, molitvom stalno povezan s Njime, slijediti njegov glas. To Gospodin traži od svih svojih podanika. Oštrim riječima: "Koji nije sa mnom, protiv mene je i koji sa mnom ne sabire, prosipa" (Lk. 11,23.), odbacuje sve one, koji misle boriti se odvojeno od Njega. Koji ne žele u velikim duševnim bojevima sudjelovati. Koji misle, da će se Bog zadovoljiti samo u njihovim pobožnim osjećajima.

Naše je dakle geslo: Uz Krista! Njemu pripadamo već od sv.krštenja, kad smo svečanim zavjetom obećali doživotnu vjernost Njemu i svetoj vjeri. Još smo više postali njegovi po sv.Potvrdi, gdje smo postali Kristovim vojnicima.

Nije li svaka izdaja najveća sramota? Što ćemo reći čovjeku, koji se iznevjeri svome obećanju? Što onima, koji kukavički okreću leđa svome Vođi i sramote zastavu, pod kojom se bore? - Reći ćemo, da su to najveći slabići i kukavice, koji su nedostojni kršćanskog imena, koga nose.

Protiv koga je uperena naša borba? - Kad smo upoznali svog Vođu, potrebno je uočiti neprijatelja, protiv koga ćemo se boriti. Opet nam sv.Apostol jasno ističe: "Nije nam se boriti s tijelom i krvlju... nego s duhovima pakosti u uzdušnim visinama." Naši su dakle najveći neprijatelji pali anđeli, zli dusi. Ti nekoć sjajni duhovi postali su radi svoga grijeha anđeli tame, neprijatelji Božji i naši. Snagom svog pronicavog duha, moću svoje iskvarene i pakosne volje, uz pripuštenje Božje stvaraju na ovom svijetu svoje kraljevstvo, kraljevstvo tame, koje se bori protiv kraljevstva svijetla. Njemu pripadaju svi oni, kojima je miliji grijeh, nego krepost, koji više vole sotonino ropstvo, nego slobodu djece Božje.

To su neprijatelji, protiv kojih se Krist borio u pustinji i u Getsemaniju. Svojom ih je smrću smrtno ranio. Svojim uskrsnućem slavno pobijedio i skršio njihovu moć. Istina, Kristova pobjeda nad sotonom još nije dovršena. Ona će se voditi do sudnjeg dana. Zato je najveća dužnost svakog kršćanina, da u toj borbi bude uz Krista. Jer tko se s Kristom bori, s Njime će i pobijediti.

Budući da je to teška borba, potrebno je, da budemo dobro naoružani. Ne bismo se ni izdaleka mogli uspješno boriti, kad sam Bog ne bi bio naša snaga, naše oružje i naša obrana. O kakvom oružju govori sv.apostol Pavao?

"Opašite bedra svoja istinom!" Tko se drži Kristove istine, ne hoda u tami, ne luta, nego ide točno određenim putem prema svojoj životnoj svrsi. Takav čovjek nije trska, koju svaki vjetrić ljulja i savija, nego je gordi hrast, koji prkosi i najljućim olujama. Tko je tu istinu

odbacio, odbacio je svoj ures i svoju zaštitu. Istina,na oko je postao slobodniji, ali je zapravo samo lopta,kojom će se posluživati duhovi tame,knez laži. Takav čovjek postaje rob ljudskog obzira, jadno stvorenje, koje nadahnjuje i vodi zao duh.

Dobrom je vojniku potreban oklop. On zaštićuje njegova prsa od oštrice mača i od ubojitih strijela. Oklop simbolički označuje pravednost ili kršćanski život.Vjerno ispunjavanje svih dužnosti prema Bogu, sebi i bližnjemu, Označuje duh molitve, kojim je prodahnut taj život. Zašto tolika srca danas krvare? - Zato, jer je odbačen oklop pravde. I oni na oko izgledaju slobodniji, ali su oslabili i postali jadne žrtve zbog primjera, svake napasti i svakog zavodnika.

Prema riječima sv.Pavla potrebno je, da se obučemo,da na nogama nosimo posebne zaštitnike, koji omogućuju siguran i čvrst hod, otklanjaju svaku nestalnost i kolebljivost. Time je označena spremnost na evanđelje,koje nam donosi pravi mir i unutarnje zadovoljstvo. Evanđelje,koje nam donosi taj mir s Bogom i nama samima, obavezuje nas, oduševljava i potiče,da se borimo protiv svih neprijatelja, koji bi nam htjeli oteti taj mir. Zašto su toliki u duševnim borbama izgubili svaki mir i zadovoljstvo? Zato jer nisu obučeni u evanđelje.mira, nego su prepustili, da ih vode slučajne prilike života. Zato i nije nikakvo čudo, što ih njihov beznačajan život često dovodi u očaj i zdvojnost. Nemaju i ne znaju zašto da se bore.

Tu je još jaki štit, koji čuva tijelo. On označuje našu vjeru. Ona nadvladava svijet i đavla. Zadržava otrovne strijele:zle misli i pohote, kojima sotona nastoji zarobiti naš duh. Vjera trne u nama oganj požude i odgaja nas,da živimo životom dostojnim svoga poziva.

Zašto se toliki više ne opiru zlu? Zašto je mnogima svaki grješni pogled, svaka misao i svaka sablazan otrovna strijela, koja ranjava i truje njihovu dušu? - Jer su odbacili štit vjere, koji ih je do sada branio.

Još nam kao dobrim vojnicima u bojevima Božjim nedostaje samo šljem i mač. Šljem je naše spasenje. Glavu kršćanina zaštićuje misao na ono, što je jedino potrebno, misao na spasenje svoje neumrle duše. Mač je riječ Božja, koju obilato nalazimo u svetim knjigama St.i Novog Zavjeta.

Zašto je duhovni život mnogih kršćana ledena pustoš smrti, lanac bezbrojnih poraza? - Zato, jer je njihova glava nezaštićena. Oni misle i brinu se za sve,samo ne na svoju besmrtnu dušu, koja će vječno biti ili sretna ili nesretna. Zaboravili su svoj šljem i mač je ispao iz njihovih ruku. Ne traže riječ Božju, koja im donosi najjasnije svjetlo, najsnažniju utjehu i najveću snagu.

Poznajemo svoga Vođu. Uočili smo i neprijatelje,protiv kojih se moramo boriti. Upoznali smo se oružjem, kojim ćemo doći do konačne pobjede.Danas više nego ikada prije vrijede Kristove riječi:"Tko nije sa mnom,protiv mene je!" Uz koga ćemo stati? Kome ćemo služiti? - Bogu ili sotoni?

Sredovječni su vitezovi polazeći na križarske vojne, da oslobode Kristov grob od nevjernika, oduševljeno klicali: "Bog tako hoće! Bog tako hoće!" Istim bojnim poklikom i mi stupimo u borbu. Bog hoće, da se borimo protiv tamnih sila ponajprije u nama samima. Te nas sile vuku prema dubinama, u naručaj grijeha. Napose odvažno i odlučno odbijajmo nasrtaje sotone, koji prema riječima Petrovim "kao ričući lav obilazi tražeći koga da proždre." Neka nas uvijek tješi misao, da su sveti bojevi, koje vodimo. Borimo se za svetu stvar: za kraljevstvo svijetla u nama i u svijetu. Bog nam je sam preko Apostola odredio duhovno oružje u toj duhovnoj borbi. On nam sam obećaje konačnu pobjedu, ako do konca ustrajemo uza Nj.

Budemo li uvijek vjerni svome Vođi do posljednjeg daha, tada ćemo zavrijediti, da u onaj veliki dan konačne Kristove pobjede zajedno s njim uniđemo u kraljevstvo vječnog mira. - Amen.

LITERATURA: Dr.P.Wilhelm von Keppler: Homilien ud Predigten

---

4. Borbom do pobjede!

Crkvena se godina sve brže približava svome svršetku. Neprijatelji našeg spasenja podvostručit će svoje napore, da nas upropaste. Možda smo se već umorili u duševnim bojevima i malakšemo. Zato nas Crkva kao zabrinuta i brižna Majka potiče na novu i odvažnu borbu. Daje nam i oružje, kojim ćemo najuspješnije odolijevati svim nasrtajima naših neprijatelja. Tako današnja misna liturgija ima dramatski, upravo ratnički, borbeni karakter za razliku od prethodne nedjelje, u kojoj je prevladavala čežnja za nebeskom domovinom.

Ova borba ima sliku i uzor u starozavjetnoj Esteri, koja saznavši za okrutan Amanov plan, da se pobiju svi Izraelci u cijelom perzijskom carstvu, ojačana postom i molitvom dolazi kralju i moli za svoj narod. Sva je njezina nada u pouzdanoj molitvi. Zato i Crkva okružena tolikim neprijateljima odmah na početku današnje svete Mise ponavlja riječi iz Knjige Esterine: "Na Tvojoj volji, Gospode, sve je postavljeno i nema toga, koji bi se mogao protiviti Tvojoj volji... Ti si Gospod sve-

mu." (Est. 13,9-11.) Kao što je Estera čvrstom vjerom u Boga, ojačana postom i molitvom spasila svoj narod, jednako tako i mi čvrstom vjerom i neograničenim pouzdanjem u Božju svemoć dolazimo do pobjede.

Svoju prošnju za Božju pomoć nastavljamo u MOLITVI: "Obitelj svoju čuvaj, molimo Gospode, sveudiljnom ljubavlju,da od svih protivnosti po Tvojoj zaštiti bude slobodna i u dobrim djelima tvojem imenu odana." Svemogući Bog u nebu naš je Otac, koji ljubi i zaštićuje "svoju obitelj".

U POSLANICI pred nas izlazi vatreni Kristov borac sv.Pavao, koji nas poziva na borbu protiv neprijatelja našeg spasenja. Valja nam se boriti ne samo"s tijelom i krvlju", t.j. protiv slabih ljudi, nego protiv knezova i vlasti protiv svjetskih upravitelja tame, protiv zlih duhova u zraku. Bog daje zlim duhovima vlast nad Crkvom i nad pojedinim dušama (Job), da ih kušaju i progone,da prokušani u borbi i napastima zadobiju nebesku nagradu. Međutim sotona ne može upravo ništa više učiniti, nego mu to Bog dopušta.

Da izvojštimo konačnu pobjedu, potrebno je, da se opremimo duhovnim oružjem. Sv.Pavao jasno navodi od čega sastoji to oružje, kojim ćemo pobijediti sve neprijatelje. Potrebno je prije svega, da naši bokovi budu opasani istinom. Pojas "istine" označuje vjernost prema vjeri u Krista i u Crkvu, koju smo vjeru ispovijedili kod sv.krštenja. Označuje čvrsto osvjedočenje, da jedino kod Krista, u njegovoj nauci nalazimo svu istinu. Prsa treba da su zaštićena "oklopom pravde", t.j. oklopom sveta i savršena života. Moramo živjeti životom posvetne milosti,jer inače smo u Božjim očima mrtvi. Naše noge moraju biti obuvene, t.j. moramo uvijek biti spremni, da živimo po Isusovoj nauci i po njegovu primjeru i da svojim uzornim životom propovijedamo evanđelje. U ljevici nosimo "štit vjere" u Gospodina i štit nepokolebivog pouzdanja u njegovu blizinu, njegovu pomoć, njegovu milost, koja u nama djeluje. Desnicom upravljamo duhovnim mačem, koji je riječ Božja. Kao što je nekoć Gospodin u pustinji odvratio napasniku: "Pisano je", isto tako i mi uzvraćamo đavlu i njegovim slugama i pomoćnicima: "Odlazi sotono, jer je pisano: Nemaj drugih bogova uz mene. Jedan je tvoj Gospodin Bog. Njega ljubi svim srcem, svom dušom i svom snagom svojom". Na glavi nosimo spasonosnu kacigu, t.j. čvrstu nadu u vječno spasenje, koje nas čeka, ako se budemo valjano borili.

Tako oboružani puni pouzdanja pjevamo PJESMU NA STEPENICAMA: "Gospode, ti si nam utočište od koljena do koljena. Prije nego bregovi postadoše i sazda se zemlja od vijeka do vijeka ,Ti si Bože. Kao što je nekoć izraelski narod teško snosio egipatsko sužanjstvo, dok ga Gospodin nije oslobodio,tako i mi,dok trpimo progonstvo na ovom svijetu,uvjereni smo,da će i nas spasiti moćna desnica Gospodnja.Zato nadodajemo svojoj pjesmi radosni "Aleluja".

Kakogod se s jedne strane moramo boriti protiv neprijatelja našeg spasenja, tako s druge strane moramo biti puni Kristovog duha, koji je duh milosrđa i spremnog opraštaja. Kako je velikodušan Bog prema nama! Poput onog sluge iz evanđelja naši su dugovi tako veliki, da ih ne možemo isplatiti. Naše su uvrede i grijesi tako brojni, da za njih ne možemo dati dostatnu zadovoljštinu. Što da učinimo? Pasti ćemo na koljena pred neizmjernim Božjim veličanstvom i moliti za oproštenje. Znamo naime, da Bog grješniku, koji se ponizi, prizna svoj grijeh, za nj se kaje i ozbiljno uznastoji, da se popravi, oprašta sav dug, kakogod velik bio. Dosta je da probudimo čin savršenog pokajanja i čin savršene ljubavi prema Bogu. Ako smo spremni i sve učiniti i pretrpjeti, što Bog od nas traži, Bog će nam oprostiti sav dug: grijeh i kaznu, vječne paklene muke i vremenite muke u čistilištu. Jer On je neizmjerno milosrdan. Mogao je učiniti, da umremo u grijehu, ali je u svom milosrđu i strpljivosti čekao naše obraćenje. Zato pristupimo sakramentu pokore, da svoje duše očistimo i spremni čekamo Božji poziv, da položimo račun. A ne zaboravimo, da će Gospodin tražiti račun o svim talentima i darovima, o svim milostima i sposobnostima, o tome, kako smo iskoristili vrijeme, zdravlje, tjelesne sile, o mislima, riječima i djelima. Svijetla zraka prožet će naš razum u tom trenutku. Naša će duša jasno poput sunca upoznati i sve dobro i zlo, što je učinila, sve, što je propustila, zanemarila i nesavršeno obavila. Tada će biti izrečena osuda. Kakva? -Kakvu smo zavrijedili! Kako je dakle važno naše umiranje, ali i svaki trenutak našega života, jer o njemu ovisi naša sretna ili nesretna vječnost.

Bog će nama suditi na način, kako smo mi postupali sa svojim bratom čovjekom. Konačno zar naša najljepša molitva ne govori našu osudu: "Oprosti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim!" Ako je dakle Bog u tolikoj mjeri milosrđan prema nama, pravo je, da i mi budemo milosrdni prema bližnjemu, da rado i od srca opraštamo sve uvrede, koje nam se nanose. Ako smo sami osjetili na sebi neizmjerno Božje milosrđe, potrebno je, da budemo i sami milosrdni prema svojim dužnicima, jer samo tada smo "djeca svog nebeskog Oca". Ako rado od srca opraštamo, ako iz srca uklonimo svu gorčinu i neraspoloženje, tada možemo još s većim pouzdanjem moliti: "Oprosti nama, kako mi opraštamo!"

PJESMA NA PRIKAZANJE donosi još jedno oružje, kojim se dolazi do pobjede, a to je strpljivost. Najljepši uzor strpljivosti bio je starozavjetni pravedni Job. Sotona mu je uz Božje pripuštenje oteo sve, što je imao. Poubijao mu sinove i kćeri, a njega udario strašnom bolešću. Ali Job i u najtežim mukama nikada nije pomrmljao na Boga. Kako su divne njegove riječi: "Ako smo dobro primali iz ruke Božje, zar da zla ne primamo?"

Imamo dakle mnogo snažnih sredstava, da dođemo do konačne pobjede. Molimo Isusa, koji dolazi u našu sredinu, da ojača našu slabost i svojom nas milošću dovede do slavne

pobjede nad svim neprijateljima našeg spasenja i tako dovede k sebi, u vječni mir. Amen.

---

5. I djeca mogu propovijedati!

Velika su i često puta čudesna djela, koja Bog izvodi po svojim svecima. Nekim je svecima Bog dao posebnu moć nad životinjama. Tako je na primjer sv.Antun padovanski propovijedao pticama. Na njegov poziv skupilo se oko njega mnogo ptica, kojima je On govorio. One su ga pozorno slušale te od vremena do vremena svojim cvrkutom odobravale njegove riječi. Na koncu su sve ptičice obećale svecu, da će i dalje ostati dobre i da će svojom pjesmom slaviti Gospodina.

Bog je pripustio, da njegovi śveci propovijedaju pticama, da tako mnoge ljude postidi, koji zanemaruju slušanje Božje riječi - ili ako već slušaju, malu korist imaju od toga, jer prema tome ne uređuju svoj život.

Zašto moramo, draga djeco, rado slušati Božju riječ? Zato, jer u propovijedi čujemo sve, što nas vodi vremenitoj i vječnoj sreći. Svaka je propovijed neizrecivo dobročinstvo. Morali bismo biti gotovo gladni riječi Božje, da njome nasitimo svoje duše. Rekao je prorok Amos: "Gle, doći će dani, kad ću poslati glad na zemlju, ne glad kruha ni žeđ vode, nego slušanja Božje riječi." (8,11) Ako se pokažemo nezahvalni prema riječi Božjoj, moglo bi se dogoditi, da nas Bog kazni. I to na taj način, da ne ćemo više imati prilike, te slušamo riječ Božju. Koliko se to puta tokom povijesti dogodilo u pojedinim zemljama za vrijeme progona katolika! "Tada će se potucati od mora do mora, trčat će od sjevera do istoka, da traže riječ Gospodnju. Ali je ne će naći", nastavlja u proročkom viđenju isti prorok.

Dragocjena je Božja riječ, koju propovjednik uzima iz Sv.Pisma. Zapamtimo djeco: Najvrednije u jednoj propovijedi nije velika učenost govornika, ni posebni govornički dar, kojim se govori, niti zanimive priče i primjeri. Nego najvrednija je Božja riječ, koja se uzima iz Sv.Pisma. "Neizmjerno je blago Sv.Pisma. Zato ne smijemo ni preko kojeg mjesta proći letimice. Sv.Pismo u malo riječi saopćava najveću mudrost. Dosta je samo jedna njegova izreka, da od nje živimo vijeli život." (Sv.Ivan Zlat.) "Jedna je Božja riječ", rekao je biskup Sailer - vrednija i veća od triju svjetova." Božja je riječ najbolji štiti, koji nas zaštićuje i brani od svih duševnih neprijatelja. Ona je plodonosna rosa, koja natapa tlo naše duše, da uzmognemo rasti u ljubavi i milosti Božjoj.

Kako moramo slušati Božju riječ? Moramo prije svega imati pravu nakanu, kojom prisustvujemo propovijedi. Jedino ćemo na taj način od nje imati koristi. Naša duša mora kao i njiva za sjetvu biti spremna, da primi sjeme Božje riječi. Dobra nakana priprema tlo, da se ubaci sjeme Božje riječi i da ono proklije, uzraste i donese obilati rod. Samo se po sebi razumije, da je potrebno pažljivo slušati svaku riječ, jer će se samo tako sjeme Božje riječi ukorijeniti u nama. Poslije propovijedi moramo razmišljati o onome, što smo čuli, da to sa sobom ponesemo u život.

Potrebno je nadalje, da se čuvamo svake rastresenosti za vrijeme slušanja propovijedi, jer to pogoduje neprijatelju naše duše. On će nastojati na svaki način da ukloni iz duše ono dobro sjeme, koje je preko ustiju svećenika ubačeno na njivu naše duše. Nastojat će da mu onemogući svaki rast, da ga uguši i uništi. Ali mi se ne dajmo zavesti, jer se radi o najvećem dobru - o spasenju naše duše.

Sv. Franjo Saleški savjetuje dobro sredstvo protiv svake rastresenosti: "Moramo raditi kao Salamon, kad je gradio jeruzalemski hram. Čitav je krov načinio od zlata. Bojeći se, da ptice ne zamažu krov i da na njemu ne grade svoja gnijezda, načinio je na krovu oštre čavle jedan do drugoga. Na taj način ptice nisu mogle saljetati na krov niti ondje činiti svoja gnijezda. Na isti način moramo i mi osigurati svoje srce od svake rastresenosti. Zazivajmo strelovitim molitvicama milosrđe i pomoć Božju i obnavljajmo dobre odluke, kojima želimo ostati vjerni." Zato pažljivo slušajmo riječ Božju, a sve druge misli ostavimo za poslije, kad se vratimo svojim kućama.

Možda će gdjekoji između vas reći, da ništa od propovijedi ne može zapamtiti. Tako samo on misli, a ipak koliko toga ostane u sjećanju. Toliko je lijepih priča i primjera ispripovjedano, da će sigurno ovaj ili onaj dublje ostati u pameti. I ne samo on, nego i ona nauka, ona pouka, koju primjer sadrži.

Jednog je dana neki mladi pustinjak došao svome opatu i potužio se, da ništa ne može zapametiti, što čuje u propovijedi. On vrlo rado sluša svaku rpopovijed i nagovor, ali od svega toga tako malo može zapamtiti. Što je učinio opat? Rekao mu je, neka donese dvije zemljane posude. Kad je on to učinio, naredi mu, da u jednu nalije vode, opere se i vodu opet izlije van. To je morao nekoliko puta ponoviti. Iza toga stari opat upita mladog pustinjaka: "Koja je sada od tih dviju posuda čišća?" - "Bez sumnje ona, koju sam više puta pravo. Ona je čišća!" Tada nastavi opat: "Isto je tako i s tvojom dušom. I ako se voda svaki puta izlije napolje, ona je svaki puta čišća. Božja je riječ ona voda, kojom se moraju čistiti ljudske duše. Ako pomno i pažljivo slušaš Božju riječ, tvoja će duša postajati sve čišća. Ona će se sve više utvrđivati u dobru i u Božjim očima biti vrednija."

Sada dolazim na pitanje, koje vas najviše zanima: Da

li i vi možete propovijedati? - U Rimu je običaj, da za Božić u crkvi "Ara Coeli" djeca propovijedaju. Pred jaslicama se postavi mala propovijedaonica, na kojoj poslije podne dijete između 8 i lo godina govori u čast Isusa betlehemskog Djetešca. Kolika je milina slušati iz ustiju nevine djece hvalu Bogu i pozdrav Isusu! Mnogi odrasli pod dubokim dojmom njihovih riječi plaču od ganuća.

Draga djeco! Vi ćete rijetko ili gotovo nikada ne ćete imati prilike, da u crkvi propovijedate, osim ako koji od vas, kad odraste, postane svećenik. No vi i sada kao djeca možete propovijedati. Možda kao sv.Vinko Fererski. On je u svojoj osmoj godini bio ministrant. Dobro je pazio, dok je župnik propovijedao i gotovo zapamtio sve,što je govorio. Tada bi došao svojim drugovima i rekao im: "Gledajte ovaj cvijet! Kako je lijep! Nešto takva čovjek ne može učiniti! Kako onda mora velik biti Bog, koji je stvorio taj cvijet i sve cvijeće oko nas! Zato moramo dragom Bogu biti zahvalni i moramo ga od sveg srca ljubiti!" Djeca se nisu smijala, nego su njegove riječi uzela k srcu. Vinko je poslije postao veliki propovjednik, koji je obratio mnogo nevjernika i grešnika.

Vi, draga djeco, možete propovijedati ne toliko riječju - premda i to ponekad možete - nego mnogo više dobrim primjerom. "Kad bismo svi mi živjeli onako, kako bi to trebalo, tada bi nam se pogani više divili, nego da činimo čudesa", rekao je sv.Ivan Zlatousti. Ljudi ne vide naše srce, ali vide naše vladanje. Zato ono neka bude što bolje!

Pripovijeda se u životu sv.Franje Asiškoga, da je jednom poveo brata Leona, da gradom propovijedaju. Vodio ga je ulicama i na koncu su se vraćali kući. Začuđen time upita brat Leon sv.Franju: "Oče, zar danas ne ćemo propovijedati?" Sv.Franjo odgovori: "Brate Leone, mi smo već propovijedali. Naše vladanje i čedno držanje, dok smo prolazili ulicama najrječitija je propovijed."

Blago nama, ako se i za naše vladanje, naš život bude moglo reći, da je bila najrječitija propovijed, koja je najsnažnije djelovala na duše i privodila ih k Bogu. Amen!

LITERATURA: Albert Filchner:Kommet Kinder lauschet,II.

===+++===

XXII. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. "Dajte caru carevo, Bogu Božje!"

Kod Gospodina danas susrećemo izaslanike farizeja i herodovaca. Njih nije dovela Gospodinu želja za spasenjem, da crpu iz izvora vječne Istine. Htjeli su u svojim zlobnim srcima da Isusu postave stupicu i uhvatiti Gá u riječima, da ga mogu osuditi i pogubiti. Ti slijepci, tako sićušna duha i srca, drznuli su se potamniti Sunce vječne Istine. Njihove su uvodne riječi lijepe i istinite, iako prekrivaju zle namjere njihovih pokvarenih srdaca. "Učitelju, znamo, da si istinit i putu Božjem doista učiš i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš tko je tko".

Recite, predragi, da li se moglo ljepše priznanje dati Spasitelju? "Mi znamo", govorili su. Tko su ti ljudi?- Neprijatelji Gospodinovi, koji su mu htjeli samo zlo i propast, jer On je bio svet, a njihova su srca bila zla. I ti njegovi neprijatelji, koji su Ga u stopu slijedili, pažljivo slušali svaku njegovu riječ. Motrili su svaku njegovu kretnju i mig, morali su dati čast Istini i priznati, da je čitavo Njegovo biće istinito, sveto i božansko. Mi smo im zahvalni za njihovo svjedočanstvo. Htjeli su proklinjati kao Balaam, a oni blagoslivljaju. Kao neprijatelji, na svoj su način proslavili božanskog Učitelja. I s pravom! Isus je jedini prijatelj istine, prave i potpune istine, koja proizlazi iz dubina Božanstva. Koja nam pokazuje Božje puteve i bez ikakvih obzira na stalež ili položaj navješta Božji zakon. Zato otvorenim srcem slušajmo Kristove riječi, ne da ih zabacimo, nego da po njima živimo.

Isusu iz Nazareta, koji je bio najodličniji i prvi učitelj u Izraelu, postavlja se čitanje: "Da li je dozvoljeno caru plaćati porez?" Da uzmognemo pravo shvatiti to pitanje, potrebno je jedno prethodno razjašnjenje. Židovski je narod u ono vrijeme izgubio svoju političku slobodu. Rimljani su bili gospodari njihove zemlje. Stara je nekadanja izraelska država bila razdijeljena na rimske provincije. Pod žezlom rimskih cezara cvala je trovina i opće blagostanje. Rimska je vlast gradila ceste i kanale, izgrađivala gradove i naselja. Zbog toga je u čitavoj zemlji bio porez povišen. Osim toga, svaki je vjerni Izraelac svake godine plaćao za uzdržavanje jeruzalemskog hrama. Carski je porez svakom Izraelcu bio mrzak, iako je uživao velike blagodati rimskog imperija i zaštitu njegovih legija.

Sada razumijemo pitanje farizeja i herodovaca. Ono je zasjecalo u jednu vrlo osjetljivu i bolnu stranu židovskog narodnog života. Spasitelj je znao, da ga izaslanici žele smesti i postaviti mu stupicu te ga učiniti sumljivim kod rimskih vlasti. Zato im najprije govori, da je prozreo i pročitao njihovo licemjerje. Tada ih zamoli, da mu dadu dinar. Kad oni to učiniše, upita ih: "Čija je

ovo slika i natpis?" - "Careva!" - "Podajte, dakle caru carevo i Bogu Božje!"

Taj je sud i odgovor bio mudriji od svih presuda i savjeta mudrog Salamona. U nekoliko je riječi odgovorio na pitanje, koje je nekoć kao i danas duboko zasijecalo u narodnu dušu.

"Dajte caru carevo!" U tim je riječima sadržano priznavanje postojećih prilika. Krist se postavlja na područje državne stvarnosti. Istina, Rimljani su zemlju osvojili, ali Gospodin ne će nikakve pobune ili ustanka. Rimljani drže red i mir u zemlji. Njihov je novac u opticaju i svaki ga Izraelac nosi u svojoj novčarci. Zato podajte caru, što je njegovo, na što ima pravo: porez, podložnost i poslušnost. Moramo priznati, da takav Spasiteljev stav osigurava mir i red u državi. Najveći učenik najmudrijeg Učitelja iz Nazareta, sv.Apostol Pavao, povukao je zaključke iz prije spomenutih Isusovih riječi:"Svaka duša neka se pokorava višim vlastima, jer nema vlasti, da nije od Boga." (Rim. 13,1.)

Riječi Božanskog Spasitelja i danas osvjetljuju naše odnose prema državi, u kojoj živimo. Isus je rekao:"Dajte caru, što je carevo!" Mi smo dakle i kao kršćani katolici u savjesti dužni, da budemo savjesni građani svoje države. Da plaćamo svoj dinar poreza, podložnosti i posluha. Istina, kad bi se od nas tražilo nešto, što nije u skladu sa svetim zakonom Božjim, što se protivi našoj savjesti, tada vrijede one druge Kristove riječi:"Više valja slušati Boga, nego ljude".

Mnogo su još važnije druge Isusove riječi:"Dajte Bogu Božje!" Nije teško reći, što Spasitelj podrazumijeva pod tim riječima. Dinar s carevom slikom nosimo u novčarci. U svom srcu nosimo jednu drugu sliku: sliku i priliku Božju. Novac pripada caru, a mi kao slika i prilika svoga Stvoritelja, pripadamo Bogu. Zato smijemo caru dati ono, što ga pripada, a da kod toga ne budu prikraćena Božja prava. Stoga je mnogo važniji naš stav prema Spasitelju, Mesiji, koji je došao, da spasi čovječanstvo od njihovih grijeha i tako ih dovede u vječne nebeske stanove. Interesi su dakle, Božjeg kraljevstva uvijek iznad interesa zemaljskih vlasti!

"Dajte Bogu Božje!" Te su riječi najvažnije u čitavom Isusovom razgovoru s farizejima i herodovcima. U srcu svakog pravovjernog kršćanina vječno ima prednost pred svime i svačim zemaljskim. Interesi Božjog kraljevstva, interesi spasenja naše vlastite duše nama su najsvetiji i najvažniji. Njih moramo poštivati i čuvati pod svaku cijenu i na svakome mjestu. Spasiteljeve riječi: "Dajte Bogu Božje", veličanstven su putokaz, prema kome se mora ravnati život svakog kršćanina. One ukazuju na jedini ispravni stav, koji mora i suvremeni kršćanin zauzeti prema prilikama, u kojima živi. Evanđelje završava ovaj razgovor s farizejima: "Da čuvši to, ostaviše Ga i otiđoše". Drugo i nisu mogli.

U svibnju godine 1832. umirao je u Francuskoj veliki i znameniti čovjek, Kazimir Perier. Najprije je bio tvorničar, zatim bankat, istaknuti političar, a na koncu ministar predsjednik za vladanja Ljudevita Filipa. Na očigled smrti još je jednom bacio svoj pogled na svoju prošlost. Kad je sve sažeo, što je vidio, iskusio i proživio, rekao je ovo:"Vjera je ono, što nam je potrebno. Ona je jedino dobro na ovoj zemlji. Najveća je nesreća nju zaboraviti. Kad čovjek nju izgubi, onda je sve izgubio." Iza toga se obrati svom liječniku s pitanjem:"Što mislite, da li imam pravo ili ne? Da li vi ljubite svoju vjeru? Da li uopće vjerujete?" Kad je liječnik zaobilazio pravi odgovor, reče mu Perier: "Niste u pravu! Kasnije ćete se u svom životu pokajati i požaliti svoj stav. Bez vjere ne može ništa opstati. Vi ćete to vidjeti!" To su bile njegove posljednje riječi.

Dajmo Bogu Božje: dušu i srce, a najviše pravi kršćanski život, koji određuje i vodi Zakon sa Sinaja. Budemo li dali Bogu Božje, to će nam Gospodin dati ono, što je nama najviše potrebno: sama sebe u blaženoj vječnosti. Amen.

LITERATURA: 1/J.Honnef:Die Botschaft des Wortes Gottes,II.
2/E.Keller:Sanctificate dominicas.

---

2. Istinoljubivost

"Učitelju,znamo, da si istinit".

"Pomislih u tjeskobi svojoj svaki je čovjek laža!" Tako govori starozavjetni psalmista (Ps. 116,11.) motreći prilike svoga vremena. Možda slično govore i mnogi naši suvremenici: "Nema više poštena i iskrena čovjeka, kome bi se moglo vjerovati i u njega imati potpuno, neograničeno povjerenje!" Kao da sve rjeđe susrećemo ljude, za koje bi se poput Krista moglo reći, da su "istiniti". Laž u njihovim očima nije nikakvo zlo ili sramota, nego samo zgodno sredstvo, da se čovjek "snađe" i lakše oslobodi kakve neugodnosti ili štete. Govor, taj najljepši Božji dar, kojim sav sadržaj svoje duše prenosimo na svoju okolinu, mnogima služi upravo obratno: da njime sakriju svoju misao i svoje prave namjere.

A ipak, ako hoćemo biti pravi kršćani, pravi sljedbenici "istinitoga" Isusa, moramo i sami iznad svega ljubiti istinu, po njoj živjeti i izbjegavati svaku laž,koja je nedostojna kršćanskih ustiju. "Jer zašto je čovjek drugo na svijetu - rekao je Langbehn - nego da istinu govori, za nju svojedoči i u život je provodi. Svatko, koji istinu

govori, glasnik je Božji". Mi smo stvoreni na sliku i priliku Božju. U tom leži naše dostojanstvo. A Bog je sama Istina. Zato moramo i mi biti istinoljubivi. U protivnom rušimo svoje dostojanstvo. Jedan drugi mislilac govori: "Zato gdjegod moraš govoriti, govori istinu. Dvoznačnost je pola puta do laži, a laž cijeli put, koji vodi do pakla." (W.Penn).

Već stari rimski filozof Seneka opominje:"Trebali bismo tako živjeti kao da nas motre oči cijeloga svijeta.Trebali bismo tako misliti kao da su i najskrovitiji zakuci naše duše otvoreni svakom pogledu. Što nam koristi, ako nam uspije nešto sakriti pred ljudima. Bogu ne možemo ništa zatajiti."

Poštovanje vlastite osobe i dostojanstva i osjećaj karakternosti zahtijeva od nas, da smo čitavim svojim bićem istinoljubivi, iskreni i otvoreni, jer svaka je laž ili dvoličnost najveći neprijatelj prave osobnosti i ličnog dostojanstva. Iza svake naše riječi mora stajati čitava naša osoba i savjest prema Kristovim riječima:"Vaša riječ neka bude: da, da; ne, ne! A što je više od toga, oda zla je!" (Mt. 5,37)

"Iskrenost je kao svijetlo. Ono iz mlade duše izbija kao jutarnja zora i svoje zrake razlijeva po cijelom licu, izbija ispod očnih kapaka, toplo je i osvježuje." Naprotiv svaka laž trne sveto svijetlo samopoštovanja i poštovanja naše okoline, s kojom živimo. Ona skida nevidljivu krunu ljudskog dostojanstva s našega čela i čini nas robovima sotone, koji je "otac laži".

Veliki nam sv.Augustin u svojoj knjizi o laži donosi primjer svetog biskupa iz Tagaste (sjev.Afrika), koji se zvao Firmus, a živio je u vrijeme progona kršćana. Jednog dana k njemu dotrči neki čovjek, koji je bježao pred svojim progoniteljima i zamoli ga, da ga sakrije. Biskup sakrije nesretnika, što je bolje mogao. Za koji čas eto carevnih progonitelja u biskupovu kuću. Što da se učini? Biskup je morao birati: ili će čovjeka izdati, izručiti ili će ga utajiti poslužívši se lažju. No, jer je uvijek bio istinoljubiv, odluči, da i ovaj puta istinu govori. Priznao je progoniteljima, da je sakrio čovjeka, ali im ne će odati njegova mjesta, niti ga kani njima izručiti. Uzalud su bile sve muke, na koje udariše odvažnog biskupa. Iz njega nisu mogli dobiti nijedne riječi. Tada ga odvedu pred cara. Kad je on vidio biskupovu istinoljubivost i njegovo gostoprimstvo, to je na nj u tolikoj mjeri djelovalo, da obojici - spasitelju i njegovu štićeniku - pokloni slobodu.

Navest ćemo još jedan primjer iz svakdašnjeg života. Bilo je to u vlaku. U odjelu drugog razreda vozila se majka sa svojom kćerkicom, kojoj je bilo deset godina. Mala je svojom vedrinom zabavljala sve prisutne putnike. U to uđe u odjel kondukter i zatraži karte. Gospođa pruži obadvije: za sebe i kćerkicu. Službenik je dugo vremena motrio vozne karte, a onda izreče svoju sumnju, da se djevojčica ne može služiti dječjom povlasticom od pola karte, jer si-

gurno ima više od deset godina. Majka je uvjeravala, da nije tako, jer je upravo sada u desetoj, ali nažalost nema nikakvog dokumenta, kojim bi to mogla dokazati. Nastala je časkom šutnja, koju prekine odvažna djevojčica. Stupi pred konduktera i reče mu: "Moja mama nikad ne laže!" To je djelovalo! On izađe iz odjela pruživši bez riječi gospođi karte. Jedan od prisutnih putnika pogladi djevojčicu po kosi rekavši: "Sretna majka! Sretno dijete!"(Koch, XII,647,4.)

Lijep je to primjer, kako život i vladanje roditelja snažno djeluje na dušu djeteta. Ništa tako lako ne prelazi iz duše majke u dušu djeteta kao krepost, koju dijete vidi ostvarenu i proživljenu na živom primjeru svoje majke. Ako dakle roditelji žele, da im djeca budu istinoljubiva, potrebno je, da i sami u velikoj mjeri cijene ovu kršćansku krepost, bez koje ne može zamisliti pravi život u zajednici.

Sv.Pismo, kako Staroga tako i Novoga Zavjeta na mnogo mjesta preporuča istinoljubivost, a odvraća od laži, koja je nedostojna kršćanskih ustiju. Sv.Pavao u svojoj poslanici Efežanima (4,25) piše: "Odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojim bližnjim, jer smo udovi jedan drugoga." Isto tako opominje i pobožni Sirah: "Ne protivi se istini!" (Sir. 4,25) Ili: "Ne izgovaraj nikad laži, jer uzdanje u nju ne vodi k dobru". (Ib. 7,13.)

Ljudi značajevi, koji su svijesni svoje odgovornosti pred Bogom i svojom subraćom, moraju uvijek i svagdje biti istinoljubivi. Ondje, gdje je prava pobožnost i istinoljubivost, nema mjesta laži i dvoličnosti. Zato sv.Ivan u svojoj trećoj poslanici (8) napominje kršćanima kao svetu dužnost da budu "pomagači istine".

I Krist je Gospodin došao na svijet, da donese istinu i da ljudi budu dionici te istine i prave slobode, da po njoj imadnu pristup vječnoj Istini i vječnom Životu prema riječima: "Ako vi ustrajete u mojoj nauci, zaista ćete biti moji učenici i poznat ćete istinu i istina će vas osloboditi." (Iv. 8,31.)

Budimo dakle istinoljubivi i čuvajmo se iznad svega svake laži, osobito one, kojom drugome nanosimo bilo kakvu štetu. Laž oduzima čovjeku dostojanstvo, čast i poštenje. Koga se jednom uhvati u laži, više mu se ne vjeruje; prema njemu se gubi svako povjerenje. Laž je osobito mrska Bogu prema riječima Sv.Pisma: "Lažne su usne mrske Gospodinu, a tko govori istinu, mio mu je." (Prič. 12,22.) Božanski je Spasitelj za vrijeme svog zemaljskog života susretao mnoge grešnike i opraštao im grijehe, ako su imali ozbiljnu volju, da se poprave. Među njima je bio Zakej, carinik, Magdalena, grešnica, desni raskajani razbojnik, Savao, progonitelj kršćana. Ali sv.Evanđelje nigdje ne spominje, da je Spasitelj obratio koga lašca.

Čuvajmo se svake laži i neistine i svake dvoličnosti i odaberimo, kako veli psalmista, "put istine". (Ps.118,39.)

Danas moramo odlučiti: ili ćemo slijediti staru Zmiju i oca laži ili ćemo slušati glas vječnoga Gospodara neba i zemlje, koji je jedini Put, Istina i Život. Budimo dakle istinoljubivi i nikada nemojmo kleknuti pred Baalom laži i prevare. Amen.

LITERATURA: 1/ Dr.W.Rötzer O.S.B: Geheiligte Jugendzeit
2/ P.R.Quardt S.C.J: Rund um das Kirchenjahr.

---

3. "Žetva je velika, a poslenika malo!"
(Misijska nedjelja).

U jednom se časopisu nalazila ova slika: prikazana je zemlja u obliku kugle; u nju je usađen veliki križ. Petina je zemljine površine obasjana svijetlom sa križa. Druga je petina u slabijem svijetlu. Šestina je zemljine površine u sumraku večernjeg sutona, a sav je ostali dio zemljine površine okrenut od križa i obavit tamom.

Što je tom slikom htio umjetnik reći?

Htio je pokazati stanje Kristove nauke, njezinu raširenost i rasprostranjenost po cijelom svijetu. Petina je zemljine površine obasjana svijetlom Kristovog Križa. Od svega stanovništva zemlje, koje danas broji preko dvije i pol milijarde ljudi, kršćana katolika danas imade 471,800.00 Otprilike jednako toliko broje i odjeljenje crkve pravoslavaca i protestanata. Oni su raskinuli sveti vez crkvenog jedinstva i uskratili poslušnost vrhovnom Poglavaru i jedinom zakonitom nasljedniku sv.Petra - sv.Ocu Papi. Šestinu od svega stanovništva sačinjavaju muslimani, sljedbenici Muhamedovi. Oni su kroz mnoga stoljeća bili žestoki i nepomirljivi neprijatelji Kristove Crkve. Nastojali su je uništiti ognjem i mačem, gdje su god doprle njihove čete.

Sav ostali dio ljudskog stanovništva zemlje okrenut je od križa i čami u tami bezvjerja. Ljudi su to, koji nikada ništa nisu čuli o jedinom pravom Bogu, koji je sve stvorio, sve uzdržava i svime upravlja. Njihova usta nikad nisu izgovarala riječi najljepše molitve, koju nas je sam Isus naučio, molitvu - Očenaš! Oni pred svojim lažnim božanstvima strepe i nastoje ublažiti njihovu srdžbu često veoma okrutnim žrtvama. Jednici ni ne slute, da onkraj zvijezda očinsko srce za sve nas bije. Nikada nisu oćutjeli čistu radost i sreću božićne noći, koja je samo spomen na onu prvu noć, kad je Božji Sin čovjekom postao i rodio se kao malo dijete u Betlehemu. Njima je nepoznata tajan-

stvena snaga, koja struji iz Kristova križa. Nepoznata im je sreća prve svete pričesti, tiho duševno zadovoljstvo i smirenje, koje duša osjeća poslije dobro obavljene svete ispovijedi. Nikada njihova koljena nisu klekla pred oltarom naše drage Gospe, Majke čitavog čovječanstva. Sirote su to, koje žive bez srca jedne velike Majke, Srca velikog Oca, koje i njih kao svoju djecu neizmjerno ljubi.

Kako su jadne tolike duše, koje su jednako tako kao i mi stvorene za vječnu sreću i mir! Kako su nesretne, iako je i za njih jednom potekla Kristova Krv pod oštrim bičevima Pilatovih vojnika, pod bodljikavim trnovim vijencem, pod teškim teretom križa, a najobilnije na samoj Kalvariji. I radi njih je umirući Spasitelj vapio: "Žedan sam!" Nije bio žedan vode, a još manje žuči. Njegovo je srce žeđalo za tolikima, koji će živjeti i umirati kao da nikada za njih nije potekla predragocjena Krv Božjeg Sina. I na njih je Spasitelj mislio, kad je opraštajući se od svojih apostola molio: "I druge ovce imam, koje nisu iz ovog ovčinjaka, i one mi valja dovesti, i čut će glas moj i bit će jedno stado i jedan pastir." (Iv. 10,16.)

Spasitelj je imao pred očima pogane, kad je svojim apostolima naredio: "Idite po svem svijetu, naučavajte sve ljude krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" Apostoli su se doista i razišli po cijelom tada poznatom svijetu i svagdje propovijedali Kristovu nauku. Njezinu su istinitost najbolje potvrđivali vlastitom krvlju, mučeništvom. Njihovim su stopama pošli toliki i tolike, najbolji sinovi i kćeri svete Kristove Crkve. Nazivamo ih danas misionarima. To su sijači duha, požrtvovni borci za plemenitost, spasitelji duša i nosioci prosvjete. Najspremnije se odriču svega. Ostavljaju svoj dom, rođake i prijatelje te polaze u daleke krajeve Afrike, Azije, Polinezije... da ondje navještaju Kristovo evanđelje.

Koja je to tajanstvena sila, koja ih toliko privlači, da za uvijek ostavljaju roditeljski dom i godinama žive u najvećim patnjama, oskudici i pregaranju, a nerijetko i vlastite živote žrtvuju na oltar svete vjere?

Kad su osvajača i otkrivača Amerike Kristofa Kolumba pitali o ljepotama novootkrivenog svijeta, on je odgovorio: "Da, novi svijet je lijep i bogat. Ali biser novo otkrivenog svijeta, jest duša urođenika!"

Taj je biser svojom ljepotom, dragocjenošću postao neodoljivi magnet, koji je kroz stoljeća privlačio velikodušne misionare. Danas, kad Evropa zabacuje kršćanstvo, oni polaze na daleki Istok, zalaze u ledne predjele Sjevera i ondje među Eskimima šire Kristovu nauku. Oni poznaju samo jedno geslo svog života: "Gospodine, daj mi samo duše, a ostalo sve slobodno uzmi od mene!"

Ne bismo se mogli zvati pravim kršćanima, kad bi nam bila sporedna stvar širenje kršćanstva. - Rekao je sv. Otac Papa Pio XI.: "Kad se ne bi oni, koji su već u ovčinjaku, brinuli za one, koji se još nalaze izvan njega, kako bi se

to slabo slagalo s ljubavlju, koju dugujemo Bogu i ljudima! Dužnost naše ljubavi prema Bogu zahtijeva, da umnožimo po mogućnosti broj onih, koji Ga poznaju, mole Mu se i klanjaju u duhu i istini. Dužnost ljubavi prema Bogu zahtijeva, da privedemo, koliko je moguće, što više ljudi do nogu našeg preljubaznog Spasitelja, da bi tako korist od njegove pregorke muke bila što veća. Krist je sam rekao, da je oznaka njegovih učenika baš ta, da se međusobno ljube. A možemo li svojem bližnjemu iskazati veću ljubav, nego da se pobrinemo, da se oslobodi poganske tame i upozna i nauči Kristovu vjeru? To djelo nadilazi svako drugo djelo i svaki drugi dokaz ljubavi, i to u tolikoj mjeri, kao što duša nadvisuje tijelo, nego zemlju, a vrijeme vječnost."

Krist nije samo naš Kralj, on je naš Otkupitelj i naš prijatelj. On je Liječnik naših duša. On je sve naše. On je Put, Istina i Život. U Kristu i u njegovoj svetoj vjeri imamo sve milosti i sve pomoći, koje naša duša treba za vječni život. Mi smo najveći bogataši. Možemo li, smijemo li biti ravnodušni na tolike jadne Lazare - pogane, koji ispružaju prema nama ruke i mole mrvice, koje padaju s našega stola? Ako smo zauzeti za Božju stvar i čast Božjeg imena, može li nam biti svejedno, da li drugi sveto ime Božje poštuju ili ne?

Svaki od nas treba da bude misionarom. Od nas se ne traži, da idemo u daleke poganske krajeve. Mi treba da misijski djelujemo u onom krugu, kamo nas je Providnost postavila. Tu, u svojoj kući, u svojoj obitelji, u svom mjestu treba da budemo pravi Kristovi apostoli, a rječju i primjerom širimo Kristovo kraljevstvo na zemlji.

Učinimo sve, koliko možemo, da se što više duša spasi. Rado molimo za misionare i spas duša. Milijuni duša čekaju. Žetva je doista velika, a poslenika malo. Molimo Gospodina, da pošalje što više svetih, požrtvovnih misionara, koji će širiti Kristovu nauku i ostvarivati Kristovu želju, da što prije bude jedno stado i jedan Pastir. Amen.

---

4. Naše usavršenje za sudnji dan!

Duboka je ozbiljnost zavladala u današnjem bogoslužju. Pred nama je bliski dolazak Gospodinov. Za nama je život okaljan grijesima i nevjerama. Zato nam dušu obuzima teški osjećaj krivnje i odgovornosti pred Bogom, pravednim Sucem. Iz ove svijesti o težini naše krivnje, vapijemo Gospodinu odmah na početku sv.Mise, u ulaznoj pjesmi: "Ako budeš gledao na bezakonja, Gospodine, tko će opstati? No u tebe je smilovanje, Bože Izraelov." Duboko smo postiđeni radi svojih grijeha i pokajnička bol razdire naše grudi. Zato vapimo za milošću i oproštenjem: "Iz dubine vapijem k Tebi, Gospodine, Gospodine, usliši glas moj!"

U SLAVI se puni poštovanja i strahopočitanja klanjamo neizmjernom Božjem veličanstvu, Trojednom Bogu i molimo svog budućeg Suca: "Koji sjediš s desna Ocu, smiluj se nama!" Kad bi nam sudio svijet, naši prijatelji ili poglavari, tada bismo mogli sa sv.Pavlom reći: "Meni je vrlo malo do toga, što me sudite vi ili ljudi!" (1.Kor.4,3.) Ali nama će suditi Gospodin, Svevišnji, Presveti i Pravedni. Odgovarat ćemo pred onim, "koji ispituje srca i bubrege". (Otkriv. 2,23.) "Ništa nema sakrivena, što se ne će otkriti, ni tajna, što se ne će saznati." (Mt. lo,26.) Gospodin je za vrijeme našeg zemaljskog života bio sakriven. Šutio je, kad smo bezobzirno kršili njegove zapovijedi i griješili protiv njega. Zato jednom mora progovoriti, da sve stvari postavi na svoje mjesto. Jao onima, koji su Ga zaboravili, koji su prestupali njegove zapovijedi, odbijali njegovu istinu i milost, koji su se iznevjerili njegovoj Crkvi. Oni će zadrhtati, kad pravedni Sudac uzme svoje žezlo, koje do sada nisu osjetili niti opazili.

No Gospodin će doći i zato, da nagradi dobre za njihovo nastojanje, da što vjernije služe svome Bogu. Tom će prilikom žeti plodove svoje vjere i strpljivosti. Ugledat će Isusovo blago lice. Unići će u vječni pokoj.

Da bismo se u dan prvog dolaska Kristova, t.j. na času svoje smrti mogli naći usavršeni i spremni za obračun, potrebna je Božja milost i pomoć. Zato u MOLITVI DANA molimo: "Bože, utočište naše i kreposti, bliz budi pobožnim Crkve svoje molitvama i podaj, da uspješno dostignemo, što vjerno ištemo".

U POSLANICI apostol naroda sv.Pavao, govori svojoj dragoj kršćanskoj općini u Filipima, a preko njih i svima nama. Njegove su riječi srdačne i nježne. Njegova je glavna briga, da se svi kršćani u dan Kristovog dolaska nađu usavršeni. "Braćo! Uzdamo se u Gospodina Isusa, da će onaj, koji je počeo u vama djelo dobro, dovršiti ga do dana Isusa Krista." Bog je po sv. krštenju u nama započeo svoje djelo. Uresio nas je svim milostima i krepostima, koje su nam bile potrebne, da do svoje smrti postignemo savršenost, koju nam je Bog odredio. Svaki dan i svaki čas davao nam je nova pasvjetljenja, poticaje i milosti, da porastemo u ljubavi

i razumijevanju, da ostvarimo kršćansku savršenost. Gospodin je osim toga tako udešavao sve stvari i događaje, da nam služe na duševno usavršenje. Usavršavao nas je u trpljenju, poniženjima, ljudskim nepravdama, različitim nutarnjim kušnjama, napastima i suhoćom. Trebalo je samo dopustiti, da u nama djeluje Njegova volja, potpuno se bez straha i pridržaja pripustiti Njegovu vodstvu. Jedino ćemo na taj način biti "čisti i nezazorni za dan Kristov i napunjeni plodom pravde", plodom sveta života. Najkraći i najsigurniji put, koji vodi tome cilju, jest stalni porast u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Ljubav je "veza savršenstva". Bog nam zapovijeda, da Ga savršeno ljubimo "svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim". Savršena ljubav znači potpunu pobjedu nad sebeljubljem, sjetilnošću, lijenošću, zavišću, nestrpljivošću. Nad čisto naravnim načinom gledanja i prosuđivanja. Nad težnjom za isticanjem, nad ohološću i umišljenošću. Savršena ljubav traži, da Bog snažno i osjetno zahvati u našu dušu, da tako što bolje spoznamo ništetnost stvorenja, svu težinu grijeha i veliko Božje nastojanje, da nas osvoji za sebe. Savršena duša moli sa sv. Ignacijem: "O jedinorođeni Sine Božji! Nauči me, što je prava velikodušnost! Da dajem bez brojenja, da se borim ne mareći za rane dobivene u borbi, da radim neumorno, da se posve Tebi predam ne očekujući druge nagrade, osim jedino svijest, da sam ispunio svetu volju tvoju".

S tom ljubavlju prema Bogu mora uporedo ići i ljubav prema bližnjemu. Prava, iskrena i nesebična ljubav prema bližnjemu kao oznaka Kristovih sljedbenika, najjači je zalog, da će Kristov dolazak biti sretan. Zato sveta zajednica Kristovih vjernika skupljena na sv. Žrtvi, a sjedinjena vezom najiskrenije ljubavi, postaje jednim srcem i jednom dušom te zanosno pjeva u PJESMI NA STEPENICAMA: "Kako je dobro i kako ugodno, kada braća prebivaju zajedno!" Ne smijemo se izolirati od zajednice ljudi, kakogod to nekad napast bila velika. Članovi smo zajednice: bilo obitelji, župe, samostana i t.d. i svagdje kao zajednica moramo slaviti Boga i nastojati oko svog duševnog usavršenja. Moramo živjeti jedan s drugim i jedan za drugoga. Zajednički moliti, žrtvovati, trpjeti, radovati se s onima, koji se raduju, a plakati s onima, koji plaču. Moramo rado i strpljivo podnositi pogreške i nedostatke svoga bližnjega. Ako tako živimo, tada pokazujemo, da posjedujemo pravu ljubav prema svojoj subraći. Jednom će nam Bog prema tome suditi, kako smo ljubili svoga bližnjega. Tada se ne ćemo morati bojati u dan Gospodnji, nego ćemo moći zapjevati zanosni i radosni Aleluja, kad dođe suditi živima i mrtvima.

Kao što moramo u malom krugu svojih najbližih izvršavati svoje dužnosti s najvećom ljubavlju, jednako tako moramo izvršavati svoje dužnosti prema široj zajednici, u kojoj živimo. Spasitelj je to najljepše izrazio riječima današnjeg sv. Evanđelja: "Dajte caru carevo, a Bogu Božje!" Ljubezna odanost zajednici i njenim poglavarima preduvjet je i temelj korisnog sudjelovanja kod sv. Mise. U sv. pre-

tvorbi sam Krist, naš budući sudac dolazi k nama. On se sam stavlja u ruke naše kao čisti, sveti i Bogu ugodni žrtveni dar. Tu ćemo "Bogu dati, što je Božje", što mu je najdraže, njegova Sina, zajedno s neizmjernim bogatstvom, koje On u sebi krije. U taj čisti i neokaljani dar uvrstit ćemo i sebe, svoju nevrijednost i nedostojnost te zajedno s Esterom, koja je svijesna svoje nedostojnosti uzdrhtala prije nego je stupila pred kralja, govoriti: "Opomeni me se, Gospodine, koji vladaš svakom vlašću i daj pravu riječ u usta moja, da su ugodne riječi moje pred licem kneževim".(prikazanje). Isus k nama dolazi kao prijatelj, zato ga molimo, da nam u dan svoga konačnog dolaska ne bude sudac, nego blagi i milosrdni Spasitelj, koji će nas uvesti u "veselje Gospodara svoga." -Amen.

---

5. Povodom misijske nedjelje

U nekim je kršćanskim zemljama običaj, da djeca prije Božića napišu pisamce malom Isusu. U pismu iznesu sve svoje želje, a osobito koje bi darove htjeli dobiti za Božić. Tako je i mali Ivan de Brito pisao Isusu svoje božićno pismo. Njegovi su se obrazi žarili, dok je nizao svoje želje. Što je napisao? - Sve ono, što i druga djeca tom zgodom pišu. Želio je, da mu mali Isus donese lijepu sabljicu, konja i lijepe cipelice. Kad je napisao svoje pismo, još ga jednom pročita i onda nadoda još ovo: "Dragi moj mali Isuse! Ti si došao na svijet da za nas trpiš i umreš. I ja bih želio za Tebe trpjeti i umrijeti. Ti si došao, da sve ljude spasiš, da sve usrećiš svojom naukom, a danas još ima toliko ljudi, koji nikada nisu za Tebe čuli. Daj, Isuse, da postanem misionarom, da tako mogu poći k poganima i propovijedati im Tvoju nauku. Ako bude Tvoja sveta volja, spreman sam i umrijeti mučeničkom smrću za svetu vjeru. U nadi, da ćeš uslišati moje molbe ostajem

Tvoj vječno odani Ivan de Brito".

Mali je Isus doista ispunio njegovu neobičnu božićnu želju. Ivan je postao svećenik Družbe Isusove. Kad je svršio svoje nauke, poslali su ga njegovi poglavari kao misionara u Indiju, da ondje radi među poganima. Četrnaest je godina najpožrtvovnije djelovao i mnoge obratio na pravu Isusovu vjeru. Bezbrojnim je dušama otvorio lijepo nebo. Na koncu je umro mučeničkom smrću i tako i svoj život žrtvovao za duše. Sve su njegove želje bile ispunjene.

Draga djeco! Isus je prije svog uzašašća na nebo posljednji puta skupio oko sebe svoje učenike. Tu im je rekao svoju posljednju želju: "Idite po svem svijetu, nauča-

vajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga." Na taj je način Isus preko svojim apostola kao vjerovjesnika htio cijeli svijet upoznati sa svojom naukom i spasiti sve ljude, jer je za sve ljude trpio svoju pregorku muku, za sve umro na križu. Svima je otvorio nebo i omogućio vječno spasenje.

Apostoli su izvršili Isusov nalog. Razišli su se po cijelom tada poznatom svijetu i propovijedali. Ljudi su ih slušali i dali su se krstiti. Tako je broj Kristovih vjernika sve više rastao. Kad su oni mučeničkom smrću završili svoje živote, našli su se drugi, koji su nastavili njihovo djelo. I tako se kršćanstvo sve više širilo i prodiralo među narode i plemena, koja ga nisu poznavala.

No, unatoč toga danas ima toliko ljudi, kojima još uvijek nije svanulo sunce Kristovog evanđelja. Čitavi narodi čame u tami i sjeni poganstva. A i za njih je Krist umro i oni su djeca nebeskog Oca, kome bi trebali doći poslije svoje smrti. Tko će ih poučiti o Isusovoj nauci? Tko će vodom krštenja polijati njihova čela i oprati njihove duše? Tko će im govoriti o predobrom nebeskom Ocu, o predobroj nebeskoj Majci? Tko će ih učiti moliti? - Sve to čine požrtvovni misionari i misionarke, koji dolaze iz dalekih krajeva i rade među njima iz ljubavi prema Isusu i dušama.

Draga djeco! Ova je nedjelja posvećena potrebama Misija i naših misionara. Naše misli lete prema dalekim krajevima, u kojima oni rade i žrtvuju se, trpe i pate. Naše misionare nalazimo na ledenom sjeveru kao i žarkom jugu, od istoka do zapada oni su se razišli, da spašavaju duše i privode ih k Bogu. Samo Gospodinu su poznate silne njihove žrtve i odricanja, kojima je ispunjen njihov život.

Neizrecivo je velika bijeda jadnih pogana, do kojih još nije doprlo svijetlo Kristova evanđelja. Njihov život prolazi u duhovnoj tami. Ne znaju za pravog Boga, nego se klanjaju lažnim kumirima, krivim bogovima, kojima prinose i žrtve. Nije rijetkost, da se tim idolima prinose i krvave ljudske žrtve, samo da se po njihovu mišljenju zadobije naklonost bogova. Među poganima nema ljubavi prema bližnjemu. Starci se ostavljaju, a djeca, koja nisu krepka i jaka, izlažu, da umru od gladi. Kod nekih je poganskih naroda ubijanje djece, a napose ženske djece, dnevni običaj. Nepoželjnu djecu roditelji bacaju ili u rijeku ili je izlažu u polje, da je pojedu divlje zvijeri.

Protiv ovog bezdušnog poganstva bori se katolički misionar. Kao anđeo čuvar dolazi s križem u ruci, da spasi njihove duše i da ih nauči živjeti životom dostojnim čovjeka. Časne sestre misionarke skupljaju izloženu djecu i donose je u sirotišta, da ih ondje othranjuju i njeguju.

Dobrom djetetu ne može biti svejedno, da li će njegova subraća, djeca kao i on: mali Crnčići, Indijanci, Kinezići jednom upoznati kršćansku vjeru ili ne. Kako bi se i oni veselili, da jednom uzmognu dočekati Božić i vidjeti ma-

log Isusa u jaslicama. Koliko bi se radovali, da mognu jednog dana i oni obući prvopričesničke haljine i izaći Isusu, koji k njima dolazi u sv.Pričesti ususret s upaljenim svijećama. I oni bi se najsretnijima osjećali, da mogu tiskati se oko Marijina oltara. I njih bi trebale dragati po glavi dobre mamice, da im sklapaju ručice i uče ih moliti najljepše molitve, da im pripovijedaju o Isusu i vode ih u crkvu. I oni treba da imadu svog velečasnoga, koji će im govoriti o dragom Bogu i učiti ih vjeronauk.

Koliko ste vi sretniji od njih! Koliko morate Bogu biti zahvalni za milost, što ste se rodili kao djeca svete Crkve, što ste svetu vjeru primili kao dar odmah kod svog rođenja. No, osim toga, ne smijete zaboraviti ni svoje crne, crvene i žute braće, jadnih pogana. Što ćete učiniti za njih? - Zar možda da sami pođete k njima? - Za sada još ne, jer ste djeca. Ako jednom kad odrastete budete imali toliko odvažnosti i spremnosti na velike žrtve, tada će možda gdjekoji između vas i postati misionarom. Ali vi i sada, danas možete biti Isusovi misionari. Kako? Poslušajte!

Jedan je župnik pripovijedao ovaj slučaj: "K meni jednog dana dođe neka pobožna seljakinja, koja donese svoj dar za misije. Pitao sam je, što ju je upravo sada potaklo, da se sjetila potreba naših misionara? Ona mi ispripovijedi slijedeće: "Velečasni! Noćas sam sanjala jedan zanimiv san. Ukazao mi se Isus u prekrasnim haljinama, na kojima se ipak nalazila jedna mrlja. Spasitelj mi je rekao: Gledaj ove haljine. To si mi ti načinila svojim dobrim djelima. A ova mrlja, koju vidiš, tu je zato, jer do sada još ništa nisi učinila za misije. Od tog sam časa odlučila, da nešto učinim za potrebe katoličkih misija. Danas sam se ispovijedila i pričestila za potrebe misija i eto donosim i ovaj svoj novčani dar za naše misionare."

Kad bi se dragi Isus i nama ukazao, ne bi li na njegovim haljinama bila crna mrlja našeg nemara za misije? Molimo stoga za pogane, prikazujmo žrtvice i svete Mise za duše, koje čekaju na dolazak vjerovjesnika. Na taj ćemo način i sami biti mali misionari, osobito dragi dragom Isusu. - Amen.

+++++++++++++

XXIII. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

1. "Ne boj se, samo vjeruj!"

Crkvena se godina primiče svome kraju. Zato nam još jednom doziva u pamet sve milosti, koje smo tokom godine primili. U duhu vjere u Otkupitelja započeli smo crkvenu godinu. U duhu vjere u Kristu ona i svršava.

Danas susrećemo Spasitelja u okolici omiljelog grada Kafarnauma. Prevezao se lađom preko jezera i ondje ga dočekalo veliko mnoštvo naroda, željna čuti njegovu riječ. Tek što je započeo govoriti o kraljevstvu Božjem i o njegovim tajnama, došao je neki čovjek, koji se silovito gurao kroz mnoštvo. Bio je to jedan od najodličnijih muževa u gradu, predstojnik židovske sinagoge, Jair. Teški je jad morio njegovo srce. Njegova kćerka, u cvijetu mladosti, ležala je na samrti. Sve umijeće liječnika bilo je uzalud. Smrt je neumoljivo najavljivala svoj dolazak. Zato je zabrinuti otac potražio Isusa, bacio mu se pred noge vapijući: "Dođi, Gospodine! Metni ruku svoju na nju i oživjet će!"

Božja Providnost ne štedi ni ugledne obitelji od nevolja i trpljenja. Križ ne zastaje ni pred kojom kućom ili palačom. Svi moraju u svojoj nutrinji po trpljenju dozrijeti. Nijednom smrtniku nisu ušteđeni getsemanski časovi. Božji su planovi mudri i dobrostivi, a uvijek imadu pred očima jedan cilj: našu pravu i istinsku sreću. Da li bi onaj ugledni čovjek iz Kafarnauma ikada u svom životu bio prožet takvom vjerom u Isusa Krista, da ga nije zadesila teška kušnja? Da li bi ikada bez trpljenja došao do tako skrušene molitve, do toliko pouzdanja u Isusa? Tu opet vidimo novu potvrdu prastare istine:u nevolji se čovjek uči moliti! Nevolja vodi k Bogu, podiže naše srce i naše oči prema nebu. Koliko smo puta i sami to osjetili! Toliki, koji su u dobrom životu zaboravili na Boga, koji nisu mogli prignuti svoja koljena pred njim, naučili su ruke opet sklapati i bacati se u prah pred Svevišnjim, kad je trpljenje pokucalo na njihova vrata. Pod teškim životnim kušnjama čovjek dolazi k sebi, gubi volju za zemaljske užitke: njegovo srce opet postaje osjetljivo za vječne interese. Možda ćemo se jednog dana i sami naći ondje, gdje je Jair klečao i molio:pred nogama Isusovim! Ako nas je onamo dovelo trpljenje, tada budimo zahvalni dobrostivom Bogu, koji je naše srce ozdravio gorkim lijekom.

U međuvremenu je Jairova kćerka umrla. Smrt je tražila svoju žrtvu. Nitko joj je nije mogao istrgnuti iz ruku. Žalosna je vijest tugom ispunila očevo srce, jer je ugaslo svijetlo njegovih očiju. Ali se ohrabrio, jer je Gospodin pošao prema njegovoj kući. Njegovo držanje odaje mirnu sigurnost i pouzdanje. Iz njegovih utješnih riječi jasno proizlazi svijest neograničenog gospodstva nad životom i smrću. "Ne boj se, samo vjeruj!" Po trpljenju si uzvjerovao. Ono te je dovelo k meni. Čvrsto i nepokolebivo vjeruj u

Sina Božjega i ne moraš se bojati ničega, pa ni strahovite moći smrti.

U tim je riječima mnogo rečeno! One zvuče kao snažna utjeha kroz sva stoljeća. Upravljene su našem srcu osobito onda, kad crni oblaci prekriju obzorje naše duše. "Ne boj se! Samo vjeruj!" Tko je onaj, koji tako govori? Krist, Božji Sin, u čijoj su ruci sve naše životne sudbine, koji nas podržava u životu i pun dobrote vodi k sebi; Onaj, koji nas ljubi i onda, kad nas kuša u vatrenoj peći trpljenja; koji nas želi obogatiti i usrećiti snagom naše vjere u Boga.

Kome On govori te riječi? - Svima nama; svim ljudima, koje savija nevolja i bol, udovicama i siročadi, napuštenima i ostavljenima, osiromašenima i otpuštenima, svima, koji na svojim ramenima osjećaju svoj teški križ. Svima njima ukazuje na snažnu pomoć, koju će naći u čvrstoj i pouzdanoj vjeri u Božju svemoć. Ta vjera i u najkritičnijim časovima života čovjeka diže.

Što Gospodin želi reći tim riječima? Da je jači od sve vojske trpljenja, jači i od same smrti, da je u njegovoj moći ukloniti trpljenja i nadvladati samu smrt. Kao što je bogobojaznom Jobu deseterostruko nadomjestio sve, što je u danima iskušenja izgubio, jednako je tako Gospodin uvijek spreman svoju ruku pružiti onima, koji jakom vjerom sve svoje pouzdanje stavljaju u njega.

Predragi! Kad Gospodin nešto obećaje, tada odmah ono i izvršuje. Ostavlja mnoštvo, koje se oko njega guralo pred Jairovom kućom, uzima sa sobom svoju trojicu apostola te zajedno s ocem ulazi u kuću. Tu je našao svirače i narikače, kako je to u ono vrijeme bio običaj na Istoku. Za naš ukus neprijatna slika. Njihova je utjeha samo u riječima, ona ostavlja srce prazno. "Tiho!" - rekao je Gospodin - "djevojka nije umrla, nego spava!" Sva besadržajna i namještena krika i naricanje protivno je njegovoj duši. U Božjim je očima smrt samo san, tihi prelaz sjajnom uskrsnom jutru uskrsnuća. Zato je Isus s pravom istjerao sve napolje, jer se Božja snaga ne pokazuje u vici, nego u tišini. Iza toga je slijedio veliki momenat, jedan od najznačajnijih u čitavu njegovu zemaljskom životu: uzeo je mrtvu djevojku za ruku i izgovorio samo dvije riječi: "Djevojko ustani". Tada se iskra života opet upalila iz vječnog ognja svakog života. Po doticaju s Božjim Sinom prostrujila je struja života u mrtvo tijelo, koje je ponovo oživjelo.

"Djevojka je ustala!" To je doista bilo Božje djelo. Veličanstveno i slavno. Povijest nam pripovijeda o silnim vojskovođama, koji su znali tisuće poubijati i uništiti, ali nam ta ista povijest spominje samo jednog Junaka, koji je mogao smrti oteti njezin plijen i povratiti na život one, koje se dotakla njezina ruka. Taj je Božji junak Krist Gospodin. Snažnom i jedinstvenom veličinom nadvisuje sve velikane ove zemlje. Što je još važnije! Svoja veličajna djela nije činio željan slave, nego

iz čiste samilosne ljubavi prema bližnjemu, jer je obećao, da ne će ostaviti onih, koji s vjerom u nj stavljaju svoje pouzdanje. Isus je oživio ne samo djevojku, kćer Jairovu, nego i mladića iz Naima, svog prijatelja Lazara. Ta djela doista najbolje dokazuju Isusovu suverenu moć nad životom i smrću. "Jer kao što Otac podiže i oživljuje mrtve, tako i Sin, koje hoće, oživljuje" (Iv. 5,21). Zapamtimo: "Koje hoće!" A kada Isus ispruža svoju jaku ruku, da spasi i da pokloni novi život? Kad nalazi vjeru! "Ne boj se! Samo vjeruj!", rekao je Gospodin Jairu. "Tko vjeruje ne će umrijeti do vijeka", rekao je Lazarovoj sestri. To je dakle najvažnija misao današnjeg evanđelja, koja zavređuje, da bude misao vodilja cijelog našeg života. Moramo najprije imati čvrstu i jaku vjeru, nepokolebivo pouzdanje u Gospodina i tada smijemo u svim nevoljama svoje oči podignuti prema njemu. Kao da je Isus htio reći ovo: Vjeruj u mene i bit ćeš upisan u moje ruke, privezan uz moje srce; ne će ti ništa nedostajati.

Vjera nas čini prijateljima božanskog Spasitelja. Vjera je zaštitno pismo, kojim možemo u svakoj opasnosti i nevolji doći pred Isusa; ono sadržava jamstvo, da će Bog svojom jakom desnicom biti uz nas. Zato je svima nama upravljena opomena: Budite jaki u vjeri u Gospodina Isusa Krista. Ta vjera neka prožme čitav naš život. Neka bude sveta vatra, koja će raspaljivati naše srce; sveto svijetlo, koje će nam obasjavati taman životni put i konačno nas dovesti Kristu, u vječni život. Amen.

LITERATURA: Dr.J.Honnef: Die Botschaft des Wortes Gottes

---

2. Uzor i sablazan

Poslanica je današnje nedjelje uzeta iz pisma sv.apostola Pavla kršćanskoj općini u Filipima, u Macedoniji. Ona bi mogla biti upravljena i svakoj župi našeg vremena, jer su njezine misli danas jednako tako suvremene kao i nekada. Apostol naime u njoj govori o dobrom primjeru i o sablazni u kršćanskoj općini. Koji dušobrižnik ne bi trebao o tom govoriti svojim vjernicima?

Sv.Pavao kao vjeran Kristov učenik stavlja sama sebe za uzor svojim vjernicima: "Braćo! Ugledajte se u mene!" Ne govori to radi tašte oholosti, nego iz apostolske zabrinutosti za spas duša onih, koje je predobio za Krista. Nakana, s kojom govori te riječi, najbolje se vidi iz onoga, što je prije toga napisao. Tu govori o konačnom cilju kršćanskog života te izjavljuje: "Ne kao da sam već savr-

šen, nego nastojim ne bi li uhvatio, jer je i mene uhvatio Krist Isus... Trčim k nagradi nebeskoj, kojoj me Bog zove u Kristu Isusu." (Fil. 3,12.) Daje im primjer čovjeka, koji se svom ozbiljnošću bori za spasenje svoje duše. Osim toga mogao ih je sigurno upozoriti i na druge, koji su u kršćanskoj općini živjeli i zavrijedili, da ih ostali nasljeduju. Njima su nasuprot oni, koji njihovim dušobrižničkim srcima zadaju tešku bol, jer svojim životima sramote kršćansko ime, koji žive kao "neprijatelji Kristovog Križa". Glavni je cilj njihova života zadovoljenje sjetilnih požuda, "njima je bog trbuh". S najvećom žalošću predviđa Apostol njihovu vječnu propast.

Iz Apostolovih riječi jasno spoznajemo, da već u prvim kršćanskim općinama nije bilo drugačije, nego je danas u Božjem kraljevstvu: uzor i sablazan stoje jedno pored drugoga. Naša je zadaća, da se ravnamo prema uzorima. Povijest je Božjeg kraljevstva na zemlji puna divnih uzora, svetaca i svetica, koji zavređuju, da ih nasljedujemo. Ne smijemo se ograničiti samo na to, da im se divimo i utičemo u njihov zagovor. Oni moraju iznad svega svakome od nas biti odgojitelji pravog kršćanskog života, putokazi k Bogu. Njihov život prema riječima sv. Franje Saleškoga, nije ništa drugo nego evanđelje prikazano na djelu, isto evanđelje, prema kome i mi treba da uređujemo svoj život. Oni su imali na raspoloženju iste milosti kao i mi. Morali su se probijati kroz iste teškoće, brige i muke teške svagdanjice, morali su svladavati iste požude i odupirati se istim napastima kao i mi. Stoga se i nama sama od sebe nameće pitanje mladog Augustina: "Kad su mogli ovi i one, zašto ne bi mogao i ti Augustine?"

Pored divnih uzora u Božjem kraljevstvu susreće se i zao primjer, sablazan. Sam je Gospodin rekao, da sablazan mora doći (Mt. 18,7). U svojim je mnogobrojnim poredbama iznio, da će se u njegovoj Crkvi naći zlo pored dobra: zajedno s pšenicom rasti će i kukolj do dana velike žetve, kad će se spasiti. Zajedno s dobrim ribama njegova će mreža zahvatiti i zle ribe, koje će se izbaciti napolje. Pored mudrih djevica biti će i ludih, koje ne će zajedno sa zaručnikom unići u svadbenu dvoranu. Pored plodnih njiva, na kojima uspijeva dobro sjeme, nalazit će se i kamenito tlo, na kom sve ugiba.

Božje kraljevstvo na zemlji nije zajednica pobjednika, nego boraca, od kojih će jedni svojom krivnjom ostati bez pobjedničke lovorike. To nije zajednica savršenih, nego onih, koji se bore i trude oko savršenstva. Smijemo li se imajući pred očima slabosti čovjekove uslijed istočnoga grijeha, čuditi, što grijeh i sablazan neprestano oduzima zemaljski sjaj Crkvi?

Do sada smo promatrali veliku zajednicu Božjeg kraljevstva na zemlji. Sada posvetimo pažnju maloj zajednici tog istog kraljevstva Kristova - jednoj Župi. Što vidimo? -Slična je slika i tu. U Župi susrećemo vrijedne i praktične katolike, revne apostole, koji su svojim radom od največe koristi i pomoći svećeniku. Kako su njemu potrebni takvi

pomagači! Kako je zahvalan svim onim muževima i ženama, koje podpomažu svojim djelovanjem njegov rad oko spašavanja duša. Tu susrećemo tih vjernike i vjernice, koji se malo ističu, ali svojim uzornim životom pravi su kvasac jedne župe. Uvijek ostaju istinite riječi sv.Franje Saleškoga: "Jedan gram dobrog primjera važe više nego metrička centa pustih riječi."

No u svakoj župi nažalost susrećemo i sablazni:kršćane, koji ne ispunjavaju svoju kršćansku dužnost: nijednog Uskrsa niti nedjeljom polaze u crkvu. Tu žive kršćani, koji jedni s drugima žive u otvorenom i dugogodišnjem neprijateljstvu. Ima kršćana, koji žive u nedozvoljenim bračnim odnosima i teška su sablazan pravovjernima; koji su nadalje kao pijanice i razbludnici poznati nadaleko. Koliko zla prouzrokuje u jednoj župi zao primjer! "Najgori od svega su zli kršćani!", rekao je sv.Augustin. Najgori su radi toga, jer se unatoč svog zlog i nekršćanskog života još uvijek nazivlju kršćanima.

Potrebno je stoga, da sebi postavimo jedno životno načelo, prema kojem ćemo uređivati i provoditi svoj život: ne ćemo se obazirati na sablazni, koje nas okružuju, nego ćemo uvijek imati pred očima svijetle primjere uzornih kršćana. Kadgod vidimo, da vjersko ili ćudoredno vladanje jednog čovjeka, pa kakogod visoku čast obnašao u Crkvi, ne odgovara njegovu pozivu i dostojanstvu, ne smijemo radi toga i sami postati zli i povesti se njegovim lošim primjerom. Naprotiv kreposti, revnost i vjernost dobrih, moraju nas uvijek poticati na ustrajnost u dobru. No iznad svega moramo se sami čuvati, da nikada ne budemo na sablazan svojoj okolini. Na taj smo način sukrivci u tuđim grijesima. Sv.Ivan Zlatousti kaže:"Čovjeka ne vodi u propast toliko to što sam griješi, koliko mnogo više to, što druge zavodi na grijeh." Krist je istina rekao, da ne možemo živjeti u svijetu, u kome ne bi bilo sablazni, ali na koncu dodaje ozbiljne i strašne riječi:"Ali teško onome, po kom dolazi sablazan!"

Svojim riječima, činima i propustima češće sablažnjujemo druge, nego to i sami mislimo. Nemojmo misliti, da će nas to ispričati, što nismo svijesni svojih sablazni. Za njih ćemo pred Bogom teško odgovarati. Zato nikada ne smijemo drugima davati zao primjer, nego naprotiv uvijek dobar primjer uzornog kršćanskog života. Naše vladanje ne smije imati ništa od farizejske namještenosti i pretvaranja. Moramo živjeti kao oni, "kojima je domovina na nebesima!" Nebo ovdje znači opreku svemu onome, što je zemaljsko. Kao kršćani ne smijemo dopustiti, da nas zarobe tjelesne strasti i požude, nego moramo sve zemaljsko podvrgnuti višim vidicima i zadacima. Naša subraća - ljudi, s kojima zajedno živimo, moraju uvijek vidjeti, da smo i u svom svagdanjem životu Bogu podigli prijesto. Na taj način postajemo tihi, ali snažni uzori svome bližnjemu, kako je to i Gospodin naglasio ovim riječima:"Tako neka svijetli svjet-

lost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima." (Mt.5,16.) - Amen.

LITERATURA: H.Fassbinder: Sämann Gottes, Trier, 1956.

---

3. Naš je štap pouzdanje u Boga.

"Prvi korak - rekao je Göthe - koji vodi svakoj velikoj stvari, jest odvažnost." A kršćansko je pouzdanje odvažnost u najvišem i najboljem smislu riječi. O njoj zaista sve ovisi. Ona čini ljude pravim junacima i najsigurnije ih dovodi do cilja. Zato i Spasitelj tako snažno opominje: "Uzdajte se! Ja sam nadvladao svijet!" (Iv. 16,33.)

Krist zahtijeva od nas, da imamo pouzdanje u Boga.

Kad je Jair - kako nam pripovijeda sv.Marko - ostavio svoju kćerku, ona još nije umrla. No smrt joj je bila na vratima i Spasitelj se morao žuriti, ako ju je htio naći u životu. Isus ipak nije odmah pošao. Najprije je govorio s bolesnom ženom i izliječio je. Htio je naime tjeskobnog i zabrinutog oca dovesti do još većeg pouzdanja. Htio je, da on uzimadne pouzdanja u njega i onda, kad njegova kćerka umre. I zbilja! Dok je Spasitelj još razgovarao sa ženom, došli su ljudi javiti Jairu, da je djevojka umrla. "Kći je tvoja umrla. Zašto još dodijavaš učitelju?" (Mk. 5,35.) Kao da su rekli: "Prekasno je! Djevojka je mrtva i nitko je više ne može spasiti!" No Isus je Jairu rekao: "Ne boj se! Samo vjeruj!" I sada Isus traži od njega samo veliku vjeru i nepokolebivo pouzdanje.

Kod slučaja bolesne žene vidimo još nešto drugo: Isus je pohvalio njezino pouzdanje u njega. Ona je mislila, da je uvjet da ozdravi to, te dođe pred Spasitelja i zamoli Ga, da je ozdravi. Došla je odostraga i dotakla se skutova njegovih haljina. Jedva je to učinila, Isus se okrene i reče: "Tko se to dotače mojih haljina?" (Mk. 5,3o) Zašto je to Isus pitao? Zar nije znao, tko ga se dotakao? Znao je, ali je htio pred sve ljude iznijeti veliko pouzdanje, koje je žena imala u njega. Kad ona prizna, da se Isusa dotakla, On je nije korio, nego joj reče s najvećom dobrotom i blagošću: "Kćeri! Vjera ti je tvoja pomogla." Zar već samo te riječi ne dokazuju, koliko je Isusa obradovala vjera i pouzdanje nepoznate žene? Zato ju je i nagradio ozdravljenjem. Ali ne samo to. Isus joj

je rekao i ovo: "Idi s mirom!" Prema mišljenju teologa, tim je riječima Isus oprostio njezine grijehe i tako je najljepše nagradio za njezinu vjeru i pouzdanje.

Ništa manje nije Spasitelj nagradio vjeru i pouzdanje Jairovu. Najprije je rastuženog oca utješio: "Djevojka nije umrla, nego spava!" A ona je zbilja umrla, kako su to svi znali. Ali za Isusa smrt je samo san. On je mogao nekoga isto tako lako oživjeti, kao što mi nekoga budimo iz sna. Stupio je u kuću, istjerao sve narikače i oživio djevojku.

Oba slučaja, o kojima pripovijeda današnje evanđelje, potvrđuju, od kolike je važnosti imati čvrsto pouzdanje u Boga u svim zgodama našega života. Temelj je našeg pouzdanja sam Bog, koji je vjeran u svojim obećanjima. Sv. Pismo nam govori: "Blago čovjeku, koji se uzda u Gospodina!" (Prič. 16,1o).

Kakvo mora biti naše pouzdanje u Boga? Mora biti ispunjeno živom željom, da nas Gospodin u našoj prošnji usliši. Istina, roditelji su Jairove kćerke upotrijebili sve, da joj pomognu, ali je sve bilo uzalud. Kad su sva zemaljska sredstva izdala, tada je Jair podigao svoje oči prema nebu. Potražio je Isusa, koji se nalazio u njegovoj blizini, bacio Mu se pred noge i s najvećim pouzdanjem molio za svoju kćer. Nije gledao na ljude, koji su ga okruživali niti se bojao farizejskih poruga. Iako je bio otmjen, ugledan i bogat, duboko se ponizio pred Spasiteljem moleći zdravlje za svoju kćer.

Ništa manja nije čežnja bolesne žene za ozdravljenjem. Ona je bolovala već 12 godina. Posvuda je tražila lijek, ali uzalud. Tim je većim pouzdanjem došla Isusu, da Ga zamoli za ozdravljenje. Mnogo ga je naroda okruživalo, ali se ona od njih nije dala zastrašiti. Nije se bojala ni toga, da je apostoli odbiju od Isusa. Ona je željela samo jedno: da bude kod Isusa, i da je on usliša u njezinoj molbi.

Naše pouzdanje u Boga mora nadalje biti nepokolebivo. I tu nam Jair i bolesna žena daju lijepi primjer. Oni su se približili Isusu s uvjerenjem, da ih Isus hoće i može uslišati. Što su više spoznavali svoju nemoć i slabost, to su više priznavali Isusovu svemoć. Što su više gubili svaku zemaljsku nadu, to je u njima više raslo pouzdanje u jedinu pomoć s neba. Jair je molio Isusa, da samo svoju ruku položi na djevojčicu i bio je siguran, da će ona oživjeti. A žena je mislila, da će ozdraviti samo, ako se dotakne njegove haljine. Toliko pouzdanje i tolika vjera nije mogla ostati od Isusa nenagrađena. Isus ih je uslišao i pomogao im.

Naše pouzdanje! Zašto je naše pouzdanje tako slabo i maleno? To je ponajprije radi toga, jer smo odviše daleko od Isusa. Premalo smo uvjereni u njegovo božanstvo. Između njega i nas prostire se duboki bezdan. Isus jest i za nas Spasitelj. Ali On je došao na svijet prije 19oo godina. Njegove svetkovine slavimo svake godine, ali mi smo s njime premalo u intimnoj i živoj vezi, nemamo nikakvog kontakta s Njime, živimo daleko od Njega.

A ipak bi uvjerenje o Isusovom božanstvu moralo prožimati čitavo naše biće! Krist je Bog! Njegova je dobrota, mudrost i svemoć i danas isto tako božanska kao što je bila nekoć. Zato nam nikada ni u kojem slučaju ne će uzmanjkati njegova pomoć. "Izgovaraj ime Kristovo i u tvoju će svagdanjicu ući Božji mir, Božja sigurnost. Taj će mir i sigurnost ući i u tvoje poslove, u sve tvoje borbe sa samim sobom i sa svojim bližnjim". (Förster) Jedan je drugi sveti učenjak govorio: "Neka Krist bude svakodnevni pratilac tvoga života. lo minuta, ili samo dvije minute proboravi u njegovu društvu, sprovedi to vrijeme u razgovoru od srca k srcu i tvoj će dan biti posve drugačiji!"(fran. geolog Drumont). Tako i jest! Tko je uvijek s Kristom, osjetit će njegovu svijetlost i snagu.

Godine 191o. slavio je glasoviti prirodoslovac Fabre svoj 9o. rođendan. Tom mu je zgodom francuska vlada odala posebnu počast i priznanje za njegov rad. Jedan od prisutnih gostiju na toj svečanosti upita učenjaka, da li vjeruje u Boga? Na to pitanje dao je Fabre prekrasan odgovor: "Ne mogu reći, da vjerujem u Boga, jer ga na svakom koraku gledam. Bez njega ne mogu ništa razumjeti.Bez njega sve je tama! Ja ne samo da sam sačuvao vjersko osvjedočenje svoje mladosti, nego sam ga proširio i povećao...! Svako vrijeme ima svoje zablude! Smatram, da je bezvjerje najveća zabluda našeg vremena! Prije bih dopustio, da mi kožu oderu s tijela,nego da napustim svako pouzdanje u Boga."

Također i taj je učenjak crpio snagu, svjetlost i sigurnost od Isusa Krista. On je svoje velike uspjehe na području znanosti prepisivao Isusu Kristu. Kad je malo vremena iza toga došao k njemu anđeo smrti, preminuo je pun pouzdanja u Boga.

Također i taj je učenjak crpio snagu, svjetlost i sigurnost od Isusa Krista. On je svoje velike uspjehe na području znanosti prepisivao Isusu Kristu. Kad je malo vremena iza toga došao k njemu anđeo smrti, preminuo je pun pouzdanja u Boga.

I mi treba da se posve predamo Kristu. Ako u Njega doista cijelim svojim umom i srcem vjerujemo, tada treba da imamo u Nj veliko i neograničeno pouzdanje. On to od nas traži. On nagrađuje pouzdanje, koje je neograničeno, nepokolebivo. Na taj ćemo način najsigurnije nadvladati sve zapreke i sretno stići na cilj na ovom svijetu, a napose u vječnosti. Amen.

LITERATURA: E.Keller: Sanctificate dominicas

---

4. Naša je domovina u nebesima.

Liturgija posljednih nedjelja crkvene godine odiše duhom mladog kršćanstva. Kršćani su naime prvih vremena mislili, da će sami doživjeti ponovni dolazak Kristov na ovaj svijet. Budući da Spasitelj nije točno prorekao dan svoga dolaska,to su kršćani živjeli u neprestanom isčekivanju, da će Isus doći i povesti ih sa sobom u nebo. Zato nije nikakvo čudo, da je u doba, koje je posve živjelo u očekivanju dolaska Gospodinova, niklo mučeničko pokoljenje, koje je odvažno i junački pogazilo sve blago, časti i vrednote ove zemlje i žrtvovalo svoj imetak, svoju krv i sam život, samo da zadobije Krista, pravi i vječni život. I niklo je djevičansko pokoljenje, jako i oporo, miomirisno i čisto: Cecilija, Janja, Agata, i t.d. One su znale,kako treba očekivati Gospodina.

I mi bismo morali više misliti na svoju pravu domovinu, koja je u nebesima. Trebali bismo se na nju pripravljati, za njom čeznuti svetom čežnjom prognanika u tuđini, koji jedva očekuje blaženi čas oslobođenja iz tužnog progonstva u ovoj suznoj dolini.

Odmah u ULAZNOJ PJESMI Gospodin nam preko proroka Jeremije govori:"Ja mislim misli mira,a ne cviljenja;prizivat ćete me i ja ću vas uslišati i izvest ću robovanje vaše iz svih mjesta." Dolazak Kristov na času smrti svakoga pojedinca, a napose Njegov dolazak na sudnji dan, ne znači samo dolazak na sud. Nego je to pravo vraćanje zarobljenika njihovoj domovini, konačno oslobođenje, otkupljenje i primanje u blažene stanove nebeske i vječne nam domovine.

"Dođite blagoslovljeni Oca mojega i posjedujte kraljevstvo, koje vam je od vijeka pripravljeno!" Tim će riječima preodabrane Krist Gospodin povesti u vječno blaženstvo.Kao što je nekoć Bog izbavio svoj izabrani narod iz egipatskog sužanjstva, a poslije ga oslobodio od ropstva babilonskoga i opet doveo u njihovu domovinu, jednako će tako Gospodin svakog pojedinog čovjeka na času smrti izbaviti, osloboditi, povesti u vječni mir.

No, mi još uvijek živimo u tuđini, u ovoj suznoj dolini, u ropstvu. Okovi, koje nosimo, naši su grijesi. Njima smo sad više sad manje privezani uz zemlju i zemaljske stvari. O kad bismo se mogli što više osloboditi onoga,što nije Bog i živjeti slobodno od svih grješnih i zemaljskih spona! Zato u MOLITVI dana molimo: "Odriješi, molimo, Gospodine, prekršaje tvojih naroda,da se od spona grijeha, kojih se svojom slabošću dobavismo, Tvojom blagošću oslobodimo!"

U POSLANICI opet pred nas izlazi sv.Pavao, ali ovaj puta kao sužanj s okovima na rukama. Tu je naime poslanicu sv.Pavao napisao Filipljanima iz svoje tamnice iz Rima.Ni najmanje ga ne rastužuju okovima na ruci, kojom je pisao svoje pismo. Mnogo više njega kao revnog dušobrižnika rastužuje činjenica, da toliki žive sputani verigama grijeha,

kao neprijatelji Kristovog Križa."Braćo, mnogi žive, za koje sam vam mnogo puta govorio, a sad i plačući govorim, kao neprijatelji križa Kristova. Njima je svršetak propast; njima je bog trbuh, oni se hvale sramotom svojom, oni zemaljski misle. Naša je pak domovina u nebesima.(Već ovdje na zemlji moramo provoditi život, kakav ćemo provoditi na drugom svijetu). Odonud (s neba) očekujemo Otkupitelja..." Još uvijek vapijemo "iz dubine" bijednog i ništetnog zemaljskog života. Mi se još moramo boriti i na svakom smo koraku izloženi razočaranju napastima i opasnosti, da sagriješimo. Još uvijek treba da živimo poniznim životom, životom, kojim je Isus živio i kojim On kao glava i dalje živi u nama, svojim udovima. Pa kao što je On, naša Glava, slavno uskrsnuo i preobrazio se istom poslije smrti na križu, tako će i njegovoj Crkvi i nama svanuti dan preobraženja istom nakon borbe zemaljskog života,kad i posljednji ud otajstvenog tijela u ljubavi, borbi i trpljenju dozrije do potpune sličnosti s glavom. Tada Crkva više ne će trpjeti niti se boriti. Tada će slaviti slavlje kroz svu vječnost.

U PJESMI NA STEPENICAMA kličemo: "Oslobodio si nas, Gospodine, od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas." To će biti konačno otkupljnje duše i tijela. Za tim danom posljednjeg i konačnog otkupljenja, za danom povratka u blaženu vječnu domovinu čezne sveta Crkva u ovim posljednjim danima crkvene godine. "Iz dubine vapijem k tebi, Gospodine. Gospodine, usliši glas moj!"

Na našu veliku čežnju pojavio nam se sam Spasitelj, koji nam ne riječima, nego svojim čudesnim djelima u EVANĐELJU navješta blagu vijest: Kao što je ozdravio bolesnu ženu, koja se s velikom vjerom dotakla skutova njegovih haljina, jednako će tako i nas izliječiti od zlih nagona i nagnuća našega tijela, naše slabe i pale naravi. "Pouzdaj se, kćeri - rekao je Isus onoj ženi - tvoja ti je vjera pomogla." To isto govori i nama. Kao što je Jairovu kćerku opet oživio, jednako će tako i naša tjelesa opet oživjeti na sudnji dan, i to kako je rekao sv.Pavao u poslanici, i to u preobraženom tijelu, "koje će biti jednako slavnom tijelu njegovu."

Kod prikazanja i mi poput Jaira i bolesne žene idemo ususret Kristu Gospodinu. Što ćemo mu dati kao žrtveni dar? Kao Jair i bolesna žena možemo mu dati bijedu, bolest i smrt. Mi smo naime po istočnom grijehu i po svojim osobnim rijesima izranjeni, slabi, bolesni i nevoljni. U žrtvi ćemo naći Krista. U svetoj pretvorbi doći će nam opet usuret i sažalit će se radi naše bijede i nevolje. Uzet će ih kao da su njegove, primiti ih u svoju čistu i svetu žrtvu. Žrtvujući prikazat će našu bijedu, naše molbe i želje Ocu i potkrijepit će ih svojom ljubavlju, svojim zaslugama, svojom čistoćom i svetošću.

U Sv.Pričesti opet donati k nama onaj isti, koji je Jairovu kćer uzeo za ruku i povratio joj život; onaj, koga se dotakla bolesna žena i ozdravila. On će se dotaknuti i

nas, svoju Crkvu, i mi ćemo osjetiti, da iz Njega izlazi sila, koja izcijeljuje. "Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti i bit će vam." (Pričesna!)

Imajući pred očima veliko obećanje i uvjeravanje božanskog Spasitelja, koji uslišava naše molbe, a promatrajući s druge strane subinu svog prognaničkog života na ovoj zemlji, s najvećim pouzdanjem molimo s POPRIČESNOM: "Molimo Te, svemogući Bože, ne dopusti, da podlegnemo pogiblima i napastima, kad dopuštaš, da se po Tvojoj darežljivosti radujemo u božanskom pričešćivanju", to nam podijeli Oče nebeski i uvedi iz poslije ovoga progona u vječni mir, u nebesku domovinu. - Amen.

---

5. Isus je naše utočište i spasenje.

Ovaj je čas posvećen vama, vašoj besmrtnoj duši. Sva je briga svete Crkve i dobrih roditelja, da vi, koje Isus najviše ljubi, uvijek ostanete njegova dobra i vjerna djeca. Djeca su njegova vremena imala jedinstvenu sreću, da poput najvećih sretnika počivaju na Isusovom Srcu, da iz najveće blizine slušaju kucaje Njegova ljubežljiva Srca.

Današnje nam evanđelje pripovijeda, kako je Isus oživio djevojčicu, Jairovu kćerku. Smrt je morala pustiti svoj plijen, kad je Isus zapovijedio: "Djevojko, tebi govorim, ustani!" Uzeo ju je za ruku. Njezina se mala ruka nalazila u ruci Isusovoj. U taj se tren djevojčica uspravi i ustade živa. Ogledala se oko sebe i prepoznala je Isusa, kao svako drugo dijete, koje mu se povjerava i ljubi Ga. Isus s njome postupa kao sa svakim drugim djetetom. Ona već dugo nije ništa jela i bila je gladna. Zato je Isus naredio, da joj odmah dadnu nešto za jelo.

Tu vidite, draga djeco, kako je Isus dobar prema nama, kako je velika Njegova ljubav. Upravo radi toga svako pravo i vjerno kršćansko srce ljubi svoga Spasitelja i uvijek Mu je vjerno.

Evanđelje nam pripovijeda još jedno čudesno Isusovo djelo. Neka se žena u velikoj vjeri samo dotakla njegovih haljina i odmah je ozdravila. Ako su već Isusove haljine posjedovale toliko čudesne snage, kolika se istom tada snaga krije u Presvetom Isusovom Tijelu, koje primamo u svetoj Pričesti? Sv. je Terezija tvrdila, da je sveta pričest za nju bila lijek protiv tjelesnih bolova i protiv svake bolesti duše. To se slaže s naukom svetih otaca i crkvenih naučitelja. Molitva svete Crkve glasi: "Neka nam blagovanje tijela i krvi Isusove bude na korist i duši i tijelu!" Taj je sakramenat snaga protiv svih opasnosti ovoga svijeta.

Učinci svete Pričesti protežu se ne samo na dušu, nego i na tijelo.

"Primajte Spasitelja, kadgod ste bolesni. Njegova nazočnost u vašem srcu snažno djeluje na čitavo vaše tijelo. Ona ga obnavlja i osvježuje!" (de Lugo)

U misijama se dogodio ovaj događaj: Mali je Andrija, sin Cecilije i Roberta, pola sata iza svog rođenja bio kršten. Sad mu još nisu četiri godine. No već je dosta dugo bolestan i nikako ne može ozdraviti. Njegova ga je majka nosila svim liječnicima. Iskušana su sva sredstva i svi lijekovi. Ali sve se činilo uzalud. Izgledalo je, da će dječak za koji dan umrijeti, jer mu nema spasa. Njegovo je tijelo sve više slabilo i čas je smrti bio sve bliže.

Jednog se dana vratila Cecilija iz crkve, gdje je bila na sv.Pričesti. Klekne pokraj malog Andrije, koji ustane i reče svojoj majci: "Majko, daj mi Isusa!"

- Otvori usta!, reče mu majka. Dok je on otvorio usta, da udahne malog Isusa, majka lagano dahne u nj. Iza toga je mališ svakome, velikima i djeci, govorio: "Ja sam ozdravio! Majka mi je dala Isusa! Sad ja mogu jesti sve što i drugi."

I zbilja je djetetu od toga dana bilo sve bolje. Posve je ozdravio tako, da je mogao otputovati svome ocu.

To je četirigodišnje dijete zaista primilo Isusa na duhovan način, u duhovnoj sv.Pričesti. Koliko više može pomoći prava sveta Pričest, koju primamo čistim srcem i jakom vjerom! Tada se ne moramo bojati nikakvih pogibli u životu.

31. siječnja 1906. godine strašan je potres zahvatio neke otoke Tihog Oceana. Oko 10 sati osjetio se jak udar na otoku Tumaco, gdje je bila misijska postaja. Potres je trajao četvrt sata. Svi su stanovnici otoka mislili, da je došao konac svijeta i pripremali su se na smrt. Iza jednog sata čekanja, što će se dalje dogoditi, opaze na svoje najveće zaprepaštenje, kako se silno veliki valovi približavaju otoku. Znali su, da to znači smrt za sve,koji na njem žive. U taj čas najveće tjeskobe dođe župniku na pamet neobična misao. Brzo pođe u crkvu. Uzme iz svetohraništa Presveto i pođe ususret pobješnjelim valovima. Stao je na obali. Val je vode bio sve bliže. Kad je došao do obale, na kojoj je stajao svećenik sa Presvetim, voda se razbije kao o kakvu veliku hrid. Iza toga je došao drugi još veći val. I on se razbije kao i prvi. Isus u Presv. Oltarskom Sakramentu spasio je otočane radi njihove vjere i velikog pouzdanja od očite i neizbježive smrti. Iza toga more se opet smirilo, a narod je dugo vremena klečeći pred svetohraništem zahvaljivao na svome čudesnom spasenju.

I vaše pouzdanje, draga djeco, mora biti tako veliko kao što je bilo pouzdanje onog svećenika,koji je neustrašivo stajao na obali, iako je znao,da po ljudskom sudu mora stradati. Uzdao se u Isusa,koga je držao u svojim rukama i njegovo ga pouzdanje nije prevarilo.

Sv. je Franjo od Djeteta Isusa, koji je pripadao redu bosonogih karmeličana, kao dijete bio veoma nespretan i dosta zločest. Nije bio ni zašto. Nije vrijedio ni za kakav posao. Štogod su mu dali u ruke, to je razbio ili izgubio. Nije mogao čuvati ni ovce. Nitko ga radi toga nije htio imati kod sebe. Svatko ga je od sebe otjerao. Njegov ga se vlastiti otac htio riješiti. Predao ga je nekom mladiću s nalogom, da ga odvede pedeset milja daleko od mjesta, da više nikada ne nađe puta kući. Ovaj to učini. Jadno dijete našlo se od jednom samo, ostavljeno, daleko od bilo koga. Nakon duljeg lutanja ne znajući kamo da ide, uputi se u crkvu. Došavši u crkvu, klekne pred svetohranište, otvori Prijestolju milosrđa svoje srce. I gle, ono se posve promijenilo! Gospodin ga je obasipao neizrecivim milostima i darovima. Taj je dječak poslije postao tako krepostan, svet i mudar, da su kraljevi, biskupi i nadbiskupi smatrali posebnom čašću, da mogu s njime razgovarati. Poslije je postao veliki svetac.

Draga djeco! I vi činite kao sv. Franjo od Djeteta Isusa. I ako ste ostavljeni, napušteni, žalosni, bolesni, nemojte klonuti duhom. Pobožno prisustvujte svetoj Misi. Tu dragom Isusu povjerite sve, što vam je na srcu. Osobito pak ga često i rado primajte u svetoj Pričesti.

Naša je duša ponekad nemirna i bojažljiva. Što čini Isus? On otvara svoje srce i u nj nas sakriva. On nam daje najsigurniji zaklon i utočište i to ne samo u ovom životu, nego napose na smrtnom času. Sjedinjeni s Njime najsigurnije ćemo doći u lijepu nebesku domovinu, gdje ćemo svojim očima gledati onoga, koji nam je toliko puta pomogao sakriven pod čedne prilike kruha. - Amen.

LITERATURA: Albert Filchner: Kommet Kinder lauschet.

BLAGDAN KRISTA KRALJA

1. Okrunite Ga!

Crkvena se godina primiče svome kraju. Do sada smo na različite načine promatrali pojavu i djelovanje Krista Gospodina: kao dijete u kolijevci, kao dječaka u roditeljskom domu i u jeruzalemskom hramu, kao Učitelja među učenicima, kao Čudotvorca usred patničkog naroda. Vidjeli smo jedan odsjev njegove slave na gori Taboru, njegova duboko

poniženje u njegovoj pregorkoj muci i smrti na križu. Bili smo svjedoci njegova slavnog uskrsnuća i uzašašća na nebo. No, unatoč svega toga, čini nam se, kao da Spasiteljeva slika nije potpuna, kao da nedostaje jedna bitna crta: Krist je Kralj. On "sjedi s desne strane svemogućeg Oca". S Njime zajedno vlada kraljevstvom, kome nikad ne će biti kraja.

Zašto treba da Isusu iskazujomo kraljevsku počast? Zašto njemu pripada kraljevski naslov? Zato, jer je "po njemu sve postalo". On je Utjelovljena Riječ Božja, jednobitna s Ocem. Mi treba da iskazujemo božansku čast i poštovanje Isus ne samo kao Božjem Sinu, nego i kao Sinu čovječjemu, koji je od časa svog utjelovljenja najintimnije bio sjedinjen sa svojom božanskom naravi.

Crkva je tražeći sliku u Sv.Pismu, koja bi najpodesnije prikazivala Krista Kralja, izabrala je onaj odlomak, koji smo čuli u današnjem sv. Evanđelju. Tu se istina Krist nazivlje kraljem, ali je On najdublje ponižen. U strašnim je rukama razjarenog naroda, koji traži njegovu smrt. Ipak ta slika Krista Kralja najbolje osvjetljava istinu, da kraljevstvo Kristovo nije od ovoga svijeta.

Pred upraviteljem najvećeg svjetskog carstva stoji On poružen, popljuvan, izbičevan. Siguran u svoju smrtnu osudu. Bez ikakve obrane. Svi ga napadaju. Izmišljaju najveće laži. Sva zlodjela stavljaju na njegova ramena... Jedino oružje, koje je On upotrijebio, bio je dvosjekli mač istine, koji će donijetu pobjedu ili smrt. Ali i istina će poslužiti samo tome, da ga još više učini "Znakom, kome će se protiviti". Isus je upotrijebio svoje oružje, ali ne kao onaj, koji pritisnut uza zid uzima mač, da se brani. On ga upotrebljava kao Pobjednik, koji će posljednjim snažnim udarcem svoga viteškog mača rasjeći svog protivnika na dva dijela: "Svatko, tko je od istine, sluša moj glas!" Te su riječi razdvojile čovječanstvo na dva dijela. Na jednoj su strani oni, koji su od istine, koji su Kristovi, Na drugoj oni, koji su u vječnoj oporbi i neprijateljstvu prema Njemu. Prvi na ovom svijetu doživljuju poraz, ali je njihova pobjeda na nebesima. A drugi ovdje slave triumf, a na drugom ih svijetu čeka odbačenje. Strašna je sotonska laž upropastila ljudski rod, a Kristova ga je Istina oslobodila. Vatreni je mač čuvao ulaz u zemaljski raj, a mač je istine prosjekao jedino mogući put, kojim možemo doći u vječnu domovinu. Kralj je neba i zemlje protjerao buntovni rod u progonstvo, a kraljev je Sin izbavio prognane sinove Evine mačem istine, koji je nosila desnica njegove ljubavi. U toj borbi mač nije ranio protivnika, nego je zadao tešku ranu njegovom vlastitom srcu...

Isus nije došao na ovaj svijet, da u njemu vlada, nego da služi. No unatoč toga naglašavao je, da će jednom vladati u svom kraljevstvu nad onima, koji će po njegovoj istini doći do blaženstva, po njegovoj ljubavi do najveće sreće i mira, po njegovoj milosti do najveće časti: časti djece Božje i baštinika nebeskog kraljevstva.

Postavimo danas svaki pojedini od nas sebi pitanje: Gdje se mi nalazimo, kad je sjevnuo Kristov mač istine? Na kojoj smo strani? Da li među onima, koji su otvoreni neprijatelji Kristova križa? Ili među onima, koji ustima ispovijedaju svoju pripadnost Kristu? Kojima je Kristova osoba simpatična i s poštovanjem o Njemu govore, ali ne dozvoljavaju, da taj Krist uđe i u njihov život? Ili, konačno, među onima, koji padaju pred njegove noge i klanjaju se Njemu kao jedinome Kralju čitavog svog života.

Nije dosta imati slike ili kipove Krista Kralja. Resiti ih zlatom i dragim kamenjem. Iznad svega je potrebno čitavo svoje srce podvrći božanskom Kralju. Čitav svoj život urediti prema svetoj volji svog božanskog Kralja. Malo će nam koristiti različite jeremijade i tužaljke o državama i zakonima, koji ne idu u prilog Kristovom kraljevstvu. Najvažnije je svoj vlastiti ja, svoju kuću, svoj život urediti tako, da to bude malo Kristovo kraljevstvo.

Istina, mi ispovijedamo svoju pripadnost Kristu Kralju. Želimo biti njegovi, a opet toliko se puta događa, da ovo ili ono izuzimamo ispod kraljevske vlasti Kristove. Njegovi smo, a ipak ne vršimo čitav njegov zakon. Kao da smo nešto pridržali sebi. Nešto, nad čime ne bismo željeli, da ima bilo kakve vlasti Krist Gospodin. Kutić je to, koji nema Kristova prijestolja. Kutić, koji nas u isto vrijeme čini poklonicima idola, kojih se ne možemo odreći.

Pogledajmo danas, dok još nismo stupili preda Nj kao pred svoga Suca, što je to u našem tijelu, duši, našoj kući, ili našem zvanju, nad čime nema kraljevske vlasti Krist Gospodin! I ako osjećamo, da smo slabi, da ne možemo odlučno izbaciti svaki lažni idol, molimo Spasitelja, da nas učini posvemašnjim svojim vlasništvom, da budemo posve njegova svojina dušom i tijelom.

Jedno možemo učiniti i mi, koji se često tužimo na prilike, u kojima živimo. Možemo slijediti primjer građana grada Firence, koji su nad vijećnicom svoga grada stavili ovaj natpis: "Jesus Christus, Rex Florentini populi decreto electus! - Isus Krist Kralj Firentinskog puka izabran voljom naroda!"

Mi ne ćemo doduše taj natpis staviti iznad vijećnice svoga grada niti svoje kuće, nego ćemo ga staviti doduše nevidljivo, ali duboko u dubine našeg srca: Ja i moja kuća želimo služiti Gospodinu! Tada će Božje kraljevstvo doći i k nama; tada će se Božja volja vršiti među nama. Tada smo uistinu pravi podanici svoga božanskog Kralja.

Ako budemo Krista učinili kraljem čitavog svog života, Ako budemo Njegov zakon stavili u središte cijelog svog djelovanja. Ako Božanski prijesto okrunjenog Kralja uvijek ostane u duši nepovrijeđen do naše smrti; tada možemo biti sigurni, da će nas Krist Kralj uvesti u svoje vječno kraljevstvo. Da zajedno s njime kroz svu vječnost živimo i kraljujemo u kraljevstvu prave i jedine ljubavi, istine i pravde, u nebeskom kraljevstvu. Amen.

LITERATURA: P. Schindler: Ein Sämann ging aus, Regensburg, 1953.

preodjeveni

2. Krist prerušeni Kralj.

Tko je to prerušen čovjek? - Čovjek,koji ne ide,ne nastupa u svom vlastitom ruhu. Incognito.Neki idu tako prerušeni,preodjeveni,da čine zlo i da ih nitko ne prepozna. Drugi da lakše čine dobro i da nitko za njih ne zna...

Tko je to prerušem kralj? - Kralj, koji ne dolazi na kraljevski način,s kraljevskim označjima,nego u liku prosjaka,u liku obična građana. Možda zato,da ne bude njegova prisutnost na teret malome čovjeku...

Da je Krist Kralj, za kršćanina nema nikakve sumnje. Krist je pravi Bog i pravi čovjek.Da mu kao Bogu pripada vrhovna vlast nad svim stvorenjima,nad svakim bićem,nad svim ljudima, nad javnim i privatnim životom svakoga pojedinca i svakoga naroda - tko o tome može sumnjati?

Da Kristu i kao čovjeku pripada sva vlast na nebu i na zemlji (Mt. 28,19.) - i to stečena, izvojevana vlast, ukoliko nas je svojom krvlju otkupio od srdžbe Božje i iskupio iz ropstva đavolskoga - to je svakome,koji na sebe zaziva cijenu njegove predragocjene Krvi,posve jasno.

Da mu ta ista kraljevska vlast i dostojanstvo pripada ne samo po stečenu i izvojevanu pravu,nego naravnim pravom, o tom nas uvjerava sv.Pavao, kad Krista Bogočovjeka naziva Prvorođencem. (Rim.8,29.), po kojemu i za kojega je sve stvoreno (Kol.1,16.): svijet je dakle stvoren za Krista,da bude Kristovo kraljevstvo i ljudi, da budu njegovi kraljevski podanici.

Krist je dakle u vjeri našoj Kyrios - Gospodin, Gospodar, Vladalac, Kralj bilo da to ljudi priznaju ili ne. I ništa manje Kralj,ako ih ima,koji ga takvim ne žele i ne priznaju.

Ipak nastaje pitanje: Zašto svi ljudi ne priznaju Krista? I to ne samo da Ga ne priznaju Kraljem, Ne priznaju ga uopće. Odakle to? - Kristovo kraljevstvo ima dva pojavna oblika: O jednom posljednjem i završnom pjevamo u misnom Vjerovanju:"I opet će doći suditi živima i mrtvima te njegovu kraljevanju ne će biti kraja."

Doći će posljednji dan svijeta, odlučni dan,kad će svijet biti razdijeljen samo na dva tabora: biti će samo dobri i zli. Samo spašeni i za uvijek propali. Samo Kristovi i protukristovi. U taj će se dan pojaviti Krist Kralj u svemu svojemu veličanstvenom dostojanstvu, kao Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima (Otkr.19, 16.), kakvim ga je gledao Vidjelac u Apokalipsi. I proplakat će sva plemena na nebu i na zemlji (Mt. 24,3o). Jedni od radosti, što su Ga ljubili. Drugi od zaprepaštenja,što su Ga mrzili. Jedni i drugi od sjaja slave njegove, jer će ga vidjeti kao Krista kralja u slavi - na kraju svih vremena.

Drugi je način Njegove pojave - i taj je za nas od sudbonosne važnosti - u ovom sadašnjem vremenu, prije posljednjeg dana svijeta: Krist se pojavljuje kao prerušeni

kralj, kao kralj u liku prosjaka. I onako kako ljudi primaju Krista prerušena Kralja, Krista Kralja - Prosjaka - s ljubavlju ili mržnjom, onako će primiti i Krista Kralja slave na posljednji dan - ljubljeni od njega ili odbačeni.

Tajna je ljubavi i psihološkog takta Božjega, tajna je "čovjekoljublja - filantropije" Božje (Tit. 3,5.), zašto se Krist Kralj pojavljuje nama u obličju prosjaka, u obličju sluge, kako kaže sv.Pavao (Fil. 2,7.)

Bog ne osniva svoga kraljevstva silom iako ima nezaustavivu vlast nad svakom ljudskom voljom. On je Bog mira, ne Bog nasilja. Bog zasniva svoje kraljevstvo na srcima. A osnovni je zakon srca ljubav. I zato On uživa, ne da se nameće sjajem svoga veličanstva, nego da prerušen osvaja i privlači ljudska srca ljubavlju i dobrotom.

On se uvijek na ovome svijetu pojavljuje nenametljivo tako, da ga svatko može odbaciti, a opet toliko dopušta, da kroz različiti veo, kojim se sakriva, prosjajuje Njegova božanska ljupkost i privlačnost, kako bi ga svaka pažljiva i dobre volje duša mogla prepoznati i otkriti.

+

O da, u Betlehemu je bio sakriven u liku jednoga Djeteta, koje je plakalo na krilu majčinu. A ipak su nevine pastirske duše čule anđeoske pjesme, koje su im dale znati: nešto je božansko blizu nas. Herod je tražio samo svoga rivala za prijestolje, da ga ubije. Mudraci su našli davno željkovanog Spasitelja svijeta.

U tom božanskom poslu osvajanja ljudskih srdaca, ljubavlju Krist Kralj - Prosjak je neutrudiv, strpljiv i mnogoga milosrđa: dosta mu je i posljednji čas života, da mu se otporno ljudsko srce prikloni i da od razbojnika učini prvoga stanovnika svoga kraljevstva.

Prvi, koji ga je takvim prepoznao, bio je desni, sveti razbojnik na Golgoti. Krist je visio kao i on - poput razbojnika na križ pribijen. I jedan ga je prepoznao - Bog zna čijoj molitvi zahvaljujući: "Bože moj! Kriste Kralju! Ta zar si to ti, koji visiš s nama razbojnicima, kao glava razbojnika? - Spomeni me se, kad dođeš u svoje kraljevstvo!" - "Još danas ćeš biti sa mnom u raju!"

Krist tako uvijek na ovome svijetu nastupa kao prerušeni Kralj: blago onima, koji ga u pravi čas prepoznaju. Od radosti će proplakati, kad Ga u posljednji dan budu vidjeli u svoj slavi i veličanstvu!

Evo, zašto je moguće, da ljudi ne prepoznaju Krista, da Ga zabacuju i preziru. On se ne pojavljuje u svojemu liku, da se dokrade ljubavlju i dobrotom ljudskih srdaca. Na posljednjoj se Večeri bio sakrio pod lik Kruha i jednako su ga blagovala djevičanska usta ljubljenog učenika kao i izdajničke usne Judine, koje su se malo za tim okaljale izdajničkim poljupcem.

Savao je gorio mržnjom i bio pun želje, da ubije sve Isusove sljedbenike (Dj.ap.9,1.): neznalice, zaostale, protivnike Izraelskoga naroda, tako je mislio, dok ga nije pred Damaskom Isus sam poučio: -"Ja sam Krist, koga ti progoniš" - u mojim učenicima, Prerušeni Krist u svojoj Crkvi.

Apostoli su bili željni znati, kad im je Gospodin dao naslutiti strahote posljednjeg suda, po kojem će se mjerilu odvijati to posljednje vaganje svakoga pojedinoga čovjeka: za nebo ili za pakao. "Štogod ste učinili jednomu od najmanje moje braće - štogod ste učinili gladnima, žednima, putnicima, bolesnicima, utamničenicima - meni ste učinili!" (Mt. 25,34-35.) Isus prerušeni i sakriveni u siromasima, na uglu putova, u siromasima - povlaka nekoć bogatima - u gradskim palačama...

To su, rekli bismo, tri osnovna sakramentalna načina, na koja nam se u ovom vremenu prerušen pojavljuje Krist Kralj u siromasima, u Crkvi, u Euharistiji.

Lako je, silno lako Isusa, prerušenoga Kralja prepoznati. Lako je, silno je lako Isusa prerušenoga Kralja ne prepoznati.

Vrlo je lako okrenuti lice od siromaha. Vrlo je lako biti razlogom žalosti jednoga Kristova brata: Bog nas sačuvao od toga grijeha prema Kristu, koji se u svakom čovjeku, potrebnom naše ljubavi skriva. I što je čovjek potrebnik nedostojniji naše ljubavi, to je često veći, prikladniji veo, kojim Krist nama pruža svoju ruku, za komadićem srca. Sv. je Franjo počeo služiti Kristu Kralju, kad je odurnom gubavcu utisnuo žarki svoj mladenački cjelov. Tada mu se ukazalo divno lice Kristovo, koje ga je do ludosti zanijelo.

Vrlo je lako, braćo moja, strahovito je lako prezreti Crkvu Kristovu i njezine članove kao zaostale, nezbalice, opasne za razvoj čovječanstva. Vrlo je lako naći grijeh na papi, biskupima, svećenicima, vjernicima. I Gospodin je Isus jedne travanjske noći stajao svezan, popljuvan, u vlastitoj krvi, proglašen luđakom, porugljivo obučen u kraljevsko odijelo. A ipak je pod tim likom doista bio pravi Krist Kralj, Gospodar neba i zemlje. I Crkva Kristova, kakvagod se pojavljuje ljudskim očima, uvijek je otajstveno Tijelo Kristovo, otajstvena Zaručnica Kristova. I neka nas Bog sačuva od grijeha neljubavi, od grijeha nepoštovanja prema Isusovoj rimokatoličkoj Crkvi, jer je i ona samo veo, pod kojim se krije Krist Kralj.

Vrlo je lako, silno lako s đavolskim nakanama otvoriti ona mala vratašca tabernakula, koja se toliko puta otvaraju na utjehu naših srdaca. Vrlo je lako uzeti pozlaćeni ciborij i bogohulno ga otvoriti i razbacati one krušne prilike bijelih Hostija po blatu i gaziti ih izdajničkim nogama. A ipak je Krist Kralj, koji se pod tim euharistijskim velom skriva i koji skriven i dušom bogohulnika ga-

žen misli samo kako bi osvojio ljubavlju srce svoga gazitelja - barem u posljednjem času života.

Sestro moja i brate moj! u Isusu Kristu, dozvolite mi, da vas ovdje pred prerušenim Kristom Kraljem upitam: "Vjerujete li vi u Isusa Krista? - Vjerujemo! - "Vjerujete li vi u Isusa Krista Kralja?" - Vjerujemo! - "Vjerujete li vi, da je Isus Krist vaš Kralj, Kyrios, Gospodin, Gospodar, Kralj?" - Vjerujemo!"

Onda mi dozvolite i daljnja pitanja: Kako se odnosite prema Kristu, prerušenom u siromasima? - Kako se odnosite prema Kristovu otajstvenu Tijelu, prema svetoj Crkvi katoličkoj - prema sv.Ocu papi, biskupima, svećenicima, svojoj braći vjernicima?

Kako se, braćo moja, odnosimo prema Kristu, prerušenom Kralju sakrivenu pod velom bijele Hostije. Da li nam je svejedno, da li Isus tamo jest ili nije? Da li on tamo za nas jest; ili Njega tamo za nas stvarno nema? Da li smo mi samo starim bakicama prepustili dužnost, da ljube Isusa Krista euharistijskog Kralja? Da li nam je svejedno, da li Ga u tabernakulu časte ili po njemu gaze ili možda se zgražamo, kad slušamo, da su ovdje i ondje razbojničke ruke dotakle svete hostijske prilike, ali se ne zgražamo, što mi ne ljubimo Krista Isusa u Euharistiji.

O da! Vjerujemo u Isusa Krista Kralja: u Isusa Krista u siromasima; u Isusa Krista u Crkvi katoličkoj, u Isusa Krista u Presv.Euharistiji! Vjerujemo i zato ljubimo Isusa Krista Kralja u siromasima! Ljubimo Isusa Krista u svetoj njegovoj Crkvi, ljubimo svim srcem i svom dušom - ljubavlju češće sv.Pričesti - Isusa, Krista Kralja u Presv.Euharistiji. U tim osjećajima, braćo moja, pristupimo sada obnovi naše ljubavi Kristu Kralju, koje neka bude izrečena u naše ime, u ime svih naših - u ime svih, koji Isusa Krista ljube i koji ga još ne ljube. Amen.

o. Bonaventura dr. Duda OFM.

---

3. Blagdan Krista Kralja.

Krist Kralj?!... Ne zvuče li te riječi nama, novom pokoljenju, koje je gledalo, kako se jedno za drugim ruše kraljevska prijestolja, nešto neobično? Nije li Crkva zaostala iza svoga vremena, kad preko pape Pija XI. uvodi novi blagdan Krista Kralja?

Odgovor nam daje sama vječna Istina, kad pred svojim sucem progovara: "Jest, ja jesam kralj!"

Ako je tako, onda odgovorimo sami sebi, na čemu se zasniva Kristova kraljevska čast i vlast? Zašto mi Njega punim pravom nazivamo kraljem čitavog čovječanstva?

Kristova kraljevska čast i vlast zasniva se, ponajprije na Njegovoj stvoriteljskoj svemogućnosti, koja je jednom riječju stvorila čitav svijet, nebo i zemlju. On kao Stvoritelj ujedno je i apsolutni Gospodar svega, što je stvoreno, "jer u njemu je sve,što je na nebu i na zemlji, i što se vidi i što se ne vidi." (Kol.1,16.)

Tko bi drugi mogao biti gospodar i Stvoritelj,ako ne Bog silni i svemogući? Tko je drugi gospodar munji, koje plamenim žarom paraju Božje nebo? Tko iz daleke pustinje diže silne vjetrove, što pustoše svijetom te iz morskih dubina burom dižu ogromne valove? Tko daje divan mir, kad se spusti noć i mjesec putuje svojom srebrnom stazom?

Pa i oni, koji su pronašli smrtonosne atome, čovječanstvu na propast i zator, zašto zaboravljaju, da je Gospodin Stvoritelj tih silnih snaga u prirodi, a njima je dozvolio, da ih otkriju?

Danas, kad se mnogi dive umovima, koji su zamislili, ostvarili i bacili u svemir umjetne satelite, zašto u isto vrijeme zaboravljaju,da odaju počast, poštovanje i poklonstvo onom Veleumu, koji je napunio neizmjerne svemirske prostore s bezbroj orijaša. Koji je svakome od njih točno odredio stazu, kojom putuje, tko zna koliko tisuća godina? Sva svemirska tjelesa tihom pjesmom divnoga reda i zakonitosti slave svoga Kralja i Gospodara. Jedino se čovjek ustručava, da taj kraljevski naslov poda svome Bogu.

Krist je kralj neba i zemlje i radi toga, jer je kao Bogočovjek glava, središte i cilj svega,što postoji. Što sve nije podnio, pretrpio Gospodin radi nas, da postane našim kraljem?

Drugi se kraljevi rađaju u zlatnim koljevkama. On je izbačen izvan grada i dolazi na svijet u hladnoj štali,a tvrde jasle Njegov su ležaj.

Drugi kraljevi provode vijek svoga života dosta lagodno i bezbrižno. Krist prolazi usred svojih suvremenika neshvaćen, od mnogih prezren, a sam se tuži,da lisice imadu duplja, ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema, gdje da zakloni svoju glavu.

Prijestolja zemaljskih kraljeva počivaju na potocima prolivene krvi. Naš Krist Kralj sam proliјeva svoju Presvetu Krv, da, vlastiti život daje na drvetu Križa, umire za nas, da nam postane Kraljem.

Krist dakle kao Spasitelj, kao Otkupitelj s pravom se naziva kraljem svih otkupljenih. Svaki je otkupljeni na sv.krštenju dobio biljeg Krista Kralja. Postao je građaninom njegova kraljevstva. Od svih svojih podanika Krist je učinio zajednicu vjernika, općinstvo svetih,koje hrani svojim Presvetim Tijelom i poji svojom Presv.

Krvlju. On nas svě sjedinjuje u jedno Tijelo, kojemu je On glava, a mi smo údovi.

Može djeci ovoga svijeta, ljubiteljima zemlje, rušiteljima Božjeg kraljevstva u dušama izgledati, kao da se Krist sve više povlači. Kao da na šahovskoj ploči svjetskog zbivanja gubi potez jedan za drugim.

Što dakle? Da gubimo nadè? Zar da crnim očima gledamo u budućnost? - O ne! Mi znamo, da Krist pobjeđuje, kad u očima protivnika izgleda kao da je pobjeđen. Krist ubijen, satrt i pokopan opet ustaje ne jedno, nego tisuću puta iz groba, u koji ga mržnja i nevjera stalno stavlja. Ustaje da snagom svoje ljubavi, ponovo vlada nad dušama, jer su njegove riječi: "Kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi." Krist nam nikada ne bi bio toliko drag i privlačiv, da nije bio trnjem okrunjen, bičevima isječen i raspet na križ, to svoje najslavnije prijestolje, s kojega vlada milijunima svojih podanika.

Nemojmo misliti, da će Krist zauvijek samo prikrivati svoju kraljevsku čast i dostojanstvo. Doći će jednom onaj veliki dan, kad će opet doći na svijet. Ali ne više kao dražesno Dijete iz Betlehema. Ni kao milosrdni Samaritanac. Niti kao nevino Janje, koje ne otvara svojih ustiju, dok Ga vode na zaklanje. Ne kao tihi Patnik Kalvarije, koji na sve poruge, kletve, i hule svojih neprijatelja šuti. Nego će doći u "svoj slavi svojoj i svi anđeli s njime. Onda će sjesti na prijestolje svoje slave. I sabrat će se pred njim svi narodi." (Mt. 35,31-32.) U onaj veliki i svečani čas, pun strašnog očekivanja, proplakat će sva plemena i svi narodi. Tada će Božji anđeli podijeliti svijet u dvije interesne sfere: Božju i vražju. Jednima i drugima Krist će progovoriti svoju riječ, strašnu i sudbonosnu. Onima, koji će se nalaziti Njemu s lijeva: "Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen sotoni i anđelima njegovim!"

Krist će pun ljubavi i dobrote obratiti se odabranima, koji će biti Njemu s desne. Reći će im: "Dođite, blagoslovljeni, Oca mojega u kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta." (Mt. 25,34).

Kako će tada malo koristiti sve, čime se čovjek oholio i izdizao iznad Boga? U onaj će čas biti važno samo jedno: Da li smo bili građani Kristovog kraljevstva ili ne? Da li posjedujemo svadbeno ruho ili ne? Kakav je bio život? Da li proslava Krista Kralja ili gaženje njegovih zakona? Zapamtimo: Bog i vjera nisu kao dragocjeno raspelo, koje se samo u nekim zgodama vadi iz ormara. Čitav naš život mora biti izgrađen na načelima, zapovijedima Krista Kralja. Moramo dopustiti, da Krst ima prvu i najvažniju riječ u čitavom našem životu. Tek tada možemo očekivati bolju i sretniju budućnost.

Na koncu spomenut ću jedan primjer iz života kršćanskih mučenika. Na najgrozniji je način ubijen muž jedne čestite i vrijedne kršćanske supruge. Hrabra žena okiti najljepšim cvijećem odar svoga muža. Prije nego bude pokopan, dovede

svoga sina mrtvom ocu i reče mu: "Dobro pogledaj tatu! Pogledaj, što je on pretrpio, jer je htio biti vjeran Kristu Kralju! Obećaj ovdje, da ćeš i sam uvijek u životu ostati vjeran Onome, za koga je tvoj otac položio svoj život!"...

Dijete je shvatilo majčine riječi i živjelo u sve dane svog života prema danom obećanju.

Možda isto i s nama čini danas sveta Majka Crkva. Kao onoga dječaka dovodi nas pred lik našega raspetoga Kralja i govori nam svakom pojedinom: "Pogledaj, koliko je boli Krist podnio za tebe! Pogledaj, koliko ga je stajalo, da postane tvojim kraljem. Možeš li na toliki dokaz ljubavi ostati tvrd i hladan? Možeš li se takvoj i tolikoj ljubavi oprijeti?

O ne! Recimo danas iz sve svoje duše: "Kriste Kralju, eto nas pred Tobom, da ti položimo svoj zavjet i izreknemo svoje obećanje: "Tvoji smo i tvoji hoćemo da budemo! Ti nas vodi kroz život i dovedi nas k sebi, da zavrijedimo kroz svu vječnost živjeti u tvojem kraljevstvu i slaviti Tebe, svog dobrostivog Kralja. Amen.

---

4. "Ja jesam Kralj.. Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta". (Evanđelje)

Godine 1925. između dva svjetska rata, uveo je sv. Otac papa Pio XI. novu svetkovinu Krista Kralja. Bila je to snažna opomena svim narodima svijeta: Krist je jedini Vođa pravoj sreći i trajnom miru. Da su narodi kojom srećom poslušali svetog Oca i živjeli po njegovim smjernicama, koliko bi im zla i stradanja drugog svjetskog rata, koliko suza i boli bilo ušteđeno!

Papa je za ovaj blagdan odredio posljednju nedjelju prije Sviju Svetih, jer je već gotovo čitav tok crkvene godine dovršen. Na taj se način još jednom stavlja kruna svim tajnama iz Isusovog života. Prije nego se slavi spomendan Sviju Svetih, Crkva nam stavlja pred oči Onoga, koji je zapravo pobjeđivao u svojim svetima, Krista Kralja. Današnja misna liturgija sa svih strana osvjetljava ljepotu Kristova kraljevstva.

Kod samog početka današnje sv. Mise, u ULAZNOJ PJESMI, mi smo, tako reći svjedoci Isusovog slavnog uzašašća na nebo. Ostavio je ovaj svijet kao Pobjednik, da uzveličan slavom i čašću počinje kao Kralj vladati nebom i zemljom. "Dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi si-

lu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu. Njemu slava i kraljevstvo u vijeke vjekova."

Današnjom svetkovinom zahvaljujemo nebeskom Ocu, što je svoga Sina, koji je bio toliko ponižen u svojoj muci i smrti, postavio Kraljem i Gospodarom svega stvorenoga. Ona je dan klanjanja čovjeku Kristu Isusu, kojemu je dana sva vlast na nebu i na zemlji.

U MOLITVI DANA molimo, da se Kristovo kraljevstvo doista i proširi po cijelom svijetu, nad svim narodima zemlje: "Svemogući, vječni Bože, koji su po ljubljenom Sinu svome, kralju vasione htio sve obnoviti, dopusti milostivo, da se svi narodi razdijeljeni ranom grijeha podlože njegovoj preblagoj vlasti." Kako bi divan bio život na zemlji, kad bi svi narodi svijeta priznavali Krista kao svoga Kralja i kad bi živjeli po njegovu svetom zakonu!"

U POSLANICI i mi zajedno sa sv.Pavlom zahvaljujemo, što smo po sv.krštenju postali članovi Kristovog kraljevstva. "Zahvaljujte Ocu, koji nas je učinio vrijednima, da budemo subaštinici svetih u svijetlu. On nas je izbavio iz vlasti tamne i premjestio u kraljevstvo ljubeznoga Sina svojega, u kojem imamo otkup i oproštenje grijeha."

Iza toga sv.Pavao iznosi pravne naslove, radi kojih Kristu pripada kraljevsko dostojnastvo. Kristovo je čovječanstvo bilo povezano s božanskom naravi u jednoj osobi. On je i kao čovjek, Sin Božji, "slika Boga nevidljivoga, prvorođeni prije svakog stvorenja". Zato je njemu podloženo sve, štogod se nalazi na nebu i na zemlji.

Kao vječni Božji Sin On je, nadalje, STVORITELJ svega. "Sve je po njemu i za njega stvoreno". Zato je sve o njemu i po njemu ovisno. On je konačno OTKUPITELJ cijelog čovječanstva. "On je glava tijela, Crkve... Po Njemu je sve s Bogom izmireno učinivši mir krvlju njegovu na križu".

Na taj način pripadamo iz trostrukog razloga Kristu kao svome Kralju: On je naš kralj kao Bogočovjek, kao Stvoritelj i naš Otkupitelj. On je dakle kralj nad svim kraljevima i vladarima svijeta. Kao takav jednom će suditi narodima u svoj slavi svojoj, kad dođe na oblacima nebeskim.

Razmišljajući o tome, gledamo u duhu golemo Kristovo kraljevstvo, za koje PJESMA NA STEPENICAMA govori: "On kraljuje od mora do mora; od velike rijeke Eufrata do na kraj zemlje. Njemu će se pokloniti svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti Njemu. Kristovo kraljevstvo nije samo univerzalno, nego i vječno. "Vlast je njegova, vlast vječna, koja se ne će skršiti i kraljevstva njegova ne će nestati. Aleluja!" Kad Krist na koncu svijeta bude sudio svim narodima, On će kroz sve vijeke kraljevati nad anđelima i svecima, nad Božjim izabranicima, koji su dragovoljno u životu služili svome Kralju i živjeli po njegovu svetom zakonu.

U EVANĐELJU SAM Krist govori o svom kraljevstvu. Pred svoju smrt, znajući, da će doskora i od samih vojnika biti

izružen radi svoga kraljevstva, Isus svečano pred Pilatom izjavljuje: "Jest, ja jesam Kralj!" Velik je to bio trenutak u povijesti ljudskog roda, kad je Isus svečano izjavio, da njemu pripada kraljevski naslov nad svim narodima svijeta. No odmah dodaje: "Moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta". Krist je došao na svijet, da osnuje, "kraljevstvo istine i života, kraljevstvo posvećenja i milosti, kraljevstvo pravde i ljubavi" (predslovlje). To je kraljevstvo svete Crkve, puno milosti i istine. U njemu dobivaju bolesni zdravlje, slijepi vid, okovani (verigama grijeha) slobodu djece Božje. To je kraljevstvo svete zajednice s Bogom. Očituje se u tome, što je sve naše mišljenje, nastojanje i htijenje, sav naš duhovni život ukorijenjen u Bogu. I to po našem jedinstvu s Kristom, našom glavom. Ovo je kraljevstvo Isus donio na zemlju. On ga je osnovao svojom naukom, svojim primjerom, a osobito svojom smrću na križu. Njegova je svrha, da vodi ljude vječnoj sreći. Čovjek - prema riječima Pija XI. - postaje članom toga kraljevstva po sv. krštenju, po vjeri i pokori. Građani se Kristova kraljevstva moraju odricati zemaljštine i težiti za pravednošću, svetošću života, moraju strpljivo nositi svoj životni križ. To je kraljevstvo ustanovio Krist Gospodin prolijevanjem svoje predragocjene Krvi. Ono se istina nalazi usred ovoga svijeta, ali nije od ovoga svijeta.

Krist je postao kraljem ovoga svesvjetskog kraljevstva po riječima svog nebeskog Oca, koje čitamo u PJESMI NA PRIKAZANJE: "Traži od mene i dat ću ti narode u baštinu i u posjed kraljeve zemlje."

Tko da se ne oduševi za kraljevstvo tolikog i takvog Kralja, koji vlada nebom i zemljom i svime, što je na njima!

Na neshvatljivi način spušta se na naše oltare isti Kralj vjekova, kome sve živi. Dolazi k nama kao veliki Svećenik, koji se za nas žrtvuje. Kad po sv. Pričesti dolazi u naša srca, želi, da u njima osnuje svoje kraljevstvo. Drugim riječima: Isus treba da kraljuje nad našim mislima, željama, nagnućima, težnjama, svim našim djelima. Sv. je Franjo Saleški govorio: "Kad bi znao, da se u mom srcu nalazi samo jedna žilica, koja ne ljubi, tebe o Spasitelju, silom bih je istrgao iz svog srca." Predajmo se Kristu, da On vlada nad nama. Njemu neka bude posvećen svaki dah našeg života, da tako zavrijedimo zajedno s njime jednom kraljevati u blaženoj vječnosti. Amen.

---

5. Krist Kralj djece!

Neobičan se prizor odigrao jednog proljetnog jutra u glavnom gradu Palestine, Jeruzalemu. Pred ponosnim rimskim sucem Poncijem Pilatom, stajao je čovjek, dobro poznat po svoj Judeji radi svojih djela i nauke. Ovaj zapita jednostavnog židovskog tesara:

- Jesi li ti kralj Židovski?

Optuženi je tesar ispravio svoju glavu i mirno pogledao u oči rimskom upravitelju. Lice mu je bilo one noći popljuvano i izudarano. Na njemu su se poznavale musave masnice od udaraca i blata. To je lice sad od jednom zadobilo izraz neočekivanog i nadzemaljskog dostojanstva. Pogledao je Rimljanina čvrsto i mirno. U praznoj dvorani suda odjeknuo je njegov glas:

- Jest! Ja jesam kralj! Ali kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi kraljevstvo moje bilo od ovoga svijeta, onda bi se moji sluge borili, da ne budem predan Židovima, ali kraljevstvo moje nije odavde". (Iv. 18,36.)

Rimljaninu su obrve malo drhtnule, ali je prigušio začuđenje i nemir. On takav odgovor nije očekivao. Očekivao je plač, tuženje, srdžbu, nemir, sve prije, nego li takav miran odgovor. Uza sve to, što je nastojao sačuvati mir i dostojanstvo rimskog suca, ipak mu je pobjeglo začuđeno pitanje:

- Dakle, ti si kralj? (Iv. 18,37.)

- Ja sam se zato rodio i došao na svijet, da svjedočim istinu; svaki, koji je od istine, sluša moj glas.

Pilat se tada već pribrao. Prvo ga je začuđenje prošlo. On je progledao situaciju. Stajao je pred njim jedan odrpan i jadan čovjek. Čovjek, koga su njegovi sunarodnjaci htjeli pošto poto uništiti. Da netko može biti kralj, mora imati zemlju i ljude, nad kojima će kraljevati. A ovaj optuženi Učitelj iz Nazareta? Gdje su njegovi pristaše? Gdje je njegova zemlja? Gdje su njegovi ljudi i vojska? Pilat je iz straha pred prijetnjom Židova, da će ga tužiti caru, ako Isusa ne osudi - izrekao smrtnu osudu:

- Ibis ad crucem! - Poći ćeš na križ! Bila je to najnepravednija osuda, što ju je ikad koji sudac izrekao na zemlji. Pilat je kao i zaslijepljeni Židovi mislio, da će onim časom, kad Isus bude visio na križu, zauvijek biti iz misli i srca ljudi izbrisana svaka uspomena na Isusa. Mislio je, da će Ga svi ljudi zaboraviti i nitko se više ne će za Njega oduševiti. Nitko ga više ne će ljubiti. Da li je Pilat imao pravo? Što vidimo danas, nakon skoro dvije tisuće godina odkako je Isus kao najveći zločinac umro na križu?

Koliki su moćni kraljevi i vladari vladali velikim zemljama? Bili su strah i trepet mnogima. A danas? Tko za njih zna? Jedino se još vi u školi mučite njihovim imenima. Vi tako ravnodušno izgovarate njihova imena: Aleksandra,

Napoleona, Karla Velikoga i dr. Nitko ih više ne ljubi, nitko ih ne mrzi. A draga djeco, kad danas vama, spomenem jedno drugo ime, ime Isus, zar se odmah vaše malo srce ne širi i u sebi osjećate veliku ljubav prema Onome, koga sam vam spomenuo? Pred vašim očima iskrsava lik velikog Prijatelja malenih. Gledate ga s najvećim oduševljenjem položena u jaslice. Svakogodišnja uspomena na njegovo rođenje, svakogodišnji Božić za vas je dan najveće radosti. Kako vam je žao, što on mora toliko od svog rođenja trpjeti studen i neimaštinu, što mora bježati pred okrutnim Herodom. Zajedno s Njime suosjećate. A napose, kad vam govorim o silnim mukama, koje je Isus podnio za nas, da nas spasi,nisu li se nevine oči mnogo puta orosile suzama, kad ste gledali sliku izbičevanog Isusa ili njega mrtva položena u grob?

Što to sve znači? Isus je kralj vaših malih dječjih srdaca. Njega ljubite više, nego ikoga drugoga na zemlji! Ta nije ni čudo! Njegovi ste postali odmah na početku svog života, po sv.sakramentu krsta. Još više vas je on privinuo na svoje srce onog sretnog dana, kad ste kao prvopričesnici pohrlili po prvi puta Gospodinovom oltaru, da mu širom otvorite vrata svog dječjeg srca. Tom ste zgodom u Obnovi krsnog zavjeta obećali, da ćete uvijek ostati dobra i poslušna njegova djeca. Da ćete rado izvršavati sve zapovijedi svog božanskog Kralja. Ovu svoju zakletvu vjernosti još ste potvrdili na dan svete Potvrde. Tada ste postali i Kristovi vojnici. U vašem je srcu bilo postavljeno prijestolje nebeskom Kralju Kristu. Obećali ste tada, da ćete se najhrabrije boriti protiv svakoga, koji bi htio, da poruši Isusovo prijestolje u našem srcu.

Kad bi sada Isus izašao iz svoje prijestolnice - svetohraništa - kad bi pogledao svakoga od vas duboko u dušu, da li bi mogao za svakoga od vas reći: "Jest! Ja sam kralj njegovog srca! Ovo dijete mene ljubi! Nikada me nije uvrijedilo nijednim smrtnim grijehom i protjeralo iz svog srca. Kako samo rado i često dolazi na sv.Pričest! Kako je dobro i poslušno svojim roditeljima! Kako ih po mojoj zapovijedi i radi mene ljubi! Kako pazi, da ga đavao ne bi prevario i taveo na grijeh! Kako mi je drago takvo dijete! Kako ću ga usrećiti u životu radi njegove ljubavi prema meni!"

Da li bi dragi Isus, Kralj vaše duše, tako progovorio, kad bi se zagledao u vaše srce? Ili bi možda žalostan morao reći: "Ovo dijete nije više moje! Ono je obećalo, da će biti moje, ali me ostavilo! Ono radije ide u kino, nego na sv.Misu. Radije se igra, nego da dođe na vjeronauk. Kako je samo prkosno i neposlušno svojim roditeljima? Kako ih često žalosti svojom nemarnošću i svojom lijenošću ne misleći da je roditeljska žalost i zabrinutost ujedno i moja žalost. Tako nemarno i rastrešeno obavlja svoje molitve! Ne rado razgovara sa mnom u molitvi. A sve je to zato, jer u svomę srcu ne da više mjesta meni, nego se radije daje đavlu".

Odgovorite sada samima sebi, da li vaše srce kuca za svog božanskog Kralja Isusa? Da li ga uistinu ljubite, i to ne samo riječima, nego na djelu, u svome životu izvršavajući njegove zapovijedi? Da li rado podnosite i po koju žrtvicu? Ako to traži vaša vjernost i ljubav prema Isusu?

O da znate, koliki su žrtvovali sve, što su imali;pa i sam život radije,nego da se iznevjere svome božanskom Kralju Isusu Kristu. Evo vam iznosim jedan primjer, da vidite kolika je ljubav bila jednog mladića iz vremena progona kršćana u Meksiku.

Vojnici su okrutnog Caellesa uhvatili mladića od osamnaest godina. Prisiljavali su ga da viče: "Dolje Krist!" Mladić je odlučno odgovorio, da on nikada ne će izreći takav povik. On je katolik i kao takav toga nikada ne može izreći. Tada su ga svezali za teretni automobil, da ga vuče ulicama grada. Siromašni se mladić sav izranio po oštrom kamenu gradske ulice. Za sobom je ostavljao krvavi trag. Okrutni progonitelji su ga tada dovukli do njegove očinske kuće. Tu su ga opet silili, da viče: "Dolje s Kristom!" Skinuli su svoje puške. Na njih natakli bodeže, da ga tako prisile na izdaju i hulu protiv Krista. Počeli su ga probadati bodežima, ali on nije htio vikati:Dolje Krist! Tada jedna žena, koja je sve to promatrala, potrči u kuću po njegovu majku. Ona zaprepaštena dotrči na ulicu. Kad opazi svoga sina svega izranjena u vlastitoj krvi, svezanog za teretni auto, reče mu: "Dragi sine, i ako te ubiju, nemoj se odreći svoje vjere. Sveta vjera više vrijedi, nego tvoj život!" Tada je mladić umirući zadnjim silama svojoj majci odgovorio jednim drugim uzvikom. Progovorio je: "Živio Krist Kralj!" Iza tih je riječi bio mrtav.

Od vas, draga djeco, nitko ne traži da svoju vjernost i ljubav prema svome božanskom Kralju, Kristu zasvjedočite poput prije spomenutog mladića. Ali se i od vas traži, da u vašim srcima bude onoliko ljubavi, kojom je onaj mladić ljubio Isusa. To pokazujete svakim danom na svakom koraku. Vaš dobar i pobožan život biti će najbolji dokaz, da na prijestolju vašeg srca još kraljuje, još vlada vaš najbolji Kralj, Krist Kralj. - Amen.

+++===+++

BLAGDAN SVIJU SVETIH

Jednog proljetnog dana izide sijač, da sije sjeme. Da baca zrnje po brazdama pun nade u bogate jesenske usjeve. I jedno mu zrno padne na kamen i osuši se. Drugo padne među trnje i zaguši se. Treće, četvrto, peto... svako je imalo svoju sreću, bolju ili lošiju. A jedno je palo na dobru zemlju - a bilo je mnogo takva sjemena - te donijelo stostruki rod.

Jednog divnoga proljetnog dana stajao je Gospodin Isus, božanski Sijač na uzvisini, nad Genezaretskim jezerom. Masa svijeta sa svih strana došla je na evanđeoski miting. Riječ je Isusova pomno zapisana. Čuli ste je malo čas u sv.Evanđelju.

Sijač je božanski počeo svoju sjetvu. Zrnje je riječi Božje padalo na ljudska srca - neka od kamena, neosjetljiva za Boga. Druga puna trnja, zapletena u poslove i užitke, što se nikada ne dospiju brinuti za Božje stvari. A neka poput dobre zemlje, u kojima je riječ Isusova uhvatila korijena, uzrasla i donijela bogat plod. Glasovita je to Isusova besjeda na Gori, koja izrečena, stoji neopozvana kao Božji poziv svakome čovjeku. Besjeda na Gori, koja je božanskom Sijaču urodila svim Svetima.

+

BLAGO VAMA SIROMASIMA! VAŠE JE KRALJEVSTVO BOŽJE!

Blago vama, koji na ovoj zemlji nemate ništa, uza što biste privezali svoje srce, nego sve svoje nade, sva svoja očekivanja, svu svoju sreću vežete uz Boga.

Blago vama, koji imate, ali imate za druge, a sami živite kao da nemate! Blago siromašnima, koje je život učinio takvima! Blago siromašnima, koje je ljubav prema Bogu i bližnjemu učinila takvima! Tko će da shvati ovo blaženstvo?

Ili hoćemo li reći, da je samo siromaštvo dosta? I jest i nije! Siromaštvo samo po sebi čovjeka upravlja, da se osloni na Boga. Takvo dakle siromaštvo, koje svu svoju sigurnost i životno osiguranje veže uz Boga - radi doduše rukama svojim i muči se, ali ne stavlja svoje sigurnosti samo u sebe, takvo siromaštvo zalog je neba!

O, kolikim je svecima urodila Isusu ova prva njegova evanđeoska blagovijest! Rimski mladić sv.Aleksije u prvoj bračnoj noći ostavlja svoju rodnu kuću te se nakon dužeg vremena poput prosjaka vraća i nepoznat poput sluge služi svome ocu. Još se danas čuva kućno stubište, pod kojim je bio njegov ležaj.

I tko bi izbrojio danas milijune svetih, dragovoljno siromašnih, kojima je u probogatu baštinu palo kraljevstvo nebesko!

BLAGO VAMA, KOJI SADA PLAČETE - JER ĆETE SE SMIJATI!

Sada - jednom. Sva naša vjera, sve naše nade stoje u tom, da je ovaj život kratko vrijeme, iza kojega nastupa vječnost. Sadašnji je život samo nadnica, kojom treba zaraditi vječbi život.

Udes Isusovih učenika, na ovom svijetu, nije zavidan. "U svijetu ćete imati tjeskobu!", rekao je Isus svojim učenicima. (Iv. 16,33.) Križ i trpljenje je dizalo do neba!

Blago vama, koji sada plačete! Dvaput ponavlja Apokalipsa: "Bog će otrti svaku suzu s očiju njihovih" (7,17; 21,4.) i smrti više ne će biti ni tuge, ni zapomaganja, ni boli više ne će biti, jer je prvo - sadašnje vrijeme - prošlo, " a nastupa blažena vječnost.

Toliko puta se čuje: U Boga vjerujem, zakon njegov držim, a ipak svi oko mene, koji ga grde i psuju, u životu bolje prolaze. U KOJEM ŽIVOTU? Zar za tebe, kršćanine moj, postoji samo ovaj život? Zar si zaboravio riječ Isusovu: "Blago vama, koji sada plačete, jer ćete se jednom - na kraju ovog života kroz svu vječnost - radovati!"

"Blago onima - govorio je jednom svojim vjernicima sv. Augustin - koji budu dionici te radosti. Tada će biti sigurni oni, koji sada nisu osigurani. Tada će naprotiv biti u strahu oni, koji bez ikakva straha danas žive. Radi te nade mi smo kršćani. Nada naša nije na ovom svijetu. Ne ljubimo dakle svijeta!"

+

BLAGO GLADNIMA I ŽEDNIMA, JER ĆE IH BOG NASITITI! No nama se žuri. Gospodine, tko će te tako dugo čekati? Tko mi prvi stavi koricu kruha u ruku, njemu ću služiti.

Nisu tako mislili pravi kršćani. Nije tako mislio general cara Trajana Eustahije, koji je radi svoje vjernosti Kristu u času ostao bez službe, bez kruha, bez stana. Bio je lišen žene i djece.

"Čeka duša moja Gospodina" - pjeva psalmista poput noćnih stražara, što čekaju zoru, e da bi se riješili svoje teške službe. Tako čeka kršćanin svoga Boga! Strpljivo i sa sigurnošću, da izdrži ovaj život do zore vječnoga života i presvete Gozbe, koja je pripravljena za gladne i žedne na ovoj zemlji. Blago vama u taj dan, legio ucviljenih, bačenih na prosjački štap, izgladnjelih radi Krista!

+

BLAGO VAMA KROTKIMA!
BLAGO MILOSRDNIMA!
BLAGO MIROTVORCIMA!

Evo, kakvo bi trebalo biti društvo prema Kristovim načelima. Čovjek je čovjeku vuk, to je svijet bez Krista. Čovjek je čovjeku brat. Takav bi imao biti svijet, koji prihvaća Kristovu propovijed na gori. Takva je domovina sve-

tih, nebo: kraljevstvo mira i ljubavi. Takvi su potpuni kršćani i na ovoj zemlji: oaze mira, krotkosti, dobrote, razumijevanja. Ne žele nikome zla, strpljivo podnose nepravde, smiruju svoju okolinu, krote strastveno tijelo. I ako svijet još nije zvjerinjak, tada to ima zahvaliti samo Kristu i njegovim učenicima! Iako još Bog nije ognjem uništio Sodomu i Gomoru našega naraštaja, možda to zahvaljujemo desetorici pravednih, svetih kršćana.

+

BLAŽENI ČISTI! VI ĆETE BOGA VIDJETI! Nisi li, Gospodine Isuse, previše riskirao? Nisi li zrnje nebeskih bisera bacio u zemaljsko blato? Ta gdje ćeš naći, tko bi razumio Tvoju riječ?

A ipak je Gledalac u Apokalipsi vidio nebesku procesiju od 144.ooo - neizmjeran broj - koji su pjevali novu, nečuvenu pjesmu pred prijestoljem Janjeta, Isusa. Pjesmu, koju nitko nije mogao naučiti osim njih. To su bili oni, koji se ne okaljaše sa ženama, djevičanske duše, koje prate Janje, kudagod ono pođe. To su prvijenci ljudskoga roda, najljupkije cvijeće, najslađi plodovi Božjega stvorenja. (Otkr. 14,3-4.): djevičanski muževi i djevičanske žene.

Nije svakome dano - kaže sam Gospodin Isus - da shvati ove riječi i blago onome, koji može shvatiti.(Mt. 19,11-12.)

Blago onome, koji se nađe u četi, koju predvodi najčišće stvorenje ove zemlje, Presveta Majka Djevica Marija! Za miomirisom njezina djevičanstva pomamile su se tolike mlade kršćanke kao trinaestgodišnja Agneza, plemenita Rimljanka. Kao Cecilija, čijom su tjelesnom ljepotom bili zaneseni rimski mladići. No, ona ih je svladala jakošću svoga djevičanstva tako, da su zajedno s njom kao djevičanski mladići krvlju svojom potpisali svoju vjeru i ljubav u Krista Isusa, Cvijet Djevičin.

Blago onome, koji se nađe u četi, u kojoj sjaji Četovođa Ivan Apostol. Kao što je na Posljednjoj Večeri srce Učiteljevo bilo jastukom, tako će djevičanske duše biti u nebu najbliže Srcu Božjemu.

Sjetva božanskog Sijača, Besjeda na Gori završava posljednjim blaženstvom:

BLAGO VAMA, KAD ZAMRZE LJUDI NA VAS, KAD VAS IZOPĆE, isključe iz svoga društva, KAD VAS POGRDE I ZABACE VAŠE IME KAO OMRAŽENO I ZABAČENO! Zar samo tako?

Blago vama, kad zamrze ljudi na vas... i kad vam sve to učine mene radi, radi Sina čovječjega. Zato, što ste moji. Što se ponosite mojim imenom. Zato što ste kršćani. VESELITE SE I KLIČITE U ONAJ DAN, KAD VAM SE TO DOGODI, jer GLE VELIKA JE PLAĆA VAŠA NA NEBESIMA.

Od svih Isusovih blaženstava ovo je najneshvatljivije za čovjeka, u kojem riječ Božja nailazi na kamenito i trnovito tlo.

A ipak, ova je riječ Isusova urodila tisućstrukim plodom u legijama Kristovih mučenika. Takvih, kojima je ime zapisano, i daleko većeg broja, kojima se imena ne zna. Onih, koji su živjeli, i onih, koji danas žive - progonjenih na tisuću različitih načina radi Krista. Jer su Kristovi, jer takvima hoće ostati uz cijenu svih zemaljskih dobara, uz cijenu svoga života.

Zar njima ne pjeva hvalospjeva već sv.Pavao u poslanici Hebrejima: "Bili su udareni na muke i nisu marili za oslobođenje samo da zadobiju bolje uskrsnuće... podnesoše pogrde i udarce, pa još i okove i tamnice... bijahu kamenovani, mučeni, prepiljeni, posječeni mačem... u oskudici, u nevoljama i mukama" nisu imali mjesta u ovome svijetu, jer - SVIJET IH NIJE BIO VRIJEDAN. (Hebr. 11,35-38.)

Nema bolje legitimacije za prijelaz mosta iz ovoga života u život vječni. Nema bolje ulaznice na sud Božji od ove: radi Krista trpjeti u ovom životu. To je bila mudrost svetaca!

+

Poseban je osjećaj seljaka, što je svojim znojem zalijevao izorane i zasijane brazde na svojim njivama, kad u kasnu jesen uđe u svoje krcate žitnice i broji svoj urod. Bema veće radosti za vinogradarevo srce, nego kad u novembarskim danima kuša svoje mlado vino.

Udostojao se Gospodin svoju radost nad svetima svojim usporediti s ovim ljudskim radostima. "Moj je otac vinogradar" (Iv. 15,1.). I danas on svetkuje dan punih žitnica svojih. (Mt. 3,12; 13,20.) Njegovo vino, žito, Njegovi su sveci. "Božja ste njiva", rekao je sv.Pavao kršćanima u Korintu (1.Kor. 3,9).

Iziđe sijač, da sije sjeme. A sjeme, je riječ Božja, što ju je posijao Sin Božji propovijedajući zemljom. Ta je sjetva Bogu urodila prebogatim rodom svih svetih. I danas u misnoj poslanici kao da čujemo božanskog Sijača, kako broji svoje žito: "Stočetrdesetčetiri tisuće znamenovanih (krštenika) iz svakoga plemena sinova Izraelovih. Puni broj 144.000 iz plemena Judina, 12.000 iz plemena Rubenova, iz svakog plemena zemaljskoga...

Bog, Sijač broji svoje usjeve,svoje izabrano žito,svoje svece i raduje se plodnosti svoje riječi. Hoćemo li i mi biti jednog dana u toj Božjoj žitnici?

Riječ je Božja, poziv je Božji u Besjedi na Gori upravljena svima, bačena je poput zrna. Ovisi o zemlji našega srca, hoće li uzrasti i donijeti rod blaženog života vječnoga. Blago čovjeku, koji riječ Božju sluša i drži je. Sličan je taj čovjek stablu, što stoji i raste kraj vode i nikad mu lišće ne vene, te daje plod u svoje vrijeme. Amen.

o. Bonaventura dr. Duda, OFM.

2. Gdje su prave veličine?

Jednom zgodom bogate rimljanke nakićene zlatom i biserjem dođu u posjete svojoj prijateljici Korneliji, otmjenoj rimskoj matroni. Prijateljice su došle, da joj pokažu svoje blago, na koje su bile ponosne. Htjele su također vidjeti i Kornelijino blago. Zato je zamole, da im ga pokaže. Kornelija je pozvala svoja dva sina Tiberija i Kaja i pokazujući na njih reče: "To je moje blago, moj ponos i moja sreća."

Ljude današnjice mogli bismo usporediti napirlitanim, rimskim damama, koje do pretjeranosti uzdižu, veličaju i slave samo vanjštinu, a potcjenjuju, i preziru prave vrijednosti. Obožavaju materiju, a za duh ne mare. Suvremenog čovjeka zanimaju izvještaji o najboljim nogometašima, slavnim glumcima, pjevačima, kazališnim i kinematografskim zvijezdama. O njima se piše i govori. O pravim veličinama, o junacima duha i kreposti danas se šuti. Koje čudo stoga, što naš vijek u svojoj oholosti poput spomenutih Rimljanki izlazi pred uzvišenu Majku sv. Crkvu, te pokazujući svoje veličine govori: "Pokaži nam i ti, Crkvo, koja kroz dva tisućljeća oko sebe okupljaš ljude svih staleža, dobi, pokaži nam svoje blago, kojim se doista možeš ponositi!"

Uzvišena Matrona, sveta Crkva najvećim dostojanstvom progovara: "Pogledajte samo nebrojeno mnoštvo najboljih sinova i kćeri okupljenih oko božanskog Janjeta u nebeskom Jeruzalemu! Njihova slava nije cvijet koji danas cvate, miriši, ljudi se kite, a sutra se u peć baca. Oni su vječna pratnja Sina Božjega. Oni su vječni dionici nebeskih radosti i nebeske slave, kojima ih je sam Bog nagradio radi njihove vjernosti i ljubavi prema Njemu."

Sjajne čete nebeskih duhova mogao je promatrati samo Vidilac s otoka Patmosa, sv. Ivan, koji je napisao: "Vidio sam mnoštvo veliko... od svakoga naroda i plemena i puka i jezika, gdje stoje pred prijestoljem i pred Janjetom obučeni u bijele haljine i palme u rukama njihovim." Kako je slavno kraljevstvo Pobjednika Krista, Kraljevstvo duša, koje su se Njemu pridružile, prokušane u borbi, okupale se u znoju i krvi i tako postigle neuveli vijenac slave.

Današnji čovjek više ne poznaje junaštva svetosti. On smatra, da svetost nije za djecu današnjice. Ona spada u muzejsku robu srednjega vijeka. Prošlo je vrijeme svetaca. Mi danas više ne možemo zamisliti sveta čovjeka, čovjeka u vremenu radija, televizije, elektriciteta i ostalih modernih tekovina.

Pogledajmo časkom, da li je ispravno zaključivanje suvremenog svijeta? Ima li pravo, da omalovažava naše svece, junake duha? Gdje je istina?

Stavimo nasuprot svetim dušama: Janji, Agati, Luciji, Ceciliji, Agnezi, Tereziji i drugima moderne djevojke. Kod svetih je djevica sve bila samo ljubav prema Bo-

gu, a kod ovih sve ljubav prema svijetu. Tko je bolji dio odabrao? Istina, svete djevice nisu poznavale zamamnosti otrovnog napitka strasti, koji privlači zaodjeven lažnim velom sreće, ali uživan probuđuje gnjušanje, odvratnost, gađenje nad samima sobom. Truje mladost, otima joj pravu i jedinu sreću. Izaziva prije ili kasnije bolne suze. Nepodnosivi teret grižnje savjesti, teška proklinjanja zavodnika, koji je uspio uništiti raj čiste i nevine djevojačke duše.

Zar nije veća sveta Agneza,koja mladiću,koji ju je zavolio, govori: "Odlazi, hrano smrti,jer sam već našla drugog ljubimca,kome poklanjam cijelo svoje srce!" Zar nije veća sveta Marija Goretti,koja u vlastitoj krvi leži mrtva pred nogama mladića, koji joj je htio oduzeti djevičansku nevinost i čast? Tko pametan može zanijekati veličinu tih duša?

Stavimo nasuprot svetim Ivanu, Stanku, Alojziju i drugima današnjeg mladića, te ih usporedimo! Sveti su mladići najvećom pomnom bdjeli nad svojim sjetilima. Oni su neumorno zauzdavali i svladavali svoje strasti i nedozvoljene zle porive. Da li su veći oni, ili su veći ljubitelji žena, pjesme i vina? Istina, potonjima se divi ulica. Ali koncem konca niti ne izostaju bolni plodovi njihova života: gađenje, bolest, zdvojnost, samoubijstvo i vječna propast. A sveci? - Još i danas stoje kao divni uzori prave veličine duha, kao oni, koji su doista najbolji dio odabrali.

Stavimo modernu ženu nasuprot svetim majkama: Moniki, Ani, Blanki, Perpetui i dr. Svete su majke svojim molitvama, žrtvama, često i suzama odgajale svoju djecu i od malih nogu vodile ih putem kreposti. Kad se radilo o duševnoj dobrobiti njihova djeteta, nijedna im žrtva nije bila preteška. Ako je trebalo one su poput svete Monike godinama molile, plakale i vapile za Božjom milošću, dok nisu dijete obratile na pravi put.

Kakva je današnja premnoga žena? - U njima sve više ponestaje velike, nesebične majčinske ljubavi, koja se žrtvuje u krugu brojne djece. One traže samo sebe, svoju ličnu udobnost. Zato se boje djece, jer ona tobože odnose mladenačku svježinu, vitki stas, liniju. Njima nije teško uništiti nastali život u kolijevci života, te svoje majčinstvo okaljati nevinom krvlju vlastitog djeteta.

Tko je veći? Koja se od tih nazovi majki može usporediti s sv.Perpetuom, mladom 22.godišnjom majkom, koju nejako čedo na prsima nije moglo svladati i navesti je, da se odreče Krista i svete vjere. Ona ga šalje kući govoreći: "Bojim se, da mi u Kristovoj ljubavi ne bude zaprekom sada, kad se spremam na arenu."

Gdje je dakle pravo junaštvo?

Drage majke, vi neznane mučenice, nepoznate junakinje obiteljskog ognjišta, vi anđeli čuvari obiteljskog svetišta. O vašim mukama, tjeskobnim noćima, suzama i brigama ne pišu novine, niti ih prati zahvalnost. Podignite danas

svoje suzne oči svetim majkama u nebeskoj slavi. One najbolje govore, da ima svevideće Oko, kome ništa ne može izmaći, a to je Bog, koji će vaše suze pretvoriti u biserje, kojima će uresiti vašu nebesku krunu na nebesima.

I vi, dragi očevi obitelji, koji niste sve stavili samo u rad, te ne zaboravljate, da imate i dušu, koja ima također svojih potreba. Očevi, koji pretvarate svoju mladost, svoje zdravlje, svoju snagu u koricu svagdanjeg kruha, kojima hranite svoje dijete. Podignite svoje oči prema svjetlijim vrhuncima, gdje i vas čeka kruna slave, za vaše žrtve, patnje i muke. Ljudi za vaš trud nemaju oka. Štoviše i djeca vam mogu biti veoma nezahvalna. Ali ne bojte se! Bogu nije izmakla nijedna kap znoja, kojim je često orošeno vaše čelo. Budite i nadalje kršćani na djelu! Svojim životom dokažite veličinu i uzvišenost, jakost i snagu kršćanstva. Pogledajte nebrojene čete svetih junačkih priznavalaca, mučenika, koji su znali prezreti porugu, i ismijavanje zemaljske časti, koji su radije pošli u samu smrt, nego da se iznevjere svome Bogu. Kako danas blagoslivaju svoje žrtve, patnje i muke! S radošću su želi, što su sijali u suzama.

Gdje su dakle prave veličine? Tko ima više razloga, da bude ponosan svijet ili Crkva? Tko je bogatiji pravim veličinama, pravim junacima? Zemlja ili nebo?

No nije samo svrha današnjeg blagdana, da se divimo svecima. Svrha je blagdana sviju svetih mnogo više ta, da pronalazimo puteve, kojima su oni kroz život prolazili te se i sami odvažimo, da zakoracamo njihovim stopama.

Napoleon je na podnožju starih egipatskih piramida, prije bitke sa sultanom Mamelukom, rekao svojim vojnicima: "Vojnici! Sinci Francuske! Stoljeća na vas danas gledaju. Izvršite svoju dužnost i pokažite se junacima!"

Iste riječi danas govori i sveta Crkva svima nama: Vojnici Kristovi! Sinovi i kćeri Božje! Na vas gledaju tisuće, cijelo nebo. Izvršite svoju životnu dužnost svaki dan. Pokažite se junacima, jer samo junaci dobivaju neuveli vijenac slave i krunu vječnoga života.

Dao Bog po zagovoru sviju svetih i nama vječnu krunu nebeske slave u nebesima. Amen.

---

3. Putokazi u blaženu vječnost.

Mnogima je sigurno barem po imenu poznata carigradska carica sv.Helena Križarica. Ona je pronašla Isusov križ na Kalvariji. Od tog vremena nagrnulo je mnoštvo hodočasnika sa svih strana kršćanskog svijeta, da obiđu sveta mjesta, koja su posvećena Gospodinovom prisutnošću. No, da se hodočasnici na dugom putovanju ne izgube, da ne žalutaju, nego da mogu sigurno doći u sveti grad Jeruzalem, dala je sveta carica uzduž ceste od Carigrada do Jeruzalema podići tornjeve, koji se noću kao svjetionici bili osvijetljeni i na taj su način osvjetljavali cestu, koja vodi u Jeruzalem. Tko zna, kolike su tisuće zahvaljujući tim Heleninim svjetionicima sretno došle do svog cilja, do Jeruzalema.

Nešto slično učinio je sam Bog s ljudima. Dobro je poznavao slabu ljudsku narav, koja tako lako sađe s pravoga puta, izgubi se i saluta. Put do nebeskog Jeruzalema izvrgnut je mnogim opasnostima, skopčan s mnogim poteškoćama. Da ljude ne obuzme zdvojnost i da ne klonu, postavio je uzduž životne ceste jasne svjetionike, putokaze - svoje svece, kojim svojim životom jasno osvjetljuju siguran put, koji vodi k Bogu.

Današnji je blagdan njima posvećen. To su bezbrojne duše, koje su svojim životom zavrijedile neuveli vijenac vječne slave te postali vječni ures neba i vječni ponos Kristove zaručnice Crkve. Danas je zajednička svetkovina i onih svetaca, kojih imena ne čitamo u našim kalendarima, ali čija su imena zapisana u Knjizi života. To su duše, koje na svojim čelima nose Božji pečat (Apk. 7,12) i Božje ime (Apk. 22,4.). To su pravedni-ci, koji poput sunca sjaju u kraljevstvu nebeskog Oca (Mt. 13,43.) Tu su veliki pobjednici u životnim borbama, koji su prokušani i primili su zato neuveli vijenac vječnog života.

Gledajući slavu nebesnika čovjek se i nehotice pita: Odakle su došle te sjajne čete? Gdje su izvojevane tolike sjajne pobjede i zaslužene lovorike? Na to pitanje odgovara nam Sv.Pismo, koje kaže: "Ovo su oni, koji dođoše od nevolje velike i opraše haljine svoje i očistiše ih u krvi Janjetovoj." (Otkriv.7,14.)

Njih predvodi sveta Gospodinova Majka, ta vjerna Službenica i Suspasiteljica, koja je kroz trideset godina othranjivala i spremala žrtveno Janje i konačno ga žrtvovala na Kalvariji za spasenje svijeta.

Tu su Spasiteljevi apostoli, koji su njegovu nauku raznijeli po cijelom svijetu, za nju žrtvovali sve, pa i vlastite živote. Danas su stostruko primili i baštinili su vječni život.

Tu su dične čete svetih mučenika i mučenica, koji su vlastitu krv prolili za svjedočanstvo istine te njome ispisali najveću vjernost i ljubav Kristu.

Tu su svete djevice, koje pjevaju posebne pjesme, kakvih nitko ne može pjevati i prate Janje, kamogod ono pođe.

Tu je veliko mnoštvo onih, koji doduše nisu kao mučenici ostavili svijet i život, ali su suzama i pokorničkim djelima oprali svoje duše i zavrijedili, da ih Gospodin uzme k sebi.

Tu su bezbrojne dobre duše, čije žrtve svijet nije cijenio, za čije boli i patnje nije znala ljudska znatiželja, jer im je život bio tako jednostavan i običan. Protekao je uz obiteljski štednjak i kolijevku u vjernom izvršavanju majčinskih dužnosti ili u tvornici, radionici, rudniku i mukotrpnom zarađivanju svagdanjeg kruha svojoj obitelji.. Danas ove duše vide, da nijedna njihova suza ni kap znoja, nijedna žrtva i bol nije bila uzaludna. Od njih je načinjena divna kruna vječne slave, kojom ih je ovjenčao Gospodin i nagradio za njihovu vjernost u životu.

Što nam danas govore sveci u nebeskoj slavi?

Možda ono,što je na slikoviti način u svome "Raju" izrazio slavni talijanski pjesnik Dante Alighieri. On je u pjesničkom viđenju promatrao slavu nebeskih stanovnika. Oni su mu izgledali kao najrazličitije, predivne ruže, od kojih se plete vijenac. Redale su se jedna uz drugu+ grimizne ruže,. blistavi ljiljani, mirisavi karamfili, čedne ljubičice, i plave potočnice... No vijenac još nije gotovo. Na pjesnikovo pitanje,gdje još raste cvijeće, kojim će se dovršiti taj vijenac za Božansko Janje, odgovor je glasio: "Sva je zemlja njime zasijana! Duše su to živih, koje će jednog dana, budu li dostojne, ruka smrti presaditi u nebeski perivoj, a odanle će ih ruke anđela ubrati i uplesti u vijenac pobjedniku Kristu.

Dragi vjernici! Vi ste također cvijeće Kristovog vijenca. Ništa ne znači, kamo vas je posadila ruka Božja, da li uz put ili daleko među zabitna brda, da li uz cvijetnjak ili u šikaru. Svima je ista i jednaka sudbina, jedno životno određenje: čuvati za života taj Božji cvijet - svoju dušu od mraza grijeha, da ga ne ofuri. Od bezobzirnosti strasti, da ga ne zgazi. Od zlobne pokvarenosti, da ga ne uništi. Ako naime cvijet uvene i više nema u sebi Božjeg života milosti, nema više one svježine mirisavosti i ljepote, koju Bog od njega očekuje, tada ne će biti upleten u Božji vijenac, nego će se u peć baciti, da ondje izgori.

Želimo li najbolje znati, što od nas Bog očekuje i kada ćemo zavrijediti nebesku slavu, tada poslušajmo Gospodina, koji u svom govoru na Gori jasno ističe svoj program i jasno označuje duše, koje će biti vječno blažene.

On govori: "Blago siromašnima duhom!" To su ne samo dragovoljni siromasi, koji su sve ostavili i pošli za Isusom, nego i oni, koji nisu svoja srca privezali uz zemlju i dobra ovoga svijeta u tolikoj mjeri, da bi zaboravili vječnost. Duše su to onih ljudi, koji se samo nogama dotiču zemlje, a srcima su kod Gospodina. Njihovo je daklo nebesko kraljevstvo.

Isus nastavlja: "Blago onima, koji su blaga i krotka srca!" Duše su to, koje ne poznaju gorčine nadutosti, prezir, koji ne uzvraćaju mržnju mržnjom, uvredu uvredom, porugu porugom, osvetu osvetom, koje ne će prelomiti niti trske, koja je nagnuta, niti utrnuti žižak, koji tinja, nego naprotiv svojom blagošću i dobrotom nastoje sve predobiti za Krista i njegovu ljubav.

Blago onima, koji plaču, ali čije suze ne padaju u blato ulice, nego na Božji oltar. Čiji izvor nije bol radi ništavih zemaljskih gubitaka, nego je njihov izvor skrušeno i raskajano srce, koje oplakuje grešnu prošlost te tom tajanstvenom tekućinom suza pokajnica nastoji oprati krsnu nevinost, svadbeno ruho svoje duše, da u njemu može stupiti pred svetost i čistoću Božju. "Njihova će se žalost tada okrenuti u radost!" (Iv.16,2o.)

Blago onima, koji žeđaju i gladuju pravde, koji strpljivo i bez gorčine podnose nepravdu, koji ne uzvraćaju oko za oko, zub za zub, nego nastoje oko dobra, (Mt. 12,17.) jer znadu, da je Gospodin rekao: "Osveta je moja i ja ću je vratiti." (Dt. 32,35.)

Blago milosrdnima, koji poput Samaritanaca vežu rane, ublažuju ljudsku bijedu i nevolju tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Jer "kakvom mjerom mjerite, onakvom će se i vama odmjeriti", rekao je Isus u svom govoru na Gori. (Lk. 6,38.)

Blago onima, koji su čista srca, jer u njima Bog gleda sebe. Ništa naime ne nagrđuje Božju sliku u duši u tolikoj mjeri kao nečisti grijesi. Oni su najveća pogibao za spasenje duše, jer u nebo ne može ući "ništa nečisto". (Otkr. 12.)

Blago miroljubivima, blago onima, koji trpe progonstvo radi imena Božjega! Radi toga jer su činili dobro, vršili svoju dužnost, oni su Kristu najdraži, jer na njima Krist otkriva svoju sliku i crte svoga bića. Njih će preko križa i trpljenja uvesti u svoju slavu.

Tim su putevima išle tisuće proslavljenih duša, ti živi svjetionici prema nebeskom Jeruzalemu. Tim putem treba da pođemo i mi, ako želimo biti uvršteni u neuveli vijenac božanskog Janjeta. Amen.

---

4. Naš blaženi životni cilj

U prvim je kršćanskim stoljećima Crkva samo mučenicima davala posebne svetkovine. Ona je u vremena okrutnih progona isticala mučenike kao uzore i prave junake kršćanstva. Od petog stoljeća slave se već i sveti priznavaoci, svete djevice i udovice, koje su se odlikovale svetim životom. Tako je doskora bilo toliko svetaca, da je broj dana godine bio izdaleka premalen, te se svakome pojedinome

u čast odredi jedna svetkovina. To je bilo povod, da je nastala svetkovina Sviju Svetih.

Kad je papa Bonifacije IV. dobio od cara Foke Panteon, preuredio je taj poganski hram u čast sviju bogova u divnu kršćansku crkvu, koju je posvetio u čast Bl.D.Marije i svih svetih mučenika. U nju je dao prenijeti veoma mnogo relikvija svetih mučenika i mučenica. Budući, da se do VIII. stoljeća blagdan sviju svetih slavio 13.svibnja, papa je Grgur IV. (827.-844.) taj blagdan prenio na današnji datum: 1.studena. Blagdan sviju Svetih veoma lijepo pristaje na konac crkvene godine, jer prikazuje slavno dovršenje Kristovog kraljevstva i ponovni dolazak Spasitelja na koncu svijeta, kao Kralja svih preodabranih i otkupljenih.

Danas, kao da se otvara svod naše crkve, a pred našim se očima ukazuje divan prizor nebesnika, koji pjevaju konačnu pjesmu pobjede. Pjesmu domovine, gdje vlada savršeni mir i potpuna sreća.

+

I mi obuzeti svetom radošću pjevamo sa svetim anđelima slavu Kristu Kralju sviju svetih. Na to nas potiče odmah na početku svete Mise ULAZNA PJESMA: "Radujmo se svi u Gospodinu, slaveći svečani dan u čast sviju svetih, kojih se svetkovini raduju anđeli i hvale Sina Božjega!" Radost je naša to veća,ako se sjetimo, da smo jedno sa svojom sretnom braćom na nebu po zajednici Kristove milosti.

MOLITVA DANA ističe veliku nadu i utješnu istinu,da danas uz nas stoji ne ovaj ili onaj svetac, nego uz nas je zagovor sviju svetih, koji se mole za nas siromašne putnike ovom suznom dolinom. "Svemogući, vječni Bože, koji nam dade, da slavimo u jednoj slavi zasluge svih svetih Tvojih, molimo, da nas radi umnoženih zagovornika daruješ željenim obiljem svoga smilovanja."

ČITANJE iz Knjige Otkrivenja na poseban način diže naše srce i našu dušu. Sveti nam apostol Ivan na čas otvara lijepo nebo. Odgrnuo je na čas nebesku zavjesu,da zajedno s njime gledamo "mnoštvo veliko, kojega nitko nije mogao izbrojiti, od svakoga naroda i plemena i puka i jezika, gdje stoji pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine i palme u rukama njihovim." To je mnoštvo pjevalo pjesmu zahvalnicu u zajednici s Božjim anđelima svome Spasitelju, koji ih je izbavio iz nevolje velike i doveo u blaženstvo svoga kraljevstva u nebesima. Mnoštvo otkupljenih potiče ne samo iz izraelskog naroda, nego iz svih naroda svijeta. Danas slavimo ne samo one svece, koji su od Crkve kanonizirani, njih oko 2.000. Nego mnogo više sve one, čija su imena zapisana u knjizi Života. Među njima ima toliko onih, koji su zajedno s nama živjeli, zajedno s nama trpjeli i borili se za neuveli vijenac vječne slave.

Njih nisu učinila velikima, svecima, velika i čudesna djela, nego mnogo više vjernost u malome. Znali su svaki na onom mjestu, kamo ga je Providnost postavila vjerno izvršavati svetu volju Božju i zato su nagrađeni božanskom nagradom vječnog života.

Mi danas puni udivljenja i nove nade pozdravljamo svoju svetu braću među svecima. Oni odzdravljaju na naš pozdrav prema Pavlovim riječima: "Pozdravljaju vas svi sveci Božji!" (2.Kor.13,12.)

Ovaj pogled u slavu nebesnika naša srca ispunja svetim pouzdanjem i nadom, da ćemo i mi jednom pripadati toj svetoj zajednici otkupljenih. Razmišljajući o onome, što smo vidjeli svojim duševnim očima, slušajući o opis sv. Ivana u knjizi Otkrivenja, pjevamo u PJESMI NA STEPENICAMA: "Poslušajte Gospodina svi sveci njegovi, jer ništa nedostaje onima, koji ga poštuju. A onima, koji ištu Gospodina, ne će se uskratiti nijedno dobro." Te su riječi upravljene i nama. Jednom ćemo, ako to zavrijedimo, i mi pripadati svetoj zajednici svetaca u nebu, ali do tog blaženog časa, moramo štošta pretrpjeti i podnijeti.

Jasno je pred nas postavljen uzvišeni cilj našega života. EVANĐELJE nam još podrobnije pokazuje put, kojim ćemo doći do konačnog cilja. Taj je put sam Isus zacrtao u svom govoru blaženstva na Gori. Taj govor mogli bismo nazvati zlatnim ljestvama, kojima se preko osam prečaka najsigurnije uspinje u nebeske visine. Istina taj je put težak, strm i mukotrpan, ali jedino se takvim uskim i strmim putem dolazi do konačne slave. Isusove su riječi: "Ako tko hoće da ide za mnom, neka se odreče samoga sebe, uzme križ svoj i slijedi mene." (Mt. 16,24.) Ljuto se vara tko misli, da može doći u nebo, ako ne upotrijebi silu. Ako se ne svlada i dnevno ne umre svojoj volji. U nebo dolaze "siromašni u duhu", koji su se odrekli svega, što nije Bog. Koji se pred Bogom osjećaju maleni i siromašni. Koji svako dobro pripisuju samo milosti Božjoj. U nebo dolaze krotki, koji mirno podnose svaku nevolju i nepravdu, bez srdžbe, bez želje za osvetom. Dolaze "žalosni", koji se svojevoljno odriču isprazih užitaka i radosti ovoga svijeta, koji svoju utjehu traže jedino u Bogu. Krist Gospodin naziva blaženima one, koji gladuju i žeđaju pravd.e One, koji se ozbiljno trude oko vlastitog posvećenja. Milosrdne, koji imaju iskrenu sućut s tjelesnom i duševnom bijedom svoje braće i spremno pomažu, gdjegod mogu, a sve poradi Krista, naše glave. U nebo ulaze oni, koji su čista srca, koji se čuvaju i izbjegavaju svaki i najmanji grijeh i nesavršenost. Konačno blaženima Krist naziva one, koji su miroljubivi, koji sami u sebi nose Božji mir i taj mir unose u okolinu, u kojoj žive. Svima blaženima Gospodin izriče božansku nagradu: "Radujte se i veselite se, jer je obilna plaća vaša u nebesima!"

Ljudima se ovoga svijeta takav Kristov put čini ludim. On od njih traži odviše žrtava i odricanja. Oni su sebi odredili jedan drugi put, kojim idu kroz život, put, koji je posve oprečan putu, što ga je Isus označio u svom govoru na

Gori. Oni sažaljevaju nas, koji slijedimo Krista trnovitim putem. Zaboravljaju na riječi, koje iznosi PJESMA NA PRIKAZANJE: "Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći muka zlobe. Činilo se luđačkim očima, da umiru, a oni su u miru".

Okupljeni oko božanskog Janjeta, koji se za nas žrtvuje svom nebeskom Ocu, molimo, da zavrijedimo po zaslugama njegove pregorke smrti i po svojim dobrima djelima, pomoću njegovom učinjenima, pribrojiti se zajednici svetaca i blaženika, da i mi smijemo kroz svu vječnost slaviti neizmjerno milosrđe, dobrotu i ljubav Boga našega, koji nas je pribrojio svojim svecima. Amen.

---

5. Čarobna uzrečica, koja zlata vrijedi.

Draga djeco!

Još ste mladi i živite u najljepšem razdoblju života, kad vam se sve smješka, okružuje vas ljubav i svježina proljeća. No i vi poznajete svoje teškoće i brige. Malo po malo i od vas se traži požrtvovan duh, spremnost na žrtvu. Ako hoćete uvijek biti dobra i poslušna djeca, ako želite sve svoje dužnosti savjesno izvršavati, morate se znati svladavati i boriti se protiv svakog zla, bilo u vama ili oko vas. Vama za utjehu mogu reći, da je takav život bio život svih svetaca, koje danas slavi sveta Crkva. Da vas što bolje uvedem u duh današnjeg blagdana, ispripovjedit ću vam jedan primjer iz života.

Ivan Colombini, trgovac iz Siene, bio je po svojoj naravi vrlo naprasit čovjek. Nikad ni s čime nije bio zadovoljan. Jednog je dana došao ranije kući, nego obično i, jer ručak još nije bio gotov, razljuti se, porazbaca stol i stolice u sobi, a ženu žestoko izgrdi. Ona ga pokuša umiriti i pruži mu prijateljski jednu knjigu, da je čita, dok ona svrši ručak. On je najprije baci, a onda iz dosade uzme čitati. Otvori je upravo na strani, gdje je počelo opisivanje obraćenje sv. Marije, egipatske, velike pokornice. Taj je odlomak na njega učinio veliki utisak. Zaboravio je čitajući na jelo i pilo. Zamislio se i na koncu stvorio veliku i čvrstu odluku, da će od sada biti drugi čovjek. To je i postao. Danas i njegov život čitamo u legendama svetaca.

Draga djeco, i vi želite postati svetima. Zar ne? Kako je stoga od neizrecive koristi, da i sami čitate životopise svetaca i svetica. Na taj način i sami pomalo počinjete nasljedovati Božje svece u svom životu. Sv. Bazilije kaže: "Kao što slikar slikajući jednu sliku često mora pogledati na predloženi uzor, jednako tako treba svatko, koji želi postati svetim, neprestano gledati na svoje uzore: na Božje svece."

Svi bismo mi morali biti sveti, ako želimo doći u lijepo nebo. No da to postignemo, potrebno je,da čitavog života na tome ozbiljno radimo.

Ako i vi,draga djeco,želite postati svetima,tada se ne smijete bojati trnja,kojim se dođe do krasnih ruža.Vi ste rođeni za velike stvari,zato se ne smijete zadovoljnima osjećati sa osrednjim životom.

Možda vam je poznato ime vojskovođe Marka Aurelija iz povijesti starog vijeka?Jednom je zgodom posjetio egipatsku rakljicu Kleopatru.Ona predloži,da se otisnu morem, da love ribu.Kraljica je prije toga potajno pitala iskusne ribare,kakvu meku mora uzeti,da uhvati najljepše ribe. I zbilja,kad je ona bacila svoju udicu,na nju su se hvatale najbolje i najljepše ribe,dok Marko Aurelije nije mogao za cijelo vrijeme ništa uloviti. Car je neko vrijeme nadvladavao svoje negodovoanje,a tada izgubi svaku strpljivost smatrajući da ga kraljica ismijava.Kleopatra ga tada umiri laskavim riječima:"Nemoj se ništa uzrujavati,jer je to umijeće za tebe premalo. Ti si rođen za veće stvari: da loviš kraljeve i osvajaš kraljevstva."

Tako treba da i vi reknete samima sebi u onom času, kad vam se približi napasnik i potiče vas, da se povedete za primjerom druge djece,koja trče za zemaljskim užicima i zabavom. Vi ste rođeni za više stvari,da naime osvojite nebesko kraljevstvo,da zadobijete krunu slave,koju će vam dati Gospodin,kao što je dao tolikim svecima,koje danas slavimo.

Da lakše postignete taj cilj,preporučit ću vam jedno dragocjeno sredstvo.Jeste li već kada čuli za kralja Midasa,koji je imao zlatne uši?Taj je kralj bio veoma pohlepan za zlatom. Jednog dana zamoli nekog čarobnjaka,da ga nauči, kako će doći do što više zlata.On mu dade čarobni štapić, koji je svojim dodirom sve pretvarao u zlato. Zadovoljan se kralj požuri kući. Tu odmah iskuša snagu svog štapića, koji je dobio. Dotakne se prijestolja,i ono postane suho zlato. Iza toga se dotakne stola,kreveta,sve se pretvaralo u zlato. Ali jao, kad je sjeo uz stol,da ruča,zdjela se pretvorila u zlato. Isto tako i kruh i voda,koje se dotakao. U zdvojnosti uhvati se za glavu i dotakne ušiju, koje također postanu zlatne.

Tada odbaci štapić nezadovoljan svojim umijećem.

Istina, to je samo priča,ali ima i ona nešto za sebe. Postoji naime jedno sredstvo, kojim se sve pretvara u pravo. zlato. Što je to? Naša obična svagdanja djela, pred Bogom dobivaju neizrecivu vrijednost,ako ih se dotakne čarobni štapić dobre nakane. Recite,draga djeco, svakog jutra, kad ustanete:"Moj,Bože,cijeli moj dan i sva moja djela, neka budu Tebi na veću slavu i čast! Sve iz ljubavi prema Tebi!" Ili:"Sve za te, Presv.Srce Isusovo!" Dobru nakanu treba da često pobuđujemo tokom dana.To je najsigurniji ključ,koji otvara vrata raja,a sva naša djela pretvara u suho zlato,koje ima nebesku vrijednost pred Bogom.

Glasoviti je državnik i učenjak Benjamin Franklin, koji je izumio gromovod (17o6-179o) veoma rado boravio kod djece. Pripovijedao im je iz nauke i života. Djeca su ga neobično rado slušala, i ugodno se osjećala u njegovoj blizini. Jednog mu se dana na šetnji pridruži neka djevojčica. Pažljivo je slušala časnoga starca, koji joj je pripovijedao zanimive stvari. Tada djevojčica prekine učenjaka s pitanjem: "Dobri gospodine! Ti si toliko učen i znaš sve. Reci mi, gdje se nalazi dragi Bog. Ja ga još nikada nisam vidjela, a tako bih ga rado upoznala." Franklin smješeći se odgovori: "Drago dijete, pogledaj u sunce!" Djevojčica podigne oči, ali ih odmah obori, jer nije mogla gledati toliki sjaj. Tada joj učenjak reče: "Gledaj, moje dijete! Ti želiš vidjeti dragog Boga, a ne možeš gledati ni u sunce, koje je djelo Božje. Da li vidiš, kako je slabo ljudsko oko? Ali slušaj, moje dijete! Unatoč toga mi možemo vidjeti dragog Boga, ali duševnim očima, očima vjere. Bog je neizmjerno dobar. Nastoj, da svakog dana postaneš nešto bolja, pobožnija i čišća. Budeš li takva, tada će tvoje dječje srce odsijevati neizmjernom dobrotom i savršenošću Božjom. Bog će stanovati u tvom srcu. Tu ćeš ga očima vjere i vidjeti.

Poslušajte i vi, draga djeco, taj savjet! Svakog dana budite bolji, revniji, pobožniji, svetiji, pa ćete i vi susresti dragog Boga u svome srcu, a isto tako zavrijediti, da vas poslije smrti uvede među svoje svece u lijepom nebu. Amen.

LITERATURA: A. Filchner: Kommet Kinder lauschet, II.

D U Š N I   D A N !

1. Grobovi nam govore!

60

Jednom je Gospodnji glas zapovijedio proroku Izaiji: "Navješćuj!" On upita: "Što da navješćujem?" I dobio je odgovor: "Svako je meso trava. Sva je milota njegova kao cvijet poljski. Trava se osuši, cvijet uvene, kad dah Gospodnji dahne u njih." (Iz. 4o, 6-7.) Ne nalaze li te prorokove riječi odjek u našoj duši, dok slušamo sjetne zvukove zvonova dušnog dana, koji nas pozivaju, da pođemo na grobove svojih dragih pokojnika, da ih okitimo cvijećem, zalijemo suzama i pomolimo se za one, koji su nas nekoć ljubili. Groblje je mjesto tihe šutnje i duboke tronutosti, jer današnji

dan grobni humci nijesu nijemi. Oni nam govore. Na njima vidimo cvijeće, koje je već počelo venuti, travu, koja se osušila. Simboli su to ljudskog života! Mnoge od onih, čija tjelesa ovdje snivaju vječni san, mi smo poznavali. Mnogima od njih dugujemo ljubav i zahvalnost.

Ljudski je život kao prirodna godina. Ima svoje proljeće i ljeto, kada sve raste i uspijeva, ali ima i svoju jesen i zimu, vrijeme prolaženja. Kao što prirodna godina poznaje proljetne mrazove i ljetne oluje, jednako tako može i mladi svježi život u najljepšoj dobi biti uništen. Uvijek na koncu svega ostaje smrt, kojoj je sve podređeno.

Smrt je, kako veli sv. Pismo (Rim. 6, 23.) "plaća za grijeh". U njoj Bog očituje svoju neograničenu vlast nad životom. On to čini od onog časa, kad je prvi čovjek uskratio Bogu to pravo, svojim neposluhom. Tada je Gospodin izrekao osudu nad ljudskim rodom: "Smrću ćeš umrijeti!" Toj smo osudi podložni i mi. Kolikogod čovjek napredovao u znanju, nikad mu ne će uspjeti istrgnuti čovjeka ispod općenitog zakona smrti.

Svakog dana umire na cijeloj zemlji otprilike oko 8o.ooo ljudi. Svakog dana 8o.ooo roditelja, muževa i žena, zaplakane djece mora stajati uz odar svojih najbližih i zauvijek se od njih rastati. Jest, smrt stupa usred čovječanstva kao silan vjesnik Božje vlasti nad svijetom.

BUDITE SPREMNI! Svaki nam grob, uz koji stojimo, govori, da će se jednom tajni Božji glasnik približiti i nama. Najviše ljudi nerado misli na svoju smrt. Čitava se naša narav protivi i opire smrti i umiranju. Potresna je misao, da sunce jednog dana više ne će obasjavati nas. Da ćemo jednom sve ostaviti. Da će nas nestati s lica zemlje, kao da nikada nismo živjeli. Sve to teško shvaćamo. Ali unatoč toga najveća je ludost izbjegavati svaku misao na smrt. Kršćanska nas mudrost uči moliti sa sv. Tomom Morusom: "Gospodine, daj, da mi smrt ne bude stranac!" Jer iza tih najozbiljnijih istina stoji jedna druga istina, koju nas uči sveta vjera: smrt znači odlučan korak u vječnost, u kojoj nema više dobrih i zlih djela, nego postoji samo nagrada ili kazna za ono, što smo na zemlji učinili ili propustili. Zato je dobra smrt nešto najbolje, a zla smrt, smrt u grijehu nešto najstrašnije, što se čovjeku može dogoditi.

Kad duša u času smrti prekorači prag vječnosti, ona se nađe pred Bogom, svojim Stvoriteljem, najvećim i jedinim Gospodarom i sada svojim Sucem. Duša, koja se oslobodila tijela, spoznaje Boga na jedan mnogo dublji i potpuniji način, nego do sada. Ona uronjena u Božje svijetlo spoznaje sebe i sav svoj protekli život, svoje kreposti i zasluge, svoje propuste i slabosti, svo svoje neokajane grijehe. U tom času, kao da je otrgnuta zavjesa, duša spoznaje svoje vječno određenje. Bude li se pred Bogom našla čista i bez grijeha, moći će kroz svu vječnost ostati uz Boga, u vječnom blaženstvu. Ako pak spozna svoju nedojstojnost i grješnost, tada će za uvijek biti odijeljena od Boga. Ako

ta nedostojnost nije radi teških grijeha,nego lakih, neokajanih, tada će sama dragovoljno poći u čistilište,da se ondje očisti i pripravi za ulaz u nebeski Jeruzalem.

Svi su naši pokojnici prošli tim putem, nad njima je izrečena osuda.Ali i mi joj ne ćemo izbjeći. Zar nije najveća ludost i neizreciva lakomilsenost živjeti iz dana u dan ne misleći na svoju smrt i konačni sud? Nitko ne zna, kad će ga Bog pozvati s ovoga svijeta. Ako započinjemo svoj dnevni posao, tko nam jamči, da ćemo ga završiti? Kad u veče lijegamo na počinak, tko nam jamči, da ćemo dočekati jutra? Kad bi nam mrtvi mogli govoriti, svi bi nam savjetovali:Budite pripravni za čas, u koji će se odrediti čitava vaša vječnost. Na taj se čas pripravljajte dnevnim ispitivanjem savjesti, kajanjem i pokorničkim djelima. To je mudrost grobova, ali to je i mudrost Sv.Pisma:"Gle sudac stoji pred vratima!" (Jak. 5,9.) A i sam nas Gospodin ozbiljno opominje: "Bdijte, jer ne znate ni dana ni časa!" (Mt. 25,13)

ZAKON ŽIVOTA. Za onoga, koji živi u milosti,vjera u prekogrobni život ima silnu snagu.Krist je smrti dao novo lice, novi smisao: nad zakonom ovoga svijeta postavio je zakon jednog višeg života, u koji je Krist kao "prvenac sviju, koji su umrli" unišao kroz vrata smrti. Po njemu je čas smrti otkupljenom čovjeku čas rođenja za pravi i neprolazni, vječni život. "Tvojim se vjernicima - Pjeva Crkva u misama za pokojne - život mijenja, ne oduzimlje. I kad se razori kuća ovoga zemaljskog boravka, pripravlja se vječni stan u nebesima." Zato smo na grobove svojih dragih pokojnika stavili križ kao simbol pobjede, simbol Krista,koji je nadvladao smrt.Bio jedan grob ne znam kako siromašan, osamljen, dalek i zaboravljen,raspeti Otkupitelj svijeta naći će put do njega, da ispuni svoje obećanje:"Tko u mene vjeruje,živjet će, i ako umre." (Iv. 11,26.)

Onaj, koji takvim očima gleda smrt, ne će se bojati smrti, nego će odano u volju Božju izreći svoj:Neka bude!, kad ga Gospodin bude pozvao k sebi. "Samo se onaj mora bojati smrti, koji ne će da ide Kristu!", rekao je biskup i mučenik sv.Ciprijan. Nebrojeno je mnoštvo ljudi u toj vjeri u Krista u nadi vječnog života mirno i predano, s najvećim pouzdanjem pošlo ususret smrti, kao onaj mornar, koji je u smrtnoj opasnosti napisao svojoj majci ove riječi:"I kad budeš morala čuti, da je naša krstarica potonula i da se nitko nije spasio, tada nemoj plakati! More, u koje je potonulo moje tijelo,samo je otvorena ruka mog Spasitelja,iz koje me nitko ne može istrgnuti!"

Takva nas vjera najsnažnije tješi,kad stojimo i mi uz samrtni krevet drage osobe.Mi nismo kao oni, "koji nemaju nade", jer znamo, da smrt ne znači vječni rastanak, nego samo prelaz u drugi život,u kom ćemo se sa svojim milim i dragim pokojnicima opet sastati.

Na svaki bismo grob mogli napisati ono, što je napisano na jednom grobu u Milanu: "Nismo mrtve izgubili, ne-

go smo ih poslali pred sobom." Pred sobom, da ih jednom opet nađemo.

POMOZITE DUŠAMA U ČISTILIŠTU! Mnoge su duše naših dragih pokojnika sada u velikoj nevolji, u čistilištu, gdje mnogo trpe i muče se. I za njih opominje sv.Pavao: "Sjetite se sužnjeva, kao da ste s njima zasužnjeni!" (Hebr. 13,3.) Uživite se u njihov položaj kao da sami morate dijeliti istu sudbinu. Mi doduše ne znamo točno, što takve duše trpe, ali znamo, da su isključene od blaženog gledanja Boga licem u lice. Da je njihova čežnja za Bogom velika bol. Istina, njihove se muke ne mogu usporediti s mukama proklетnika u paklu. Duše, koje su u čistilištu, nalaze se u Božjoj ljubavi. One su sigurne, da će doći u nebesko blaženstvo. Dragovoljno se predaju čišćenju, da se tako što više priprave za vječni život. Slične su vojnim zarobljenicima, koji znaju, da će jednom poći svojim kućama, ali ne znaju, kada. Zato je u njima silna čežnja za domovinom, za konačnim smirenjem u Bogu. "Kao što jelen čezne ua izvorom žive vode, tako čezne duša moja za tobom, o Bože! Duša moja žeđa Boga, Boga živoga, kad smijem doći, prikazati se pred Bogom!" (Ps. 41,2-3.)

Danas je taj vapaj snažniji, nego u druge dane. Ne smijemo se oglušiti vapaju za pomoć. Utješna je istina svete vjere, da svojim pokojnicima možemo pomoći: molitvom, žrtvom, dobrim djelima stičemo velike milosti, koje možemo namjeniti dušama svojih pokojnika. Na taj način skraćujemo njihove muke i otvaramo im vrata vječne domovine. U Ova dva dana Crkva otvára svoje riznice milosti i obilno dariva naše pokojnike, za koje se molimo i prikazujemo svete Mise.

Neka stoga ovaj dan bude dan molitve, dan žrtve, dan velike pomoći dušama u čistilištu, dan vapaja, koji dolazi iz dubine naših srdaca i dopire do samog Srca našeg Boga: "Pokoj vječni daruj im, Gospodine i svjetlost vječna neka im svijetli! Počivali u miru!" Amen.

LITERATURA: Heinrich Fassbinder: Sämann Gottes, Trier, 1956.

---

2. Misli dušnog dana.

Švicarski je slikar Arnold Böklin (1827.-1901.) naslikao zanimivu sliku, koju je nazvao "Otokom mrtvih". Iz mora se diže pusti otok s pećinastim stijenama. U mračnoj pozadini slike stoje nekoliko žalobnih jablana, tužnih cimpresa, koje oplakuju zajedno s morskim valovima pustoš otoka. Na tom otoku nitko ne stanuje. Sa svih strana iz pećina zijevaju otvori, koji služe kao stanovi mrtvima. Nego je pokriveno tamnim crnim oblacima. Otoku se približuje čamac, u kojem se nalazi lijes. Nad lijesom lebdi svijetla

bijela prikaza. Crna otvorena usta otoka kao da govore: "Danas je ovaj došao k nama...sutra će doći drugi... A jednom ćeš i ti doći posve sigurno na otok mrtvih..."

I u našoj se sredini, usred živih stanovnika naše župe nalazi otok mrtvih. Rijetko se kada na nj osvrćemo. No današnji su dan naše misli i osjećaji posvećeni otoku mrtvih i njegovim stanovnicima - našim dra-gim pokojnicima. Kad danas tužnim srcem obilazimo oko njihovih pomno okićenih, svijećama osvjetljenih grobova čini nam se kao da ih opet gledamo žive pred svojim očima. Kao da još uvijek slušamo njihove posljednje oproštajne riječi, što su ih izrekla umiruća usta. Kao da još uvijek gledamo njihovu posljednju suzu, ledeni mrtvački znoj, koji je bio posljednji zbogom svima, koje su ljubili na ovoj zemlji. Osjećamo, da pod grobnim humcima počivaju tolika srca, koja su nas ljubila. Tu su našle konačno smirenje one neumorne radine ruke naših dobrih roditelja, koji su se istrošili i dogorjeli kao svijeća, da nama osvijetle životni put. Zahvalna ljubav prema njima potiče nas, da nad njihovim grobovima sklopimo svoje ruke te izmolimo nekoliko Očenaša za ispokoj njihove duše, da im Bog bude milostiv.

Prava zahvalna ljubav nastoji pomoći dragim pokojnicima, jer njihova je molba danas svima nama: "Smilujte se nama, barem vi, prijatelji moji!" Tko to moli i vapije za pomoći? Možda tvoj otac ili majka, brat ili sestra. Davno su njihova mrtva tjelesa položena u grob, No njihove su duše možda još uvijek u mjestu čišćenja - u čistilištu, gdje moraju dati zadovoljštinu za svoje grijehe, što su ih za života učinile. Mi im možemo pomoći, jer smo doista prema njima kao bogataši, koji sjedimo za bogatim stolom, a njima ne priuštimo ni mrvice, koje padaju sa stola. Njima, koji su nama sve dali, pa možda i svoj život žrtvovali za nas. Pitajmo se, dali smo dali odslužiti, koju svetu Misu za njih? Možda samo prigodom njihove smrti, a poslije smo na njih zaboravili. Ako ih odista ljubimo, ako smo im doista zahvalni, tada nemojmo prestati u svome životu za njih moliti, prikazivati svoje žrtve, a napose svete mise, da im se Gospodin što prije smiluje i primi u nebeske stanove.

Dušni nas dan podsjeća i na vlastitu smrt, koja će jednom posve sigurno zadesiti svakoga od nas. Već su salivena zvona, koja će cijeloj župi navjestiti smrt svakoga od nas. Možda već raste ili je već porušeno drvo, iz kojeg će biti načinjen lijes kojemu između nas. Ako igdje postoji pravda i jednakost, ono sigurno u tome, da svi bez razlike moramo umrijeti. Moćnu vladaricu smrt slijede kraljevi, carevi i pape, djeca i starci, muževi i žene, siromasi i bogataši, svi, svi bez razlike. Ona ih odvodi u svoje kraljevstvo - na otok mrtvih, da ondje čekaju uskrsnuće tijela u veliki dan suda. Tad će se ponovo na glas trublja nebeskih anđela, njihovi grobovi otvoriti, a oni će se uputiti pred pravednog Suca na konačnu svoju osudu.

Doista, mi smo ljudi u pandžama smrti kao ptičica izvađena iz gnijezda. Ona veselo pijuče, leprša krilima, pjevucka, a ne zna, da će je nemilosrdna ruka odmah zagušiti i lišiti je života. Ako je posve sigurno, da ćemo svi redom jednog dana, neki prije, drugi kasnije, pomrijeti, jesmo li se pobrinuli za svoju vječnost, u kojoj će naša duša za uvijeke živjeti? Nemojmo se nikada ni od koga dati zavarati, da je grob posljednja postaja našeg života. On je samo mjesto, gdje tijelo očekuje svoje uskrsnuće, da se onda sjedini s dušom te zajedno s njime primi zasluženu nagradu ili kaznu.

Čovjek posjeduje dušu, koja je određena, da vječno bude sretna ili nesretna. A svaki sam odlučuje, koja će ga vječnost dočekati. Svaki čovjek svojim djelima sebi sprema vječnu radost ili vječni plač, vječnu sreću u blaženstvu nebeskih stanovnika ili vječnu nesreću u blaženstvu nebeskih stanovnika ili vječnu nesreću u društvu prokletnika u mjestu, gdje će biti plač i škripa zubiju, gdje crv savjesti nikada ne umire, jer je od Boga odbačena. Kakva su naša djela? Da nas danas Gospodin pozove k sebi, ne bismo li možda praznih ruku morali poći s ovoga svijeta? Što bi bilo jamstvo našeg vječnog preodabranja? Zar možda naša nemarnost u vršenju svojih kršćanskih dužnosti? Zar možda naša jagma za zemaljskim dobrima, koja ćemo sva redom ostaviti na ovoj zemlji i ništa nas ne će pratiti u grob osim onih šest dasaka, od kojih će biti načinjen naš lijes? Imamo li nešto, što bismo mogli pokazati Gospodinu da nismo uzalud živjeli i u ludo utrošili svoje sposobnosti, kojima nas je Bog za života obdario, da njima lakše dođemo k njemu.

Kad promatram svoje župljane, uvijek mi dođe na pamet jedna ruska priča: Negdje je sretno živio neki ruski seljak. Imao je svega, što mu je srce poželjelo. No jednog mu dana dođu u ruke novine, u kojima je čitao, da u zemlji Baškira ima još silnih neobrađenih predjela zemlje. Ondje je običaj, da svakome, koji pred poglavicu donese kapu rubalja ovaj podijeli toliko zemlje, koliko za jedan dan: od izlaza do zalaza sunca može obtrčati.

I taj čovjek više nije imao mira. Sve je pretvorio u novac. Bilo je baš za jednu kapu rubalja. Nakon dugog putovanja dođe poglavici, zamoli ga zemlje, kako je to već bio običaj u onom kraju. Poglavica je održao riječ, ali ga još jednom prije njegova odlaska opomenuo, da se svakako prije zalaza sunca mora povratiti na mjesto, odakle je pošao. Ako naime samo minutu zakasni, izgubit će sve: i novac i polje. Veseo krene seljak uz pijev ptica na put. Krasne li zemlje! Sva će biti moja! Ovdje će biti pšenica, ondje šumica, tamo pašnjak. Sve to moram obići.... U tim je mislima prolazio seljak poljima, koja će od sada samo njemu pripadati. Već je bilo podne. Bilo je vrijeme, da se vrati. Ali šteta je propustiti onako lijepe zemlje, koja se još uvijek prostire pred njim. Malko će požuriti i svejedno će stići na vrijeme. Komad je bio veći, nego se nadao. Optrčao ga je i počeo se vraćati. Sunce se već dobrano nagnulo zapadu i jedino trčanjem mogao bi stići na polaznu točku. Pogleda prema brežuljku, gdje su stajali poglavica i njegovi dvorjanici i učinilo mu se kao da mu oni domahuju i poti-

ču ga, da požuri. Srce mu je počelo divlje kucati. Oči su mu plamtile od vručice i zalijevale se znojem. Skupio je sve svoje snage i jurio, ali je sunce već zalazilo i sve se manji njegov dio vidio na horizontu. Zadnjim je tracima obasjavalo seljakovu kapu s rubljima. Zlatnici su se blistali i pogled na njih još je više podjario seljaka, da trči. Još je imao samo nekoliko metara. Još samo deset i po. Sunce je zapalo. Seljak je stigao na metu,ali padne na zemlju, kako je dug i širok. Krv mu navalila na usta. Bio je mrtav.

Nismo li i mi premnogi slični ovomu čovjeku, koga je pohlepa za zemaljskim dobrima lišila života? Samo da imamo što više svega: novaca, krasnih odijela, što više polja, što krcatije hambare i podrume. Za sve se brinemo i o svemu vodimo računa, tek ni najmanje brige ne vodimo o svojoj duši. A nikada nemojmo zaboraviti:"Dva metra duljine, dva dubine i metar širine, samo toliko je čovjeku potrebno!" Amen.

LITERATURA: Dr.T.Toth:Im Weinberge des Herrn,Paderborn, 1934.

---

3. "Smilujte se nama, prijatelji naši!"

Ovaj lijes u sredini crkve budi u nama mnoge potresne uspomene. Doziva nam u pamet tolike drage i nezaboravne osobe, koje smo jednog tužnog dana otpratili na vječno počivalište, na naše groblje. Kada danas obilazimo njihove grobove, da ih cvijećem i vijencima kitimo, pred našom dušom opet iskrsava njihov dragi i nezaboravni lik.

Živo nam je u sjećanju napose danas, dok stojimo nad grobovima pokojnih očeva i majki, sve ono, što su oni učinili za nas, što su oni bili nama. Davno je možda već ono drago srce, puno tople i nesebične majčinske ljubavi pretvoreno u prah zemaljski. Davno su i ruke naših dobrih požrtvovnih radnika - očeva - smirene u vječnom pokoju. Mi još i danas nosimo u svom srcu i svojoj duši onu nezacjelivu ranu, koju nam je zadala njihova smrt. Mi smo ih toliko trebali, toliko ljubili, ali ni naše suze, niti naše molbe, ništa nije moglo skloniti smrt,da ne kida njihova života.

Tužnim roditeljima, dok cvijećem kite male grobove svoje drage djece, iskrsava lik onoga, koji je bio sva njihova nada, radost i ponos. To je trebao biti potporanj njihove starosti. A eto dogodilo se obratno: nježni je cvijet uvenuo i prije nego se mogao potpuno razviti.

Tronut danas stoje supruge nad grobovima svojih pokojnih muževa, koji su ih prerano ostavili, možda i s brojnom djecom, da se muče i same ih postave na noge. O trebalo je onog kobnog i crnog dana, kad su ih dopratile na groblje, skupiti svu hrabrost i snagu, da podignu grudu zemlje te bojažljivo, s prepuklim srcem spuste na lijes, u kojem počiva onaj, koji je bio sva njihova ljubav, uporište, ljubav i sreća u životu.

Najžalosniji su danas oni, koji obilaze grobljem, ali uzalud traže svoje. Samo Bog zna, gdje su posijali svoje kosti po velikom svijetu, jer im je ratni vihor zameo svaki trag. I zato danas zapaljene svijeće kod Kristovog križa gore u njihov spomen.

Jesam li možda odviše okrutan, što vama danas dozivam u sjećanje te gorke uspomene? Zar vam želim dokazati, da je sav život samo umiranje i kako za nas i naše nema nikakve nade!

O ne! Nikako ne! Draga braćo i sestre! Htio bih samo da vam govorim u njihovo ime, u ime onih, koje ste vi ljubili i koji su vas ljubili, ali čije su usne umuknule i više ne govore. Što danas oni govore iz dubina svojih grobova? Koja je njihova molba danas vama, za koje su se mučili i brinuli! Oni vam govore: "Smilujte se nama, smilujte se barem vi, prijatelji naši! Vi djeco naša, vi braća i sestre naše! Vi roditelji naši, jer nas se je dotakla ruka Božja."

Mi znamo veoma dobro, i u to čvrsto vjerujemo, da smrću svršava samo tjelesni život, a za dušu počinje vječnost. Ta će biti ili za uvijek sretna ili za uvijek nesretna, već prema tome, kakav je bio čovjekov život. Samo Bog zna, gdje su duše onih, kojih se danas sjećamo. Pouzdano se nadamo, da je ipak Bog njima bio milostiv sudac i da ih nije za uvijek odbacio od sebe. No iako su duše naših dragih pokojnika spašene, novo je pitanje: Da li su one iza svoje smrti bile doista čiste, da uniđu u nebeski Jeruzalem? Nije li možda trebalo, da se prije očiste od svake ljage svakog grijeha te istom tada, posve čiste, odu u lijepo nebo.

Te duše danas nama govore: "Smilujte se nama, vi prijatelji naši, jer nas se je dotakla ruka Božja!" Gospodin nas čisti kao što se zlato i srebro čisti na vatri!" Malo koristi cvijeće, svijeće i suze, ako to sve nije samo izvanjski simbol vrućih molitava Gospodinu, da im što prije skrati muke i uvede ih u vječni mir.

Strašno je biti zaboravljen! Još je strašnije biti zaboravljen u nevolji i bijedi, gdje čovjek sam sebi ne može pomoći. A kolike su duše vaših najbližih, vama najdražih - nažalost - zaboravljene! Nitko se za njih ne moli! Nitko za njih ne daje služiti svetu Misu. Nitko za njih ne prima svete pričesti. Nema za njih one velike kršćanske ljubavi, koja bi prelazila prag vječnosti i pronašla te duše u rukama Božje Pravde. Nema ruke, koja bi otvorila vrata čistilišta i omogućila im, da što prije udahnu svježi zrak slobode, da što prije polete u Božji zagrljaj na srce Očevo i na krilo Marijino.

Mi danas plačemo, tugujemo, nosimo - sudeći po tim suzama - osjetljivo i meko srce, a tako smo iapk u sebi hladni i nemilosrdni, jer ne pomažemo u dostatnoj mjeri onima, kojima bismo to mogli najlakše pomoći i kojima, ako smo zahvalni, moramo pomagati.

Nemojmo nikada zaboraviti, da je čistilište produženje života, gdje Bog čovjeku pruža mogućnost, da popravi ono, što je propustio za života na zemlji. To je krvavi križni pzt, kroz koji mora duša proći, da se potpuno očisti. O kako je teško, kako bolno sam nositi križ patnje bez ijednog suosjećajnog Simona Cirenca, bez ijedne Veronike, koji bi pripomogli i podmetnuli svoja leđa i zamijenili ona, koja su sva izranjena patnjom. A ako k tome još pridodamo, da su to duše nama najbliže, te da nas ljubav sili, da im pomažemo i da ih nikada ne zaboravimo u svojim molitvama, jer Pismo kaže: "Sveta je i spasonosna misao moliti za mrtve, da se spase!"

Ako na taj način pomažemo svojim pokojnicima, tada uistinu prema njima pokazujemo najveću ljubav. Tada popravljamo sve ono, što smo za života prema njima propustili. I što je najvažnije, tada sebi stvaramo zagovornike, koji će za nas moliti i lijevati na nas rosu Božje milosti, kad jednog dana i sami dođemo u čistilišni oganj. Spašene se duše ne će dati natkriliti našom ljubavlju. One nam ne će ostati dužne, nego će svojim molitvama nama skraćivati vrijeme čišćenja i ubrzati onaj čas, da očišćeni možemo poći u Božji zagrljaj.

Tko zna, ne će li do godine i gdjekoji od nas, koji danas okružujemo ovaj mrtvački lijes biti u čistilištu i vapiti s ostalim dušama: "Smilujte se nama, vi, prijatelji naši!" Blago duši, koja je za života bila milosrdna, jer će milosrđe postići! Zato neka naša molitva danas i u sve dane našeg života za naše nezaboravne mile i drage, koji snivaju vječni san na našim grobljima i koji čekaju uskrsnuće od mrtvih na sudnji dan, bude ovaj: "Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svijetli!" Počivali u miru Božjem. Amen.

P A P I N   D A N

1. Čuvar Kristove baštine.

Opet slavi čitav katolički svijet godišnjicu krunisanja našeg svetog Oca pape. Svečanost toga dana ne ide u prvom redu njegovoj osobi, nego mnogo više njegovoj službi. Nije bitno iz kojeg naroda ili iz koje društvene klase potječe papa, koji politički položaj ili mjesto zauzima među državama i vladama. Za nas je važna samo činjenica, da je on od Boga određeni nasljednik prvaka apostolskoga - sv. Petra.

Izvan svake je sumnje, da je silno velika stvar, kad se za jednog čovjeka kaže, da je Božji zamjenik na zemlji. Kad se takvo dostojnastvo i nadnaravna punina vlasti mora priznati, tada mora iza toga stajati čitav Kristov autoritet, njegova izričita volja, njegova punomoć i njegov nalog. A osnovna je istina naše vjere, da se sve to događa kod papinstva. S tom istinom stoji i pada čitav život Crkve, jer ovdje se radi o biti uređenja, koje je Krist dao svojoj Crkvi.

1. Uređenje Božjeg kraljevstva.

Krist nije osnovao samo jednu religiju, nego i svoje kraljevstvo, koje je nazvao "Crkvom". O njemu je rekao, da je ono, doduše, u tom svijetu, ali nije od ovoga svijeta. Pravi naime razlog, kao i konačni cilj Crkve leži s one strane svakog ljudskog dohvata. Crkva ima samo jednu zadaću: čuvati Kristovu religiju u svoj njezinoj čistoći i punini te je učiniti korisnom i plodnom za ljude. Ona mora čuvati Kristovu nauku u vjeri, ostvarivati njegov zakon u djelima, njegov božanski život unositi u ljudske duše. Samo za tim je kraljevstvom išao cijeli Gospodinov život na zemlji. On ga je širio svojim propovijedanjem i svojim primjerom. Rodio ga je svojom smrću na križu, a dovršio ga je poslanjem Duha Svetoga. On sam dalje živi u svom kraljevstvu. On sačinjava njegovo najnutarnije jezgro. Crkva je u isto vrijeme ono, što je poslije Kristova uzašašća na nebo ostalo vidljivim na zemlji. Kadgod se probijemo kroz njezin izvanjski izgled, kroz njezine izvanjske forme nađemo se pred samim Kristom, čiji se život u njoj neprestano razvija, koji je nadnaravni životni izvor svim njegovim članovima.

Božje je kraljevstvo određeno za ljude. Zato je i povjereno u ljudske ruke. Zato je Krist dao svojoj Crkvi izvanjski ustav, čvrsto uređenje, prema kome se mora odvijati njezin život. Gospodin je morao prije svega osigurati, da će blago njegovih istina i milosri ostati nepovrijeđeno. Da ne postane žrtvom ljudskih zabluda i ljudske samovolje. Proslavljeni Krist, koji je nepristupačan ljudskim osjetilima, da može na vidljivi način voditi ljudsku zajednicu svoga kraljevstva u svom duhu, morao je imati jedno vanjsko vidljivo sredstvo. Članovi njegovog kraljevstva moraju u svim životnim prilikama imati mogućnost, da budu izvan svake sumnje

podučeni o njegovoj nauci i njegovoj volji. Zato je On Crkvi dao svoju trostruku vlast: učiteljsku, pastirsku i svećeničku, a upravu prenio na svoje apostole. No i među njegovim apostolima,prema njegovoj volji nije bila potpuna jednakost. Jednome od njih Krist je dao prednost i svu puninu svoje vlasti. Njemu je pred svima drugima predao ključeve nebeskog kraljevstva, t.j. vrhovnu upravu Božjeg kraljevstva. Njemu jedinome je dao svečani nalog, da pase njegovo stado. Taj je jedan apostol trebao u sebi utjeloviti jedinstvo Crkve. On je trebao da bude posljednje jamstvo i jedini mjerodavan čuvar Kristove baštine. Pećina, na kojoj će počivati Božje kraljevstvo. Vidljivi, ljudski Zamjenik nevidljive, božanske Glave - Krista.

Taj apostol, koga je Krist odabrao, bio je Petar. On je odmah poslije Gospodinova uzašašća nastupio svoju službu. Po svjedočanstvu Djela apostolskih, svi su ga apostoli priznavali svojom glavom. On je vodio izbor novog apostola sv.Matije. On je započeo na dan prvih Duhova svoju propovijed. On je prvi ovjerovio svoje apostolsko poslanje čudom. On je krštenjem Kornelija otvorio poganske misije. On kao prvi izvršuje crkvenu kaznenu vlast, kad su Ananija i Safira pokušali zavarati prvu kršćansku općinu. On je predsjedao prvom saboru apostola u Jeruzalemu. Nekoć su apostoli međusobno raspravljali, tko je među njima prvi. Sada to više nitko nije pitao. Sam je Gospodin na to odgovorio i svi su se učenici pokorili njegovom određenju. Tako Crkva odmah od svog početka, pokazuje jasno, nedvojbeno uređenje: Ona je bila zajednica vjernika, koja je živjela od Krista i u Kristu. Njihov su vjerski život vodili apostoli na čelu s prvakom apostolskim sv.Petrom.

2. Sve do konca svijeta.

Krist nije osnovao svoje Crkve samo za nekoliko desetljeća ili stoljeća. Ako treba da ona ispunjava svoj smisao i svoju svrhu, tada mora tako dugo obstojati,dok bude na zemlji živio posljednji čovjek, kome će biti potrebna milost otkupljenja. Budući da je Krist životni temelj svoje Crkve, to ona ima dio i na njegovoj besmrtnosti. On živi u njoj, kao što je i sam izričito rekao:"U sve dane do svršetka svijeta." /Mt. 28,29/. Isto tako dugo treba da traje i uređenje, koje je konačno dao svojoj Crkvi. Božje kraljevstvo do konca svijeta mora imati jednog "Petra" - papu, koji će biti među ljudima vidljivi zamjenik njegove vrhovne glave. Iz temelja ne poznaje papinstva onaj, koji ga stavlja u isti red s bilo kojom zemaljskom vladom, koji ga želi mjeriti političkim mjerilima ili mu pripisuje ciljeve svjetske politike. Papinstvo je u svojoj biti nešto posve drugo. To je služba, u kojoj Krist vidljivo djeluje, da kod ljudi dovrši svoje djelo i svijet dovede k Bogu. Nije papina zadaća, niti pravo, a niti mu je volja, da se na bilo koji način upliće u privatni život naroda. Njegova "politika" poznaje samo jedan cilj: isposlovati u svim državama za Božje kraljevstvo slobodu, koja je potrebna,da se ono može razvijati u ljudskim dušama i izvršavati svoje nadnaravno poslanje.

Red, koji je Krist dao ustanovom papinstva svojoj Crkvi, nikada nije razoren. Istina je,da su "Vrata paklena" u sva vremena i svim raspoloživim oružjem - izvana pritiskom, iznutra neslogom i iskorištavanjem ljudskih slabosti i strasti - navaljivala na papinstvo, da ga unište. Ali time su postigli samo to, da je Kristovo obećanje o nepobjedivosti pećine Crkve dobilo svoju izvanjsku potvrdu. Kadkada se činilo, da je Petrova stolica ugrožena jednako onako, kao što je bio i Petar, kad se davio u valovima. Ali ista ruka, koja je tada izbavila Petra i podigla ga u lađicu, ista je ruka u svako vrijeme božanskom snagom štitila vrhovnog crkvenog natpastira i sve njegove nasljednike.Unatoč svih pogibli i napada, pastirski je štap dobrog Pastira u neprekinutom slijedu išao od ruke do ruke i dalje će ići kroz svu budućnost iz jedne ruke u drugu do konca svijeta.

3. Papinska kruna - trnova kruna.

U tom časnom nizu Petrovih nasljednika nalazi se i naš sveti Otac...... Također i on je "Petar" svete Crkve, kome je Krist dao svu svoju vlast i poklonio svoja obećanja. Bez Krista nije ništa do običan čovjek. S Kristom i po Kristu je nosilac božanske vlasti, posuda Duha Svetoga, pećina,na kojoj počiva njegovo kraljevstvo. Kod njegovog mu je krunjenja stavljena na glavu tiara, trostruka papinska kruna kao simbol njegove trostruke vrhovne vlasti: učiteljske, pastirske i svećeničke. Može se reći s punim pravom,da je ta kruna trostruka trnova kruna. Kako je silna odgovornost njezinim polaganjem stavljena na slaba ramena jednog čovjeka! Ne stoji li papa usred čovječanstva kao kormilar, koji mora upravljati svojom lađom kroz sve bure i oluje? Kamogod pogleda, dižu se silni valovi, odasvud prijeti smrtna opasnost njegovoj lađi. On mora biti čuvar nadnaravnih istina u svijetu, koji je pun zabluda i nevjere. On mora biti neprevarljivi čuvar Božjih zapovijedi u svijetu, koji donosi svoje ćudoredne zakone bez Boga i protiv Boga. On mora biti djelitelj milosti otkupljenja u svijetu, koji ne će ni da zna išta o otkupljenju i milosti, jer niječe grijeh i krivnju pred Bogom. On mora svijetu navještati mir, koji je toliko ugrožen. On mora zastupati Kristovu ljubav u svijetu, koji - kako se čini - poznaje samo nemilosrdnu sebičnost, gramzljivost i vlastoljublje. Uistinu,samo nepokolebivim pouzdanjem u božansku snagu svoga Učitelja može danas jedan papa vršiti svoju uzvišenu i odgovornu natpastirsku dužnost. Papi daje posebnu sigurnost jaka vjera,da je Krist s njime u lađici, koju je zahvatila bura, i onda, kad se čini kao da Gospodin u njoj spava i kao da je svoje prepustio propasti. Tko bi mogao snositi takav teret bez nadnaravne pomoći? Bez one trajne milosne pomoći, koju je jednom Gospodin obećao Petru i njegovim nasljednicima: "Ja sam se molio za tebe, da tvoja vjera ne oslabi, i ti obrativši se utvrdi braću svoju!" /Lk. 22,32./

4. Proslava u duhu Crkve.

Ta Kristova molitva za Petra,koji nikada u njegovoj Crkvi ne umire,našla je uvijek živi odjek u Božjem kraljevstvu.Već nam Djela apost. pripovijedaju o zajedničkoj molitvi mlade Crkve za prvoga papu,koga je kralj Herod držao u tamnici: "Crkva se gorljivo za njega molila Bogu!" /D.Ap.12,5./ Od onda u Crkvi nije umuknula molitva za vrhovnog poglavara. Nijedna se sveta Misa ne služi bez spomena sv.Oca pape, a jednako tako i u drugim se pobožnostima dodaje molitva za papu. Moliti za papu znači moliti za Kristovo kraljevstvo na zemlji. U tom istom duhu želi Crkva proslaviti krunidbeni dan Svetog Oca pape.

Prenesimo se svojim mislima u djetinjoj ljubavi i odanosti svetom Ocu,na čija je ramena postavljena tako uzvišena služba i tako neizrecivo velika odgovornost. Dobro znamo da je i današnji Petar samo slab čovjek,koji je izložen svim opasnostima i napastima svoje ljudske naravi. Ako danas puni poštovanja gledamo prema njemu, onda to činimo radi toga, jer gledamo svojim duhovnim očima Krista, koji stoji iza njega. Krist Ga podržava i nosi. On preko njega govori i upravlja Crkvom. On je papu učinio svojim izabranim oruđem. Koliko je milosti potrebno Sv.Ocu,da uzmogne biti dobro oruđe u Kristovim rukama! Zato su mu u takvoj mjeri potrebne molitve sviju vjernih kršćana, katolika.Krunidbeni dan sv.Oca mora za sve nas biti dan molitve za papu. Jedino na taj način taj dan sprovodimo u duhu Crkve i po želji samog Sv.Oca. Sjedinimo se danas u molitvi s čitavim katoličkim svijetom:"Neka mu Gospodin udijeli puninu svojih milosti,da može u mudrosti i snazi sv.Duha vršiti svoju natpastirsku dužnost; da Božje kraljevstvo pod njegovim vodstvom usprkos svih bura,koje bjesne, raste izvana,jača se unutra i donosi bogate plodove - da od svete Stolice kroz sva vremena istječe veliki blagoslov za Crkvu i čitavo čovječanstvo." Amen.

OPASKA. Ova se propovijed može lagano govoriti u dva maha.

LITERATURA: Heinrich Fassbinder:Sämann Gottes,Trier,1956.

II. P A P I N D A N !

U nekom društvu, koje se zaputilo preko mora, nalazio se mladić. On je prvi puta putovao morem. Pažljivo je promatrao svaku sitnicu na lađi i divio se radinosti mornara. Samo mu se jedan čovjek nije svidio: kormilar.

- Onaj čovjek tamo - dovikne mladić nekom starijem put-

niku - ne radi upravo ništa. Tek tu i tamo nešto makne rukom.

"Mladi gospodine - odvrati onaj - upravo to je najteži posao. On naime mora neprestano gledati na kompas i zuriti u daljinu. Jedan krivi potez s njegove strane može u danom času upropastiti cijelu lađu i sve nas,koji se na njoj nalazimo."

Ta mi zgoda dolazi na pamet danas, kad slavimo 18.godišnjicu krunisanja sv.Oca Pape Pija XII. koga je Božja ruka postavila za kormilara čovječanstva na olujnom moru današnjice, pune strahota. Ljudima,kojima je strast zamračila pogled, te provode život bez obzira na Zakon sa Sinaja,ljudima koji su priljubljeni uz zemlju,a ne mare za nebo,pričinja se,da je posve suvišan onaj sijedi starac,koji s Vatikana upravlja Kristovom lađom,čiji glas slušaju milijuni Kristovih vjernih ovaca. A ipak je ustanova papinstva jedno od najvećih dobročinstava,što ih je Bog udijelio čovječanstvu. I danas vrijede riječi sv. Pisma: "Gdje nema vodstva, narod propada!" /Prič. 11,14./ I zato se s punim pravom može reći: Kao što je život putnika na lađi u rukama kormilara,tako je i duhovni život kršćana u ruci Kormilara, koji drži u svojoj ruci kormilo Kristove lađe - sv. Crkve.

Trideset je godina Božanski Graditelj gradio svoju lađu u jednom zakutku rimskog carstva. Za nju je žrtvovao i svoj život. Kad je ona bila dovršena,onda njezino vodstvo predaje u ruke jednome od dvanaestorice,neukom ribaru Simonu Petru. Njemu i jedino njemu, Gospodin je rekao riječi: "Ti si Petar, t.j. Stijena i na toj stijeni sagradit ću svoju Crkvu!", i nadodaje, da se ne uplaši pred silnom veličinom zadaće, koju je njemu namijenio: "I vrata je paklena ne će nadvladati!"

Prije nego se božan.Spasitelj povratio iza izvršenog poslanja svome Ocu, ključeve nebeskog kraljevstva opet povjerava jedino i samo Petru i njegovim zakonitim nasljednicima: "Štogod svežeš na zemlji,bit će svezano i na nebu i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima!"

U rimskim su katakombama našli sliku, koja predstavlja lađu,a njezinim kormilom ravna sv.Petar. Na jednoj su strani bile ispisane riječi:"Petar ne umire", a na drugoj: "Ja sam molio za te!"

Doista, zar nije tako! Kad je ispalo kormilo iz ruku prvog pape sv.Petra, koga je Herod dao naglavce raspeti na vatikanskom brežuljku 29.VI.67. godine,kormilo na Kristovoj lađi preuzima Lino. Njega nasljeduje Kleto, zatim Klement, Siksto. Dolaze Leoni, Grguri, Bonifaciji, Ivani, Pii. U toj zlatnoj niti, koja nas vjernike 20.stoljeća povezuje sa Stijenom, na kojoj je Krist sagradio svoju Crkvu,dolazi i današnji Papa Pio XII. On je 262. nasljednik sv.Petra. On je 262. potvrda prije spomenutog natpisa iz katakombi: Petar ne umire! Koja se vladarska dinastija može pohvaliti dvotisućgodišnjom poviješću, kao što to za sebe može istaći povijest papinstva?

Istina, ta je povijest veoma burna. Na jednom podigle

su se strašne bure i orkani,koji su prijetili Petrovoj lađici zatorom i uništenjem. Ne jednom su već protivnici Crkve spremali posrmtno opijelo Kristovoj ustanovi. Možda je već izgledalo, da će potonuti i za uvijek nestati s površine uzburkanoga mora. Ali ona je poslije svih bura i oluja isplivala još ljepša, jača, jer su Njoj upravljene riječi vječne Istine: "I vrata je paklena ne će nadvladati!"

Preko 7o je r evolucija drmalo papinstvom. Dvadeset i četiri puta su pape morali bježati iz Rima. Trideset i jedan papa je umro kao mučenik. No unatoč toga, Crkva i papinstvo ostadoše kao neslomivi grebeni na uzburkanom moru, što kroz vjekove odbijaju šumne valove.

Car Napoleon 18o4.godine, nakon uzaludnog pokušaja, da slatkim riječima predobije sijedog starca papu Pija VII. za svoje nepoštene planove, gnjevan dohvati umjetninu,koja je predstavljala Crkvu sv.Petra u Rimu. Baci je sijedom starcu pred noge i poviče: "Starče! Gledaj dobro! Ovako ću razbiti tebe i tvoje kraljevstvo!" Nakon toga papa se podigne i svečano pođe prema vratima izgovorivši ove riječi: "Jadniče! Žalosno ćeš svršiti!"

To se i dogodilo. Sijedi je vatikanski starac nadživio silnog cara, koji je kao prognanik umro na otoku sv.Jelene.

Na sličan je način i diktator Njemačke Hitler poslije neuspjela atentata u srpnju 1944. g., bijesno vikao: "Ja ću kat.Crkvu poslije pobjedonosnog povratka iz rata zgaziti kao žabu. Nije prošlo ni godinu dana, a on je bio mrtav i poražen.

Mi se kao kršćani tome ne čudimo, jer je papin život otsjev Kristova života. I u njemu se ponavlja i "Hosana" i bijesni "Raspni ga! Raspni!" I Kalvarija, i Gora preobraženja, i Križ i uskrsnuće. Petar ide uvijek za Isusom. I onda, kad mu Isus daje vlast, koje nema nijedan čovjek na zemlji i stavlja mu u ruke ključeve kraljevstva nebeskoga i pastirski štap čitavog stada Božjega. I onda, kad mu navješta mučeničku smrt. I onda, kad oduševljeno na prve Duhove propovijeda Isusovu nauku. I onda, kad je radi nje bio bičevan. I onda, kad mu anđeo skida okove u Herodovoj tamnici i pred njim širom otvara tamnička vrata. I kad u Rimu naglavce raspet umire za Krista. On je uvijek i svagdje Petar, Namjesnik Gospodinov, Prvak, Glava kršćanstva i cijele Crkve. No, jednako su tako i svi ostali Petri, nasljednici prvog Pape od njega baštinili nasljedstvo ljubavi i mržnje, progonstva i pobjede, Kalvarije i Uskrsnuća. Baš je to bio najbolji znak, da su oni pravi pastiri, koji su uvijek spremni, da uđu u borbu za svoje stado. Da nisu najamnici, koji kad ugledaju vuka,bježe i ostavljaju svoje ovce. To je znak, da nisu od ovoga svijeta. Jer Krist je jasno rekao:"Kad biste bili od ovoga svijeta, onda bi vas svijet ljubio; ali kako niste od ovoga svijeta,nego ste odabrani od Krista, zato svijet mrzi na vas." /Iv. 15,19./

Uzaludni su pokušaji osamljenih pojedinaca, da se umanji ugled i veličina papina. Kao što se sunce ne može po-

kriti dlanom,tako se i blagotvorno djelovanje papa kroz svu povijest Kristove Crkve ne može pregledati i zanijekati. Ne može se mimoići velika zadaća, koju su upravo pape izvršili u povijesti čovječanstva.

Pape su bili oni,koji su se najviše zalagali,da se ukine ropstvo.Pape šalju prve misionare na sjever do Engleske i Njemačke, a na istok do obala tihog Oceana.Oni osnivaju mnoge samostane benediktinaca, koji sjekirom probijaju guste šume, suše močvare i posred divljih predjela dižu crkve,sela i gradove. U njima podižu škole, bolnice i sirotišta.Pape su oslobodili žene od ropstva,kojim ih je poganstvo tlačilo. Pape su vratili obitelji čast i svetost ženidbi. Što bi Evropa bila bez papinstva?

Na poseban način valja danas istaći činjenicu,koju ne može nitko pobiti,da su naime sveti Oci pape bili veliki i iskreni prijatelji kroz sva vremena našeg naroda. Od sviju Slavena,mi smo Hrvati najprije primili kršćanstvo: već u drugoj polovici VII.stoljeća za pape Ivana IV. Sveti je Otac slao u naše krajeve i svete učene ljude,koji su širili kulturu i prosvjetu. Za pape Ivana VIII. vladaju između nas i Sv.Stolice najsrdačniji odnosi. Prijateljstvo i pomaganje papa pokazalo se osobito u najtežem razdoblju borbe s Turcima. Papa pomaže novcima,darovima,poticajima naše borce,da se opiru turskoj najezdi,koja je ozbiljno ugrozila cijeli kršćanski Zapad...

Mi smo stoga ponosni i sretni,što smo ostali u vezi sa Sv.Stolicom,na kojoj danas sjedi Kristov namjesnik sv.Otac Papa Pio XII.Znamo,da smo priznavajući njegovu vrhovnu vlast nad cijelom Crkvom u očinskom domu,čije ključeve On nosi.Znamo,da smo na pravoj lađi,koja nas sigurno vodi prema obalama sretne vječnosti,jer Njome On kormilari.Znamo,da smo u velikom ovčinjaku,gdje ima i paše i ljubavi za sve narode cijeloga svijeta.

Kad je glasoviti rodoljub i oslobodiťelj Irske O'Connel 15.V.1847. umirao na svome putu iz Genove u Rim, njegova je oporuka bila:"Tijelo predajem Irskoj, dušu Bogu, a srce Rimu!"

I naša srca danas kucaju za sijedog starca, koji nad grobom svetih prvaka apostolskih danas moli za cijelo kršćanstvo, za sve nas, koji smo ostali vjerni Kristu i Crkvi.Njegova će se ruka danas podignuti i podijeliti svoj blagoslov "Urbi et Orbi", gradu i cijelome svijetu. Primimo danas taj očinski blagoslov s velikom ljubavlju,a sjedinjeni s milijunima kršćana molimo velikog Boga: "Gospodin ga sačuvao, poživio i blaženim učinio na svoj zemlji i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim!"

...===...

Umoljavamo velečasnu gospodu, da oproste na pogreškama u prepisivanju i da ih izvole sami ispraviti.